

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1239/D

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1239/D

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Image reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1239/D

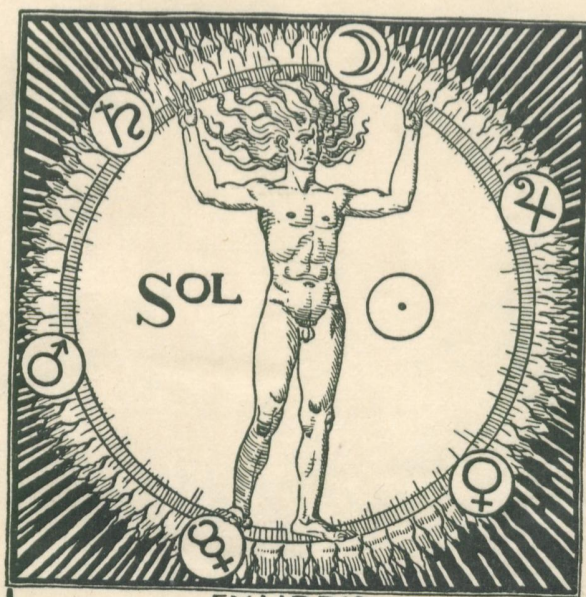
1239

cp 16
W. M.

K

N v
17/c

EX LIBRIS
Dr. ERNST DARMSTAEDTER

Dr. Ernst Darmstaedter

ORDIN. PR. EDIC.

Med. agrorum Lib. VI

IN 2. PARS

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

De morbis et curatione

Dr Ernst Hermsdorfer

CAMPANELLÆ

ORDIN. PRÆDIC.

Astrologicorum Libri VI.

IN QVIBVS

Astrologia, omni superstitione Arabum, & Iudæorum
eliminata, physiologicè tractatur,

*Secundùm S. Scripturas, & doctrinam S. Thomæ, & Alberti,
& summorum Theologorum :*

Ita vt absque suspitione mala in Ecclesia Dei multa
cum vtilitate legi possint.

LVGDVNI,

Sumptibus Iacobi, Andreae,
& Matthæi Prost.

M. DC. XXIX.

CAMPANELLA

ORDINIS PRÆDIC

Astrologorum Libri VI

IN

Astrologia, physica, & iudicialia

et de his quæ ad prædicationem pertinent

et de his quæ ad iudicium pertinent

LEONARDUS

Summius Iacobus, Andree

& Mathæi Proff.

DE XIX

INDEX EORVM QVÆ HOC VOLVGINE TRACTANTVR.

PREFATIONE Astrologiam physicam discernendam à superstitionosa docetur: nec per illam euerri diuinam providentiam potentiamque Dei: nec humani arbitrij libertatem: & quod partim sit scientia, partim coniectura, partim suspicio, sicut medicina: & quomodo in ea procedendum: & stellas agere quadruplici modo in inferiora: & quibus authoribus in ea vtendum.

LIB. I.

Cap. 1. A planetarum, & fixarum, & inferiorum varietate, mutationum rerum inferiorum causas, & initia sumi oportere. pag. 11

Cap. 2. Art. 1. De planetis in communi. 12

2. De planetarum natura speciatim. 13

3. De foelicitate & infœlicitate planetarum. 14

4. De temporaneitate planetarum. 15

5. De sexu planetarum. ibid.

6. De amicitia & inimicitia planetarum. 16

Cap. 3. De planetarum passionibus prout

ad suos orbes conferuntur. 16

Cap. 4. Art. 1. De cœli spatij partibusque, prout planetæ in eis varias exercent erga nos operationes simul cum illis, vel illæ solæ ob fixarum situm. 19

2. De Zodiaci figuris. 21

3. De Zodiaci diuisione secundum quam annus diuiditur: quod est tempus quo ipsum peragrat Sol. 22

4. De quartis anni subpolaribus & æquinoctialibus. 24

5. Alia Zodiaci diuisio. 25

6. & 7. Duæ aliæ Zodiaci diuisiones. 26

8. De antisœciis. ibid.

9. De imperantibus & obedientibus diuisio quinta. 27

10. De coniunctis & inconiunctis diuisio sexta. ibid.

11. De sexu penes quem sumitur septima diuisio signorum Zodiaci. 28

Cap. 5. De stellarum declinationibus & latitudinibus. 28

Cap. 6. De variabili stellarum situ ex mutatione cœli variabili, vnde figuræ eriguntur. 31

Cap. 7. Art. 1. De planetarum dignitatibus. 33

† 2 2. Da

I N D E X.

<p>2. De domibus eorundem. ibid.</p> <p>3. De domibus planetarum erga sub-
polares, & æquinoctiales, & æ-
quidistantes nobis ab æquatore
incolas. 35</p> <p>4. De exaltationibus planetarum. 37</p> <p>5. De triplicitatibus eorundem. 39</p> <p>6. De terminis eorundem. 41</p> <p>7. De carpentis. 43</p> <p>8. De persona. ibid.</p> <p>9. De gaudio. ibid.</p> <p>Cap. 8. De planetarum passionibus,
prout ad Solem conferuntur. 43</p> <p>Cap. 9. De planetarum inter se habi-
tudine ex situ proueniente. 46</p> <p>Cap. 10. Art. 1. De planetarum inter se
& cum fixis configuratione, &
aspectu. 47</p> <p>2. De placidis aspectibus, eorūque
passionibus. 51</p> <p>3. De quibusdam aliis passionibus ap-
plicationum & defluxuum. 53</p> <p>Cap. 11. De fixarum natura, & domi-
nio, & actione super inferiora,
per se, & cum planetis. 53</p> | <p>minetur secundum Ptolemaicos
triangulos interiores, exteriores-
que. ibid.</p> <p>5. Examen eiusmodi dominiqum. 64</p> <p>Cap. 3. Art. 1. Quamuis Deus inferiora
mutet: non tamen sine causis
secundis id fieri. Et quod Ptole-
maici de imperiorum & sectarū
mutationibus ex trigonis dixe-
runt insufficiens esse. 66</p> <p>2. De dominio planetarum super pro-
uincias ex authoris dogmate: si-
militer & signorum: & de trans-
lationibus imperiorum, & reli-
gionis, & artium, propter Solis
& obliquitatis & absidum & fi-
xarum mutationem. 69</p> <p>3. De cæteris causis & initiis muta-
tionum, & modis, & veritatibus
eorum. 74</p> <p>4. Præter alia principia mutationum,
rationem anomaliarum esse ha-
bendam, concordiamq; eius cum
mutationibus magnis. 76</p> <p>5. De dominiis planetarum & signo-
rum super prouincias & ciuitates
agnoscendis iuxta authoris dog-
mata, quamuis translatis cœlesti-
bus causis. 78</p> <p>Cap. 4. Art. 1. De eclipsium indicatio-
nibus & affectione. 79</p> <p>2. De loco afficiendo à causis sidereis
in eclipsi. 80</p> <p>3. De principio & duratione effectus.
ibid.</p> <p>4. De generibus rerum afficiendarum.
81</p> <p>5. De signis afficientibus. ibid.</p> <p>6. De planetis dominis & fixis erga
genus afficiendum. 82</p> <p>7. De aliis indicationibus afficiendo-
rū ex signis cœli specialius. ibid.</p> <p>8. De magnitudine effectus. 83</p> <p>9. De qualitate effectuum ab agen-
tibus in eclipsis dominis, ibid.</p> <p>10. De qualitate effectus ex patien-
tibus</p> |
|--|---|

L I B. I I.

De magnis rerum humanarum mu- tationibus, initiis, & causis.

<p>Cap. 1. Quibus ex causis, principiis, &
signis cœlitus sit prognostican-
dum. 55</p> <p>Cap. 2. Art. 1. Dissertatio de dominiis
planetarum iuxta opinionem au-
thoris, & Arabum per climata,
& Ptolemæi per triangulos super
omnes regiones mundi: & de A-
rabum errore, & Ptolemæi in-
sufficiencia. 56</p> <p>2. De moribus gentium ex Ptolemæo
per triangulorum dominos. 60</p> <p>3. De moribus gentium ex signorum
dominantium natura. 63</p> <p>4. Quod signum cui prouinciæ do-</p> | <p>minetur secundum Ptolemaicos
triangulos interiores, exteriores-
que. ibid.</p> <p>5. Examen eiusmodi dominiqum. 64</p> <p>Cap. 3. Art. 1. Quamuis Deus inferiora
mutet: non tamen sine causis
secundis id fieri. Et quod Ptole-
maici de imperiorum & sectarū
mutationibus ex trigonis dixe-
runt insufficiens esse. 66</p> <p>2. De dominio planetarum super pro-
uincias ex authoris dogmate: si-
militer & signorum: & de trans-
lationibus imperiorum, & reli-
gionis, & artium, propter Solis
& obliquitatis & absidum & fi-
xarum mutationem. 69</p> <p>3. De cæteris causis & initiis muta-
tionum, & modis, & veritatibus
eorum. 74</p> <p>4. Præter alia principia mutationum,
rationem anomaliarum esse ha-
bendam, concordiamq; eius cum
mutationibus magnis. 76</p> <p>5. De dominiis planetarum & signo-
rum super prouincias & ciuitates
agnoscendis iuxta authoris dog-
mata, quamuis translatis cœlesti-
bus causis. 78</p> <p>Cap. 4. Art. 1. De eclipsium indicatio-
nibus & affectione. 79</p> <p>2. De loco afficiendo à causis sidereis
in eclipsi. 80</p> <p>3. De principio & duratione effectus.
ibid.</p> <p>4. De generibus rerum afficiendarum.
81</p> <p>5. De signis afficientibus. ibid.</p> <p>6. De planetis dominis & fixis erga
genus afficiendum. 82</p> <p>7. De aliis indicationibus afficiendo-
rū ex signis cœli specialius. ibid.</p> <p>8. De magnitudine effectus. 83</p> <p>9. De qualitate effectuum ab agen-
tibus in eclipsis dominis, ibid.</p> <p>10. De qualitate effectus ex patien-
tibus</p> |
|---|---|

INDEX.

tibus communibus & singularibus.	86
11. Iudiciū eclipsium ex coloribus.	88
Cap. 5. Art. 1. De cometarum & ignitarum impressionum indicatione & effectione.	89
2. De colore cometarum.	90
3. De splendore eorundem.	ibid.
4. De loco eorundem.	91
5. De forma.	ibid.
6. De diurnitate.	92
7. De tempore effectus.	ibid.
8. De habitu ad Solem.	ibid.
9. De situ.	ibid.
10. De motu.	93
11. De figuræ erectione in apparitione cometæ, & varia effectione ex illa.	ibid.
12. Quod cometæ non inaniter putantur afficere res humanas.	ibid.
13. De nouis stellis.	94

LIB. III.

De mutationibus temporum in elementis.

Cap. 1. Art. 1. Dicendum esse de mutationibus elementorum à cælo, & de effectibus harū mutationū.	96
2. De anno, eiusque principio, & quartis.	ibid.
3. De quartis anni speciatim.	97
4. Iudiciū ex quartis anni specialius.	98
Cap. 2. Art. 1. De iudicio quartarum anni & mensium, & signorum natura, & fixarum.	99
1. Examen decretorum Ptolemæi de natura signorum.	100
Cap. 3. Prognostica ex quartis anni, primumque ex vere.	102
2. Prognostica ex æstate.	103
3. Prognostica autumnī.	ibid.
4. Prognostica hyemis.	104
5. Varia item prognostica in quartis anni.	ibid.

Cap. 4. Art. 1. De mensium prognosticis.	105
2. De quartis mensis.	106
Cap. 5. Art. 1. De dierum prognosticis.	107
2. Prognosticum ex syzygiis planetarum speciatim, & primò ex Saturno.	108
3. Ex Ioue.	ibid.
4. Ex Marte.	109
5. Ex Venere.	ibid.
6. Ex Mercurio.	ibid.
7. Prognosticum ex apertione portarum.	ibid.
Cap. 6. Prognosticum de horis dierum.	110
Cap. 7. Art. 1. Prognosticandum insuper ex accidentibus inferioribus ad superiora sidera collatis, tanquam ex signis & concausis temporum.	112
2. Prognosticum ex inferioribus à Sole.	ibid.
3. Ex Lunæ accidentibus.	113
4. Ex fixarum accidentibus erraticarumque stellarum.	114
5. Ex iride.	ibid.
6. De ostentis cæli.	115
7. Ex nubibus.	ibid.
8. Ex corporibus aliis: & primò ex igne.	116
9. Ex aquis.	ibid.

LIB. IV.

De natiuitatibus.

Cap. 1. Art. 1. Cur iudicium de vita & morte ex puncto natiuitatis sumatur ab astrologis.	117
2. De horoscopo.	118
3. De figuræ erectione, & partitione, & quæsitis in singulis domibus, & planetis significatoribus.	119
Cap. 2. Art. 1. De parentibus nati.	121
2. De fratribus & sororibus.	124
Cap. 3. Art. 1. De sexu.	125
2. De	

I N D E X.

2. De partu geminorum.	ibid.	Cap. 7. Art. 1. De qualitatibus animi	
3. De monstris.	126	generaliter.	146
4. De iis qui non nutriuntur.	127	2. De eodem ex locis, seu signis.	147
Cap. 4. Art. 1. De vitæ spatio superui-		3. De eodem ex dominis locorum qui	
uentium agnoscendo.	128	dominatores & qualificatores di-	
2. De aphetæ principalis vitæ guber-		cuntur.	ibid.
natoris electione.	129	4. De locorum dominis, seu morum	
3. De vitæ dimensione per directio-		gubernatoribus sigillatim.	148
nem aphetæ ad interfectores.		5. De eodem ex configuratis ad locos,	
	130	dominosque locorum.	154
4. De interfectore & tempore inter-		Cap. 8. Art. 1. De vitiis & morbis ani-	
fectionis in directione conuersa.		mi redundantibus ex tempera-	
	131	menti & spirituum animalium pas-	
5. De intersectoribus & interfectionis		sionibus à cælo, generaliter.	155
temporibus in directione recta.		2. Specialiter de iisdem.	ibid.
	132	3. De sanabili, insanabili, regibilique.	
6. Diuersæ rationes euadendi & certi-			156
ficandi mortem, & malos euen-		4. De vitiis in re venerea speciatim.	
tus, ex occurſu maleficarum va-			157
rio.	133	5. De eodem regulæ speciales.	158
Cap. 5. Art. 1. De forma & tempera-		Cap. 9. Art. 1. De coniugio & prius de	
tura corporis generaliter.	134	vxore.	159
2. De eodem speciatim ex planetis si-		2. De qualitate vxoris.	160
gnificatoribus & qualificantibus.		3. De marito.	ibid.
	135	4. De qualitate mariti.	161
3. De eodem ex quartis anni.	136	5. De conuictu coniugum.	ibid.
4. De eodem ex signis stellatis.	137	6. De conuictu concubinario.	162
Cap. 6. Art. 1. De vitiis ex morbis cor-		7. De vi & moribus concumbendi.	
poris generaliter.	138		163
2. De natura vitij, morbique, & par-		Cap. 10. Art. 1. De filiis.	164
tibus affectis à signis.	ibid.	2. De filiorum splendore & obscuri-	
3. De eodem à planetis significatori-		tate.	165
bus, vel qualificatoribus.	139	3. De habitu filiorum ad parentes.	
4. De vitiis speciatim.	140	ibid.	
5. De cæcitate.	ibid.	4. De filiorum inter se habitu.	166
6. De sterilitate.	141	Cap. 11. Art. 1. De amicis & inimicis.	
7. De linguæ impedimento.	142		167
8. De claudis, gibbis, & contortis.		2. De eo qui est causa amicitiae & odij.	
	143	ibid.	
9. In cute.	ibid.	3. De lucro & damno alterutrius.	ibid.
10. De morbis speciatim.	144	4. De tempore quo amicitia & inimi-	
11. Ex planetis morborum authori-		citia temporanea contrahitur.	
bus & qualificatoribus.	ibid.		168
12. Ex signis cœli de eisdem.	145	5. De fundamentis amicitiarum &	
13. De sanabili, insanabili, & regibili.		inimicitiarum.	ibid.
ibid.		6. De magnitudine & firmitate ami-	
		citiæ	

I N D E X.

citæ & odij.	169
7. De commoditatis agnitione ex illis.	ibid.
Cap. 12. De seruis.	ibid.
Cap. 13. Art. 1. De fortunis & diuitiis.	170
2. De multiplici fortuatione.	171
3. De diuitiis & mendicitatibus pecu-	172
liariis.	
4. De occasione, fundamento, & qua-	ibid.
litate diuitiarum ex dominis for-	
tunæ.	
5. De eodem ex configuratis astris ad	173
fortunam & dominos eius.	
6. De tempore diuitiarum.	174
Cap. 14. Art. 1. De dignitatibus & ho-	ibid.
noribus generaliter.	
2. De dignitatibus acquisitis testimo-	175
nio astrorum.	
3. Ex dignitatibus causa, robore, &	177
qualitate.	
Cap. 15. Art. 1. De opificio.	178
2. De subiectæ materiæ proprietate	179
in opificio ex signis.	
3. De qualitate opificij à gubernato-	ibid.
ribus.	
4. De qualificatione ex planetis sigil-	180
latim.	
5. De eodem ubi adsunt duo qualifi-	181
catores, & cum configuratione	
aliorum.	
6. De magnitudine, claritate, & ob-	182
scuritate opificij.	
7. De tempore utilitatis opificiorum.	183
Cap. 16. Art. 1. De peregrinatione &	ibid.
itineribus.	
2. De sitibus erga quos significatur	184
peregrinatio.	
3. De magnitudine & breuitate itine-	ibid.
rum.	
4. De fortuatione & qualitate itine-	ibid.
ris.	
5. De causis itinerum.	185
6. De tempore.	186
Cap. 17. Art. 1. De mortis qualitate ge-	

neratim.	ibid.
2. De mortis qualitate ex prothana-	ibid.
torum natura sigillatim.	
3. De morte violenta generaliter.	188
4. De violenta speciatim ex Saturno.	ibid.
5. De violenta morte ex Marte.	189
6. De violenta ex duplici malefica.	190
7. De morte extra patriam.	ibid.

L I B. V.

De temporibus euentuum si- *dereorum.*

Cap. 1. Art. 1. Præter causas vniuersa-	192
les, particulares simul in euen-	
tuum temporibus, & ratione,	
considerandas esse.	
2. De euentuum temporibus in geni-	194
turis.	
3. De ætatum ratione.	ibid.
4. Examen prædictorum de ætatibus.	195
Cap. 2. Art. 1. De directionibus tem-	198
pore euentuum declarantibus.	
2. Consideranda esse tria in directio-	
ne, videlicet significatorem, pro-	
missorem, dispositorem, & his	
configuratas stellas, & alia quæ	
anticipant & postponunt euen-	199
tum.	
3. De forma dirigendi aphetas.	200
Cap. 3. Art. 1. De progressionibus an-	203
nuis.	
2. De progressu menstruo.	204
3. De progressu diario.	205
Cap. 4. De ingressibus.	ibid.
Cap. 5. Art. 1. De subiecto euentus.	206
2. De felicitate & infelicitate euen-	207
tus.	
3. Quando certius & magis elucescet	ibid.
euentus.	
4. De euentus magnitudine.	208
5. De reuolutionibus.	210

L I B.

INDEX.

LIB. VI.

De electionibus sideralibus.

- Cap. 1. Naturali ratione, & diuina au-
thoritate, scientiam de electio-
nibus esse veram, necessariamque
physicis, nec damnandam. 212
- Cap. 2. Art. 1. De electione siderali in
sacris. 214
2. Vtrum oratio requirat sideratio-
nem. ibid.
3. De electione in philosophando. 216
- Cap. 3. Art. 1. De electione in corporis
regimine. 217
2. De medicinæ corporalis electioni-

- bus. ibid.
3. In generatione. 219
4. In animalium generatione. ibid.
- Cap. 4. Art. 1. De regnis, & ciuitati-
bus, & republica. 220
2. De electione legis ferendæ. 221
3. De loco mutando. ibid.
4. De electione prælij. ibid.
5. De ædificiorum electione. 222
6. De nauigationis electione. 223
7. De itineris electione. ibid.
- Cap. 5. Art. 1. De agriculturæ electio-
nibus. ibid.
2. De lignorum sectione. 226
3. De electione in contractibus. ibid.
- Cap. 6. De dierum electione. 227
- Cap. 7. De electionibus generaliter. 232

FINIS.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBRI VI.

ASTROLOGIAM PHYSICAM
separandam à superstitiosa, nec per illam euertere pro-
videntiam potentiamq; Dei, nec humani arbitrij
libertatem: & quomodo partim est scientia, partim
coniectura, partim suspicio, sicuti medicina: & quo-
modo in ea procedendum: & stellas agere quadru-
plici modo in inferiora: & quibus authoribus seu
potius observatoribus utendum in ea.

PRÆFATIO.

VNC homo diuinitatis super omnia opta-
tissimè persentit se esse participem, cùm aut
Deo & superis copulatur; vnde mirificentis-
simas affectiones & intuitiones rerum supra-
mundanarum adipiscitur: aut futurorum no-
titiam, quæ solius Dei est, quoquo pacto ac-
quirat. Proptereaq; omnes diuinatoriæ scien-
tiæ quamuis nugaces appetuntur nimis. Siquidem & falsas sui
laudes homo amplectitur pronis animis, & amasæ imagines &
vmbra exosculatur. Hæc affectio ratione superiori nil regulata
in varios nos trahit dirósque errores: ita vt etiam signa rerum,
tanquam causas, & res viliores se, tanquam meliores, homines.

A

veneren

venerentur. patet hoc in disciplinis Gentilium, qui aues adorant tanquam deos, & flumina, & serpentes, & lapides, & arbores, ubi quid diuinitatis inspiciunt: insuper & passiones ipsas: nam & pallorem & tremorem templis tanquam deos Romani venerati sunt. Nil mirum si & sydera, quæ causæ sunt manifestæ omnium mutationum inferiorum tanto honore apud gentes colantur. Ex his enim effectus rerum scire, & præscire datur plurimos.

At cum manifestum sit sidera non habere in animo, ut fiant quæ fiunt, sicuti neque ignis, qui de siderali natura est, neque tellus, aliud quam ignem & tellurem facere satagunt (verum dum pugnant quodam fato, idest causarum concursu, & necessitate fit, ut harmonicè producant animalia, plantas, lapides, liquores, & cæteras res, quæ rerum vniuersitatem integrant, & variis vñibus mutuísque iuuant;) hinc etiam elucescit, causas nobiliores esse in mundo quæ sideribus & elementis vtuntur ad rerum productionem, & transmutationem. Sicuti ferrarius vtitur igne, malleo, incude, lima, &c. ad gladij fabricam concinnam, vtilémque suo fini. Primam causam inuenimus in Metaphysica quam Deum vocamus: secundas verò intelligentias executrices eius prouidentia in elementis agnouimus. Dicere enim sidera corporea esse rerum causas principes idem est, ac si quis ensis & ligonis faceret causam ignem, & malleum, non autem fabri mentem & opificis peritiam. Hæc eadem ex sacris scimus oraculis, & à prima causa edocti sumus in schola eius quemadmodum oporteat in diuinationibus incedere, ne erremus, & ad idololatriam paulatim, sicuti Chaldæi, & Ægyptij, & Græci olim, prolābamur.

Cum autem viderem alios hanc scientiam, ut fallacem, nominéque scientiæ indignam, imò dæmonibus subditam explodere non rectè, cum manifestum sit, dæmones non posse ordinem vniuersi immutare, neque sideribus situm alium dare neque vires: eadémque ratione medicinam longè prius explodendam esse, in qua verè dæmones misceri & dira facere compertum est posse: itémque pateat à Sole quatuor anni tempora nobis fieri, & in illis secundarum rerum productiones certas: itémque à Luna menstruas & diarias immutationes, dum Soli & Planetis configuratur; ita ut cogat medicos, nautas, & agricolas sui rationem habere (sic cæteros planetas annos suos planetarios & menses habere putandum:) præterea in lapillis syderum formas, ut Pleiadum in sandastro, numero & dispositione expressas, & in herbis sympathiam
cum

cum Sole & Luna quibuscum conuertuntur & cum aliis Planetis: (vnde heliotropium, & lupinum motum longitudinis Solis, & horas indicant: vltimus verò, salix, tilia, populus, olea motum latitudinis inter tropicos sua conuersione ostendunt, vna cum solari facta:) sintque animalia, quæ cum Lunæ varietatibus variant colores in Indiâ; quemadmodum & in Hibernia corrigiæ de porcelli marini pilosi corio factæ erigunt & demittunt pilos ad fluxum & refluxum maris Solis rationem sequentis: ipsæque formicæ, & apes siderum & Lunæ rationem quandam vel ex sola passione sectentur: maria verò fluxum & refluxum diarium à Sole, menstruum à Luna habeant: multique fontes quasdam à sideribus rationes fortiantur: & infirmitates humanæ sideribus sint obnoxia, omnesque mutationes ad mutantes causas stellas prouocent, licet occultas nobis in aliis, in luminaribus notissimas: Ex altera verò parte alios viderem sic Astrologiæ deditos, vt omnia sideribus humana atque diuina, non secus ac Macchiauellistæ rationi politicæ, subiiciant: quod faciunt Arabes, & olim Gentiles, contra quos iussu S. Ambrosius in Hex. & S. Augustin. super Gen. inuehuntur (quis enim subdat artificem suis instrumentis? aut liberum mancipio? Corpora enim agunt mota, & agitata à causis nobilioribus arbitrariis. Hominem autem ita liberum video, vt nullis tormentis, & mortibus, si nolit, possit vinci. quantò ergo minus à sideribus, quæ non sic atrociter premunt? Itémque si corpus vrunt voluntatem non attingunt, cum sit primalitatis proles, vt in Metaphysica demonstrauius. Quare vtrunque stultum, Deum, aut libertatem fato astringere, aut pro certis omnia iudicare; ait Salomon: quod omnis scientia est à prima sapientia, & politica, & physica, & logica eius ancillis. Addit autem de Astrologia sic, *Scit præterita, & de futuris æstimat; signa quoque & monstra antequam fiant, & euentus temporum & sæculorum*: & hoc verè, vt dicemus, partim demonstratiuè, partim, sicuti & Medicina, æstimatiuè, vt sunt:) Propterea Astrologiam scribere decreui iuxta physicas regulas, quæ possint in Ecclesia Dei absque suspitione legi.

Nam quamuis S. Augustinus (mathematicorum, vt videtur, expers: nam & Antipodas esse negat, & de situ rerum aberrat) antiquis magis concessam fuisse Astrologiam dicat, donec Christum in sideribus præsignatum, vt prophetarat Balaam, agnouerunt: at post eius aduentum nobis per Prophetas edoctis, id non sic licere:

A 2.

non

non propterea statim à nostro cadimur proposito. Ille enim vir sanctus quamvis afflatus sydereos comprobet in lib. de conf. timuit hominum fragilitati (vnde etiam Ecclesia quædam vetat vt mala, quædam vt periculosa, teste Caietano & D. Thom.) putauitque dæmones posse huic arti immisceri, dum vel suspicio vel nugacitas interfit, vt declarat S. Thomas in libro de sortibus: quando nimirum neque à causis neque ab effectibus, neque à signis certis secundum authorem naturæ procedimus in scientia, (vnde à dæmone illudi meremur:) vel si quis putet sydera esse Deos, vt S. Ambr. monet, aut libertatem nostram illis directè subditam esse: aut quia potius Deum quàm sydera consulendum putauit Augustinus viro Christiano sanctoque. Verum cum S. Hieron. in prologo Bibliorum Astrologiam æquè atque Astronomiam inter scientias vtilis, quod & Salomon facit, enumeret; nec utilitas eius post Christum in physicis cessauerit (neque enim agricola & nauta & medicus oraculis & miraculis vtuntur, sed physica peritia:) & Christus nobis, nedum Balaam, iterum syderum observationes indixerit, vnde sciamus futura eius iudicia (Nam erunt, ait, signa in sole, & luna, & stellis, & virtutes cælorum mouebuntur, & stellæ de cælo cadent:) & Paulus Apostolus iubeat, nos vigilare super iudiciis Dei, & signis datis, ne dies Domini sicut fur nos in nocte dormientes comprehendat; quæ nesciuntur absque notitia mutationum quæ fiunt in cælo, vt apogæorum, obliquitatis, excentricitatum, æquinoctiorum, & huiusmodi, vnde innumeri effectus, & continuæ succedunt mutationes extraordinariæ: nec ista sunt nota, nisi vigilantibus: propterea studium astrologicum non puto intermittendum. Nam ex physicis ordinariis cæli affectibus, quæ non sunt ordinaria deprehendimus, & signa à Deo data peruestigamus; neque enim data sunt, nisi vt vigilemus. Quod mirificè cœpit Copernicus in hoc sæculo, meliùs quàm profecurus Thyco, altiùs verò Galilæus. Omnes isti tamen corporeis affixi veritatibus de futuris Dei iudiciis per hæc symptomata haud philosophati sunt, de quibus nos in prophetalibus. Scientia quippe humana absque diuina curta est, teste S. Ambrosio. Non causas pro causis principibus assignat, & principia petit fingitque, qualia homo imaginatur, possibilia, sæpèque impossibilia.

Nos igitur, D. Thomæ & Alberti Magni & subtilissimorum Theologorum doctrina suffragante, dicimus hominis arbitrium astris non esse subditum directè, sed per accidens, quatenus corpus

pus afficitur à cœlo & sideribus, similiter spiritus animalis, tenuis, corporeus, & humores ipsi. Passio autem redundat in animam à Deo infusam, sed non confusam, vt loquitur doctè S. Ambros. quæ potest sectari, & respuere passionem illam. Et quoniam homo plerunque & magis sequitur sensuales passiones, quàm liberam voluntatem rationabilem, propterea diuinat sepè astrologus etiam in actionibus & euentibus arbitrariis, inquit S. Thomas contra gentes. vbi & à cœlo imprimi etiam putat aliquid, quo fiunt in artibus efficaces medicus in sanando, agricola in plantando, miles in vincendo. Ibique canonizat etiam dictum illud Hermetis, quod putat esse Ptolomæi: *Mercurius in domo Saturni in bono esse dat intelligentiam rerum medullitus.* quod declarat dispositiuè. Nam cœlum agit in animam dispositiuè, & indirectè, humores, & spiritus afficiendo, sicuti aquas & aërem: Angelus & dæmon persuasiuè: Deus autem solus motiuè, idest, physicè immutando. Et in lib. de regimine principum, mores nationum planetis sic tribuit & Iudas cum Macrobio saturninos facit, vt etiam Haly docet. hæc ille vir sanctus. In libro verò de fato, & in opusc. de Astrologicis iudiciis, resoluit argumētum S. Augustini de Iacob & Esau natis sub eadem constellatione tam disparibus: & ait, quod cor principum vitæ Esau erat in diuerso situ ad horizontem & sydera à corde Iacob: itaque melior dispositio fuit in vno, quàm in altero. sed nos plurimos gemellos eiusdem fati infra notabimus. Potest nihilominus homo dispositionem legis Dei potius sequi, quàm elementarem. Videmus enim propter Deum luxuriosos non luxuriari, non tamen non affici, sed non vinci. At si quis vincatur vt deliret, immunis est à culpa, quoniam tunc anima suo munere & instrumentis vti non potest.

Circa diuina verò dicimus, hanc scientiam non procedere, nisi à signo dato à Deo naturæ authore, ait S. Leo. In ipsis elementis, ait, tanquam in publicis paginis diuinæ voluntatis significationem accipimus. Idèd cùm Magi videre stellam Christi, ait S. Augustin. obstupuit Magus, aspexit Astrologus, putauere fatum, sed fuit signum. Nil tamen obest esse concausas. vt cum Deus vult Religiosum optimum facere, potest vti stellis & elementis ad temperandum corpus probè ad susceptionem animæ, & spiritus animales inde tenues & puros conficere. vnde ex corporis temperie & organizatione de moribus physiognomico syllogismo ratiocinamur. Non tamen in cunctis, vt Cardanus facit, qui Christi homi-

nis Dei temperamentum cœlo subdit prorsus, cum constet non tantam tunc fuisse cœli harmoniam, vt tale corpus construeret, quale Deo homini conuenit, sed à Spiritu sancto fabricatum esse longè melius, quàm à stellis, effectusque stellarum fuisse in Christo modificatos, non à fatali concursu causarum superiorum & inferiorum modo, sed etiam immediatè à prima causa vniuersalissima. In secta autem Macometi benè Haly ex constellatione magna in Scorpione de moribus Macometi, & suæ sectæ philosophatur, sed non prorsus: nam malitiam stellarum nullam esse scimus; modum tamen recipiendi esse in elementis, qui potest esse prauus, sed modum vtendi in anima à Deo infusa, qui potest de prauo fieri bonus. Videmus profecto eandem procellam à cœlo immissam alios ex nautis ad vota, alios ad blasphemias prouocare, prout quisque affectus est priùs. Semper aliquid facit constellatio, sed pro recipientis & vtentis natura. Sunt etiam aliqui benè nati, & aliqui malè nati, ab ipso cœlo, vt acutissimè S. Thomas in tert. contra gent. qui ex proprio temperamento, & cœli nouis influxibus instigantur in sensu ad appetendum & sectandum quod illis nocet. Et mens tunc simul ad eligendum malum, vel bonum incitatur, quod ipse millies expertus sum. Et Caietanus super secunda secundæ in tract. de religione, & superstitione mirificè considerat, putatque propterea astrologos posse de arbitrariis iudicare, & præscire, quamuis non prorsus infallibiliter. Sicut enim agit cœlum in aquam & in aërem, ita in humores, & in spiritum animale, cui vnita est mens.

Igitur tota Astrologia vel procedit à causis necessariis semper, vt quod Sole in Arietem intrante, incipit ver, quamuis aliquibus fallatur gradibus, vel temporis momentis de introitus puncto; contingatque per anomalias varietas non præuisa sæpissime, (sed idem euenit in cæteris scientiis:) vel procedit ex causis contingentibus vt plurimum, vt quòd in vere floreant arbores omnes & tepescat: vel ex contingentibus aliquando, vt quòd hoc anno frigescat aër in vere; quoniam Saturnus reperitur in primo Arietis (potest enim hoc rarò contingens in effectu prohiberi:) similiter, quòd hæc herba faciat flores plures tunc, quia est Saturnina: vel ex causis per accidens & indirectè, vt quòd homo, cuius Luna est in quarta Orientali, ducat vxorem in iuuentute (ducere enim vxorem est arbitrium, nec subditur Lunæ in tali situ, nisi per accidens & dispositiuè, vt dixit S. Thomas.) Aliquando Astrologus procedit

procedit ab effectibus, vt ex colore cometæ inuestigat dominium sideris. Similiter ex Iride & aliis impressionibus aëris de planetarum viribus argumentatur: vel procedit à signo, vel dato à Deo, vt in stella Balaam, & in signis datis nobis in Sole, & Luna, & stellis de secundo Christi aduentu; vel dato à natura, sicuti de colore stellarum, earum naturas consideramus: vel ab vno effectū, quem in arboribus faciunt stellæ ad notitiam alterius in nostro corpore manifestandi discurremus, tanquam à simili. hoc enim est per signum procedere, vt diximus in topicis. Et quidem astrologus sapissime sic diuinat. Nam si eclipsis accadat in zenith, super reges & res præclaras habere significationem existimat: si in ortu, super recentia & pueros & germina: si in occidentali angulo, super senes, & res vetustas. Omnia quoque signa cœli videntur sic se habere. Nam si in aqueis accadat constellatio, super aquas indicat, & res in aqua versantes. Constat autem aquam non esse cœlum, vel illam cœli figuram, sed sic vocari ab effectū, cum quo symbolum habet, non ipsa, vt Plotino videtur, sed vis ab ipsa proueniens, vsque ad nos taliter modificata, quod cum aquis concordat.

Diuiuos autem fuisse oportet, vel à Deo edoctos homines illos, qui tales sympathias, & antipathias, & nomina syderum cum rebus inferioribus nobis tradiderunt, vt Plato admonet: & Philo & Iosephus ab Abrahamo in Ægyptum Astrologiam tam mirabilem delatam enarrant. Abrahamum autem à Noë, Noë à patribus vsque ad Adam, & Deum didicisse consentaneum est. Stultissimi semperque pueri Græci imagines cœli suis heroibus recentissimis aptauerunt, cum constet innumeris annis ante Argonautas in cœlo nauim fuisse signatam ex Chaldæorum monumentis: & Arcturum, & Oriona, & Pleiadas, aliasque imagines à Moyse in historia Iob memorari, qui præcessit Græcos multis temporibus. Signum ergo est causa doctrinalis, non realis, vt dictum est alibi.

Procedit hæc scientia, aliquando demonstratiuè, vt quod ex oriente Canicula, si Mars contestabitur, erit dirus æstus. Ex causis enim ritè sic demonstrat, licet communibus plerunque. Aliquādo probabiliter, vt quod partus erit geminus, si editus fuerit signo Geminorum horoscopante, vnà cum planetis duobus. potest enim id non euenire. Aliquando suspicatiuè, vt quod Petrus ditabitur, quando pars fortunæ per directionem proue iet ad corpus Iouis: etenim non est hoc necessarium, nec fortè probabile. Ad ditandum

dum enim hominem non concurrat sola cœlestis causa, sed libertas hominis, patria, lex, mores, negotiatio, mors maiorum, benefactorum pietas, Angelorum ministerium, plurimæque causæ fatales: quapropter ex vna sola causa astrologo nota non potest fieri scientia. Quando autem effectus est vnus, vt pluuiæ, & causam habet vnâ, vel duas naturales, tunc probabiliter discurremus, si vtrasque consideremus. Quapropter in Longobardia eadem constellatio facit in æstate grandines diras, quæ in Calabria faciet æstus, aut vix caloris temperamentum; ibi enim mollis & paludosa tellus: hic sicca, aridaque. oportet ergo astrologum actiuas passiuasque causas prænosse, ac quos effectus edere solent: vnde in alia familia aliter operatur constellatio, nedum in regione. Quis nescit Iouem ascendentem efficere albissimos in Germania natos, in Æthiopia verò nigros? Item in familia Fabiorum aliter afficere, quam in Lentulorum? Qui non ex causis neque effectibus, neque signis naturalibus procedit, superstitiosè tractat astrologiam, & eius phantasiam immisceatur dæmon aliquando, sicuti medico superstitioso ex August.

Hic quod omiseram nota, quod S. Isaias insultat Astrologis Chaldæis, quod ex siderum supputatione futura diuinare præsumerent: & Ieremias, A signis cœli, ait, nolite metuerè. vnde Picus & alij Astrologiam condemnant, non satis rectè. Non & prudentia humana condemnatur à Iob, & in Prophetis reprobatur Deus prudentiam prudentum: nec propterea prudentia est inanis, sed diuina res vtilissimæque? Quapropter putandum est, quod damnant Prophetæ Astrologiam oppositam Theologiæ, & superbientem super Prophetas, non autem suppositam, qualis est nostra. Sic Deus prudentiam carnis, & macchiauellisticam, quæ suprà legem Dei erigitur, non autem prudentiam humanam suppositam diuinæ. Qui benè leget Isaiam sic esse deprehendet. Ierem. autem non esse metuendum à cœlo viris bonis, rectè docet: adhærent enim Deo cœli authori. nec à ministris timet, qui amicus est Regis. Possè autem Deum syderum cursus & vires mutare, non solum docent Prophetæ contra Astrologos, & historia Ezechie, & Iosue; sed symptomata præsentia in obliquitate, excentricitate & cardinum anticipatione irregulari ad Dei nutum, vt in prophetalibus euicimus, qui dixit: virtutes cœlorum mouebuntur. de quibus alibi. Argumenta Pici passim soluta in hoc opere videbis.

Quadrif

Quadrifariam agere caelestia corpora in res inferiores.

Agunt autem sidera in res inferiores, calore, lumine, motu & aspectu. S. August. addit afflatum, D. Thomas efficaciam aptitudinis. Calore tanquā causa: lumine tanquam vultu eiusdem causae, & occasionum plurimari causa, dum sensibus obiecta manifestat: motu tanquam operatione delatiua ipsius causae ad afficiendas res: aspectu modificatiue. In alio enim situ aliter agunt in eandem rem ipsae stellae; vt Sol in zenith plus calefacit, minus in manē, mediocriter in vesperi, & in omni puncto variatur actio, & receptio actionis, & passio iam indita. Similiter se habent inter se configurata. Calorem esse causam actiuam secundorum entium in physicis probatum est. Frigus autem à sideribus nullum venire ibidem patuit: sed minorem calorem pro frigore reputari, non quidem dum additur minori (tunc enim auget ipsum) sed dum additur materiae in qua est maior calor; vt aqua tepida feruenti iniecta feruorem minuit, dum calorem illum in plus materiae expandit: vel blandus calor emolliens dat exitum robusto induranti, seque sic irretienti. quod patet in inflammationibus tepida aqua curatis, non frigida, quae plus inflamat per antiperistasis. Infrigidant ergo sic stellae: vel aperiendo poros subituro frigori. Lux autem caloris est facies, stellaeque in visibus etiam agunt calore suo mixto ceteris. sic & luce. Est in aëre nobis lux ignota in nocte, non autem leporibus. quapropter non recte probant quidā planetas medicos & saturninos non agere in ceteras res, propterea quod in nostros oculos non agunt. Motus verò non facit calorem, vt stultè Arist. opinatur, cum potius sit caloris effectus: nec accessus & recessus, in quantum sunt motus, faciunt generationem & corruptionem, sed in quantum deferunt Luminaria, veras causas ad diuersos situs materiae transmutabilis: quatenus autem pellit aërem motus sideris, ad nos vix peruenit, sed calor est, qui in inferiora mouet. Aspectus tandem variat & modificat caloris vires, vt sint proficuae vel noxiae rebus quibus imminet stellae: aliis tamen alij. Vnde tanta exoritur ex situ consociatio, vt magnes ad polum terrae semper vergat, heliotropium ad Solem, cadauer nater vultu ad cælum verso, sicuti in matrice dispositum fuit, & bacilli ferrei super subere narent se ad illum conuertendo situm, quem ab arte

B

fabri

fabri malleantis acceperunt. Quod si artificia seruant suum firum, & ab eo foueri se putant, multò magis naturalia. Non ergo est superstitio sitis obseruare, vt multi opinantur, sed rationalis doctrina. Doctè ergo Ptolemæus siderum aspectus obseruat, & regionum ad sidera, & particularium rerum originales dispositiones persimiles cælestibus: ita quod super alias res indicat eclipsis in angulo orientali, atque in occidentali. Ex his ergo nostras rationationes conficiemus. Et quoniam in calore & lumine sic modificatis insunt potestas, sensus, & amor modificari; propterea præter manifestas physicas vires inesse rebus affectis à cælo etiam metaphysicas iam dictas oportet, vt aliter afficiantur alia, alitèrque sapiant & possint: modificantur autem aspectus fati necessitate & harmonia. Et hoc est influxus latens à cælo, nec solo in calore & luce. de quibus in Metaphys.

Ptolemæum sequimur, qui compilauit omnia decreta Chaldaeorum, Ægyptiorum, Indorum, Græcorum, Latinorum per tot sæculorum obseruationes confecta. Sententia autem hæc ex obseruatis procedit. stultus essem, si noua dicere omisissis veteribus vellem, qui vix 10. annos geneses examinaui. Addemus ergo dicto eius rationes, robur, correctionem, & quod deest ad scientiæ perfectionem: cætera vt iacent rectè dicta afferemus, alienam gloriam nihil vsurpantes. omnes enim Astrologi omnium temporum, ab exordio mundi ad nos, non sufficiunt ad Astrologiam totam & rectè conficiendam. Communi igitur labori nos portionem non leuem, nec modicam, adiungimus.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER PRIMVS.

*A planetarum & fixorum & inferiorum varietate,
mutationum rerum inferiorum causas &
initia sumi oportere.*

CAPVT I.

- N**ISI variarentur causæ agentes aut patientes non variarentur effectus, & transmutationes, sed fierent semper eadem.
2. Si variarentur circulariter etiam effectus circulariter variarentur.
3. Quæ diuturno tempore durant, fiunt à causis, vel concursu causarum grandi & raro. Quæ breui tempore à causis sunt variabilibus, vel concursu veloci & frequenti.
4. Sidera sunt causæ varietatis inferiorum, vel quia ipsa mouentur, vel tellus, vel vtraque.
5. Variationes in cœlo sunt à motu & statione: item à longitudine motus, & latitudine, & eleuatione, & depressione, velocitate & tarditate: & quæ plus habet passionum harum stella plus afficit, vel variabilius, inferiora.
6. Quæ in eodem situ & motu diutissime perseuerant, vocantur fixæ, existimanturque saltem doctrinaliter esse in eadem regione, immota Pythagoreis, mota Ptolemaicis: quæ continuò mutant situm & motum, vocantur erraticæ, seu planetæ, quæ nobis per
- B. 2. æthera.

æthera discurrere putantur sponte ; Aristotelicis autem, à sphaëris delatæ, vt nodi in tabulis.

7 A planetis exordiendum videtur tanquam à notioribus causis omnis varietatis, per quas & alias causas agnoscimus.

8 Planetarum notitiæ ex qualitatibus eorum declarantur, & ex collatione ipsorum ad suos orbes, & ex collatione ad partes cœli mutabiles & immutabiles, & ex collatione ad Solem, & mutua ex affectione & aspectu, & tandem prout comparantur ad fixas.

De Planetis in communi.

CAPVT II. ARTIC. I.

Septem sunt Planetæ suis characteribus insigniti, vt in hac Stabella.

Saturnus.	Iupiter.	Mars.	Sol.	Venus.	Mercurius.	Luna
♄	♃	♂	☼	♀	☿	☾

1 Sunt quatuor circa Iouem incessanter moti : aliique duo circumdant Saturnum per Telescopium reuelati ; sed quoniam eorum actio cum planeta suo communicatur nobis, non est de ipsis doctrina in Astrologia nostra. Si qui autem essent habitatores Iouis, illi de ipsorum differerent natura, & efficientia. Et quidem in omni sidere propria est sui Astrologia ; quoniam alios aspectus alio tempore & modo ad alias stellas omnes & singulæ stellæ fortiuntur, sic & vires & influxus. Nos autem de nostri systematis Astrologia hic exiliter, prout datur, tractare possumus.

2 Sol & Luna vocantur Luminaria, maius, & minus, diurnum, & nocturnum in sacra Scriptura, sicut in Ptolemæo ; sed secundum nos : nobis enim scribebat Moyfes. Aliis enim sideribus Luna nostra fortassis est occulta, vt Lunæ ipsorum nobis. Et cum sit minor multis astris, non meretur Luminaris nomen, nisi nobis, vt ait S. Thomas cum Chrysostomo, quibus ob vicinitatem vsus Luminaris præbet, & fortè accipit etiam, vt Galilæo videtur.

3 Siue moueatur Sol, siue stet, tanquam mobilis Planeta ponendus est nobis considerantibus rem ad sensum nostrum & doctrinam ;

nam; idem enim euenit moto ipso ac tellure.

4 Sol est tanquam Dux & Rex & Pater. Luna tanquam Regina ac mater & nutrix. Iupiter tanquam Gubernator. Mars tanquam militiæ Magister. Saturnus tanquam Consiliarius. Mercurius vt Orator. Venus vt delitiæ omnium. Tres superiores dicuntur & ponderosi; tres, inferiores, leuesque. Solem esse centrum amoris omnium planetarum, à quo vires accipiunt, alibi docuimus: & Venerem & Mercurium ipsum circundare palàm: & cum ipso tellurem: ceteros verò vtrumque, declarauimus. Vel si stat Sol, etiam tellus erit eius ambiens gyrum, sed in Phyl. stare contra.

De Planetarum natura speciatim.

ARTIC. II.

1 SOL manifestè calidissimus est, & humidissimus, quoniam tenuissimus & liquefaciens, & attenuans est omnia. Liquor autem & tenuitas sunt humiditates. Verumtamen reputatur moderatè calidus ab Astrologis & moderatè siccus. quoniam ipsi non iudicant res, prout sunt, sed prout rebus inferioribus conueniunt. Calor quidem Solis & humor vniuersaliter se habent ad omnia inferiora, modificantur autem ab aliis planetis. & hanc modificationem considerat astrologus. Et quia à Marte calor augetur, reputatur Sole calidior, quoniam extraordinario calore cum illo calefacit. ordinarius autem solaris blandus videtur, hoc est ordinariæ temperiei rerum accommodatus. Similiter Sol per accidens exsiccat partem humidam eleuando, & magis quàm Mars reputatur siccus moderatè; quoniam non nisi moderatè post constitutas res exsiccat; cum Marte verò immoderatè. quapropter Sol est calidus & siccus ordinariè.

2 Luna est humida & frigida Astrologis, quoniam calorem & lucem blandam habet, quæ educit vapores crassos & aquas rarefacit, & tumefacit, sed non attenuat. Nobis autem videtur humor proprius aquæ & vaporum crassorum esse. Vbi autem est raritas, & vapor aquarum, eò frigus exterius facile insinuat; propterea Luna frigida etiam videtur. Sed tamen in prima sua quarta reputatur frigida & humida, in 2. calida & sicca, in 3. calida & humida, in 4. frigida & sicca, sicut anni quartæ, & diei. sed aliter dicemus infra.

- 3 Saturnus frigidus vocatur & siccus quoniam longissimè distat à nobis, & calor eius blandus frigoris facit sensum in calore Solis commixtus, & quandam duritiem & cruditatem in terra & rebus, quibus adiicitur. Non rectè Ptolemaici, quia nimis distat à Sole, frigidum faciunt Saturnum: cum & Canicula distet magis, & sit calida; sed respectum ob dictum sic vocandus fuit. Neque calor eius exiguus comprimit, ut vapores, ut aliqui dicunt, sed non eleuat: puto etiam aliquam affectionem, quæ in sensu, potentia, & amore, quibus constat calor, insita est à Saturno descendere; ita ut res eius tardæ sint, pigræ duræque, sicut & motus deficientiæ. At credo modificationem Solis talem saturniam dici.
- 4 Iupiter vocatur calidus & humidus temperatè: quoniam vapores cum Sole eleuat & humectat, & radiis eius commixtus res producit succulentas, & formosas in temperie quo ad nos. Serpentibus enim est noxius, sicut Saturnus proficiuus.
- 5 Mars calidus siccusque vocatur, non quia Soli est proximus, ut putat Ptolemæus, cum proximior sit Venus: sed quia densæ est molis rubræque, & in commixtione cum Sole nimis excalescit, & exsiccat vapores eleuando. hæc etiam facit Sol omnia, sed cum Marte sic, cum Saturno sic.
- 6 Venus est calida, sed magis humida, non quia terræ vel Soli vicina, sed quia talis est molis, ut cum eis in tali situ luce imbuta tales effectus faciat.
- 7 Mercurius anceps reputatur: suscipit enim qualitates stellarum, quibus miscetur corpore vel radio, & vicinior Soli exsiccat & calescit, ut matutinus; vicinior Lunæ è contra in perigæo.

De felicitate & infelicitate Planetarum.

ARTIC. III.

- 1 Sunt omnes planetæ sibi felices, sed nobis alij fauent, alij Snocent, sicut & ignis blandus prodest, multus obest.
- 2 Iupiter ergo & Venus fortunæ vocantur, ille maior, ista minor: quoniam rebus nostris & nobis ita temperatis, ut eorum calor ad nos proueniens temperatur, prodest: qui è contra sunt infortunæ serpentibus, & rebus nobis inimicis, & barbaricis nationibus, quæ ab humanitate desciscunt. Saturnus autem infortuna maior dicitur, quoniam ob siccitatem, & frigiditatem nostro est tempera.

temperamento noxius. Similiter animalibus nobis feruentibus & frugibus & diuitiis. bona enim exteriora interioribus accommodantur. Mars vocatur infortuna minor, quoniam calor & siccitas eius rebus nostris & nobis officit ob aduersam intemperiem, & consequenter externis bonis.

3 Sol ancipitis naturæ reputatur: quoniam cum sit causa vniuersalis, prout modificatur à planetis particularibus eius vis obest, vel nocet, tum in bono situ, tum fortunis magnificentissimè benefacit. Videtur cum Saturno frigidus ob causas dictas, & cum Marte calidus, cum tamen ipse præstet omnia omnibus.

4 Luna quoque maleficis iuncta videtur malefica, semper tamen humida, & blandè calida: idcirco cum Saturno peior est quàm cum Marte.

5 Mercurius est versatilis naturæ, aliorum vires & decreta auget, cum bonis bonus, cum malis prauus: maximè autem prout est affectus ad Solem.

De Temporaneitate Planetarum.

ARTIC. IV.

1 Saturnus & Iupiter vocantur diurni, quoniam cum Sole sconueniunt, ille vt eius malignitas in die moderetur, iste vt sua benignitas exhilaretur: quapropter peior est Saturnus in nocte quàm in die. Est natura ergo nocturnus, nobis autem diurnus.

2 Conditionem Luminaris nocturni imitantur Venus & Mars: illa quoniam abundat humore, & est quasi Luna: sicut enim Luna crescit & decrescit, vt patet per Telescopium: iste vt eius feruor & malitia temperetur. ergo in se diurnus est, nobis nocturnus.

3 Mercurius anceps: nam in exortu matutino, donec ad absidem superiorem deueniat, diurnus est: in vespertino vsque ad perigæum est nocturnus.

De sexu Planetarum.

ARTIC. V.

1 Saturnus, Iupiter, Mars, & Sol, masculini dicuntur, quoniam validæ, & efficacis sunt operationis perficiuntque cœptum

cœptum opus. Sic natura, quando facit mares, adhibet multum calorem, qui genitalia ad fores propellat: vnde existimant quidam, quoniam in his dominatur calor super humidum in eorum crassi esse masculos. Sed non sic est: nam in Saturno non ponitur calor nisi qui refrigeret more fœmineo.

2 Luna autem & Venus fœminini dicuntur, quoniam opus non absoluunt: mouent, & non resoluunt humores, & vapores, & effectus: sic vt natura non possit genitalia expellere. Et quamuis Venus sit calidior Saturno, non tamen mascula est, quoniam non perficit bonum, vti Saturnus malum, quod inceptat.

3 Mercurius est anceps: prout Soli vel Lunæ copulatur, vel matutinus est, vel vespertinus. Masculescunt etiam planetæ matutini, orientales, angulares: sicuti vespertini, occidentales, & cadentes fœminescunt: quoniam vires imbecilliores sortiuntur super effectus, vt rectè dederimus efficaciam masculinitatem.

De Amicitia & inimicitia Planetarum.

ARTIC. VI.

1 S Vnt perfectæ amicitie, quicunque conueniunt in qualitatibus vt Venus & Iuppiter. 2. qui in fœlicitate & infœlicitate. 3. qui in temporaneitate. 4. qui in sexu. è contra verò sunt inimici, qui in prædictis disconueniunt. Mercurius autem omnibus accommodatur.

2 Ratione domiciliorum, sunt quidam magis, quidam minus inimici. Nam Mercurius Ioui hostis est, & Saturnus Luminaribus, & Mars Veneri, vt infra videbimus. Et inimicorum aspectus vocatur apertio portarum ad effectus grandes, vt patebit.

De Planetarum passionibus, prout ad suos orbes conferuntur.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 D Icuntur planetæ ascendentes, & descendentes, in abside superiori, & inferiori, veloces, & tardi, mediocres motu, & stationarij, directi, & retrogradi. Hoc autem accidit duabus ex causis:

causis. Vna propterea quod habent in cœlo quasdam sympathias cum superioribus fortasse corporibus: idcirco in quibusdam partibus eleuantur: in quibusdam oppositis deprimuntur, & fiunt nobis viciniore: dum sunt in parte superiori dicuntur esse in apogæo, vel in abside superiori; dum sunt in opposito dicuntur esse in perigæo, vel in abside inferiori. Mutantur autem absidum situs post sæcula multa paulatim, vt Copernicus obseruauit. Hoc autem tempore loca apogæorum sic se habent ex Thycone, qui subtilius rem indagauit.

Tabella Apogæorum & Perigæorum.

Apogæa.

Perigæa.

♄	29. 39. 24. +→	29. 39. 24. II
♅	6. 36. 0. ☐	6. 36. 0. V
♆→	28. 48. 44. ♄	28. 48. 44. ~~~
☼	9. 49. 11. ♄	9. 49. 11. ♄
♀	16. 32. 0. ♄	16. 32. 0.
♁	0. 39. 23. +→	0. 39. 23. II

Ex hac tabella patet situs apogæorum & perigæorum, in nostro sæculo. quantum sit addendum singulis annis ex Thycone eliciemus, nisi Galilæus aliquid noui adduxerit. Dicuntur ergo planetæ ascendere transito perigæo vsque ad apogæum per medietatem circuli, quæ est 180. graduum: descendere verò ex apogæo ad perigæum.

2 Putant meliores Astrologi esse planetas puriores, & fœliciores, & meliores in apogæo, quoniam stellato cœlo nobilissimo proximiores: in perigæo verò robustiores, quoniam propinquiore passo plus agunt in nos: attamen infœliciores, quoniam impuriores. Equidem puto id euenire, quia plus vaporis mouent, & actio valida & pōtens temperiem soluit. nil tamen obstat, quo minus etiam fœliciores sint, vbi alia causa vel concausa temperiem nostram seruat.

C

3 Luna

3 Luna autem non in certis cœli partibus habet apogæum, & perigæum, sed in coniunctione, & in oppositione cum Sole semper reperitur in apogæo: in quadraturis verò in perigæo, quoniam à Solis luce recta eleuatur, vt alibi docuimus: nec in perigæo est deterior, sed melior & purior, nedum robustior, licet minus lucida. Sed in perigæo epicycli æquè lucida esse potest, vt dicemus. Ratio est quoniam symbolum habet cum tellure, cuius videtur pedissequa, fortè quoniam à tellure & ipsa lumen repensum accipit, vt obseruat Galilæus.

4 Altera, propterea quod habent Planetæ aliam eleuationem & depressionem à Sole, quam Ptolemaici dicunt in epicyclo, sicuti priorem in excentrico, doctrinaliter non realiter loquentes. Cum enim Soli iunguntur Planetæ superiores, eleuantur maximè à nobis, quoniam Sol est centrum amoris eorum, imbuens eos luce copiosiori, & tunc dicuntur in apogæo epicycli: cum verò sunt in oppositione Solis deprimuntur, & sunt velocissimi, ita vt fixas præcellere videantur in anteriora, quod Ptolemæus vocat retrogradationem, nos velocitatem, quia angustiore circulum describunt, & facilius peragrabilem.

5 Sed Venus & Mercurius ascendunt ad absidem epicycli, cum sunt matutini, & reuera Solem ambiunt desuper. Cùmque cœperint remanere post Solem, ex ambitu circuli magno descendunt ad inferiorem absidem sub Sole. Neque enim sunt supra, vt putat Timeus & Arist. neque infra, vt Ptolemæus: sed circumdant Solem. Verùm ob ambitum angustum non descendunt ab eo, sed cum eo gradi, & ipsum circumdare videntur.

6 Lunæ epicyclus, cùm sit instabilis, ex tabulis dignoscitur & ephemeridibus. semper tamen memento epicyclos, & excentricos doctrinales esse, non reales, sed per se moueri, & luce Solis, & affectione ad superiora sic euenire. de quo alibi diximus.

7 Directi dicuntur, quando mouentur in consequentia signorum tardiores fixis. Retrogradi cum in antecedentia velociore fixis, quoniam terræ propinqui sunt magis, & minorem circulum peragrant. Stationarij, quando vnà cum fixis æquè velociter mouentur; quod antè retrogradationem, & post, illis euenit in medijs longitudinibus epicycli. Vocantur tardi, quando motus eorum minor est suo mediocri; veloces, cùm maior. Hoc autem in subsequencia signorum dicimus: quoniam Astrologi hunc esse motum

motum proprium Planetarum putauerunt: cum secundum nostra dogmata secus dicendum videatur. sed loquendum ut plures. Est enim nobis motus in posteriora, quædam subdeficientia. Copernico autem solus iste motus est verus. de quo alibi. Ut autem scias, quando sunt tardi, & quando veloces tabellam medij motus singulorum descripsimus.

h	g. 0. 2.		♀ ♀	59. 8.
♄	0. 4. 59.		12.	II. 27.
♂	g. 0. 31. 27.			

Cum ergo hosce gradus minutis excedunt sunt veloces, cum exceduntur, tardi. Igitur Astrologus has passiones noscat oportet, quoniam aliter agunt in alio situ sui orbis, & aliter cum tardi atque veloces.

De cæli spatiis partibusque, prout Planeta in eis varias exercent erga nos operationes simul cum illis, vel illa sola ob fixarum situm.

CAPVT IV.

ARTIC. I.

Postquam de Planetarum natura quoad nos, & de passionibus ex motu accidentibus dictum est, postulat ordo, ut de cæli partibus differamus, in quibus decreta efficiuntur per Planetas & fixas ad immutationem rerum, quæ in nostro sunt systemate.

2 Præsupponendum est ex Astronomia cælum diuidi totum in medio per maximum circulum, quem vocamus æquinoctialem, à quo in Austrum, & Boream duo distant circuli tropici vocati, eo quod Planeta iuxta sensum nostrum excurrunt ad illos usque, nec ultra, sed reuertuntur, semper novos parallelos, oblique incedendo, describentes. Distantque hi circuli ab æquatore hoc temper grad. 23. m. 28. ferè, semperque incessanter restringuntur, eo quod Sol non spatietur ab æquinoctiali quotannis tantundem, sed prius regreditur quam perficiat excursus. Motus autem Solis

obliquus in his efficit circulum quem Zodiacum vocamus, cuius poli signantur à polis mundi tot gradibus distantes, quot tropici ab æquatore: & vocantur circuli, in quibus sunt poli Zodiaci, alter Arcticus, alter Antarcticus, similiter poli æquatoris dicuntur, Arcticus, qui nobis notus; Antarcticus, qui occultus. patet ergo hos circulos ab ipsa natura & motu Planetarum exigi.

3 Circulus omnis doctrinaliter, & fortè realiter, distinguitur in 360. gradus, quoniam Solis imitantur numeros, qui totidem facit circulationes, & in subdeficientia à fixis gradu vno in singulis circulationibus obliquari apparet. Et licet circulationes sint 365. fere, tamen vt doctrina possit fieri, & numerus aptè partiri, & doceri, in 360. partes, quas gradus vocamus, circulos distinguere visum est Arithmeticis. Omnis autem gradus in 60. minuta seu scrupula prima, omne scrupulum in 60. secunda, omne secundum in 60. tertia, & sic de reliquis vsquequò venias ad mensuram grani hordeacei nobis notissimi. sed in infinitum pergit, qui in doctrina non vult deficere.

4 In motu longitudinis ab ortu in occasum Sol efficit diem in 24. horis ex tenebris & luce compositum: in latitudinali, qui est in Zodiaco toto, efficit annum.

5 Quoniam Luna copulatur Soli dum circulum annum peragrat duodecies, idcirco distinxerunt Zodiacum in signa duodecim: eaque nominibus animalium, & rerum inferiorum, quibuscum habent symbolum, vt sciamus, quibus rebus, in qua parte Zodiaci, quilibet Planeta fauet aut nocet, insigniuerunt, sic natura dictante, potius quàm doctrina. Signum autem singulum in 30. gradus, quoniam in 30. diebus Luna cursum peragit in Zodiaco, atque iterum Soli copulatur. Et licet aliquæ horæ desint, tamen doctrina voluit, vt 30. sint partes, sicut dictum est in motu Solis. vnde ex duodecies 30. resultant 360.

6 Totum autem cælum in 48. imagines distinxerunt, vt stellarum numerus & ordo & vires possint notari, quarum 12. cadunt in Zodiaco, cuius latitudo est 12. graduum. Nomina & characteres imaginum prædictarum in sequenti patent tabella.

♈ Aries.	♋ Cancer.	♎ Libra.	♏ Capricornus
♉ Taurus.	♌ Leo.	♍ Scorpio.	♐ Aquarius.
♊ Gemini.	♍ Virgo.	♑ Sagittarius	♒ Pisces.

7 Imagines verò extra Zodiacum, aliæ sunt boreales, quæ sunt
 21. videlicet Vrsa minor, Draco, Bootes, Vrsa maior, Cepheus,
 Corona Gnosa, Hercules, Lyra, Cygnus, Cassiopea, Perseus,
 Auriga, Serpentarius, Aquila, Serpens, Telum, Delphin, Pe-
 gusus, Equisectio, Andromeda, Triangulus. In plaga meridio-
 nali quindecim ponuntur, eo quod partem illam cœli nostri
 Astronomi videre non poterant, vti nunc post Lusitanorum
 nauigationem ad Indos. Sunt autem istæ Orion, Procyon, Si-
 rius, Lepus, Navis, Hydra, Coruus, Centaurus, Fera, Thuri-
 bulum, Piscis Meridionalis, Cetus, Eridanus, Corona Austr-
 lis; quibus addo Cruciferum in polo antarctico à Dante Poëta
 nescio quomodo prædictum, & à nostratibus iam visum, & sic
 cognominatum, eo quod in Crucis figuram stellæ huius imagi-
 nis dispositæ sint. Possunt & aliæ signari si quis proprietates fide-
 rum ex colore & magnitudine & experimentis notare sciat, vti
 veteres fecerunt.

8 Stellæ omnes prædictæ notantur à locis, in quibus sunt; vel
 longitudine, vt in Zodiaci ordine ab ortu in occasum, vel latitu-
 dine, vt in egressu extra lineam eclipticam, quæ Zodiacum inter-
 secat in longitudine: vel à declinatione, quæ est distantia ab æqui-
 noctiali. oportet autem Astrologum ista prænosse ex Astronomia.

9 Vires imaginum & stellarum numerum ab Astronomia pe-
 res, vbi & figmenta & fabulas discere oportet, quibus de imagi-
 nibus philosophamur. Etenim, aut vti memoria teneantur, aut
 vt qualitates in effectibus inferioribus effusas in ipsarum imagi-
 natione agnoscamus, sic notatæ sunt. Vnde Nauim super maria,
 & res marinas, significare: Thuribulum super sacra, Serpentem
 super nociuas bestias, & sic de cæteris, docet Plotinus & Ptole-
 mæus ab Ægyptiis, & Chaldæis traditiones accipiens, qui non nisi
 Deo duce imagines & proprietates sic iuuestigare potuerunt,
 quicquid delirent Græci, aliorum gloriam vsurpantes, sicut te-
 stimonio Iob probabamus.

De Zodiaci figuris.

ARTIC. II.

1 QVonia planetæ intra Zodiacum discurrunt, interse-
 cantes ipsum, quemadmodum Zodiacus æquatorem,

C 3

non

non tamen ita plusquam 4. gradus extra Zodiaci tropicos excurrunt, in cōque suas affectiones patiuntur, & efficientias effundunt in inferiora: maxime autem Sol, quem ceteri æmulantur: vt sicut ille mundi, sic ipsi Solis viam secunt, & perambulant. Propterea de Zodiaci signis luculenter dicere oportet, cōque magis, quod fixarum vires extra Zodiacum, & configurationes, ab hoc notamus & scimus.

2. Sunt imagines Zodiaci in stellato cœlo supra Saturnum, & incipiunt ab Ariete, desinuntque in Piscibus. Annus quoque Chaldaei incipiebat à prima Arietis stella, & quatuor quartas efficiebat ibi, & in ☿ & ♌ & ♊. At verò ex Hipparcho vsque ad nos descendit incessanter Sol ad terram, vt excentricitatis diminutio docet, & circulos breuiiores peragrauit continuò, & ad tropicos non vsque excurrit, vt priùs, sed semper paulò minus: vnde fit, vt interfecet æquatorem, etiam priusquam olim. Ergo non in prima Arietis, vt olim, sed in Piscibus cœpit fieri æquinoctium, adeo quod nunc in 2. gradu Piscium celebratur. Astrologi autem veterem doctrinam sectantes, incipiunt ab æquinoctio verno annū, vt tempore Moyfi & Abrahami, & simul vocant primum punctum æquinoctij primum Arietis, qui iam longè abest à primo Arietis gradu quasi 28. dicuntque hunc nouum Arietem non stellatum, illum veterem stellatum. Nos igitur in iudicio ex imaginibus sumendo sectabimur stellatas imagines: in iudicio verò temporum anni non stellatas, sed Solis cursum & ingressum in cardines, qui sua præsentia & absentia, accessu, & recessu temporum vices & vires conficit.

De Zodiaci diuisione, secundum quam annus diuiditur: quod est tempus, quo ipsum peragrat Sol.

ARTIC. III.

1. Sicuti in motu longitudinis constituuntur tempora duo, videlicet dies, & nox, propter præsentiam & absentiam Solis erga nos: ex accessu verò & recessu media tempora fiunt, quæ dicuntur manè & vespere: sic etiam in motu latitudinis efficiuntur duo tempora, æstas & hyems ex præsentia & absentia Solis. Ex accessu quoque & recessu duo intermedia, videlicet ver & autumnus in nostro climate. At verò in subpolaribus idem est æstas

æstas & dies, nox & hyems, quoniam sex mensibus illis est præsens, totidemque absens Sol. Sub æquatore verò duæ sunt æstares, quoniam bis Sol ipsum interfecat. itaque quando nobis est ver & autumnus, illis qui incolunt æquinoctialem plagam est æstas, & quidem feruentior quàm nostra. Sunt etiam ibidem duæ hyemes, quando videlicet Sol maximè abest, quod euenit, & dum est in Cancro tropico, & dum in Capricorno. Verum hyemes huiusmodi incolis sunt calidiores nostra æstate, cum Sol non absit ab ipsorum zenith nisi 23. gradibus, qui à nostro degentibus sub poli eleuatione 41. cum est in ☊ abest grad. 26. ferè. Igitur generalem Astrologiam confecturi diuidemus annum & signa multiplici diuisione iuxta regionum ad Zodiacum habitudines.

1 Degentibus igitur inter tropicos & polos Zodiaci in 4. quartas Zodiacus secatur, ita vt quælibet signa habeat tria. Prima incipit ab æquinoctio verno, & continet Arietem, Taurum, & Geminos, non stellatos, desinitque in tropico boreali, fitque ab accessu Solis ad nostrum zenith: vocaturque calida & humida temperatè: nobisque est sanguinea, & conuenit cum matre pueritiæ animalium, & plantarum, & omnium rerum inferiorum: diciturque vernalis.

3 Secunda sectio dicitur æstiuales, continetque ☊ ☌ ☍: & fit à Sole immorante prope zenith, & reduplicante vires non sui gratia, quippe qui accedens, non minus quàm recedens à Cancro, calefacit; sed ratione nostri, qui passi calorem accedentis ex additione recedentis plus æstuiamus, nostraque omnia. Et dicitur propterea quarta ista calida & sicca cholericæ, conueniens meridiei, & iuuenili robustæque ætati, & rerum perfectioni. incipit à tropico æstiuo, desinitque in æquinoctio.

4 Tertia dicitur autumnalis facta à recessu Solis à signis borealibus, postquam intrat alterum æquinoctium: continetque ☍ ☎ ☏: est sicca, & paululum frigida, conueniens melancholiæ, & absolutæ virili ætati hominum, ac rerum, decrementique initiis fauet. Incipit ab æquinoctio, desinitque in tropicum alterum.

5 Quarta est hyemalis, quæ incipit in maxima absentia Solis à nobis, quando nimirum parum potest in nostrum clima ob distantiam: proptereaque præualet frigus apud nos tellure vincente, & simul humiditas crassa, vaporibus eleuatis à Sole, non tamen ob imbecillitatem radiorum attenuatis, potius quàm in
aquis

aquas frequentes concreſcentibus. Conuenit ergo ſenili ætati, phlegmati & rerum morti, & corruptibilitati. continetque tria ſigna videlicet ♄ ≈ ♀. Et quamuis æquè Sol abſit in quarta iſta, & in præcedenti: tamen quia abſentia duplicatur & frigus in priori præualebat, nunc in poſteriori auctum magis præualet. Similiter & humores craſſi minus attenuantur, donec paulatim accedens Sol reſtituat omnia. Incipit enim à tropico hyemali, & deſinit in æquinoctio vernali.

3 At verò his qui degunt ultra æquatore ad Antarcticum polum aliter ſe habent iſtæ quartæ, dico in æquidistantibus, atque nos, ab æquatore. Nam cum intrat Sol in ♈ incipit illis ver, quapropter nomina ſignorum eſſent ibi immutanda, ita vt Libra vocetur Aries, Scorpius vocetur Taurus, Sagittarius autem Gemini: quatenus tamen à Sole ſigna fiunt iſta, non à figuris. Verum namque eſt, quod in ♈ exaltatur illis Sol, & ſicut Aries percutit terram: & in ♋ colunt terram: & Sol tanquam Taurus ibi cornu petit radiorum, & in ♊ vis eius geminatur, ſicuti nobis in ſigno ♋: cum autem eſt in ♉ proximus illis adest, æſtumque facit, ſicut nobis in ♈: cum in ≈ idem ac nobis in ♋, vnde non videtur rectè poni Aquarius, cum aquas tunc illis non det, ſed nobis. Omnes ergo figuræ ſunt permutandæ in ſpatio non ſtellato, quatenus à Sole conſtituuntur: quatenus verò ab ordine ſtellarum, aliter dicerem. Quod nec dicerem, ſi mihi daretur, figuras nouis nomenclaturis donare, vt ratio poſtulat. Præſci igitur Astrologi videntur noſtris tantum climatibus conſuluiſſe. At cum Hiſpani ultra tropicum ♄ colonias traduxerint, vtique noua opus habent Astrologia.

De quartis anni ſubpolaribus & æquinoctialibus.

ARTIC. I V.

1 **S**ubpolaribus autem incolis prima quarta anni, quæ ſimul ſeſt diei, incipit ab introitu Solis in ♀ & deſinit in ♄ nam tunc eſt illis manè & ver: & quantum diei præhabet nobis Aurora & eleuantia Solis tanta ſuper horizontem, quanta fuit linea horoſcoparia ſub horizonte incipientibus crepuſculis, tantum, vel paulò plus, debet ſecundum rationem dari pro manè & vere præſatis regionibus tam arcticis, quam antarcticis. Æſtas autem & dies

& dies erit à ϑ vsque ad m . vesper & autumnus à m vsque ad finem \cap . Reliquum datur hyemi & nocti, his tamen, qui sub arctico degunt polo: nam illis qui sub antarctico sit è contra. Videlicet à m in finem Libræ est ver, & manè, à ω in \times æstas diesque: à \times in ϑ autumnus & vespera: reliquum datur hyemi & nocti.

2. Habitantibus verò sub æquatore æstatem constituunt \times \vee ϑ & iterum m \cap ω . Autumnum & ver faciunt Π \rightarrow . hyemem \ominus Ω hinc; inde \mathcal{P} \approx . sic ratio dictat. Oporteret autem per duos annos moram facere, & temporum vices bene adnotare, vt scientia certior prodeat. Nulla autem ratio admittit, vt à cardinalibus punctis quartas ibi exordiamur. Si enim \vee ϑ Π sunt æstas, vtrique m \cap ω erunt æstas: quis autem faciet ver & hyemem in cæteris absque absurditate? obseruantur tamen cardines pro rerum initiis & ibi.

De Zodiaci altera diuisione.

ARTIC. V.

1. **D**iuidentur in nostris climatibus iterum signa Zodiaci in mobilia, fixa, & communia. Dicuntur mobilia 4. signa prima cardinalia; in quibus incipiunt quatuor anni tempora, videlicet \vee \ominus \cap \mathcal{P} . in \vee enim & \cap fit vbique æquinoctium: in \ominus & \mathcal{P} retrocedit Sol ab excursu extra æquatorem. Dicuntur autem mobilia, quoniam tunc annus mutat ætatem.

2. Fixa sunt, in quibus tempora anni figuntur, confirmantur, & perseverant, vt in ϑ ver eiusque temperies, in Ω æstas eiusque feruor, in ω Autumnus eiusque ariditas, in \approx hyems eiusque humiditas, vel frigus.

3. Communia sunt, quæ isthæc & illa intermediant, vbi Sol existens vtriusque temporis constitutionem ostendit, vt in Π videntur ver & æstas esse, & hinc transitur ab illo in hanc. in m est æstas & Autumnus, calor enim tepescit, in \rightarrow est autumnus & hyemis constitutio, & statim mutatio in hanc, in \times est hyemis & veris: idcirco ab astrologis etiam duplicia dicuntur, & duplici imagine figurantur, vt vides apud Higidium.

4. In subpolaribus, & æquinoctialibus media signa, vel partes signorum, prout fieri potest, vocabis communia principia quartarum, mobilia, consequentia, fixa. patet considerantibus.

D

Tertia

Tertia diuifio signorum Zodiaci.

ARTIC. VI.

SVnt alia figna borealia, vt ſex, quæ ab æquatore in borealem polum ſpectant, videlicet ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍. Alia meridionalia quæ vltra ad polum auſtrinum, videlicet ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓. & ſub omni regione ſic ſe habent.

Quarta diuifio.

ARTIC. VII.

Signorum alia recta ſunt, alia tortuoſa. Dicuntur recta, quæ in ſphæra obliqua aſcendendo plus occupant temporis, quoniam cum pluribus æquatoris partibus aſcendunt, vnde & multarum aſcenſionum vocantur. Sunt autem iſta ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐. Tortuoſa autem ſunt quæ non ſic rectè aſcendunt, vnde breuiori tempore ſuper horizontem eleuantur, quoniam plus de æquatore, quàm de ecliptica, ſubleuatur, & iſta ſunt paucarum aſcenſionum, quæ ſequuntur ♑ ♒ ♓ ♈ ♉ ♊. quæ autem rectè aſcendunt, tortuoſè deſcendunt, & permutant deſcenſiones: è contra quæ tortuoſè

De Antifciis.

ARTIC. VIII.

Signa directè aſcendentia dicuntur ſeſe intueri cum tortuoſè aſcendentibus, & antifcia illis, & è contra, quoniam Sol æquat in eis dies diebus, & noctes noctibus: vnde illa ſola dicuntur antifcia quæ hanc ſeruant æqualitatem, quorum tabellam apponimus.

Tabula Antifciorum.

<i>Recta</i>	♋	♌	♍	♎	♏	♐
<i>Tortuoſa</i>	♑	♒	♓	♈	♉	♊

Ubi notandum, quod quæ rectè aſcendunt tortuoſè deſcendunt,

dunt, & è contra. Item notandum, quod dantur antisficia odiosa, & non odiosa: quæ hostili radio se aspiciunt, vt ♄ & ☿ ♍ & ♎ sunt odiosa; quadrato enim sese feriunt, vt mox dicemus. Item notandum quod non solum signum signo est antisfium, sed etiam gradus gradui: quapropter trigessimus ♐ est antisfium primo ♄, & vigessimus ♐ decimo ☿. & quicumque gradus æquè distant à tropicis punctis sic se habent, vt palam est in Astronomia.

De imperantibus & obedientibus, diuisio quinta.

ARTIC. IX.

Vocantur antisficia secunda quæcunq; signa & gradus æquè distant à punctis æquinoctialibus. Et quoniam signa borealia nobis sunt propinquiora, & planetæ in illis efficaciores erga nos, propterea vocantur signa imperantia: meridionalia verò obedientia ob contrarias causas. Igitur omne signum æquè distans ab æquinoctio, si est boreale imperat suo æquidistanti australi, vt Aries Piscibus.

TABELLA.

Imperantia	♈	♉	♊	♋	♌	♍
Obedientia	♎	♏	♐	♑	♒	♓

2 Notandum, quod signum signo, & gradus gradui in tali æquidistantia imperant, vt ♍ imperat ♈ & vigessimus quintus ♍ imperat quinto Libræ. Item nota, quod quædam imperant odiosè, quæ hostiliter se se aspiciunt, vt ♄ ♍ & Taurus Aquario, cætera non odiosè, vt patet. Nota quod in plaga meridionali imperant meridionalia, borealia verò obediunt ob oppositas causas.

De coniunctis & inconiunctis, diuisio sexta.

ARTIC. X.

Dicuntur tandem coniuncta signa, quæ se aspiciunt antisficio, vel æquidistantia, vel radiatione sextili, aut trigona, aut quadrata, inconiuncta, quæ nullo modo.

D 2

2 Regula

2 Regula est : omne signum mobile est inconiunctum suo consequenti & opposito, vt Aries Tauro, & Scorpioni. Omne signum commune est inconiunctum suo antecedenti, & opposito, vt Gemini, Tauro & Scorpioni. Omne fixum est inconiunctum antecedenti, & consequenti suo, & oppositis, vt Taurus Arieti, & Geminis, & ergo Libræ & Sagittario : si tamen semifextilis aspectus non valet, sic de cæteris dices. Oppositum dicimus signum, quod ab altero per diametrum distat, hoc est medium circuli, qui est 150, gradus.

Septima diuifio signorum Zodiaci, in sexu.

ARTIC. XI.

Sunt alia signa masculina, eadẽque diurna : alia fœminina, eadẽque nocturna : vt si incipias ab ♈ vsque ad finem, semper alterum præcedit mascul. alterum succedit fœmin.

Diurna	♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎	sunt masculina.
Nocturna	♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♊ ♋	fœminina.

Rationem non assignant Astrologi. Puto tamen inde manare hanc diuisionem quod Sol in ♈ fortiter agens masculum imitatur, in ♏ verò nihil noui faciens, sed confirmans tempus, fœminam. In ♊ rursus ad mutationem prouocans masculoscit, quam in ♋ non varians fœminoscit, & sic de cæteris. inde Metaph. Platonici id copulæ tribuunt sexuum & successionem ex Plotino.

De Stellarum declinationibus & latitudinibus.

CAPVT V. ARTIC. I.

Declinare dicuntur fixæ & erraticæ, respectu æquatoris, à quo distant vel recedunt in alterutrius poli plagam: ita quod & borealem, & australem habent declinationem. Sed erraticæ continuò

tinuò ipsam mutant, prout nunc signa australia, nunc borealia permeant: itémque prout latitudinem quoque à Solis via augment vel minuunt. Fixas verò perennem habere declinationem eandem visum est priscis Mathematicis. Cum verò iam patefactum sit Solem præuenire æquinoctia, vel quoniam fixæ in posteriora etiam tardissimo feruntur motu, vti placet Ptolemaicis, aut quia æquator est in tellure, & inclinatur ad Zodiacum, vt Coperniceis videtur: aut quoniam Sol angustiores circulos propinquior telluri factus describit: idcircoque præuenit sectionem æquatoris, sicuti Luna Zodiaci, discurrentibus nodis, vti nos scribebamus: Propterea necesse est declinationem fixarum variari pedetentim. Quæ variatio res grandes tardasque efficit, & mutationes sæculorum: introitus enim magnarum stellarum de signo in signum transfert regna regionum, quibus præsunt, vt infra videbimus. Quapropter oportet hæc notissima etiam Astrologo ex Astronomia, & motibus, & anomalis. de quibus alias.

2 Latitudo verò dicitur ab ecliptica, quæ est Solis via, digressus. Et alia est australis, alia borealis: & variatur in fixis, prout Zodiaci & quantum obliquitas variatur. quod nos ita esse semper contendimus contra Coperniceos, donec Thyco, & Lantgravius sic esse manifestissimis obseruationibus probarunt. Quoniam ergo 24. ferè minutis variata est obliquitas, & fixæ in alia & alia Zodiaci parte aliter illam variationem patiuntur: propterea notum esse oportet Astrologo, vt iudicia sua illis adaptare non ignoret.

3 In erraticis verò certa est latitudo: quoniam quemadmodum Solis via interfecat æquatorem, sic viæ erraticarum viam Solis. Et puncta intersectionis vocantur nodi, & qui transfert Planetam ad Austrum vocatur nodus deuehens, & Cauda Draconis; qui ad Boream, euehens, & Caput Draconis.

4 Incedunt omnium Planetarum nodi in antecedentia signorum sicuti nodi Zodiaci in æquatore. Manifestissimi autem sunt lunares, tria minuta in die conficientes in anteriora, qui in ephemeridibus notantur. Cæterorum verò non sic exacta est notitia: quoniam tardissimi sunt: ita vt priscis stabiles apparerent. Copernicus autem mobiles deprehendit, sicut & absides. Quorum quidem mutatio significationem habet in rebus magnis, sicuti infra docebimus. Nodus Boreus sic signatur ♄, Austr. sic ♀.

5 Oportet igitur adnotare, quanta est singulorum Planetarum

latitudo, tam ab Boream, quàm ad Austrum : & ubi sunt locorum Zodiaci eorum nodi, & ubi ventres, seu potius tropici. Ad instar enim Solis, cum ad certos limites deuenerint, reuertuntur ad eclipticam, vt ille ad æquatorem. Et quoniam latitudo non sub vno signo in oppositum semper est eadem, sed variatur in Planetis, ideo & ubi est variatio, placidè saltem, in tabella signabimus quatenus nostro sæculo congruit. Oportet enim in sequentibus mutari : nec certum mutationis spatium. Ideo ad obseruationes recurrendum & ephemerides nouas semper.

B. Trop. Austr. I.

†	Lat. Bor. 3.2	Austr. 3.5	♋ 9.2.♋	♊ 9.2.♊	♎ 9.2.♎	♏ 9.2.♏
♌	Bor. 8r. 2.4	Austr. 2.7	26.36.69	26.35.♎	26.36.♏	26.36.♐
♍	B. 4.30	Austr. 6.50	28.18.♏	28.18.♋	28.18.♊	28.18.♎
♎	B. 6.22	Austr. 6.22	16.15.♌	16.15.♏	16.15.♎	16.15.♐
♏	B. 4.5	A. 4.14	29.54.♋	29.54.♊	29.54.♎	29.54.♏
♐	B. 3.0	A. 3.0				
♑	B. 3.1730	ex Thycone : & in gradu 45. à Sole lat. B. est 6. grad.				

6 Cum sunt Planetæ in boreali latitudine, sunt nobis efficaciores : his verò qui ultra æquatorem habitant, è contra.

7 ♋ reputatur de natura ♎ : & cum bonis est bonus, quoniam auget eorum vires ; & cum malis malus, ob idem. Ergo non rectè ponunt ipsum de natura ♎ : sed solam vim augmentatiuam adscribere ei debuissent. Nec rectè ponitur ♊ de natura ♌, quandoquidem minuit decreta maleficorum & beneficorum, quibus associatur. Ergo vim minuendi solum habet in nostris regionibus. At in meridionalibus è contra, ♊ auget, ♋ minuit : quoniam transcunt Planetæ in loca propria, vel aliena. Situs autem Lunæ valdè afficit inferiora : idcirco eius nodi cum cæteris Planetis habent vires apparentes.

De

*De variabili stellarum situ ex mutatione cœli
variabili, unde figura eriguntur.*

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 **D**uidit diaria variabilis conuersio cœlum nobis, non secus atque annua immutabilis, in duas partes, & in quatuor quartas, & in 12. domos correspondentes partitioni in borealia signa & australia: item in quatuor anni quartas: item in 12. signa. Meridianus enim circulus instar æquatoris secat cœlum in ascendentem, & descendentem portionem. Meridianus autem ab horizonte dispensatur, ita vt fiant quatuor quartæ, sicuti à Zodiaco æquator. Rursus omnis quarta à circulis positionis in tria diuiditur domicilia, vt patet in figuræ cœlestis erectione: sicuti omnis quarta anni in 3. signa, & gradus 90.

2 Prima quarta incipit ab angulo orientali horizontis vsque ad zenith, seu medium cœli: & vocatur orientalis masculina, calida, & humida, sanguinea, primæ conueniens ætati: vnde Subsolanii spirant venti. Ponitur nihilominus Ptolemæo calida, siccaque: quoniam Sol nocturnos dissoluit tunc vapores crassos, exsiccâtque nobis aërem: quamuis potius humiditas sit illa tenuitas. At quidem postquam ascendit 45. gradus videtur dissoluere: in principio autem potius mouere humiditates crassas. Continet hæc quarta domum decimam, vndecimam, & duodecimam. Prima enim sub horizonte fit, & contra signorum seriem numerando cor cœli fit decima.

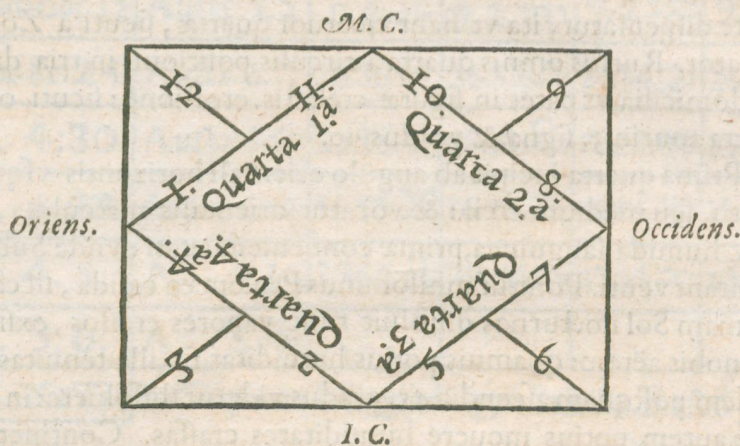
3 Secunda quarta continet nonam, octauam, & septimam domos vsque ad finitorem occidentalem: calida, siccaque ex æstu Solis & ventis Notis: cholericæ, meridiana, & fœminea. Sed mirum quomodo fœminea sit calida siccaque. Fortasse quoniam tendit ad occasum nostrum Sol, nec perficit quod tunc incipit, veluti in quarta orientali cum ascendit.

4 Tertia ab angulo occidentis vsque ad meridianum subterraneum complectens sextam, quintam, & quartam domos. Vocatur occidentalis, masculina, melancholica, frigida, siccaque Arabibus: cum Ptolemæus humidam potius dicat, quoniam fauonij sunt ab ea teneri, madidique: & humiditas in die consumpta refici incipit.

pit. Quapropter conferuntur nobis hæ quartæ: & cuilibet regioni, immo ciuitati, propriæ suæ sunt, aliæ atque aliæ, veluti & finitores innumeri.

5 Quarta habet tertiam, secundam & primam domos. Vocaturque septentrionalis fœminea, & recedens, phlegmatica, frigida, humida, ventis septentrionalibus dicata congelatoribus. harum figuram hic habes.

6 Nota quod prima & tertia vocantur orientales in sectione signiferi. Sic Luna & Planetæ priores dicuntur orientales ab conjunctionibus, & oppositionibus ad sua quadrata immediatè sequentia. In cæteris quartis sunt occidentales Ptolemæo: inferiores verò à synodo in synodum cum Sole.

7 Harum domorum quatuor sunt angulares: vt prima, quarta, septima, decima, vbi potentissimæ sunt vires stellarum. Aliæ succedentes, quoniam succedunt angulis prædictis quatuor in situ mundi, vt secunda, quinta, octaua, vndecima, in quibus sunt vires mediocres. Aliæ dicuntur cadentes, vt tertia, sexta, nona, duodecima, quoniam cadunt ab angulis valde, & pigræ sunt, deiectæque. Verum illæ quæ horoscopo configurantur, sunt meliores, etiam succedentibus non configuratis, vt tertia & nona: magis autem, quæ supra terram, vt nona, & quia insequitur cœli culmen longè melior est, quàm octaua. Et ex succedentibus optima est vndecima, postea secunda, postea quinta ex angulis M. C. deinde horoscopus, deinde septima, vltimò quarta.

8 Quæ ratione sit erigenda figura nondum Astrologi prorsus conue

conuenere. Alcabitij tamen dogma videtur rationabile satis: ac directiones iuxta Ptolemæi regulas faciendæ illi apprimè conueniunt. Vide lib.6. cap.2. huius operis.

De Planetarum dignitatibus.

CAPVT VII. ARTIC. I.

HAbent Planetæ in Zodiaco, præter fortuitas iam dictas passionēs, alias adhuc proprias potestates: in aliis enim & aliis locis aliter prævalent alij, experientia ac ratione testantibus. Videnturque esse potestates eorum septem, videlicet Domus, vbi sunt tanquam in sua domo: Trigonus, vbi tanquam in familiaribus: Exaltatio, vbi tanquam in regno: Terminus, vbi tanquam in prædiolo suo: Carpentum, vbi tanquam in ostentatione virtutis suæ: Persona, vbi tanquam in regis conspectu: Gaudium, vbi sicut in solemnitate sua.

De Domibus Planetarum.

ARTIC. II.

NON modo experientia testatur, Solem in Leone robustissimas adipisci vires ad nos, esseque in eo tanquam in sua domo: sed ratio ipsa idem vult, ut vbi plus potest, ibi cuique sit suum habitaculum. Sic & Habacuch ait: Sol & Luna steterunt in habitaculo suo. Quapropter sicuti Soli assignamus Leonem signum masculinum, igneum, quoniam in eo suas vires ostendit: sic Lunæ Cancrum, fœmineum, quoniam nobis est proximum, vbi Luna valide suas ostendit nobis vires. Quapropter tota medietas cœli ex ♋ ad ♏ videtur Soli conuenire; Lunæ verò ex ♎ in ♊.

2 Proximas hisce domos duas habet Mercurius: quoniam à Sole omnium minimè digreditur, non plus 27. grad. & tale illi domicilium conuenit, qualem habet ad Luminaria situm perennem. Vires autem situs magnes & ferrum & alia multa manifestant. Sunt ergo eius signa ♊ & ♏ duplicia iuxta ♄ duplicitatem.

3 Proximas deinde sortitur Venus: quoniam & ipsa Luminaris
E. est

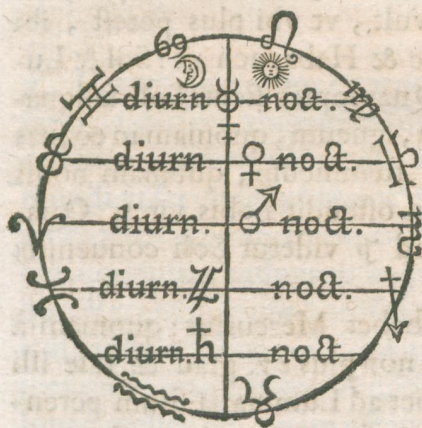
est socia, nec ab eo ultra 48. gradus exspatiatur. Ergo situm seruans naturalem, post ☿ sedes habet Luminaribus proximas. Sunt ergo eius domus ☿ & ♌, in quibus etiam ipsa videtur proprias vires plus ostentare.

4 Sequuntur domus Martis, qui Luminaribus non satis amicus quadrato hostili ex suis domibus illa aspicit. Sunt enim Aries & Scorpius, in quibus etiam Sol martiales vires videtur habere. Ob calorem tamen conuenit Luminaribus ex parte: idcirco succedit.

5 Sequitur Iupiter, cuius domus sunt Sagittarius & Pisces fecunda signa instar Iouis: & Luminarium domos amicissima trigona radiatione respiciunt: conuenitque ♃ temperiei talis distantia.

6 Saturnus tandem frigidus, siccusque, Luminaribus infensus, maximè domibus remotissimis à Luminaribus contentatur: ibi enim maximè vires suas ostendit, ubi ab his non impeditur, aspiciatque eos diametri inimicitia maxima. Sunt autem eius Capricornus, & Aquarius.

7 Itaque vnique Planetæ duplex est domus, quas non imperitè Arabes in diurnas, & nocturnas partiuntur. Luminaria verò vnā tantum habent, & succedentia signa, vt dictum est. Item, quia causæ generales specialibus specificantibus pauciores esse debent.

8 Sciendum quod domus oppositæ domibus Planetæ cuiusque dicuntur detrimenta, & exilia: quoniam ibi maximè eorum virtus debilitatur. Dicitur autem opposita, quæ distat 180. gradibus, vt infra docebimus.

De

*De domibus Planetarum erga subpolares & equi-
noctiales & equidistantes nobis ab
aquatore incolas.*

ARTIC. III.

His autem, qui habitant vltra æquatorem ad polum spe-
ctantes austrinum nobiscum æquidistantes ab æquatore,
domus Planetarum contrario se habent situ. Quia enim Luna il-
lis propinquissima est in ♊, potentérque agit in corpora ibi infe-
riora, domus ♊ est Lunæ: Solis verò Aquarius: quoniam licet
propinquior in ♊, tamen in ♋ vis eius roboratur ex patientis
impressionem iam facta: quod Luna non facit, quoniam velox
est, Sol autem immoratur in vno signo 30. dies. Igitur quo-
niam Saturnus in ♊ & ♋ minus ibi valet, quoniam à Lumina-
ribus domus illæ erga sua inferiora roboratæ sunt, non autem
erga nostra: propterea ♋ & ♌ sunt Saturni domus Australibus
populis. Igitur Mercurij erunt Sagittarius & Pisces: Veneris,
Scorpius & Aries: Martis, Libra & Taurus: Iouis, Virgo & Ge-
mini: eisdem sanè rationibus conuersis, quæ supra. Hinc patet
non esse symbolum Planetis cum certis signis cæli, sed cum stel-
lis conuenientibus in colore & operatione: fortasse etiam cum
figuris. Sed hoc non facit domicilium, nam in ♀ sunt pluri-
mæ stellæ martiales, in ♋ paucissimæ hoc tempore: nihilomi-
nus non est ♀ signum ♂, sed ♀. Ergo quoniam Sol, vbi im-
minet potentissimus, & Luna propinquissima faciunt effectus
grandes, quales Luminaribus conueniunt: propterea sunt do-
mus Luminarium vbicunque talis propinquitas, & robur, est eo-
rum ad inferiora sua. Et quoniam vbi paulum distant, faciunt
effectus conuenientes Mercurio, agendo debilioribus viribus:
idcirco illa signa talis distantia dantur Mercurio, & dicitur
in eis gaudere Mercurius respectu subiectorum tali situi: quo-
niam ibi potest vires tales ostendere, quoniam Luminaria sic
affecere inferiora talia, vt calor ♀. Vbi verò magis distant,
faciunt effectus conuenientes calori Veneris. Propterea Ve-
nus ibi potest, & sortitur domum, respectu tamen inferiorum
corporum, non sui. & sic de cæteris, donec venias ad maximam
E 2 distan

distantiam, in qua debilissimi caloris, & prauis, ob insuperabilitatem patientis, qualis nimirum Saturno congruit calor, edunt Luminaria effectum. Idcirco distantissima signa cuique regioni Saturnus dicitur habitare ob dictas causas.

2 Subpolaribus verò populis eodem modo domus numerantur: nam Arctois ☊ & ☋ sunt Luminarium ☿ & ♄ Saturni: Antarctois verò ☌ contra. Reliqua igitur ut in primis se habent.

3 At sub æquatore degentibus, ♋ & ♎ sunt domus Solis, quoniam ibi est validissimus illis: nec in ♍ & ♏ erit validior quàm in ♋ & ♎. Sicuti nobis est validior in ☋ quàm in ☊, quoniam ita auget actionem in ♊ & ♉, sicut in ♏ & ♍. non autem sic in ♐ sicut in ☋ erga nos, cum ibi accedat, hic vicini iam roboris vires duplicet. Sub æquatore autem accessus & recessus est par situ & viribus.

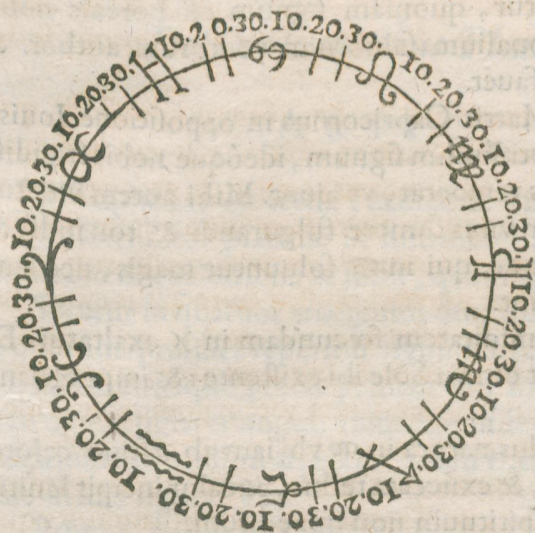
4 Saturno igitur dabuntur ☊ & ☿ sub æquatore, quoniam in illis minimas vires erga eos habet. Luna autem possidebit easdem cum Sole domos, quoniam ibi maximè imminet, nisi velis ☌ & ♍ Soli, vel dimidium horum, assignare: Lunæ verò cardines ♋ & ♎. Quod Æthyopes & Taprobrani, & Hispani sub æquatore colonias possidentes, possunt melius per experientiam discernere. interim hæc nos ita ratiocinamur.

5 Ioui & Veneri dabimus temperatiores partes signorum: Marti feruentiores: Mercurio, Luminaribus propinquiore. Nam signa integra illis distribuere tali in situ impossibile est. Necesse est ante & ponè seu vtrinque domos multiplicare iuxta dictam rationem: & Luminaribus non vnam, sed duas, assignare: similiter cæteris pro distantia ab illis duobus oppositis ex accessu ad extremos saturninos. ut in sequenti figura.

De

De exaltationibus Planetarum.

ARTIC. IV.

Secunda dignitas
 Vocatur Exaltatio.
 Compertum est enim
 in certis signis plane-
 tas sic affici, vt vires
 suas potenter exer-
 ceant in inferiora.
 Diu dubitavi, an ex
 apogæo ortum duxe-
 rit exaltationis di-
 gnitas. Vbi enim ele-
 uatur planeta reali-
 ter, ibi dicitur exal-
 tari. Sed Astrologi
 contendunt non de
 planetæ, sed actionis

altitudine esse hic sentiendum. Nam loca apogæorum valde di-
 stant à locis exaltationum. Sed cum apogæa progrediantur dici
 fortè cœpit dignitas hæc in apogæis, quibus translatis remansit
 Astrologis prior sermo. Sicuti etiam in X nunc Arietem ponimus
 non stellatum. Mox in Plinio eandem sententiam inueni. Sed
 cum veteres, teste Ptolemæo, de apogæorum stabilitate, nil du-
 bitarint, & exaltationes ab eis valde discrepent, nullis translata
 obseruationibus adducor vt credam Astrologis. Nam etsi Solis
 apogæum ab ♋ in ♌. potuerit incedere, quod non est obserua-
 tum: tamen ♄ à ♊ in ♌ eodem tempore non potuit peruenire:
 vt mensura motus eius apud Copernicum & alios conuincit. Vt-
 cumque sit, traditioni inhærendum, quam experientia iuuat, non
 confutat.

- 1 Dicitur ergo Sol exaltari in ♋: quoniam ibi primum suas
 maiusculas exerit vires post hyemale frigus.
- 2 Luna in ♋: quoniam post primam copulam cum Sole exal-
 tato in ♋ ibi tunc Luna primum sese ostendit nobis.
- 3 Saturnus in ♄: quoniam cum Soli sit maximè infensus, in

E 3

cuius

eius deiectione ipse exaltatur. Profecto Sol in \triangle incipit vires imbecilles ostendere nobis : ideoque meritò quartam anni melancholicam in h dignitate incipit. quod signum quatenus est blandi caloris, & fructuum autumnalium ferax, datur etiam Veneri pro domo, non pro exaltatione.

4 Iupiter in \odot exaltatur, quoniam signum est boreale nobis proximum, Septentrionalium salubrium ventorum author. & tunc nobis z maximè fauet.

5 Datur exaltationi Martis Capricornus in oppositione Iouis : quoniam, cum sit remotissimum signum, ideoque nobis frigidissimum, calorem Martis temperat, vt aiunt. Mihi autem videtur ♂ ibi per antiperistasis vires sumere fulgurandi & tonandi, & vapores fumosos educendi, qui in \odot soluuntur magis, nec impressiones tales proferunt.

6 Venus ob suam humiditatem fecundam in \times exaltatur. Et quidem ♀ vires sentiunt omnia Sole ibi existente : & imprægnantur arbores & animalia.

7 Mercurius verò aridus natura in my vbi iam ab æstiuo calore consumpti sunt vapores, & exsiccata tellus, & calor incipit leniri, & fieri acumen aëris & spirituum non impeditum.

8 Signa verò opposita dicuntur casus & deiectiones, vt in hac tabella.

Deiect			h	z	♂	♀	♀
	v	g	u	69	p	x	m
Casus	u	m	v	p	69	m	x

De exaltationibus in altero hemicyclo.

A P P E N D I X.

I autem hac ratione distribuuntur exaltationes manifestum est, quod in altero hemicyclo ultra æquatorem aliter se habent. Sol enim in \triangle ibi incipit vires exerere. ergo in \triangle exaltatur his qui incolunt promontorium bonæ spei & magellanicas angustias,

ftias, & infulas Oceani meridionalis. ergo Luna in ω ob præfata confimilem causam. ergo Saturnus in ν , vbi minoratur actio Solis. ergo Iupiter in β illis proximo signo. ergo Mars in \odot distantissimo. ergo Venus in μ , & Mercurius in χ . vt ratio prima docebat.

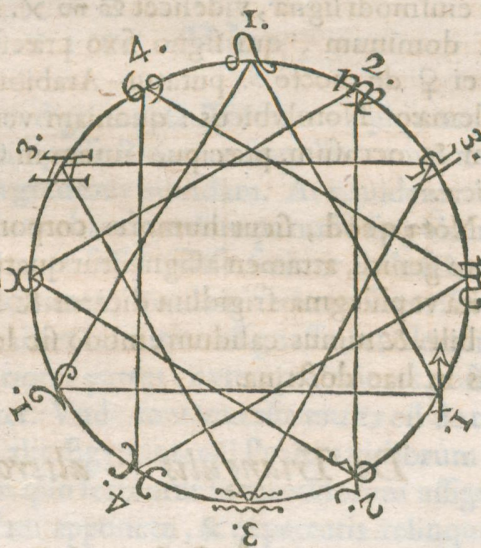
De Triplicitatibus Planetarum.

ARTIC. V.

1 **T**riplicitas est tertia, ordine & viribus, dignitas, quam fortiuntur planetæ in distributione signorum Zodiaci ex domicilio & exaltatione & secta, quam quisque habet.

2 Secatur in quatuor triangulos duodenus signorum numerus, in quorum quolibet reperitur signum fixum, & mobile, & commune. maximèque potest planeta qui fixo dominatur. Sunt tamen omnia signa trianguli vnus & eiusdem sexus, conditionis, & radiationis, amicitissimi aspectus, quem trinum vocabimus: vt patent in hac figura. Vbi

3 Primus triangulus est $\nu \odot \rightarrow$ igneus, masculinus, diurnus. In quo sunt domini \ast & ζ : sed ille in die magis, iste in nocte primatum habet. Vocatur à Ptolemæo Borrholibicus, ex boreali, & lybico, quos mouet intermedios ventos. mouet enim occidentales ob Martem dominum ν , & Septentrionales ob Iouem \rightarrow . Sol etiam generalis est causa, nec proprium habet vllum. Assignaturque Europæ fortissimæ partium mundi à Ptolemæo, sed ab Arabibus orientali plagæ: quibus experientia refragatur, & ventorum natura hinc excitatorum.

4 Secundus continet signa tria fœminina nocturnaue $\odot \mu \beta$.
ideò

ideò vocatur terraneus, frigidus, siccus, cui præficiuntur ♀ ♀ : illaque in die, ista in nocte primatum gerit. Diciturque Ptolemæo Notapeliotes, eo quod ventos mouet inter orientem & meridiem : proptereaque partibus meridianis Asiæ datur oppositis Europæ : ♀ namque in ☿ meridionales habet ventos ob suam humiditatem calidam participantes cum ♀, qui dominatur in Oriente ob ♀, succeditque Lunæ in hac dignitate generali causæ, sicuti in primo trigono Mars Soli. Arabes meridianæ plagæ hanc adoptant, quibus non suffragantur peritiores.

5 Tertius habet ♀ ♀ ♀, vocaturque æreus Arabibus doctrinaliter : quoniam plus in ventis & aëre valet. Putaturque occidentalis, sed Ptolemæo Borrhapelioticus, quoniam habet ventos ex Borea & Subsolano mixtos. dominantur enim in hoc trigono ♀ & ♀. ♀ habet ventos orientales. ♀ autem est communis. propterea ♀ associatur illi dans boreales contemporaneitatis causa. dominatur autem Asiæ Septentrionali, id est Tartaris, Caraneis, Iaponensibus & Sinensibus. Ex parte est masculinus diurnus.

6 Quartus foemineus, nocturnus, & aqueus dicitur : continetque eiusmodi signa, videlicet ☿ ♀ ☿. Habet Martem principalem dominum, qui signo fixo præest, sed de die consociatur ei ♀ de nocte ♀. putatur Arabibus Septentrionalis : sed Ptolemæo Notolybicus : quoniam ventos mouet inter meridiem & occasum. præcipue autem in Occidentales dominatur Africa.

7 Nota quod, sicut humores corporis humani omnes sunt à calore geniti, attamen assignantur quatuor elementis doctrinaliter, ita ut phlegma frigidum dicatur & humidum, cum sit crassius bili, & minus calidum, modo sic loquimur etiam de triangulis in hac doctrina.

De Triangulis in altero hemicyclo.

A P P E N D I X.

1 **N**on sunt iidem trianguli ultra æquatorem ad Antarcticum : quoniam non eadem signa hic & ibi sunt eorundem planetarum, ut diximus de domibus loquendo.

2 Qua

2 Quapropter $\triangle \approx \& \Pi$ dantur Soli & Ioui cum Martis successione. $\omega \times \odot$. sunt Trigonus γ & φ , ea ratione qua apud nos ψ μ ρ . Item $\Rightarrow \vee \psi$ sunt ι & φ : & tandem ρ ψ μ faciunt triangulum aqueum σ , cui affociantur φ & γ , vt supra. Sic primus igneus, secundus terreus, tertius aëreus dicuntur: mutantque sexum eadem causa.

De triangulis in nouo orbe.

APPENDIX.

1 Eodem modo se habent trianguli in America, sed in parte boreali citra æquatorem, sicuti nobis in australi ultra, sicuti iam memorauimus in altero hemicyclo.

2 His verò, qui sub æquatore habitant, duplicantur, vt ex mediis fiunt signis, prout de domibus loquentes considerabamus.

De Terminis Planetarum.

ARTIC. VI.

1 Postrema ac minima dignitas est Terminus: quoniam in singulis signis aliquid posse Planetas singulos compertum habetur, sed in quibusdam gradibus quosdam. At equidem nisi à Deo reueletur hoc negotium, haud credam potuisse singulorum graduum plurima experimenta facta fuisse satis vt inde scientia prodiret. Potius autem existimem quadam ratione successionis rerum motos Astrologos taliter terminos assignasse, vt dominatores signorum habeant priores partes, cæteri posteriores, postremas autem malefici, vt patet. Vnde controuersia multa est de terminis, cum alij Chaldaeos, alij Ægyptios, alij Ptolemæi librum semilacerum inuentum, cum ipso sectentur in terminorum assignatione. Placet autem tabellam apponere, & experturis relinquere iudicium. Ego enim de his nil certi me habere profiteor, nisi quod ratiocinatio prædicat: In omnibus terminis, & bonos & malos euentus experiri.

Termini Ægyptiorum.

♈	♌6.	♀12.	♂20.	♂25.	♂30.	♌6.	♀14.	♀21.	♂26.	♂30.
♉	♀8.	♀14.	♌22.	♂27.	♂30.	♀8.	♀15.	♌22.	♂26.	♂30.
♊	♀6.	♌12.	♀17.	♂24.	♂30.	♀7.	♌14.	♀21.	♂25.	♂30.
♋	♂7.	♀13.	♀19.	♌26.	♂30.	♂6.	♌13.	♀20.	♀27.	♂30.
♌	♌6.	♀11.	♂18.	♀24.	♂30.	♂6.	♀13.	♀19.	♌25.	♂30.
♍	♀7.	♀17.	♌21.	♂28.	♂30.	♀7.	♀13.	♌18.	♂24.	♂30.
♎	♂6.	♀14.	♌21.	♀28.	♂30.	♂6.	♀11.	♌19.	♀24.	♂30.
♏	♂7.	♀11.	♀19.	♌24.	♂30.	♂6.	♌14.	♀21.	♀27.	♂30.
♐	♌12.	♀17.	♀21.	♂26.	♂30.	♌8.	♀14.	♀19.	♂25.	♂30.
♑	♀7.	♌14.	♀22.	♂26.	♂30.	♀6.	♀12.	♌19.	♂25.	♂30.
♒	♀7.	♀13.	♌20.	♂25.	♂30.	♂6.	♀12.	♀20.	♌25.	♂30.
♓	♀12.	♌16.	♀19.	♂28.	♂30.	♀8.	♌14.	♀20.	♂26.	♂30.

2 Ex his patet quod termini priores, atque plures, assignandi sunt Planetis plures habentibus dignitates in eodem signo, cæteris pauciores pro rata dignitatum.

3 Non dantur termini Luminaribus, quoniam terminus specificat effectum: Luminare autem generaliter operatur. Sed omnia signa à ♌ in ♐ sunt quasi termini *, vti à ♊ in ♋).

4 Aduertendum quod termini non sunt vbique locorum iidem, sicuti neque dignitates, & domus: proptereaque in hemicyclo vltra æquatorem terminos Arietis ponemus in ♌ & contra: sic ♏ in ♐, & contra: & ♐ in ♑, & sic de cæteris seriatim: quoniam assignati sunt iuxta dignitates, quæ etiam permutantur: vt dictum est prius.

De

De Carpentis.

ARTIC. VII.

1 **D**icitur esse Planeta in suo Carpento, vel solio, vel throno, quando est in obliquo signo, vbi plures habet dignitates, sicuti ♀ in X exaltationem & triplicitatem. tunc in eis vis multiplicatur.

De Persona.

ARTIC. VIII.

1 **D**icitur esse Planeta in sua persona, quando eo modo configuratur Luminarium alteri, quo domus eius respicit domum Luminaris: ita tamen vt sit occidentalis ad Solem, & orientalis ad Lunam. respiciat ergo Lunam contra ordinem signorum: Solem verò, secundum ordinem. Sic ♀ est in sua persona, quando quinque signis taliter à Luminaribus distat, & quatuor, ♂ tribus, ♀ duobus, & vno.

2 Habet fundamentum in situ ista dignitas. res enim ad originalem positionem sponte conuertuntur, vt magnes. igitur gaudent tali positione. vocatur dignitas ista Arabibus Almugea.

De Gaudio.

ARTIC. IX.

1 **I**n gaudio suo tunc reputatur Planeta, cum in amicorum dignitatibus reperitur, vt nocturni in nocturnis signis, & diurni in diurnis, masculi in masculis: vt ♀ in domo ♀.

De Planetarum passionibus, prout ad Solem conferuntur.

CAPVT VIII. ARTIC. I.

1 **D**icuntur Planetæ esse in corde Solis, & combusti, & sub radiis, & matutini & vespertini à Sole: & aucti, & diminuti lumine.

F 2

2 In

- 2 In corde Solis dicitur, quando planeta est illi iunctus secundum longitudinem & latitudinem centraliter, seu tanto spatio quantum componunt vtriusque semidiametri. Verbi gratia Solis est diameter min. 30. secundum Thyconem in apogæo; ♀ autem 31. ergo cum erit spatium coniunctionis min. 16. & sec. 38. ferè, dicitur ♀ in corde Solis, & tunc putatur potentissima, quoniam efficiunt vnum agens magnæ efficacix.
- 3 Combustus reputatur, quando minùs sui orbis medietate à Sole distat. Est autem orbis lucis ♀ grad. 8. Comburitur ergo quando distat tribus, vel minus quatuor.
- 4 Dicitur sub radiis, quando extra sui orbis medietatem à Sole distat, sed tamen intra spatium, quod aggregatum orbium vtriusque componit, vt quoniam * 17. gradus orbis habet, ♀ verò 8. dicitur sub radiis ab quinto gradu vsque ad 20. ferè: vel, vt alij dicunt, donec videri nequit. quando autem potest videri require ab Astronomia. Et in hoc statu est minus debilis Planeta: debilissimus autem est vti combustus. Sed ♀ ob frequentiam combustionis non sic læditur.
- 5 Orientales à Sole vocantur, quando mane ante Solem apparent super horizontem: hoc autem euenit ♀ ♂ & ♄ à coniunctione sua cum * vsque ad oppositionem. E contra sunt occidentales à Sole quando apparent in horizonte post Solis occasum, hoc est, ab oppositione ad coniunctionem.
- 6 Dicuntur in coniunctione esse in abside superiori, & velocissimi in posteriora signorum: in oppositione verò sunt in abside inferiori, & tardissimi in posteriora, sed velocissimi in anteriora ob circuli breuitatem: propterea que vocantur retrogradi ad motum subdeficientiæ. Habentque hinc quatuor status. Primus ab ortu matutino, vsque ad stationem matutinam, seu primam: & tunc sunt humidi. Secundus à statione prima vsquequo noctu oriuntur occidentales à * & sunt calidi. Tertius à nocturno exortu ad stationem secundam, in quo desiccant. Quartus à statione secunda vsque ad ortum. & in hoc sunt frigidi vt aliqui docent. Verum enim palam est retrogrados esse terræ propinquiores, & calefacientiores.
- 7 Mercurius & Venus sunt orientales, & occidentales, prout Solem præcedunt aut sequuntur. Et quoniam Solem circundant habent ortum matutinum post retrocessionem, cum ante Solem apparent: occasum matutinum, cum occultantur à Sole ascendentes

dentes abſidem : ortum vespertinum , cum poſt Solem ab abſide noctu ſuper horizontem occidentalem apparent : occaſum vespertinum , cum ad perigæum properant in ſecunda ſtatione ob breuitatem circuli Solem aſſequentes à quo heliacè occultantur : ortum autem & occaſum coſmicum vnà cum Sole patiuntur. Sunt ergo à coniunctione in coniunctionem orientales & occidentales.

8 Luna eſt orientalis ab oppoſitione ad coniunctionem , quoniam ante Solem mane apparet : occidentalis à coniunctione ad oppoſitionem , quoniam poſt Solem in ſero apparet. Habet quatuor affectiones in quatuor quartis. nam à coniunctione ad primam quartam eſt humida magis quam calida : in ſecunda quarta vſque ad oppoſitionem magis calida, quàm ſicca : in tertia ab oppoſitione ad ſequentem quartam ſicca magis quam frigida : deinde vſque ad coniunctionem potius frigida, quam ſicca : refertque diei & anni tempora. Sed ratione Zodiaci prima & tertia quarta ſunt orientales in iudiciis : reliquæ occidentales in Luna per ſe, non ad Solem.

9 Planetæ ſunt aucti lumine , quando à Sole recedunt , vel Sol ab eis : ſic enim eorum lumen minus abſconditur : minuti lumine è contra , cùm ad Solem accedunt , vel Sol ad illos. vt patet in Aſtronomia.

10 Habent & ſtellæ fixæ ortum & occaſum ad Solem & ad mundum : ſi quidem ortus matutinus ad mundum verus eſt cum ſtella oritur oriente Sole ; matutinus heliacus, id eſt à Sole, quando oritur ante Solem , quia Sol recedit ab eis in orientem per motum ſubdeficientiæ. Matutinus occaſus mundanus verus eſt cum ſtella accidit ſub horizontem oriente Sole ſuper angulum orientis : heliacus verò eſt , quando oriente Sole ſtella eius radiis redditur inuiſibilis nobis. Vespertinus exortus coſmicus verus eſt quando ſtella oritur ſuper horizontem , dum Sol ſub horizontem ex diametro immergitur. Heliacus autem exortus vespertinus eſt, quando primum ſtella quæ intra ſolares radios latuerat eo occidente incipit extra radios apparere. Vespertinus occaſus verus eſt, cum ſtella vna cum Sole ſub horizontem occidit. Heliacus verò quando ſtella, quæ poſt occaſum videbatur, incipit ſub radiis occultari ob acceſſum Solis ad ipſam.

11 Sed ortus & occaſus fixarum cum planetis eſt idem cum ſolari , vbi fixæ incidunt in eandem Zodiaci partem cum planetis :

vbi extra, agnoscitur & ascensionibus regionis obliquis ipsorum planetarum & fixarum, dum concordant, sicuti culminatio in M. C. cognoscitur ex rectis.

12 Referuntur ad Solem & ad planetas fixæ pluribus modis. Primò quando cum eis oriuntur, aut occidunt, aut mediant cœlum, aut imant cœlum. Secundò quando paulò ante vel paulò post cum eis sic se habent. Tertiò quando oriente Sole, vel planeta, reperitur fixa in occidente, vel in medio cœli, vel in imo cœli: præfertur vis orientalitatis, & angularitatis maioris.

13 Considerantur ab Astrologo maximè stellæ verticales, & horizontales. Verticalis est, quæ transit super verticem regionis quotidie, & cognoscitur ex eo, quod declinatio stellæ ab æquatore, & poli eleuatio sunt æquales. horizontalis est, quæ horizontem radit, & cognoscitur, si eius declinatio est æqualis complemento poli regionis. at si maior est complemento sub horizontem semper later nobis, si australis est latitudo; si borealis semper apparet, vt Vrsa maior: è conuerso est his, qui habitant ad Austrum. Complementum regionis est id quod deest eleuationi poli, vsque ad 90. gradus, qui est quadrans cœli.

*De Planetarum inter se habitudine in potestate
ex situ proueniente.*

CAPVT IX. ARTIC. I.

Dicitur vnus planeta esse super alterum eleuatus vndecim modis. Primò quando alter est magis in auge, siue excentrici, siue epicycli. Secundò quando est in latitudine, vel signis borealibus, & alius in australibus, in nostris climatis. sed vltra æquatorem è conuerso dices. Tertiò quando alter ascendit, alter descendit à Borea, vel auge. Quartò quando alter est in imperante, alter in obediente, scilicet, qui orientior à Sole. Sextò, qui propinquior medio cœli. Septimò, qui in meliori angulo. Octauò, directus super retrogradum. Nonò, qui magis extra radios. Decimò, vbi prope coniunctionem ponderosior occidentaliórue est quis. Vndecimò, qui in pluribus dignitatibus, vel stipatus amicorum lumine.

De

De Planetarum inter se & cum fixis configuratione & aspectu.

CAPVT X. ARTIC. I.

1 **A**strologiæ maxima pars in configurationis & aspectus consideratione versatur: ex congressibus enim & aspectibus stellarum non modo calor & lux augentur & minuuntur, & modificantur, vnde certa mutatio rerum inferiorum dignoscitur: sed etiam rerum figura, & situs, & temperies, & respectus partium in se, & ad alias mundi partes, regulam assument, non secus ac ferri situs, & malleatoris ad ferrum ictus, & ad mundi partes aspectus, certam figuram in ferro producit, & certi situs vim & amorem immittit, quod experimentis verissimis Gilbertus de Magnetica philosophia scribens ostendit. Arbores quoque & corpora affabrè elaborata ad certos situs certas partes pandunt. Et cadaver in mari natat ex situ quem in vulua accepit. Et bacillus ferreus super subere natans ad situm originale se adaptat. figura autem exterior ab interiori est temperamento sic ideato, vt taliter configuretur. Hinc D. Thomas ordinem etiam rebus physicis & artificiatis à cælo ponit. quapropter magna est de aspectibus contemplatio in Astrologia.

2 Prima stellarum configuratio est ipsarum coniunctio: quæ multipliciter celebratur. Aut enim in eadem longitudine & latitudine cæli sunt centraliter; & hæc perfectissimi est vigoris, bona si amicorum siderum: mala si inimicorum, secundum se; at secundum nos bonum est, vt maleficæ vis à benefica temperetur. Secunda est coniunctio secundum longitudinem in Zodiaco, non secundum latitudinem. Tertia est cum intra orbem proprii luminis sese mutuo continent. Quarta cum sunt in eodem signo. Quinta cum sunt in eadem domo, seu circulo positionis. Sunt autem coniunctiones duorum, trium, quatuor, & omnium aliquando planetarum, de quibus Hermes scripsit. coniunctio sic figuratur ♂.

3 Multiplices imò innumeros præter coniunctionē aspectus habent inter se planetæ in cælo erga nos. Qui tamen efficaces sint à Ptolemæo, & priscis Mathematicis, quatuor considerantur. videlicet oppositio, cuius iste est character ♀: quadratus cuius est ☐: trigonus, qui sic signatur Δ: & sextilis qui sic *.

4 Hos

4 Hos propterea efficaces esse dicunt, quoniam in se multiplicati producant alios aspectus maiores, & tandem circulum absoluunt. Sextilis enim continet 60. partes seu gradus circuli. est enim sexta circuli pars, qui 360. gradibus conficitur. sexies autem sexaginta faciunt 360. Sic quadratus continet 90. partes, qui in quatuor deductus facit 360. Trigonus continet 120. partes, qui in tria deductus facit 360. Oppositio continet medium circulum, idest 180. qui duplicatus facit 360. Insuper si sextili addas sextilem facit trigonum: si alium * facit ☉. Sic ex altera parte circuli, similiter quadrato quadratus additus facit ☿. semperque aspectus resultant ex eis. Similiter trigonus additus trigono facit 240. ex quo ad 360. trigonus est aspectus.

At prisca Mathematici octagonum etiam aspectum agnouerunt. Cum enim Luna à Sole discedit post ☿ in 45. gradu appareat, & significationem dat super mutationibus ab ista lunatione manantibus. quod Ptolemæus, Plinius, Aratus & alij experimento comprobarunt.

5 Non tamen videtur iste aspectus connumerandus, quoniam multiplicatus non producit alios aspectus, vt aiunt. Sed in circulis positionis figuræ cometarum ab Haly consideratur, & in medicinalibus: proptereaque arbitror, etsi non tantæ efficaciam sit, non tamen prorsus inefficacem, præsertim in Lunæ configurationibus.

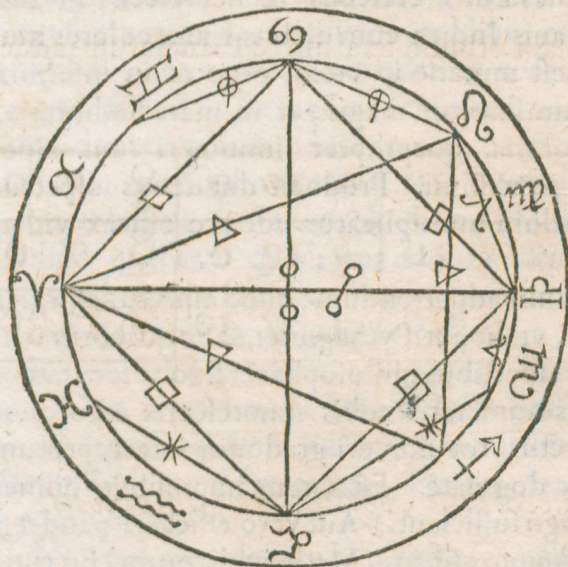
6 Consideratur à modernis (quorum libellus nondum ad me diu expectatus peruenit,) aspectus duodecimus qui continet 30. gradus: putaturque efficax, quasi semifextilis, infimæque amicitiam. Quod si ita est, nulla erunt signa in Zodiaco non sese inuentia, nisi aliqua opposita his quæ aspectu duodecimo se conueniunt. E quidem in morbis peracutis, ubi dies critici breuiori spatio comprehenduntur, atque in chronicis, inuenio hunc aspectum efficacem: quemadmodum & in cæteris octagonum. Si quidem dies quartus est index septimi, in quo fit Lunæ quadratus ad suum initium, in quo cœpit morbus. Non autem indicaret, nisi virtuosa eius esset pars, vt sextilis est trigoni. Igitur quia super peracutis numeramus per tertios dies, in quibus vnus est modo signi mutatio, sicut in cæteris per quartos, in quibus est signi vnus & dimidij mutatio, palàm est, vtrumque esse efficacem, præsertim in rebus velocibus, & facilis passibilitatis: vnde in mutationibus aëris, & aquarum, non erit contemnendus vterque aspectus.

pectus. videtur autem & dimidij signi mutatio, idest vigesima-quarta pars circuli, in peracutis efficere aspectum validum, quod Oceanus etiam iuxta dies Lunæ crescens & decrescens in Britannia comprobatur, & avis Indica cum diebus Lunæ colores mutans. Continua sanè est mutatio in cœlo. ergo & in inferioribus: sed in quibusdam sentitur magis, vt in mari sexhoraria, & in heliotropio horaria. quapropter innumeri sunt aspectus: sed nobis noti paucissimi. Producit duodenus aspectus omnes alios aspectus, dum multiplicatur. idcirco efficax videri debet.

7 Verum enim uerò animaduertendum, quod aspectus efficacia pendet aut à numeris, vt dicunt Pythagorici, & sic qui eorum vires rimantur, scient de aspectibus philosophari. (Ego autem fateor vires numeri in rebus numeratis nobis innotescere. ergo quot modis efficax est aspectus, tot numeri graduum interceptorum sunt celebrandi in hoc dogmate. Est autem impossibile omnes agnoscere: prædicti ergo sufficiant.) Aut verò efficacia pendet à signorum natura, vt dicunt plurimi Mathematicorum. Et tunc omnis signi oppositi mutatio producit aspectum. Et quoniam præcedens semper est consequenti in sexu & conditione contrarium: igitur semisextilis aspectus erit quædam infima inimicitia. Tertium verò signum conuenit cum primo: ideo producit amicitia infimæ testimonium. Quartum tandem est contrarium: ergo producit aspectum secundæ maioris inimicitia: proptereaque Luna in quarto signo indicat vel victoriam morbi, vel naturæ, cui prodest signum inimicum morbi principio. In quinto signo augetur amicitia ob trigoni vires, & conuenientiam signorum: & vocatur maximæ amicitia aspectus. Tandem sextum debet facere aspectum hostilem. Non tamen consideratur Astrologis, quoniam non producit alios aspectus; sed hæc ratio non est satis physica. Potius dicerem esse radiationem ad sextum. Sed quoniam est contraria, & eius contrarietas completur in septimo signo, vbi diametri extremum, summæque distantia aduersæque celebratur: idcirco aspectus sexti tacetur: vel inefficax est. Probat hæc signorum contrarietatem esse causam aspectuum, vti familiaritatem: quoniam sæpe in sexto die fit crisis optima in morbis, quando nimirum Luna aucta motu ad quartum signum peruenit ante septimum diem: qua de re in medicinalibus tractabimus. Duodenus ergo sic describitur Q, octagonusque sic A.

G

Sequitur

Sequitur Schema aspectuum.

8 Aspectus isti in Zodiaco considerati sic se habent. Verum quoniam signa tortuosa velociter ascendunt, & plus illorum quàm æquatoris; accidit vt quadratus aspectus eius sit sextilis in æquatore. E contra verò trigonus longarum ascensionum in signis rectis fit quadratus, qui aspectus est hostilis. verum in parte cœli, in qua ascendent ista sic se habent, non in M. C. aut I. C. è contra verò in parte occidentali, vbi descendunt, fiunt signa breuium ascensionum longarum descensionum: propterea è conuersò fit vt quadratus transeat ibi in trigonum, & sextilis in quadratum.

9 Distinguitur aspectus in dextrum & sinistrum. dexter fit contra ordinem signorum: sinister secundum ordinem à stella vel gradu in stellam vel gradum.

10 Datur insuper aspectus partilis & platicus. Partilis fit quando tot partes interponuntur, quot ad aspectum requiruntur, vt in □ 90. Et hic aspectus aliquando est secundum longitudinem, & latitudinem. Sed in coniunctione requiritur vtraque eadem. In oppositione vero eadem longitudo, sed non latitudo: altera enim austrina existente debet altera esse borealis, vt sit verè opposita. In trigonis autem requiritur contraria latitudo, sed inæqualis: videlicet quanta est medietas latitudinis stellæ. Sextilis verò eadem debet esse latitudo, sed inæqualis, quanta scilicet est medietas latitudinis stellæ. In quadratis nulla obseruatur latitudo, cum semper incident in ecliptica partiliter. Vbi autem incidunt aspectus stellarum fixarum extra Zodiacum in ecliptica, vide tabulam Finchi.

11 Platica configuratio est, quando non corpore sed lumine iunguntur;

LIBER PRIMVS.

51

guntur; aut inter aspectum Planetarum non sunt tot gradus quot aspectus requirit eorum, sed orbis luminis eorum eos intercipit.

12 Propterea tabellam orbium fixarum & Planetarum addere oportet.

Fixa magnitudinis.

I	gr. 7. 30.	♄ 10. 0.	♀ 8. 0.
2	gr. 5. 30.	♃ 12. 0.	♂ 7. 0.
3	3. 30.	♂ 7. 30.	♄ 12. 30.
4	1. 30.	☼ 17. 0.	

De Platicis aspectibus, eorumque passionibus.

ARTIC. II.

1 **D**ividitur aspectus platicus in applicationem & defluxum seu separationem. Applicatio est Planetæ velocis ad tardum corpore vel radio accessus intra orbem suorum luminum. Defluxus verò, recessus. Idcirco à fixis & tardis fit defluxus, & ad easdem applicatio, & vtraque melior, quò coniunctior.

2. Applicationes & defluxus vel sunt inter duos Planetas, vel tres, vel plures.

3 Duorum Planetarum sunt quatuor species applicationis & defluxus. Prima est simplex, quando vterque Planeta est directus, & leuior in paucioribus gradibus, tardus in pluribus. Defluxus vero cum leuior est in pluribus à tardo recedens.

4 Secunda species est, quando vterque est retrogradus, sed leuior in pluribus gradibus signi, at sua velocitate assequitur tardum. Si autem sit in paucioribus est defluxus.

5 Tertia est mutua applicatio, cum alter directus est in paucioribus: alter retrogradus in pluribus, & sibi mutuo occurrant. E contra cum directus est in pluribus, & retrogradus in paucioribus, vterque defluit, & frustrationem indicat effectus.

6 Quarta, cum leuior retrogradus est in pluribus gradibus, tardus directus in paucioribus. tunc enim pro defluxu fit applicatio.

G 2

7 Eodem

7 Eodem modo fiunt applicationes & defluxus in antisciiis & æquidistantiis, & multiplicantur alij ex his quam plures.

8 In aspectibus trium Planetarum fiunt multæ species, videlicet luminis translatio, redditio, collectio, prohibitio, perturbatio, abscissio.

9 Translatio luminis fit trifariam. Primò, cum Planeta levis inter duos tardiores se, corpore vel radio, discurret, transfertque prioris lucem in posteriorem, vnà cum sua. Secundò, quando velox tardiori se coniungit radio, & ille tardior alteri tardiori configuratur, cui levis non configuratur. tunc enim tardus lumen levis tardiori adhibet. Tertiò, quando in eodem signo sunt, & medius communicat vtrique sed non extremi. tunc enim medius prioris, ad posteriorem transfert vires.

10 Hoc etiam modo fit collectio luminis, quando nimirum vnus Planeta duos respicit se mutuò non aspicientes, eorumque lumen dicitur colligere, vel applicando eis, vel defluendo ab eis.

11 Redditio est luminis, quando vnus vel duo Planetæ aspiciunt alterum Planetam debilem, vtpote combustum, aut retrogradum, qui non potest eorum vires retinere: proptereaque dicitur restituere, quoniam lux eius illis proficit magis quàm è contra.

12 Prohibitio luminis fit bifariam. Primò, cum Planeta tardus inter duos leuiore in eodem signo reperitur. tunc enim prohibet eos inuicem lumen communicare. & talis prohibitio iuuat, quando leuiorum coniunctio esset mala: nocet, quando bona. Secundò, quando leuior ponderoso iungitur corpore, & alter aspiciens in eodem gradu est radio cum leuiori; tunc prohibetur à leuiori copula aspicientis radio, quoniam corpus maius est radio. At si aspiciens est in pluribus ad ponderosum gradibus, prohibebit leuioris lumen.

13 Perturbatio dicitur, quando duo Planetæ sibi applicant, & antequam fiat applicatio, tertius Planeta ponderosus existens in pluribus gradibus coniungitur medio, siue hunc ille per retrocessionem, siue per tarditatem affecutus sit. tunc enim coniunctio priorum dicitur perturbari.

14 Abscissio dicitur, quando duo tardi ad coniunctionem properant, & velox tertius existens in paucioribus gradibus transibit priorem, & antequam ille iungitur posteriori. sicque leuior dicitur abscindere lumen medij à ponderoso posteriori.

De

*De quibusdam passionibus aliis applicationum
& defluxuum.*

ARTIC. III.

1 **P**atiuntur insuper hi defluxus, & applicationes, accidentia quædam, quæ vocantur frustratio, refrænatio, cursu vacuitas, feralitas, pulsatio, receptio, & obsessio.

2 Frustratio est, quando levis planeta ad ponderosi properat coniunctionem in extremo signi: at ponderosus intrans in aliud signum coniungitur radio alterius aspicientis: ac proinde levis non prius ponderoso, quàm alterius radiis, applicat, propterea-que dicitur talis coniunctio frustrari.

3 Refrænatio est, quando levis petens alterius coniunctionem fit retrogradus antequam coniungatur.

4 Vacuus cursu dicitur planeta, dum defluens ab altero nulli iungitur corpore vel radio intra fines orbis proprii luminis.

5 Feralis dicitur, quando solus est in vno signo, nec alicuius radiatione fouetur.

6 Pulsatio duplex. Vna, quando planeta existens in alterius dignitate ipsum aspicit. tunc enim illi suam dignitatem restituit, vel mittit. Altera, quando levis in propria existens dignitate aspicit ponderosum non habentem dignitatem in loco levis. tunc siquidem levis propriam illi tradit.

7 Receptio est cum vterque fuerit alter in alterius dignitate, vt ♃ in ♊ & ♄ in ♏. vel cum planeta in sua existens dignitate aspicit alium, qui ibidem etiam habet dignitatem. communicat enim suam & illius illi dignitatem.

8 Obsessus est planeta, cum à duobus corpore vel radio circundatur, qui si à duobus maleficis, maximè affligitur: si à beneficis, iuuatur. maleficæque vim malefaciendi amittit, sed cum beneficarum detrimento. quod expertus sum non semel.

De fixarum natura, & dominio, & actione super inferiora, per se, & cum planetis.

CAPVT XI. ARTIC. I.

1 **C**um fixæ stellæ maximè distent à tellure vires earum planetis primo communicantur, & per ipsos nostris rebus. At secundum quod concordant vel discordant cum ipsis, eorum vires augent minuuntque.

G 3

2 Sicut

2 Sicuti planetæ in parte boreali secundum latitudinem & declinationem plus possunt, quam in australi citra æquatorem, sic & fixæ: at è conuerso ultra æquatorem.

3 Potentissimæ sunt ad mores regiones iudicandos, & afficiendum inferiora fixæ verticales in primo loco: secundò horizontales, quoniã semper angulares sunt, de quibus diximus paulò ante: tertio quæ sunt intra Zodiacum, sed magis quæ in ecliptica: quoniam locus planetarum agentium & deferentium virtutes, superior est Zodiacus, & Sol inde suas effundit vires, quibus omnia mutat: itaque congruit locus ille actioni, & figurationi, possuntque copulari planetis, & viribus augeri: proptereaque Luna est potentissima omnium super nostra entia, quoniam citima est, omniumque virtutes colligit, demittitque: suaque velocitate priusquam ab vnò separatur alteri applicat, omnesque aspectus cum omnibus ocysimè absoluit.

4 Dominatur rebus cunctis fixæ, quibus planetæ illis persimiles.

5 Similitudo fixarum cum planetis dignoscitur primum à colore. Nam claræ splendidæque sunt de Iouis natura: quæ verò cum multo splendore quendam exilem ruborem habent, Soli appropriantur: quæ splendidissimæ & buxæ Veneri: quæ plumbeæ sunt Saturno, vt Algol: rubræ vt Aldebaram Marti: cineræ micantes variæque Mercurio: candidæ pallentes & hebetis luminis sunt lunares. Nubilosæ maculosæ, præsertim subrubræ, vt Arcturus, Lunæ & Marti adscribuntur. totaque Galaxia videtur lunaris. At tenebrosæ lunares saturninæque existunt.

6 Stellæ primæ magnitudinis efficacissimæ sunt: cæteræ verò secundum magnitudinem, & situm, vt dictum est.

7 Quæ clarissimum habent lumen illustres dant effectus: quæ plurimum micant magnas conturbationes: quæ densum, efficaces sunt: quæ rarum debiliores: quæ obscuræ & nebulosæ malos effectus obscuros & infelices edunt.

8 Cum planetis autem coagunt quando sunt in eodem circulo positionis, aut in aliquo angulo, dum illi ascendunt, aut culminant, aut mediant, aut imant cælum, vel in ortu, aut occasu aliquo ex quatuor.

9 Regionibus dominantur, quibus præest planeta consimilis, aut triangulus, in quo ipsæ figurantur, aut sunt verticales, aut horizontales. quæ enim non aspiciunt, nec itidem operantur, vt dicemus de eclipsibus.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER SECVNDVS.

De magnis rerum humanarum mutationibus,
initiiis, & causis.

Quibus ex causis principiis & signis cœlitus sit prognosticandum: & quæ materiæ relinquantur Astrologo tractanda in sequentibus libris.

CAPVT I. ARTIC. I.

POSTQVAM de principiis & causis cœlestibus inferiorum mutationum, vt potuimus, pertractauimus, nunc iudicia futurorum effectuum ex eisdem causis & principiis elicere physicè docebimus.

2 Sunt quidem causæ ipsæ stellæ, nedum signa, vt optimè probat S. Thomas, corporarum mutationum per se, voluntariarum per accidens: principia verò sunt coniunctiones siderum, & aspectus, & variatio situs, transitus de signo in signum & in cardinalia puncta, & circulo- rum sectiones. ex his ergo iudicia feremus.

3 Effectus generalis à cœlo nullus potest in toto mundo inferiori simul vnus & idem accidere, nisi totum cælum simul & vbique suarum partium agat idem. Vnde neque Sol, qui est causa vniuersalissima, lucet vbique telluris, neque annum facit vbique simul, sed hic ver, ibi autumnum, alibi æstus, alibi hyemem eodem tempore producit. Quapropter quæ causæ, quibus regionibus, & in quibus initiis influant contemplari oportet: mox quibus in luminibus, & rebus specialiter.

4 Qua

4 Quapropter omne iudicium astrologicum, aut est de mutationibus aëris & maris & telluris: vnde de penuria & abundantia rerum nobis vtilium & noxiarum ratiocinamur: aut de monarchiarum, & rerum publicarum initiis & mutationibus, & de gentium & legum & morum translationibus, & ciuitatum & prouinciarum: aut de cuiusq; hominis ortu, vita & morte & euentibus: aut tandem de bonis malisque electionibus rerum agendarum. Neque enim nauigationem eligimus in hyeme, vtiturque libertas humana stellis, non seruit in hoc iudicio, vt imperiti putant, inquit Albertus magnus, Theologorum haud postremus. Igitur libros adhuc scribere de his quatuor oportet: omissis nugis Arabum, & Iudæorum Astrologorum, qui ex non causis, neque signis, iudicia eliciunt, variisque erroribus implicantur.

5 Oportet autem ante omnia de mutationibus aëris tanquam certissimis, vnde ad incertas procedemus, dicere. Sed quoniam aliter in aliis regionibus immutatur, prius de regionum conditionibus & moribus ex cœlo dicendum videtur.

Dissertatio de dominiis planetarum iuxta opinionem nostram, & Arabum per climata, & Ptolemæi per triangulos super omnes regiones mundi: & de Arabum errore, & Ptolemæi insuper insufficientia.

CAPVT II. ARTIC. II.

1 **Q**Vamuis S. Cyrillus in libris contra Iulianum, & S. Clemens Romanus mores gentium legibus potius quam sideribus adscribant, immò negent sideribus esse tribuendos: tamen S. Thomas Patrum explanator laudat Ptolemæum in libro de regimine Principum, quod distinxerit mores regionum à cœlo: quoniam ab ipso calor & frigus & humores & temperamenta efficiuntur & afficiuntur, ita vt disponant sensitiuam animam ad certos mores: laudatque Macrobius, quod vocarit Iudæos Saturninos: proptereaque abhorrentes à moribus gentium cætarum. Patres autem illi principaliter considerabant: D. Thomas dispositiuè & instrumentaliter, vt dictum est: quapropter & nos sic considerabimus.

3 Distinguuntur nationes à Ptolemæo in Aquilonares, Australes, & Medios in nostro hemicyclo. idem debet fieri in altero

tero vltra æquatorem. Aquilonares prævalent viribus & ferocia, quoniam frigus calorem exire non satis permittit. Australes, quibus multus inest calor, & spiritus tenuis, sed fuliginosus, prævalent astutia, corpore sunt imbecilles, seruituti idonei, & libidini. Medij verò ingenio & corpore pollent, & reipublicæ apti sunt, libertatisque tenaces, vt Boreales licentiæ, Australes seruitutis.

3 Hos autem dicimus Boreales, qui vltra circulum arcticum habitant, & Australes, qui paulo citra, pauloque vltra tropicos degunt, saturninos esse moribus, viribusque. Sicuti enim qui plagam incolunt æquinoctialem, habent extrema signa tropica Saturno dicata, quoniam illis sunt extrema: sic qui media climata tenent, extrema dabunt Saturno remotissimo Planetarum: sed diuersas ob qualitates: illi enim ob nimium frigus, isti ob nimiam siccitatem. Vnde extra temperiem positi sunt monstruosi, & quasi ab hominis natura desciscientes. Pigmx in Borea ingenio rudes, victu & vestitu infelices, subnigri, quoniam calor à frigore nimio extinguitur: vnde in hyeme etiam nobis manus nigrescunt. Post vbi enim transferis flauos Germanos, & Polonos, ad subrubros venies Noruegios: deinde ad subuirides homines: tandemque ad subnigros & paruos. Sic qui sub tropicis habitant nigri sunt alia ratione, quia videlicet color albus à Sole extrahitur. Sunt ingenio stolidi non propter sorditiem excrementitiam non purgatam, vt Arctoi, sed propter fuligines tetras, & spiritus exiles. Syluestres omnes sunt, ita vt satyri aliqui esse teste S. Hieron. ibi dicantur, & acephali, si credas Plinio. Sunt & alij qui vix esse homines creduntur nostri generis. Has deformitates saturninæ intemperiei dant Astrologi.

4 In medio æquatoris Iupiter dominatur, quamuis S. Thomas credens Aristoteli inhabitabilem putarit plagam illam: tamen cum Auicenna, & Alberto, & Plinio, testante experientia navigationum, hominibus plenam regionem optimis temperie & moribus & longæuæ ætatis scimus ob æqualitatem frigoris & æstus. idcirco Ioui assignamus mediam regionem. Sic etiam medium intra tropicum & circulum arcticum diidentes, quod continet ferè gradus 43. diuidimus ita, vt pars meridiana Veneri, quæ est ab tropico ad gradus 15. media verò vsque ad alios 15. detur Ioui: extrema vsque ad alios tredecim, qui remanent, Marti. Ergo à 23. ab æquatore vsque ad gradus 38. regnat Venus: à 38. vsque ad 53.

H

Iupiter

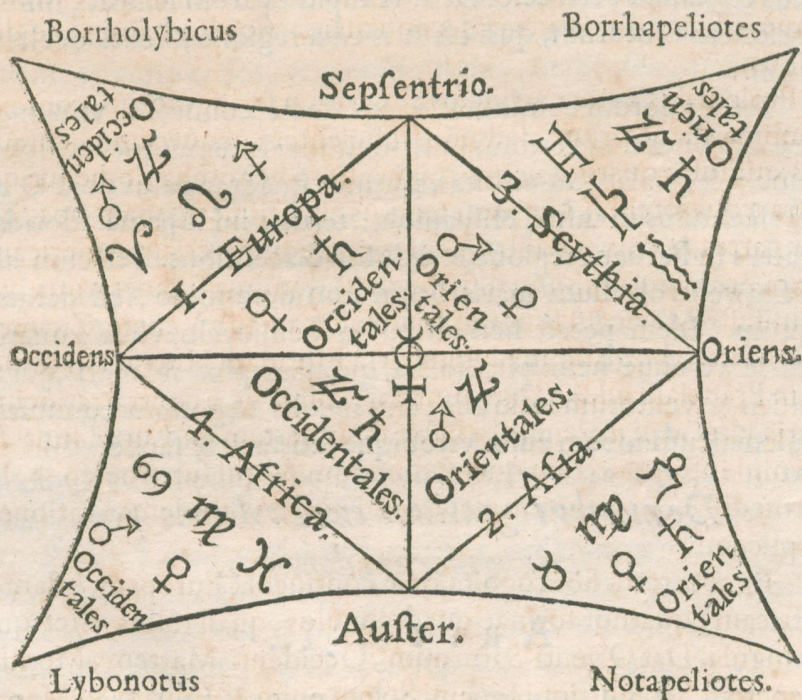
Iupiter : à 53. vsque ad 68. Mars : à 68. vsque ad 90. Saturnus : Sol autem & Luna sunt causæ generales. Mercurius verò nullam habet propriam regionem, sed omnibus admiscetur, linguas & mores habens. Estque in medio regionum rationabiliter etiam à Ptolemæo signatus. Hanc partitionem esse veram mores regionum testantur. Arabes enim, Maurique, Ægyptij, & Sinenses veneri sunt moribus: Itali, Hispani, Græci Iouem referunt: Germani, Angli, Galli, Martem: extremi sunt saturnini. Mensi sunt Arabes, præcipuè Haly Abenragel, climata, planetisque septem assignarunt, sed perperam. ordinem enim respexerunt non mores, & consensus regionum cum sideribus: cum neque sit sub æquatore h: neque in tropicis ♄: neque in tertio climate ♂: neque in quarto ♀: neque ♀ in quinto: neque ♀ in sexto: neque in septimo, & cum sint expertes artium boreales: & Mauri à Iouis politia longè abhorreant. Nec tertij climatis, sed boreales, sunt bellicosi populi. & sic de cæteris palam est. Damus enim ibi dominium Ioui, vbi eius temperies & mores deprehenduntur. Sol enim ita calefacit illud clima, vt influxibus Iouis sit idoneus, sicuti extrema prauè afficit, vt saturninis conueniat. sic dicebamus de domibus.

5 Ptolemæus autem artificiosè ex natura triangulorum contexit dominia Planetarum, sed non sufficienter: neque enim curauit eos, qui sub æquatore, neque qui in altero hemisphærio, neque qui vltra æquatorem. Nec eam secutus est rationem, quam nos, qui per partes, & climata distribuentes, prouidimus etiam Americanis iuxta ordinem graduum distribuentes dominia Planetarum. vbi manifestè Mexicani sunt sub Ioue, Cuccani sub Venere, Cicimeci sub Marte: borealissimi autem vltra Floridam Hispaniam & nouam Franciam ad Arctum sunt saturnini. sic è contra ratiocinaberis vltra æquatorem: vbi habitantes terram de Lucac sunt saturnini sub Antartico, quemadmodum & qui sub tropico ♀. Intermedij verò partiuntur, sicut apud nos. At Ptolemæi rationem explicemus.

6 Ex tota terra sibi cognita, quæ continebat Europam, Asiam, & Africam, quatuor format quadrangulos, quasi tellus esset quadrangula. Dat Orienti Saturnum, Occidenti Martem, Meridiei Venerem, Septentrioni Iouem. Solem enim & Lunam & Mercurium, tanquam communes Planetas, omittit. Tum in singulis quadratis ponit singulos triangulos. Primum, qui est Iouis & Mar-

tis

tis, continens signa tria Zodiaci, videl. ♄ ♀ ♄, dat Europæ. Secundum, qui est Veneris & Saturni (non enim Sol & Luna, & Mercurius sic numerantur) & continet ♄ ♀ ♄, dat Asiæ meridionali in suo quadrangulo. Tertium, qui est Saturni & Iouis, continens ♄ ♀ ♄, dat Asiæ boreali, vbi Scythia & Arsaret & Cataium. Quartum, qui Martis & Veneris, dat Africæ, & continet ♄ ♀ ♄. ventosque proprios illis assignat, vt suprâ scribebamus. Mox partitur singulos quadrangulos, & duplicat triangulos in orientales & occidentales: ita vt triangulus Europæ sit in Asia meridiana, orientalis cum ♄ & ♀ orientalibus, in Europa occidentalibus. Similiter triangulum Asiæ meridianæ in orientalem partitur, qui ibi præualet, & occidentalem, qui in Europa. Idem facit permutando de triangulo tertio & quarto. Mercuriumque locat in medio terræ, vbi linguæ pollent, & omnes legislatores. Siquidem in Palæstina, & Arabia, & Syria incœperunt leges Moyfi, & Christi, & Apostolorum, & Macometi, & scientiæ plurimæ. vt ex sequenti schemate declaratur.

7 Vbi fanè mirum, quomodo Saturno detur oriens frigidus sic-
côque; occidensque Marti calido siccoque, cum venti orientales
calidi

calidi sint, humidique; occidentales, puriores, frigidi, & ex parte ficei. Item quomodo Boreas frigidus siccusque Ioui; Auster autem solus Veneri congruit? Potest tamen satisfieri quod & ♂ & ♀ orientales cient ventos orientales: similiter ♂ & ♀ orientales: vnde in hoc schemate omnis ventus omni Planetæ potest tribui. At neque Septentrio Ioui congruit in quantum frigidus siccusque, sed in quantum purus & saluber. Neque ista descriptio ultra 70. gradus latitudinis valet, quoniam exinde syluestres sunt homines, Iouis ciuilitati nil congruentes. patet, Ptolemæum curtum esse in assignandis iudiciis. Neque Venus aliquid habet sub tropicis, vbi mores Saturni vigent, ventique exiles, vel nulli. Nam qui crassi madidique ad nos feruntur, ex mari mediterraneo accipiunt qualitates. Sub tropicis autem absque auris squalent omnia, hominesque sub antris habitant: breuioris sunt vitæ ex h. intemperie: manducantque locustas, cibosque nefandos.

Igitur rectius & sufficientius philosophati sumus, quàm Ptolemæus. Martem autem vigere in regione Gotthorum, & Scytharum vetus est fama Poëtis celebrata: vt Iupiter parum habeat, nisi salubritatem ventorum, quæ est in media regione, sicuti declaratum est.

8 Triangulorum commutationem doctè connectit, vtinam & verè. Eam nos transferimus in Americam: locamusque inter gradum 27. & 70. latitudinis. ita vt primus quadrangulus sit in Quirra: secundus in insula Hispaniola: tertius in Hispania Florida: quartus in Peruana regione, & insulis adiacentibus. Sed cum alij ibi sint venti ob alium maris situm non determino, sed delineo tantum. Idem potest fieri altero in hemicyclo ultra æquatorem in vtroque hemisphærio. Sed quoniam plus ibi maris, quàm telluris, & ventorum ratio alia, eius incolis negotium committo Ptolemaicum: meum enim vtroque satisfacit & facile.

*De moribus gentium ex Ptolemaeo per
triangulorum dominos.*

ARTIC. II.

1 **H**I qui subdunrur tertio trigono Ptolemaico subiacent Saturno, & Ioui orientalibus: propterea que sunt natura (inclinante non cogente) religiosi, ditissimi, mundi, honesti, sapientes

piantes, magi, periti diuinorum, liberales, iusti, improbitatis ocores, pro pietate & probitate vsque ad mortem certantes, benigni, pudici, sumptuosi in vestitu, magnificique. hæc ille. At quoniam Scythæ eiusmodi non sunt, cum barbaricè viuant, palam est triangulum Ptolemæi ad eos non pertinere, sed potius ad Catainos, & Sinenfes, & Bactrianos, nec fatis.

2 Mars cum Ioue occidentalis gubernat subditos primo triangulo, cui Hispani & Germani & Itali subsunt: faciuntque homines libertatis amatores, armorum studiosos, laborum patientes, fortitudinis, præstantiæ, munditiæ, amicitæ, fidei, & rei familiaris custodes, diligentes, beneficos, virtuti deditos, mulierum parum amatores, sed puerorum, & pathicos, non tamen molles, vt pathici Asiæ, sed strenuos. hæc ex Ptolemæo. Sed cum in Germania & Anglia puerorum amor ferè nihil vigeat, non valet decretum Ptolemæi, nisi pro his, qui infra 46. gradus habitant.

3 Saturnus & Venus orientales gubernant subditos tertio triangulo, faciuntque diuinos, saltatores, comptos, delicatos, mulierosos, & cum consanguineis & matribus cocuntes, vt Persæ, Babylonij & Arabes: item ornatos molliter, eunuchos natura, casu, sponte; animo celsos, & consilio fortes, bellicosos, masculinam venerem abhorrentes. hæc ille. Tamen hoc vltimum falsum est. Arabes enim plurimum sodomæ dediti, Persæ minimè.

4 Mars & Venus occidentales gubernant subditos quarto triangulo: faciuntque procliues in mulieres, raptos virginum, violentos, adulteros, muliebri habitu gaudentes, improbos, præstigiatores, peruersos, temerarios, manu promptos, malos omnino sed fortes. Hæc vera sunt de Mauris, Feritis, & Marochitis, cæterisque populis Africanis, hoc tempore, vt nihil magis: non tamen sub tropicis.

5 Mars & Venus orientales in secundo triangulo tertij quadranguli faciunt improbos, laboriosos, latrones, rapaces, milites, mercenarios, seruales animo, & malos, præsertim cum Mercurio.

6 Posthæc Ptolemæus non amplius prosequitur triangulos secundos aliorum quadrangulorum, hoc est interiores, sed miscet iudicia. Sic Iupiter & Venus orientales faciunt homines delicatos, mundos, floridos, vestibis pomposos, in re paranda attentos, mercatores, faciles in contractibus, liberales, consilio pollentes.

7 Saturnus orientalis deformes, fædos, inanes, vt sunt Indi occidentales, carniuoros, iæthyophagos, pastores agrestes, moribus

bus feros, vt Æthyopes occidentales. In quo decreto consensit nobiscum, quod sub tropicis degentes sunt saturnini.

8 Mercurius orientalis, cum sit de trigono & ipse tertio, mathematicos, Astronomos, acutos; occidentalis ingeniosos, doctos, non adedò mathematicos, cultores animorum, mobiles, subimprobos.

9 Mars occidentalis, feroces, peruicaces, vt Germani; orientalis, audaces, impios, infidiosos, malè dispositos, immanes, bellicosos, carniuoros, seditiosos, vitæ contemptores, periculis vltro sese offerentes.

10 Venus occidentalis, voluptuosos, mundos, vt Cyprij; orientalis musicos, delitiosos, mobiles.

11 Saturnus & Mercurius occidentales, vt in interiori triangulo quarti quadranguli, faciunt rei parandæ aptos, sedulosque, à consuetudine humana, & mulieribus alienos, vt Macedones.

12 Saturnus, Venus, Mercuriusque occidentales, animo compositos, temperatos, fortes, libertatis amatores, regni osores, musicæ studiosos, & eruditionis, certaminis, munditiei, amicitiae, hospitalitatis, eloquentiae, arcanorum & sacrorum.

13 Iupiter occidentalis, libertatis amatores, simplicitatis & munditiei; orientalis, liberales, dexteros, commercii aptos, mercatorésque.

14 Iupiter, Mars, Mercuriusque orientales, astutissimos, mercatorésque, audaces, infidiosos, laboriosos, seruales, animo instabiles.

15 Saturnus, Iupiter, Mercuriusque occidentales, superstitiosos, sepelientes mortuos ceremoniosè, timentes Deum, multarum hæresum suscitatores & rituum, imperantes animosè & magnificè, obedientes patienter, meticulosè, & humillimè: facundósque, vt Hispani.

16 Sol facit præstantes, benignos, amicitiae cultores, vt Itali, humanos, simplices, siderum obseruatores.

17 Luna orientalis fœminas facit viriles, imperiosas, contentiosas, laboriosas, vt Amazones Asiaticæ olim, & nunc Africanæ; occidentalis, viros molles, effœminatos, imperio mulierum subditos, aptos mercaturæ, & commercii, vt in Gallia, & Neapoli.

De

De moribus gentium ex signorum dominantium natura.

ARTIC. III.

FAcit v̄feroces, peruicaces, truces, audaces, improbos, infidiosos, vt Angli.

♂ voluptatibus deditos, munditiæ victus vestitúsque, & delitiis, vt Neapolitani.

Π mobiles subimprobos, cogitantes, prudentes, intelligentes rerum omnium sapientiæ diuinalis, magos, arcanorum institutores, mathematicos, vt Ægypti olim.

♂ mercatores, bonos socios, rerum affluentia gaudentes, mulierosos, vt Carthaginenses olim: fœminas verò imperiosas, contentiosas, laboriosas.

♂ constantes, benignos, amicitiae studiosos, simplices, humanos, siderum cultores.

♂ mathematicos optimos, astronomos, disciplinis aptos, ingeniosos, doctos, animorum cultores.

♂ musici delitiis deditos, diuitiarum congestores, calidos ad coitum, mobiles consilio.

♂ immanes, bellicosos, carniuoros, improbos, vitæ contemptores, periculis deditos, fallaces, furiosos.

♂ simplices, munditiæ & libertatis amatores, liberales, dexteros, negotiis aptos, contractibúsque.

♂ deformes, fœdos, immanes, immites, alienos à conuersatione, sedulos in re paranda.

♂ carniuoros, iſthyophagos, pastores, immanes, tetricos, agrestem vitam ducentes.

♂ liberales, mercatores, attentos, faciles, simplices moribus, mundos, popularis status amicos, consilio validos, pulchrorum operum artifices.

Quod signum cui prouincia dominetur secundum Ptolemaïcos triangulos interiores, exteriorésque.

ARTIC. IV.

SVbest Britannia Λ, Gallia braccata, Germania, Basterna, Sex Δ exteriori || Cælesyria, Palæstina, Idumæa, Iudæa.

♂ Parthia,

- ♄ Parthia, Media, Persia][Cyclades, Cyprus maritima Asiae minoris.
- ♅ Hyrcania, Armenia, Mactione,][Cyrene, Marmarica, Aegyptus inferior.
- ♆ Numidia, Carthagenenses, Afri][Bithynia, Phrygia, Pamphilia.
- ♇ Italia, Gallia togata, Sicilia, Apulia][Phænices, Chaldaea, Ochinia.
- ♈ Mesopotamia, Babylonia Assyria][Graecia, Achaia, Creta.
- ♉ Battia, Casperia, Seres][Thebaida, Oaxis, Troglodytae.
- ♊ Metagonitida, Mauri, Getuli][Syria, Comagene, Cappadocia.
- ♋ Tyrrheni, Celtæ, Hispani][Arabia foelix.
- ♌ India, Arriane, Gedrosia][Thracia, Macedonia, Illyricum.
- ♍ Sauromatae, Oxiana, Logdiana][Arabia, Azania, Aethiopia, Media.
- ♎ Phazaia, Nasamones, Garamantes][Lydia, Cilicia & Pamphylia.

Examen dominiorum praefatorum.

ARTIC. V.

1 **H**æc habemus ex Ptolemæo de dominiis planetarum & signorum super nationes, secundum triangulos exteriores interiorésque, decreta. At cum nostris temporibus ista minime congruant, immò maximè dissideant, oportet Ptolemæum errasse, aut minus aduertisse, quod doctrina sua perennis non esset.

2 Erat quidem tempore eius Graecia doctissima, & eloquentissima, ut ipse docet ex interiori triangulo secundi trigoni, quoniam ♀ & ♄ illi præerant. Nunc autem tanta est obruta barbarie paulatim, ut sub dominio tandem Turcarum sepulta videatur tenebris ignorantiae, inertiae, ignaviae, timiditatis, nugacitatis, ut nihil peius. Aegyptus ex signo ♀ sapientia viribus & politia olim abundauit, nunc autem tyrannide oppressa, omnibus caret virtutibus, vixque vafricies quædam & superstitio anilis remanet, quasi vestigium sapientiae priscae. Hispania longissimis temporibus serua captiuam; Tyriorum, Carthagenensium, Romanorum, Vandalorum, Gotthorum,

Gotthorum, Arabumque ignorantia & ignauia oppressa, iam nunc libertatis compos, dominium suum in exteras gentes amplificauit: ita ut totum suo dominatu cingat orbem, eloquentia & diuitiis potens, & inuentionibus scientiarum nondum apta, sed antiquis inhaerens, seque glorificans, ut ex serua facta domina nondum dominatu uti rectè sciens, sed tumens.

3 Arabes molles, miserique, palantes olim, nunc lege Macometi exaltati, magnam orbis partem peruaferunt, linguam suam atque sectam amplificando & dominatum. Romani religione illustrati sunt: imperio tamen super orbem translato passim, perditoque, Respublicæ nouæ erectæ sunt in Italia, ut Veneta, Genuens, Lucensis. Veteres corruerunt. Calabria mea, olim Magna Græcia, super totum orbem effudit scientias pythagoricas, mathemata, & stellarum & constructionis mundi notitiam, quæ obliterata, resurgit nunc in Prussia sub Copernico, & in Tuscia sub Galilæo. Respublicæ Crotoniensium, & Sybaritarum, & Locrensiū tam mirificæ, & florentissimæ, nunc iacent seruuntque miserè.

4 Quid dicam de Germanis incultis sub Cæsare uiuentibus ex rapina & venatu absque ciuitatibus, & artibus, & scientiis, ut testatur scribens de bello Gallico, nunc verò tam excultis, ut nouas artes & politias inuenerint, & antiquas excoluerint? Peruicacia illa, & truculentia, quam Ptolemæus eisdem adscribit, Anglisque, iam mitigata est expurgatis ingeniis, soloque fecundata: ita ut fruges ferat olim infrugifera. Imperiorum tandem & religionis translatio mutat mores & vires. Iudæi autem etiam mordicus religionem retinentes, tanquam vilissima mancipia ubique habentur. Propterea igitur hæc falsa est sideralis scientia, omnesque mutationes legibus & arbitrio humano tribuendæ, vel diuinæ prouidentiae, ut docent legislatores, & SS. Clemens & Cyrillus. Patet hoc tempore in America anthropophagiam, idololatriam, & sodomiam viguisse: at ex Hispanorum ingressu passim regiones ad pietatem & virtutem conuerti.

Quamuis Deus inferiora mutet ; non tamen sine secundis causis. Et quod Ptolemaici de imperiorum & sectarum mutationibus ex trigonis dixerunt, insufficiens esse.

CAPVT III. ARTIC. I.

I CVM Deus inferiora regat naturali cursu , qui lex Dei verbi est , paucaque miracula supra cursum naturalem , temporibus suis ostendenda , referuarit sibi , secundum autem naturam agat Deus vnà cum secundis causis: inde S. Thomas reprobatur opinionem Macometistarum asserentium non lucere Solem , sed Deum in Sole. Sic enim formarum actio auferretur. Propterea mutationes rerum humanarum , etsi sint à Deo , non sine causis naturalibus fieri censendum est: quamuis Cyrillus & alij Theologi Deo principaliter omnes adscribant, & verius, & magis. Ergo nec sine stellarum actionibus res nostræ mutantur: neque, illis non mutatis, istæ mutantur.

2 Quapropter mancus est Ptolemæus in sua doctrina cum solis eclipsibus mutationes det , & initia rerum. cum enim istæ sint parvæ durationis, non nisi super res parui temporis indicationem habent. similiter & cometæ. Regnorum autem translationes , & durationes ab his fieri quomodo possunt, vel leges, sectæque tantis duraturæ annis? Præterea quomodo mores & leges transferuntur , si trigoni durent? si autem non durent , cur Ptolemæus tacuit, neque ex præteritis mutationibus de futuris quicquam dixit? Profectò illi notum erat Iudæorum regnum & legem florentissima olim fuisse, suo autem tempore dissipata, & monarchiam de Perside in Macedonas translata. Hoc autem eclipsibus, quæ vix super 30. menses habent decretum , non poterat adscribi: cum præsertim aliæ continuo succedant noua ferentes decreta, & contraria, sicut dies diei. Oportet ergo causas potiores accipere, quod Albumasar cognouit, sed non perfecit. Sicut enim decretum vnius lunationis non indicat super totum annum , sed cardinationes Solis, & eclipses, quæ sunt rariores: sic neque eclipses indicat super monarchiarum translationem, & durationem, sed tantum super particularum , & partiales earum mutationes. Trigonosque
videmus

videmus mutari: ita vt sidera Arietis in Tauro sint, Tauri in Geminis, & sic successiue in cæteris. Ergo in hoc insudandum erat, vt astrologicum negotium penitus notesceret.

3 Haly & Cardanus ad triplicitatum mutationes recurrunt, non declarantes, quomodo in terra mutatio sit ex illorum mutatione, sed quomodo succedentes coniunctiones magnæ Iouis & Saturni in quatuor triplicitatibus, varias inducunt sectas, & artes, & imperia, & mores: quod par est, nisi & triplicitatum in inuicem etiam commutationes agnoscas, semper enim super easdem regiones verterentur decreta.

4 Dicunt ergo, quod dum fiunt magnæ coniunctiones in primo trigono, quæ durant annis 199. & singulis 20. fiunt annis, nascuntur in orbe inferiori imperia, monarchiæ tranquillitas, pax, ex Solis & Iouis dominio: item sapientes insignis, sterilitates magnæ ob triangulum igneum. Sic incæpit Romanorum monarchia sub Iulio Cæsare in Δ primo, & Iesu Dei lex, & Apostolorum prophetia, & prædicatio, & vitiorum purgatio, idololatriæ destructio, & iustitiæ pietatisque exaltatio, & monarchia sacerdotalis in terra: & per 200. annos, donec in primo Δ factæ sunt, præualuit monarchia, & lex sancta, pro qua innumeri mortui sunt significante Marte domino Arietis. ante enim Christi natiuitatem annis sex facta est in Ariete coniunctio magna. Post 800. verò annos surrexit noua monarchia Caroli Magni in Occidente priori consimilis: vnde putat Cardanus post annum 1583. cum cœperint coniunctiones ad Δ primum redire, futuram nouam potentissimam totius mundi monarchiam, vt omnia regantur nutu vnus. Sol enim id facit omnium Planetarum Rex. At in secundo trigono terreo aiunt fieri terræmotus, inundationes, cometas, & labascere monarchiam trigoni ignei: ac dissolui ea, quæ facta sunt sub aqueo. Sic tempore Constantini idololatria est destructa. Pergrinationes Episcoporum Luna attulit ob noua Concilia, & sectas in religione. Cœpitque imperium in Comites partiri, & Gothi, Heruli, Vandali, & Hunni mutare sedem. Viget in his luxuria, & varietas, & omnia venerca, qualia in Babylone sub hoc trigono olim. Similiter post 200. annos à Carolo Magno Gallorum vires minui, & Saracenorum secta frangi, & aliæ præfatæ nouitates fieri cœperunt. Sub tercio Δ , qui est η & φ , dissoluuntur monarchiæ primò factæ, & transferuntur in alias regiones, & Respublicæ conduntur, sapientes multiplicantur, artes inualescunt,

I. 2.

erunt.

erunt multi deceptores, & hærefes, & libidines nefandæ, & cometæ in cælo ob Mercurium. Profecto sic euenit: post 400. annos à Christo viguerunt Doctores maximi, Augustinus, Ambrosius, Hieronymus, & Philosophi innumeri: & hærefes Pelagij, Arrij Sabellij & aliorum incœperunt, aut suscitæ sunt. Et imperium in multos Reges diuisum est, sicut & Macedonicum post Alexandrum Magnum, quod cœpit etiam sub eodem Δ. Idem accidit 400. annis post Carolum Magnum, quando & religiones S. S. Francisci & Dominici, eloquentia inculta, & litteris, prædicare cœperunt, mendicantes cum decreto Saturni, & prædicantes ex Mercurio. Tunc & hærefes fuere, & schismata magna, quemadmodum in Asia olim perempto M. Alexandro. Sub quarto trigono, qui primum respicit hostili radio, monarchia prima frangitur, incipiunt hærefes diræ, armisque protectæ, ob Martem & Lunam: fiunt inuentiones machinæ in aqua multæ, & morbi maligni venereique. Quemadmodum post 600. à Christo annos, idest in annis 621. cœpit secta Macometi, testantibus Haly & cæteris Macometanis Astrologis, post coniunctionem magnam in Scorpione, & surrexit secta venenosa quæ tanquam lues totum peruasit orbem, dante Marte & Luna peregrinationes, ac Venere mores luxuriosos, plures vxores & concubinas, & sodomias. sicut in Turcarum & Seriforum regnis palàm est. Subitòque cœpit hæc secta labascere sequente trigono primo, inimicòque. Et imperium Romanum surrexit in Carolo Magno, qui diu non præualuit, quoniam anomalia illi non fauebat, vti in Macometanis. At post 600. annos reuersis coniunctionibus ad quartum Δ cœpit Turcarum imperium, & Seriforum & Sofforum Persarum in lege Macometi: & creuit secta, & vires. Quo etiam tempore Ioannes VViclefus, & Lutherus, & Caluinus insurrexerunt contra virginitatē & dogmata pia primi trigoni, contra monarchiam Petri, & religiones, disciplinas, & sacramenta, & arbitrij libertatem, cum Macometo potius conuenientes. Mars enim & Luna præcipitant consilium: ita vt non esse in nobis libertas videatur. Eodémque tempore peregrinatur Euangelium in nouum orbem. Inuenitur in aqua vsus magnetis & bombardarum ex ♂: & nouus orbis detegitur, & fides plus armis, quàm miraculis, ampliatur. Surgunt nouæ Religionēs, priscam austeritatem mollientes, ad bonum tamen vsū. quoniam siderum est inclinare, libertatis est vti inclinatione, vt in principio dicebamus, bene vel malè.

5 Hæc

5 Hæc habemus à Ptolemaicis, ad regulas tamen S. Thomæ redigenda. vt videlicet sint rerum diuinarum signa ipsa sidera, & trianguli: naturalium verò causæ reales, licet generales, sed per se physicæque: arbitrariarum autem partim signa, partim causæ dispositiue, & per accidens, vt in principio dictum est. Præterea nec ex his innotescit, cur sedes imperiorum mutantur, nisi & siderum translationes in alia signa, & triangulorum in triangulos, consideres. Nec cur in eodem trigono diuersis temporibus diuersæ monarchiæ non habent eandem durationem, nec vnde dominium planetarum in ciuitates agnosci queat.

De dominio Planetarum super prouincias ex nostro dogmate: similiter & signorum: & de translationibus imperiorum, & religionis, & artium, propter Solis & obliquitatis & absidum & fixarum mutationem.

ARTIC. II.

1 **D**icendum igitur nobis est de dominio planetarum, & signorum, super prouincias singulas, ac mox de translationibus & principiis imperiorum & sectarum ex nostro dogmate.

2 Quoniam in situ rerum vniuersitatis variatio contingit magna ex fixarum translatione de signo in signum: propterea quod Sol præuenit æquinoctia, & solstitia: præuenit autem, quia circulos angustiores describit: hoc autem fit quia continuò telluri fit propinquior: vnde est quod obliquitas erga tropicos decrescit: propterea ex descensu Solis & obliquitatis restrictione, & solstitiorum anticipatione, & signorum mutatione nobis de rebus magnis philosophandum est in mundo inferiori. Quoniam verò hæc symptomata non fiunt regulariter, sed aliquando velociter, aliquando tardè, aliquando mediocriter, sicut lubet primæ causæ rerum varietates sic ordinanti, propterea & ex anomaliis nobis astrologandum est.

3 Prima causa generalis translationis imperiorum, & artium, & religionis, est continuus Solis descensus ad terram comburendam,

dam, sicuti D. Iesus dixit, & S. Petr. in epist. & Seneca ad Martham, & Lucanus, & Sibylla, & Hydaspes, & Heraclitus. Quamuis sequaces quidam Galilæi publicent Solem crescere nutritione: ideoque videri maiorem, & propinquiorem. quod in quæstionibus physicis reprobauimus: & aliorum planetarum excentricitas diminuta, qui non sunt ignei Galilæo, nec nutriuntur, demonstrat. sed quomodocumque sit pro vicinitate valet robur augmenti.

4 Quando Sol altissimus erat, imperium & religio præualuit sub æquatore, teste Strabone, vbi summum ius Sacerdotum erat etiam super Reges, & religio valida, doctrinæque. Sol enim eorum purgabat spiritus animales, & attenuabat, non autem nimis, neque fuliginem faciebat, solumque non sic ardebat. Vbi autem virtus, ibi etiam fortuna, teste T. Liuius. Cum autem Sol cœpisset descendere, aruit tellus æquinoctialis ex parte, ingeniâq; fuliginosa facta sunt, præsertim prope tropicos: ac religio & imperium in Ægyptios & Babylonios secessit versus borealem polum. Quo etiam tempore Italia habebat Læstrygones, & Sicilia anthropophagos Cyclopes, & Germania syluestribus plena erat hominibus, nec tellus colebatur, nec Dæ erant in Italia, nisi in littoribus, teste Plinio, nullæque palmæ. Mox cum arefceret Ægyptus, Sole descendente, & Babylon, quæ aureum caput imperiorum est apud Daniele, inuentrix artium belli, & pacis, & dominij, cœpisset fuligine vexari, & vitiis idololatriaque, quæ bestiarum est; tunc imperium in Medos septentrionaliores iam purgatos frigoris & vitiorum incommoditatibus translatus est: & in Iudæos religio borealiores, & occidentales. semper enim ab ortu in occasum, & ex meridie in septentrionem itum est. Conuenit enim Boreas occidenti. Similiter arbores, & soli cultus in borealiores migrabat. Postmodum in Persidem secessit imperium, & artes: & religio transiit in Palæstinos, & Græcos, qui purgabantur ingenio, dum meridiani plus iusto calebant extra temperiem. Ex Perside deinde transiit in Græcos, Macedonâsque borealiores & occidentales, sapientiâque & religio, & artes, & telluris & ingeniorum cultus. Eodem modo ex Tyriis ad Carthaginenses, & ex his ad Italos, Romanosque, qui sub Hercule incultissimi erant. Tandem ad Romanos transierunt artes, politia, & regnum mundi, dum nostra tellus, & ingenium melioratur, illorumque deterioratur. Tandem ex Romanis ad Gallos, ex Gallis ad Germanos, ex Germanis ad Hispanos, qui sunt in occiduo terræ cardine borealissimo. Nam insulis, cum sint
partes,

partes à terra recisæ, non competit esse caput imperiorum. Hinc tandem ab Hispanis in alterum hemisphærium migrant religio & cultus ingeniorum, & telluris: quæ etiam hoc idem manifestat. Nam tempore Plinij non fiebant dactyli in Italia nunc fiunt: non maturabantur in Cypro, nunc maturantur. Non fiebat vinum in Gallia, nunc etiam in valle sit Renana. Non colebatur tellus in Germania, nec frumenta erant: vitam ex raptu & in syluis agebant sine ciuitatibus: nunc autem ciuillissima est Germania moribus, artibus, & cultu telluris & ciuitatum. Hinc ad barbarissimos olim Cimbricos, & Suecos, virtus religioque deuenit, & artes: ita vt Thyco mathematicos etiam Ægyptios ipse in Dania superarit: & Copernicus Pythagoricas Philolai sectas suscitavit in Germania, quasi ab Italia eoufq; non modo imperium, sed & scientiæ trāsſatæ sint, operante melius ibi nunc Sole ad cultū telluris & animorum. Hoc autem sic euenire nemo dubitet, cum S. Thomas à cœlo temperies accersat: & fatuos & stupidos posse fieri, & à meliori constellatione aptos doctrinis doceat, ratioque contestetur. quapropter quamuis perseuerent iidem trigoni, nihilominus ex descensu Solis & planetarum vires trigonorum mutari oportet: tunc autem cum Sol velocius descendit, vt tempore Macometi.

5. Secunda causa generalis mutationis rerum inferiorum est translatio figurarum stellarum de cardine in cardinem & de situ vnus signi in situm alterius, quæ fit in 100. annis gradu vno secundum Ptolemæum. ergo in 36. millibus totus circulus absoluitur. Alphonso verò in 49. millibus, Copernico in 25816. à quo Thyco non multum recedit. Albatagnius autem minuit: illi enim in annis 70. & mensibus 7. perambulant fixæ in posteriora gradu vno. huic verò in annis 66. sed Copernicus locat anomaliam inter secunda 70. & Thyco 30. & inter sec. 50. 12. 5. annuatim propter obseruata priscorum. de quibus alibi, & quomodo omnes falluntur. Cum igitur transferantur fixæ de Borea in Austrum & è conuerso, necesse est sic etiam mutari regna & res humanas, vt heliotropium ad Solem: tunc autem maximè id innotescere, cum stellæ primæ magnitudinis in alia signa transeunt. Proptereaque quando stellæ Leonis transferunt in Virginem, præcipuè cauda ♌, tunc imperium Italiæ à Constantino translatum est in Græciam. Italia enim Leoni, Græcia Virgini, subest secundum Ptolemæum. Leo autem fortissimum est signum, in quo Basiliscus perseuerauit: ideo Italia non nimis depressa est.

Transic

Transferunt tamen Vandali, Gotthi, & Heruli in Italiam, quando stellæ Cancrī in Leonem, & cum Basiliscus in Virginem transibit post sexcentos annos ferè, Italica virtus, & dominatus corruet, & Respublica, nisi fortasse ex Caniculæ ingressu conseruetur. quod non omnino spero, cum sit latitudinis multæ, Basiliscus autem in Zodiacum incidat: timeo à barbarico dominatu. Stellæ enim exteræ inducunt externos dominatores. vnde imperium Italicum, & Turcicum, in Græcia surrexerunt, non autem Græcum quod corruit. Cum autem stellæ Tauri in Geminos intrassent, intrauit in Ægyptum imperium exterorum, & in Cataio & Tartaris minus borealibus multa regna ex Aldebaram ortum habuere. Ex quo etiam in Sagittarium transiit Antares virtus Maurorum subiectorum Scorpioni decreuit, & Hispani dominatum recuperarūt, & ex Hispania Mauros expulerunt, & dominium in exterarum regiones ampliarunt. Sed nota quod si in eiusdem trigoni regiones imperium extenditur, politicum erit, si in diuersi trigoni, despoticum. In Italia ciuilitate regnant Hispani, sed in Africa & America crudeliter. Nec in Anglia & Germania potuerunt stabiliri, quoniam sunt eiusdem trigoni, & Aries stellis nobilibus insignitur. Variantur & mores ob transitum talium stellarum. Multa bona regiones Libræ subditæ ab Azimech acceperunt. vt Troglodytæ regno potiti, & Catani, & Veneri sub synodo magna in Libra Rempublicam fundantes. Quando autem promulgatur noua lex, si in regione subdita trigono, sub cuius synodis magnis sit, promulgatur, durabit tempore multo, & facile plantatur: si sub contrario, difficile radices aget ibi, sed transibit ad regiones sui trigoni. Vnde macometana magis viget in Africa vbi est $\Delta \odot$, sub quo cœpit, quàm in Arabia, vbi \rightarrow . Sic lex Christi magis in Hispania, vbi Sagittarius, sub quo cœpit, quàm in Syria, vbi cœpit. Confirmatur autem in Italia sub Leone signo fixo, quoniam exterior triangulus potentior & durabilior.

6 Tertia causa generalis est mutatio absidum planetarum de signo in signum, maximè si mobile: quæ fit in 1500. annis in Sole, sed in cæteris planetis diuersis temporibus, vt è Copernico & Thycone adnotatur. Palam est quod dum Solis apogæum in \odot intrauit, secta Macometi eius trigoni viguit, & principatus Turcarum, Seriforum, Sofiorum, & aliorum magnificatus est. Similiter quando in Libram Iouis apogæum peruenit, imperium Tartarorum

rum surrexit, & legislator eorum Cingus, qui miracula Moyſi dicitur æmulatus transito Caspio mari cum sociis sicco pede. Similiter Alexander Magnus sub eodem trigono imperium amplificans, dicitur fluuium ex Caspiis montibus erumpentem transisse, & se filium Dei Ammonis prædicasse. Saturnus enim & Mercurius ad miracula inclinant. homines autem vtuntur illis siue verè siue falso. Propterea non sunt Moyſi æquiparandi, sicuti neque Theudas, neque Apollonius, Christo, neque Arrius Athanasio, licet similia sub eisdem trigonis aggressi fuerint.

7 Præterea hoc tempore intrauit absis Mercurij de Scorpione signo Macometico & Maurorum pestilente in Sagittarium signum Christianum Hispanicum: propterea eloquentia, & mercatura, in orientem & occidentem, & legis promulgatio & literatura, & inuentiones artium transferunt ab illis ad nostros. Hispanique plurimum in Africanis littoribus vbique eis obstant, & colonias tollunt, suasque plantant, maximè ad littora meridionalia, & orientalia, & apud Arabes, & Insulanos, & Persarum terminos, prædicatores ab Hispania diffunduntur, & litteræ cœpere ibi maxime coli: & in Hetruria noua scientia siderum incipit à Galilæo. Est enim Hetruria Sagittario quoque subdita, ex qua mira speramus. Cum autem absis η in β ibit, quod post quindecim fiet annos, ibi Antichristi prædicationem quis expectet oportet (est enim signum Solis in genesi Christi:) vel alias nouitates, de quibus in prophetalibus. Surgent in India, & in Illyrico, & Macedonia dominationes & sectæ mirificentissimæ, si verè huic signo subsunt, vt dixit Ptolemæus.

8 Quarta causa grandium mutationum est obliquitarum mutatio tam in excursu Solis, quam Planetarum. Patet enim quod sicut populus, & vlmus, & tilia conuertunt comas, vbi Sol est in tropicis, sic & animarum motiones siderales. Quapropter ex quo cœpit obliquitas stringi, quæ sub Ptolemæo erat grad. 23. m. 52. nunc autem grad. 23. m. 28. ferè semper populi septentrionales in meridionales plagas excurrerunt: vt Longobardi, Gotthi, Heruli, Hunni, Vandali, Turcæ, Tartari, Mogori. At si prius dilatabatur, vt putat Copernicus, quod non credo, Romani propterea, & Macedones, & Persæ in Septentrionem, imperium ampliauerunt, & colonias. Hoc autem incertum est. Neque tanta est Romanorum in Boream migratio, aut saltem duratio, & omnium Principum Australium, quanta fuit solorum, Gotthorum in Au-

K

strum.

strum effusio. Idem euenit in India orientali. Nèc vnquam Africani in Italia, sicuti Itali in Africa præualuerunt. Hoc autem ex consilio Dei est, vt inferantur semina fecundarum nationum borealium cum sterilibus meridionalium. Transitus autem nostrorum potius est secundum longitudinem in imperiorum amplificatione. Quando autem ad Boream, ex alia causa trigonorum, & cometarum, fuit: cui contradixit obliquitatis ratio. Potest etiam crescere Planetarum & Lunæ obliquitas. Sed de his in Astronomia. Planeta igitur dominator impellet, prout obliquitatis suæ ratio postulat, in Boream vel Austrum, sicuti latitudo ventos suæ positionis. Spiritus enim animalis instar est venti, cuius impulsus sequi & frænare potest mens humana: plerunque tamen scdatur, teste S. Thoma. Hi septem dies creationis respondent septem millenariis annorum ætatis mundi, vt Dauid, S. Petrus, & Rabbinici dicere videntur. Considerandum est semper sub quo millenario & Planeta sumus. videmur nunc esse in sexto, & sub ♄, in Christo sub ♀. vide lib. 6.

De cæteris causis, & initiis mutationum, & modis, & veritatibus eorum.

ARTIC. III.

1 Sicut mensis continet multos dies, sic annus multos menses, sic & sæculum multos annos. Sæculorum autem nouorum causæ & initia pariter vt dierum & annorum circulariter currunt.

2 Prima causa putatur Cardano coniunctio capitum Arietis octauæ ac nonæ sphaeræ, quæ fit post 36. millia annorum, vel plures, vel pauciores, vt dicebamus. Putatque sub Christo nascente celebratam fuisse, sed fallitur, vt patet ex calculo Copernici. tunc enim quatuor ferè gradibus distabat prima stella Arietis à cardine æquinoctiali. Dubitòque valde an semper recesserit, quandoquidem Moyses & Chaldaei & omnia sæcula prisca à prima v stellati, non à Tauro, vt par erat, capere æquinoctium, & Aries fuit principium dodecatemoriæ signorum. oportuisset autem tempore Christi elongatum fuisse à cardine 30. ferè gradibus, ex quo in Chaldaea sub Ioue Belo Prometheus Astrologiam promulgarat. Quod si semper recessit, nescire nos fatendum est, quod

quodnam fuit sidus ab exordio mundi caput æquinoctij, cum & mundi ætas sit incertissima. Si verò cœpit fieri ista recessio sub Hipparcho, vel paulo antè, vt videtur, propter principatum Arietis ab æuo, mirum est, vnde hæc nouitas absque nouitate maxima in rebus humanis ab eo, qui dixit: Mouebo cœlum & terram, & veniet desideratus cunctis gentibus. & vere sic fuit in aduentu Christi, quem & noua stella sub Hipparcho prænunciauit. hanc in incerto relinquo, sicuti & tempus reuerfionis. Hoc tamen certo pronuncio, falli Ptolemæum, & Copernicum, & Alphonsum, & omnes, qui cum Albumasar mundi finem post tot millia annorum sperant. Nam anomalix docent Dei nutu, non nostra mensura, moueri cœli machinam. Vide Proph.

3 Secunda causa est reuerfio coniunctionis magnæ ♃ & ♄ ad primam triplicitatem, præcipuè in ♋, quæ fit post 795. annos. Tertia est transitus coniunctionum magnarum earundem de trigono in trigonum, quæ fit in 199. annis. Quarta est reditus ♄ ad initium ♋ in 30. annis, & ad quoduis signum cardinale. Quinta est coniunctio ♃ & ♄ in 20. annis. Sexta, reditus ♃ in ♋ in 12. annis. Septima est coniunctio ♂ & ♃ in mensibus 27. Octaua, coniunctio * cum ♂ in mensibus 26. Nona est ♂ cum ♄ in 25. mensibus. Decima, circuitus ♂ in 23. mensibus. Vndecima, coniunctio * cum ♃ in mensibus 14. Duodecima * cum ♄ in mensibus 13. Decimatertia, circulus * in 12. Decimaquarta, coniunctio * cum ♀ in mensibus 10. Decimaquinta est coniunctio * cum ♀ in diebus 58. Decimasexta ♄ cum * in diebus 29. & hor. 10. Decimasextima est reuolutio ☉ in diebus 27. & hor. 8. Decimaoctaua est reditus Planetæ, vel fixæ, aut coniunctio ad finitorem in horoscopo, vel medio cœli, qui tantam habet vim, quantam ingressus eiusdem stellæ in ♋, vt dicit Cardanus. Nam Planeta sortitur tantam vim, quanta est raritas euentus. Raritatum autem semper est pars trecentesima sexagesima. ergo idem est habere gradum in horoscopo, & ingressum in ♋. Nam ♄ in ♋ post 30. annos intrat, & manet in primo gradu per mensem: qui est 360. pars annorum 30. Sic in horoscopo manet minutis 4. horæ, quæ est 360. pars diei. Similiter ♄ & ♃ manent coniuncti 20. dies, quæ est 360. pars 20. annorum. Erit similiter idem in omnibus. Sed variatio accidit à viribus Planetarum, & commistione fixarum & aliorum. hæc ille. Nos autem putamus eandem raritatem in eodem puncto idem facere. Constat autem in ♋,

& in ♋, ingredi similiter post 30. annos: sed aliud hic aliud ibi fieri, quoniam situs signorum variat actionem. Decimanona causa est coniunctio ♀ cum ☿, quinque post menses, & dies 3. Vigesima est Solis in puncta cardinalia introitus post tres quosque menses.

4 Harum causarum tardiores & rariores sunt efficaciores, & effectus diuturniores faciunt. Cardanus, quando duæ causæ aut plures concurrunt, multiplicat raritatem effectus vnius causæ in alterius, vt coniunctionis magnæ, quæ fit 20. annis per coniunctionem Solis & Lunæ, quæ in 27. diebus & horis 8. si simul coniunguntur: si distant pro ratione distantia. Sed verò effectus hi variantur adhuc à sequentibus constitutionibus. Si distat semidiametro, multiplicabis dimidium Lunæ motum per 20. si per gradum, quartam partem 38. Secundò multiplicatur magnitudo effectus ex raritate secundum applicationem exquisitam. Vt si habet quatuor vires, Iupiter quinque, Mars tres. Si ergo sunt coniuncti in eodem puncto, multiplicabis tres, quatuor, & quinque simul: & erit effectus ille 60. in robore. At si ☿ distat per gradum minoratur.

Præter prædicta principia mutationum rationem anomaliarum esse habendam, concordiamque eius cum mutationibus magnis.

ARTIC. IV.

1 **P**ORRò Ptolemæus omnium mutationum causas ponit eclipses & cometas. Nos autem omnes præfatas coniunctiones, & addimus eclipses, & cometas. Item durationis effectuum causas ponit tempus eclipsidis, & cometarum. Nos autem & Cardani regulas non spernimus, & triplicitatum tempora, & aliarum constitutionum. Tandem addimus anomalias obliquitatis, & excentricitatis, & absidum, & cardinum, & translationis stellarum de dodecatemoria in dodecatemoriam: quæ in cunctis secundum Copernicum fit in 1717. annis. reuersio autem obliquitatis in 3434. putat enim polos librari inuicem, & alterna libratione concuti, vt duplicent motum in modum corollæ intortæ. Sed cum Sol semper sit deprehensus descendere

dere & obliquitas semper minui, & stellæ fixæ semper in posteriora transferri; vtiq̃ue falsa reputanda est illa reuersio Solis fursum, & ad polos tropicorum, & siderum in aliam viam. Concedenda tamen anomalia, quamuis à Thycone negata: sed non semper 1717. ann. quandoquidem non nisi vnā Copernicus obseruauit ab Hipparcho ad nos. Ex vna autem fieri vniuersalis regula non debet. Nec polos sic corollari putandum; nec reuersiones obliquitatum faciendæ. semper enim descendunt planetæ, & obliquitas stringitur, donec figura huius mundi concidat. Interim dico quod lex & imperium, quæ incipit in tarditate anomaliarum durat temporibus longissimis, vt Romanum & Babylonicum. Quæ autem in velocitate, breui crescunt, & mutantur. patet enim quod tempore Ptolemæi fixæ vno gradu in 100. annis incedebant, ex quo cœpit monarchia Cæsarum: & CHRISTVS natus est, eligens sibi tempus primi trigoni omnium optimi, & constantiam anomaliarum. Tempore autem Albategnij 60. annis gradum vnum conficiebant, & tunc velocissima fuit anomalia. Et Macometi lex cœpit in quarto trigono, quæ velociter orbem peragrauit vna cum armis Saracenorum: mox elanguit: nunc autem roborata est ex transitu absidum * & ♀ in ☉. & quoniam ob ☿ & ♀ trigoni natura cum tempore anomalix conueniebat. At Caroli Magni monarchia cœpit sub velocitate anomalix, quæ non conuenit primo trigono tardo Iouis: idcirco non ita durauit, nec se amplificauit, licet velociter se erexerit. Quæ autem hoc tempore incipiet, si est Hispanica, franget vires Turcarum, & durabit diutissimè, quoniam sub tarditate & trigono tardo, si non fallitur Copernicus, & Thyconi videtur, de quibus alibi. Considera etiam in cunctis planetarum mutationibus, an sint tardi, vel veloces, vel in angulo, vel in succedentibus, vel in cadentibus, vel matutini, vel vespertini. sic enim de velocitate, & duratione iudicabis non imperitè.

2 Datur & alia causa generalis, scilicet exortus nouæ stellæ in octauo orbe. vide cap. 5. art. vlt.

*De dominiis planetarum & signorum super prouin-
cias & ciuitates agnoscendis iuxta nostra
dogmata, quamuis translatis cœ-
lestibus causis.*

ARTIC. V.

1 **P**otent ex his causæ & initia effectuum sidereorum, sed non super quibus rebus speciatim: neque super quibus regionibus, nisi scias cui signo atque planetæ subsint. quod ex Ptolemæi doctrina non satis constitit, cum variati sint mores & vires nationum: neque fortassis ex nostra: sed tamen aliquid certius habemus. Dicam ergo, quod sub æquatore semper ♄ in medio, ♀ in extremis, ☿ & Venus in intermediis dominantur. Extra tropicos vsque ad 70. gradus priores habet Venus, secundas Iupiter; tertias Mars. At quemadmodum transeuntibus fixis de signo in signum apud Ptolemæum variantur mores, & vires regionum, sic in nostro dogmate, descendente Sole Saturni vis extra tropicos dilatatur paulatim: ac proinde Venus paulò exterius dominium suum, seu limites dominij, defert. Sic Iouis dominium migrat vltcrius cum limitibus suis, vt iam ex Italia & Græcia in Galliam & Germaniam incedat, nobisque Venus succedat. Mars autem ad 70. gradum, & vltra peruenit. Sic enim variantur temperies, & aliis conueniunt planetis. Stellarum quoque migratio fixarum plurimum mutat. Quapropter ex his generaliter sic philosophamur.

2 Specialiter autem ex eo, quod, dum in aliquo signo fit eclipsis, vel synodus magna, afficitur aliqua prouincia, scimus quod illa prouincia ei signo subest, vt Bransuicum Capricorno à Reinoldo hac ratione subditur.

3 Dum aliquis planeta afficitur bene vel male, quæ ciuitas vel regio sic afficitur, illi subest.

4 Ex moribus regionis & vestibus & coloribus: iustissimi enim Veneti, & habitu nigro religioso vtentes, Ioui subduntur, & h.

5 Ex situ vrbis: nam in aquis Venetia aquaticis datur signis, vt X vel ☿. sic Holandia, & olim Mexicus.

6 Ex

6 Ex eo, quod in fundatione præfuit synodus magna in tali signo: vt ante Venetiarum fundationem fuit in ♄. & in fundatione Lutheranisini, & Rerum publicarum Suizzerorum, & Grisonum, & Holandiæ, in ☿ & signis aqueis. quæ aquea loca, & deserta, etiam Ptolemæo significant.

7 Ex horoscopo & aphetis erecta figura, vt in genesi.

8 Cum ista defunt ex die, quo mercatus in illa ciuitate celebratur, propterea arbitror Neapolim Tauro subditam, quia in die Lunæ & Veneris fit mercatus Neapoli, & verè vt Luna mutantur, & vt ♀ delitiantur. hæc regula est exilis ex Abenragel: verum additis moribus valet. nec puto Arieti truci Neapolim assignandam, vt quidam scribunt. Consentia fit mercatus in die Saturni, & verè Consentini sunt saturnini.

Vtrum autem planeta in diebus dominetur, qui horæ primæ ciuili, vt per tria millia annorum à Chaldæis in Ægyptios & Romanos traditio & vsus habet, dubitat S. Thomas in opusc. & ait hoc nil ad Theologum: neque enim fidei contradicit, neque fauet. Sed si septimana constat natura, & hoc quis acceptabit, quod planetis correspondeat, sicut & hominum ætates apud Ptolemæum, quæ etiam cum anno & die & mense symbolum habent, vt suo loco dicemus.

9 Ciuitas aliquando subest trigono suæ prouinciæ, aliquando alteri signo, sub quo fundata est: ideóque vt agnoscas, an afficienda sit, trigonum scias, & eius genesim. Quæ si desit, cape Medium Cœli principis ciuitatis, & secundum ipsum iudica: nam eadem est passio & actio principis & vassallorum.

10 Erige figuras coniunctionum magnarum & principij sectarum & regnorum, & iudica, sicut de eclipsi dicemus.

De eclipsium indicationibus & affectione.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 **C**Ausæ, inquit Ptolemæus, affectionum sunt eclipses & transitus stellarum in angulis, aut loco eclipsi, aut respuccientium.

2 Iudicium ferendum est super prouinciã, & ciuitatem, quæ subest loco eclipsi, aut menstruationi configuratarum stellarum ♄ ☿, cum sunt stationarij: nam quando sunt in loco eclipsi,

psis, vel aspiciunt illam, vel angulum occupant, aut oriuntur, aut occidunt, aut culminant, aut imant cœlum, possunt super omnes: maximè si stationarij sunt, quoniam viciniore nobis, & firmiores ad effectum promouendum: præsertim autem si domini sunt, valent benefici ad bonum, malefici ad malum: præsertim vbi cadunt, vt ♂ & ♂ in ♄ . eorum casu, vbi, Iouis ille, iste Lunæ, effectus corrumpunt ibi dominantium.

3 Oportet considerare, & dictas causas agentes, & initia actionum, & genus patientis, & tempus, & locum, & qualitatem effectus, & magnitudinem.

De loco afficiendo à causis sidereis in eclipsi.

ARTIC. II.

QUoad locum dicimus affici prouinciam, quæ loco eclipsis subest, & ciuitatem, quæ signo subest, aut configuratur eius apheta, vel horoscopus, itémue medium cœli gubernatoris, vel principis ciuitatis, vel prouinciæ: præsertim in solaribus eclipsibus, & ibi solum, vbi apparet super terram.

De principio & duratione effectus.

ARTIC. III.

1 **A**D tempus sciendum oportet erigere figuram, vt in geneſi: & considerare in defectu Solis & Lunæ, quot horis æquinotialibus fit: tot namque annis erit duraturus effectus eclipsis solaris, totidémque mensibus effectus eclipsis lunaris: partibus autem pro horarum partibus.

2 Si eclipsis fit in horizonte orientali, incipit effectus in quatuor primis mensibus, & tunc fortior erit in principio: & paulatim debilitatur per tot menses, aut partes, quot horis aut partibus super terram potest videri. Si in medio cœli fit, in quatuor secundis mensibus incipiet effectus, & in principio erit debilis, in medio fortis, in fine decreſcit. Si in occidentali quarta fit, incipiet in tertijs quatuor mensibus: hoc est post octauum, vsque ad duodecimum pro rata distantia ab angulo occidentis: & fortissima erit in vltima sui portione, vt ratio dicat, experientiaque.

3 Putant

3 Putant aliqui pro ciuiliū horarum numero ab ortu Solis in eclipsi incipiendum in numero mensium eidem numero respondentium. Sed melius ab medio eclipsis auspicandum tempus, & per quartas iam dictas cum Ptolemæo.

4 Ergo omnes eclipses ostendunt effectum in primo anno ab hora sua: & non potest vllus progredi vltra menses 30. in solari: in lunari vltra 16.

5 Plenilunia, & interlunia, & quadrata in locis eclipsium augment effectus: itidem in locis configuratis, vt in trigono aspectu: minuunt verò si non concordauerint. Similiter planetæ & fixæ concordantes dignitate, vel aspectu, vel exortu, vel cardinatione eo tempore augment: præsertim si emergunt è radiis, aut sunt in stationibus, aut in ortu. è contra minuunt.

De generibus rerum afficiendarum.

ARTIC. IV.

Cognoscitur genus afficiendarum rerum ex natura signi in loco deliquij, aut in loco cardinali præcedenti, & sequenti eclipsim, vel in loco eclipsis: item ex natura stellarum fixarum, atque vagarum dominantium in deliquio, vel cardine.

De signis afficientibus.

ARTIC. V.

1 **N**atura signi est, Primo, vt sit masculinum, fœmininum, diurnum, nocturnum, æquinoctiale, tropicum, fixum, commune, imperans, obediens, intuens, & cuiusuis triplicitatis. Secundò considera formam signi, in quo est eclipsis, & in quo sunt stellæ domini eclipsati loci. Nam si est formæ humanæ, super homines erit effectus: si feralis, super feras: si alata, super aues: si reptilis, super serpentes & reptilia. Cancer quidem super marinos septentrionales, Capricornus in Australes, Delphinus in aquas & in classes; Aquarius & Pisces in fluuios & fontes. Argo in vtrumque. Tertiò si deliquium & dominatores sunt in æquinoctio verno, idest in ♊, indicant super fructus, ficus, aues, flores, fruges, germina: si in solstitio ☊, super perceptionem & collectio-

L

nem

nem frugum : in Ægypto super Nilum : si in \triangle æquinoctio, super fata & pabula, & fructus illius temporis : si in P super olera, aues & pisces illius temporis. Nota quod de signis cardinalibus loquimur non in stellata sphæra, sed prout à Sole fiunt. & hæc conuertere decreta in altero hemicyclo, vt decreta \vee , sint in \triangle , & \odot in P . et si in aliis regionibus, prout diximus, loquentes de domibus, cum de formis loquimur, in stellato intelligitur.

De Planetis dominis & fixis erga genus afficiendum.

ARTIC. VI.

1 **Q**uæ stella errans pluribus modis adiungitur loco eclipsis & cardinis domina est eclipsis adiunctio. In primo loco validior est applicatio : in secundo defluxus, id est corpore, vel radio : tertio oppositio : quarto quadratum. dico in contrariis, sed in similibus trigonum, & sextile. Quinto antisicium. Sexto æquidistantia. Septimo dominium. sed seriatim, domus, triplicitas, exaltatio, terminus.

2 Validior est, quæ deliquij loco & cardinis plus potest : secundo quæ deliquij loco tantum. Si verò æquè dominantur duæ ex respectu, tunc præponitur quæ præualet dignitate, vel cardinalitate, vel secta, & associatione. Directus autem retrogrado non præfertur, nisi in bonis.

3 Fixarum præponitur quæ loco eclipsis adsidet, vel cardini præcedenti, & sequenti. Solet præponi angulus præcedens. At quidem in fixis hoc est verius : in planetis autem sequens, quoniam in consequentia mouentur. quot modis cardines cum Luminaribus, vel ante & post, vel in angulo simul, sed alio, est fidus, diximus in libro primo. memento tamen, vt præferas eam, quæ in meliori angulo, & aspectu, & quæ videtur, & à Sole orientalis, deinde occidentalis.

*De aliis indicationibus afficiendorum ex signis
cæli specialius.*

ARTIC. VII.

1 **Æ**quinoctialia signa significationem habent sacrorum, & religionis per accidens & indirectè ex S. Thoma, nec vt causa totales. Tropica aëris mutationum, & in rebus publicis mo-
rum

rum & legum. Multa siquidem fit mutatio à Sole in signis æquinoctialibus, sicuti fit multa per leges & sectas. In tropicis autem extremi sunt calor & frigus, qui in aërem possunt multum, & ponunt actu mutationes animi, afficiendo sensum & appetitū, & quia sunt in quadrato æquinoctiorum, mutant leges factas sub illis.

2 Fixa signa, super foundationem & substructionem ædificiorum, ciuitatum, & similium rerum durabilium, eo quod fixa sunt. At bicorporea super homines & reges & magistratus. super homines quidem & plebes, quia sunt formæ humanæ & communia. Super reges, quia duplices animo sunt, præsertim ex \rightarrow ferino humanoque: non tamen sic improbos, licet duplices ex μ & Π .

3 Deliquium in orientali angulo indicat in iuuentutem, & fructus, & initia rerum & ædificiorum: in medio cœli, in reges & templa, & ætatem virilem: in occidente, super senes, auos, mortuos, res vetustas, & statutorum & legum mutationes.

De magnitudine effectus.

ARTIC. VIII.

1 **M**agnitudo deliquij indicat effectus magnitudinem. Nam si tota Luna eclipsatur, totum genus afficitur: si dimidia, dimidium: item plures vel pauci vel mediocres, prout erit.

2 Idem ostendit habitudo configuratorum astrorum: nam vespertini ad solarem eclipsim, & matutini ad lunarem parum operantur, & in paucos: è contra verò multum & in plures. Item dominatores in diametro deliquij afficiunt medium generis: in loco deliquij plus dimidij, tanto plus, quanto sunt orientales à Sole, & occidentales à Luna. & è contra, eo minus, qui orientales à Luna & occidentales à Sole.

De qualitate effectuum ab agentibus in eclipsis dominis.

ARTIC. IX.

1 **Q**uemadmodum à signo deliquij sumitur iudicium afficiendarum generis rerum: sic à stellis dominantibus in loco eclipsis, & cardinis, commistisque corpore, vel radio, qualitas effectus boni vel mali decernitur.

2 Luminaria sunt authores euentuum, vt principes causæ; ceterique

rique planetæ sunt qualificatores : quibus ius committunt , & interregnum, qui ex sui & commissorum natura qualificant. primus dominus primo, secundus secundo. Primum diximus, qui loco deliquij, & cardinis, dominatur. Secundum qui in cardine & dominatur & aspicit. Tertium qui aspicit & non dominatur. At si nullus aspicit, primus erit, qui dominatur loco eclipsis : secundus qui dominatur loco cardinis : tertius dominus locorum, in quibus sunt præfati dominatores.

3 Fixæ autem similes planetis determinant effectus, vt illi. considerandi sunt non solum planetæ, sed etiam fixæ, & vtrorumque missiones, & cum locis conuenientiores. Conueniunt autem non solum radio & dominio, sed etiam coniunctione, æquali ascensione, antisicio, æquidistantia : in circulo positionis eodem corpore, vel aspectu : aut si simul orientur, aut occidant, aut culminent, aut iment, vel ex aduerso, vel configuratione alia.

4 Saturnus ergo cum solus fuerit dominator, corrumpit frigore generaliter. Particulariter verò in homines facit morbos diuturnos, tabes, marcores, humores, fluxiones, quartanas, molestias, tum exilium, inopiam, angustias, terrores, mortes, præsertim fenum, animalia hominibus vtilia, & similia occidit : herbâsque & fructus nobis vtilis, morbificosque reddit : ita vt vescentes ægrotent. In aëre frigus excitat horridum, glaciolum, nebulosum, pestilens, tempestates, densas nubes, caligines, niues noxias, non salubres : gignit serpentes. In mari & fluuijs hyemes, naufragia, difficiles nauigationes, piscium penuriam, & interitum, inundationes, voragines aquarum, deprauationes. In terra frugum caritatem, penuriam, vastitatem, præsertim vtilium homini, erucas immittit, locustas, aquarum inundationes, nimborum impetus, grandinem : vnde fames & morbi, vnde pereant homines.

5 Iupiter solus generaliter blandè calefacit, humectatque, incrementum rebus conferens. sed particulariter super homines valens, largitur gloriam, amicitias, tranquillitatem, pacem, rem familiarem auget, corpus animûmque componit, confert dona & beneficia à regnatoribus, quos etiam auget & ornat, magnanimosque facit, & vniuersæ felicitàtis est author. Animalium vtilium nobis copiam & bonitatem dat, inutilium mortem & imbecillitatem. Tempestates salubres facit ventis & imbribus, altrices terrestrium, & pulchras ferenitates : fortunat classibus cursum, & frugum copiam, & contraria Saturni decretis facit.

6 Mars

6 Mars vbi solus interregnat, corrumpit feruore. particulariter in homines sæuit bellis, seditionibus, carcere, populationibus, tumultibus plebeis, iracundiis principum, & ab his inopinatas mortes infert. Dat febres æstuentes, tertianas, sanguinis eruptiones, morbos acutos, mortes violentas, præcipue ætatis virilis. Item ex eo vis, contumelia, iniuriæ, incendia, homicidia, rapinæ, latrocinia. In aëre calidos facit ventos, pestilentes, tabificos, fulmina, flammæ, squalorem. In mari subitas nauium submersiones per ventos turbulentos, fulmina & huiusmodi. Fluuio exorbet, siccatur fontes, deprauat latices. Animalia nobis vtilia, & fructus, & fruges vsui nostro deditas, aut interficit in germine, & nondum percepta æstu diro, aut percepta per conflagrationem, & depredationem.

7 Venus sola generaliter eadem quæ Iupiter facit: sed cum venustate quadam speciatim hominibus famam conciliat, honores, gaudia, annos frugiferos: fortunata dat connubia, copiam liberorum, gratiam in coniunctionibus, incrementa bonorum, victum mundum, amicitias gratas potentiorum & principum: item corporis decorem, honestatem, venerationem, reuerentias. Aërem ventis replet temperatis, humidis, fecundissimis, commoda tempestate, serenitate, imbrium tempestiua immisione, nauibus cursus felices, successus lucrosos. Fluminum alueos compler. Animalium vtilium, & frugum copiam, incrementum, commoditatem, bonitatem dat.

8 Mercurius generaliter solus interrex, pro natura stellæ, cui magis configuratur. Est tamen de se impetuosissimus omnino: particulariter in hominibus acer, efficax, accommodabilis offerentibus se rebus, vsurpator latrociniorum, furtorum, piraticæ inuasionis, contrariorum ventorum suscitator: configuratus maleficis, author morborum, siccitatis, febrium quotidianarum, tussis anhelæ, tabis. Item & sacerdotales rationes, & cultus diuinus, & regiones redditus habet, & mutationes suis temporibus legum, morum, quæ omnia congruunt cum illis, ac reliquarum stellarum commixtione. Commouet ventos turbulentos, vehementes, instabiles, siccitatem aëris, mobilitates, præsertim quia Soli vicinus, & cursu celer. Tonitrua flammantia immittit, concutit, dissipatque terram, fulgura ciet. vnde perniciosus interdum animalibus, & frugibus vtilibus. Flumina siccatur occidens, explet oriens.

9 Igitur, sicuti benefica, fauet nobis, & rebus vsui nostro dicatis, hostilibus verò, & hominibus à recta temperie alienis, nempe barbaris, nocet. sicut malefica, nobis nocet, rebúsque vtilibus nobis, contrariis nociuísque fauet.

10 Sunt enim ☿ & ♀, quasi magistratus: ☿ & ♀ quasi amici interregnant in eorum defectu: ♀ & ☿ quasi rebelles tyrannique: ☿ medius est, habet tamen officia iam dicta peculiaria: sed minora sunt mala à maleficis minùs præualentibus, vti & bona à minus potentibus, beneficis, & è contra.

11 Vbi peculiari in natura reperta fuerit stella, effectiones con- similes ipsam consequuntur, vt diximus: vbi aliis miscetur, effectiones mixtæ.

12 Peculiarem vocat naturam Ptolemæus, Primo si sola imperet. Secundò si in proprio statu, & conditione, vt masculinus diurnus in die & masculino signo orientalis à ☿. Tertiò vel oriens cum ☿. Quartò vel suprà terra occidens à ☿. Quintò vel infrà orientalis à ☿ in die. Sextò vel infrà orientalis in nocte. Septimò vel infrà occidentalis.

13 Planetarum status consideratur quinque modis. videlicet ad ☿, ad ♀, ad fixas, ad signorum naturam, & dominium ipforum in eis: & ratione mundi, idest quartarum, cardinum, & ad latitudinem, vt in primo dictum est.

14 Vires ex mixtura Planetarum & fixarum, & eorum passionibus, cum Planeta interregnante, & mixtionis decreta sunt infinita, iudicióque Astrologi relinquuntur, qui plus dabit pluribus, & potentioribus & miscebit.

*De qualitate effectus ex patientibus communibus
& singularibus.*

ARTIC. X.

- 1 Sedulò obseruandus est dominantium stellarum respectus. Sad regiones & vrbes, in quibus cadit significatio: videlicet, si perpendiculares, verticales, horizontales, dominatores. Nā subpolares minus patiuntur à deliquiis quàm æquinoctiales. ergo Africani magis, & Brasilienses. Item si dominus deliquij dominatur regioni, minus nocebit, vt tyrannus suis, minùs quàm alienis.
- 2 Beneficæ cum dominantur loco eclipsis, & cardinis, si etiam ciuitati,

uitati, vel prouinciæ dominantur, nec impediuntur à maleficis, effectus optimos faciunt & maximos. Si autem aliqua conditio deficit, fiunt effectus, pro ratione deficientis. Maleficæ verò si dominantur loco eclipsis, & cardini, & regionibus affectis, vel hominibus singularibus, & impediuntur à beneficis, minus nocent. Si verò non dominantur loco eclipsis & cardini, & regionibus afficiendis, vel non impediuntur, maximè nocent.

3 Potest enim dominari Planeta regioni, & non loco deliquij, qui cardini tantum præest, & signis, in quibus sunt domini loci deliquij, & respicit solum deliquium. Haly autem considerat concordiam naturæ regionis cum Planeta & discordiam.

4 Particulares homines maximè afficiuntur à deliquiis bene vel malè, quorum loca Luminarium, vel cardinum, fuerint eadem cum illis deliquij. Inevitabiles verò sunt partiles occupationes. Sed iudicabis pro natura aphetarum. Deliquium in Piscibus solare factum est in anno 1607. vbi ego Lunam & fortunam habeo: & secuta est eductio de ferro, & carceris fossa, & dona, & pecunia multa à proceribus, & auxilia. Prædixeramque futuram ex ea pacem inter Venetos & Summum Pontificem, qui illos excommunicarat, quando eclipsis in ♄ præcesserat. Et quidem facta est pax iuxta tempus eclipsis. Interregnabat enim ♀ & ♀: & ambo erant in loco eclipsis in domo xj. Anno 1613. facta est eclipsis in x. II & duos amicos vexauit duriter, qui ibi aphetam habent Solem, licet alter in ♄ opposito puncto. Interregnauit ♀ repertus in fine M.C. in primo ☿ in quadrato ☿ existentis in ♀ initio. Secuta est mercatorum, scribarum, computistarum, & officialium ruina, carcer, exilia, libelli, accusationes, decretum tempus. etiam durant. quamplura ab eclipsibus decreta vera quotidie experior.

5 Propterea in loco secundo afficiuntur magis qui habent aphetas in oppositione à deliquiis. Tertiò qui in quadratis. Sed in configuratione trigona, vel sextili bene erit, vel non malè. si eclipsis mala. iudica tamen iuxta aphetæ conditiones concordantes, & discordantes. Verum non afficiuntur, nisi homines, in quorum horizonte super apparet eclipsis, vel ciues ciuitatis affectæ ab eclipsi, vt Haly vult.

6 Sciendum, quod priuatio luminis aliquid demit, vnde temperies & felicitas, vel intemperies fit. Propterea eclipsis bona malæque videtur Haly: sed alius putat fieri luminis mutationem, non priuationem, quæ bene vel malè afficit. vtrunque tamen verum, quoniam

quoniam temperies fit talis, & à carentia, & ab additione. Sed profecto nil additur ab eclipsi, sed à cometis. Demitur ab eclipsi: sed interregnantium lumen trahit ad bonum, vel malum, illam diminutionem lucis ordinariæ: vt alias salubris, alias pestilens aër, vaporque fiat, sicut ex carbonibus & paludibus.

Iudicium eclipsium ex coloribus.

ARTIC. XI.

1 SYLlogizamus insuper à signo eclipsis colores considerando, & eorum, quæ circa illas colligi solent, vt arearum, quæ sunt coronæ Luminaribus & stellis circumfusæ apparentes, & pareliorum, quæ sunt virgulæ coloratæ apparantes in vaporibus aëris, & in obiectis lumen eclipsatum repercutientibus.

2 Est quidem eclipsis Lunæ rubea, solaris crocea, sed cum vergit ad alios colores, habet de natura Planetæ concoloris. Sed ordinariè lunaris est ♂, solaris ♀, virgularum & arearum, Mercurij.

3 Igitur si vergunt ad nigrum, vel liuidum, significant ea quæ Saturnus affert: si ad candidum, ♄: si ad rutilum, ♂: si ad flauum, ♀: si ad varium, ♄: solum ad motum, & naturam variam, non quia ita coloratus sit. alij autem Planetæ proprios iam memoratos verè habent colores.

4 Si proprietas coloris dicta per tota Luminarium corpora, aut loca obiecta, eadem erit, totam vel plurimam regionis partem afficit. Sin à quacunque parte apparuerit, in illis partibus, in quas se proprietas inclinabit, erit effectus. vt si super Italiam, in illam partem Italiæ, quam spectat color, aut australem, aut borealem, aut medias &c.

5 Fit color dominantem Planetam significans ex accessu & recessu Luminarium ad nodum, vbi eclipsantur: vt considerat Rex Alphonsus. Vt si Sol est in primo gradu à nodo eclipsatus, erit color niger pressus: in secundo niger obscurus: in tertio fuscus: in quarto fuscus in croceo: in quinto fuscus clarus: in sexto fuscus rubeus: in septimo rubeus: in octauo rufus: in nono rufus glaucus: in decimo rubeus glaucus: in vndecimo croceus: in duodecimo croceus albus. Luna verò eclipsata in gradu 180. ab apogæo in lat. m. 10. habet nigrum pressum colorem. In distantia

tia 210. 150. nigra. In 240. 20. nigra viridis. In 270. & 90. nigra subrubra lat. m. 3. In 300. & 60. lat. 30. glauca pallens, idest grisea. In lat. 50. pallida grisea. In 330. 30. grisea alba. lat. 60. lat. 90. rufa. hæc ille.

6 Diutina requiritur obseruatio ad ista probanda. Nostræ tamen physiologiæ ratio habet, quòd quò fuerit maior obscuratio, eò obscurior color; quò minor, eò ad album propensior. Lux enim contèrmina clarescit obscuratam partem. colores autem variantur ex nigro ad fuscum, ad purpureum, ad viride, ad croceum, ad rubrum, ad puniceum, ad albidum: & hi omnes in gradus partiumtur claritate & tenebrositate compositos. de quibus alibi.

*De cometarum & ignitarum impressionum indicatione
& effectione.*

CAPVT V. ARTIC. I.

1 **E**ffectio cometarum, aliarumque impressionum ignitarum martialis ac mercurialis est proprietatis: itaque obseruandi sunt cometæ, trabes, dolia, tubæ, cadentia sidera, siue in deliquio, siue alio tempore fulserint: adducunt enim bella, æstus, turbulentias, & quæ ex his sequuntur.

2 Generaliter siquidem afferunt ariditatem, paucitatem aquarum, mortem piscium, ventos, prælia in locum, ad quem tendunt.

3 Differunt Traiectiones & cadentia sidera à cometis: quoniam illæ breuiiores & minores effectus habent, & celerius ingruentes, semperque sunt ad malum, nisi illi fortè vni, qui seditionem mouet & vincit. Solentque hæc esse martiales, improbæque. Cometæ autem crines habent circumcirca, aut barbam, aut caudam. Durantque per sex menses ad summum, effectusque diuturniores habent pro sui duratione, & sequentibus lunationibus, & eclipsibus, vel cometis fauentibus, aut refragantibus.

4 Locus afficiendus est ille, qui subest signo, in quo apparet cometa. pars loci noscitur à caudæ inclinatione. Et si diu fulserit, effectus erit magnus. Si matutinus ad Solem, celeriter, & subito; si vespertinus, tardè incipiet. genus afficiendū nescitur ex forma cometæ.

5 Decem sunt in cometa noranda, videlicet color, magnitudo, splendor, forma, diuturnitas, situs, locus, motus, habitus ad *, & ad situm mundi.

De colore cometarum.

ARTIC. II.

1 **C**olor significat, cum quo Planeta conuenit in qualitate & affectione, vt si obscurus & caluus, dat effectus Saturni: quos superius descripsimus: si albus, Iouis: si rutilus, Martis: si flauus, Veneris: si varius, Mercurij.

2 Semper cometa inhæret decretis Martis, Mercurijque. Nam etiam cum iouialis est, vtilisque frugibus, & sanitati, indicat simul dissidia in sacerdotio, prælia breuia, febres acutas, principum fastidia. Talis apparuit in Galaxia anno 1533. in ♃ ad Arctos, & secuta est Henrici Octauj Regis Anglorum apostasia.

3 Cometa ♂ immodicas parit siccitates, vt cometa Niphi Insubriam à Ianuario vsque ad Nouembrem pluuiâ priuauit, parit etiam pestes diras, bellaque sæuissima. Horum plurima exempla extant in historiis. Et Haly narrat de cometa in ♊ signo Maurorum, qui prælia, regni occupationem, famem, pestemque illis intulit.

4 Cometa ♀ attonitos dat morbos, paralyfes, febres violentas, hæreticos, seditiosos, principes lingua porentes, & seditionem in lege venera Macometi: vt iouialis in Christiana videntibus sensu non ratione duce: vt saturninus in Iudaica, & lunaris in gentilismo.

5 Cometa ♀ dat fulgura, tonitrua, terræmotus, ventos grandes, sæuas tempestates, nouas artes, perniciosas semper humano generi.

De splendore cometarum.

ARTIC. III.

1 **S**plendor multus significat efficaces actiones, quas plurimi sponte sequuntur: ideo hæresiarchæ, & inuasores alieni regni, sequaces habent multos. Qui minus splendent, minus efficaces sunt.

De

M

De loco cometarum.

ARTIC. IV.

¹ **C**irca locum nota, Primo in terra, vel mari, vel aquis: item in prouincia, ciuitate. Secundò stellas, quæ loco dominantur, quia illustrant, & iuuant negotium. vt si stella comata est in ♄ iuuatur à *. Fuit in anno 1607. in ♄ Imperatoris Rodolphi horoscopo stella saturnina mercurialis, quæ ipsum dominio & libertate & tandem vita priuauit, mouente bellum contra eum Matthia fratre, qui nunc loco eius imperat, à Sòle eleuatus ad thronum primum. Tertiò nota latitudinem à Zodiaco; nam si est in signo v quod dominatur Germaniæ, & Angliæ, tunc iudicabis super Angliam, si est latitudo borealis: è contra in Germania, si australis. Quartò cum qua erratica fuerit coniunctus corpore, vel radio. Quintò cum qua fixa. Sextò in qua parte cœli: nam in oriente iuuentutem indicat: in M. C. reges, templa, viros: in occidente senes, res vetustas, mortes rerum, vt dictum est de eclipsi. Septimò in cuius angulo ceciderit: si quidem, teste Haly, quando cecidit in angulo synodi regni filiorum Aben, obiit illo anno Aben Auezir. Sic in horoscopo Rodolphi. Octauo quoad figuras octauus orbis locus est considerandus. velut in ferinis signis contra feras, in humanis contra homines: in Argo super naues, vt dictum est. quoniam à similibus similes res significantur.

² Locus cometæ non est totum cœli spatium: in quo coma protenditur: sed illud tantum signum, in quo est cometæ corpus, vnde manat coma.

De forma cometarum.

ARTIC. V.

¹ **F**orma suæ similitudinis habet indicationem: nam si formam habet gladij, qualis fuit in Hierusalem ante destructionem eius à Tito, yti narrat Fl. Iosephus, bellum indicat, & c. ² Columnaris & refert, & reges, & sacerdotes occidit.

M 2

Crinita

3 Crinita, parua, versicolor ♀. Sic bene caudata, lucida : dāque ventos, seditiones, hareses.

4 Nigra, breui cauda, nullis crinibus h sterilitatem, bella longa, lepram.

5 Lucida, & vultu quasi humano ♀ est, indicans post longas discordias, gratum principem, & post mala bonum.

De diuturnitate.

ARTIC. VI.

1 **D**iuturnitas magnitudinem indicat effectus, & statum illius diuturnum.

2 Breuitas durationis è contra. Credo etiam quot menses durat, tot annos habere in significatione, nisi ab alia constitutione impediatur, aut magnificetur. Nam anno 6. à cometa, qui fulsit ab ortu anno 1260. Tartari Asiam inuadunt.

De tempore effectus.

ARTIC. VII.

1 **T**empus itidem signatur, vt in eclipsi, quando apparet, vel in ortu, vel M. C. vel in occasu. vide quæ ibi scripsimus.

*De habitu ad *.*

ARTIC. VIII.

1 **S**orientalis à Sole, initium effectus breui incipiet : si occidentalis, tardè. idem significat celeritas & tarditas motus.

De Situ.

ARTIC. IX.

1 **S**itus partem declarat terræ, ad quam cauda cometæ respicit. Signum verò terram, & afficiendos: qui ibi habent aphectam, vel aspicientem.

M

De

De motu.

ARTIC. X.

1 **M**otus indicat vnde effectus expectandus sit : vt si ab Oriente in Septentrionem tardè, ex oriente pestis, aut lex, aut princeps, tardè item perambulat ad borealium vastationem. quemadmodum fuit significatus Tamerlanus, teste G. Trapezuntio.

2 Qui contra ordinem signorum feruntur, semper mutationem legum portendunt : quoniam sequuntur motum primæ sphaeræ Cardano, vel potius, quia contra mensuram rerum humanarum quæ subdeficientia caduca reguntur.

3 Dixit Porphyrius : Si ad Austrum tendit cometa, significat pluuias : si ad ortum, pestem : si ad Aquilonem, siccitates : si ad occasum, anni temperiem optimam, & bona multa. nec vacat ratione.

De figura erectione in apparitione cometa, & varia effectione ex illa.

ARTIC. XI.

1 **C**ometa plus afficit locum, in cuius signo primum apparet, deinde in quo plus splendoris, & virium ostendit : vbi debilitatur, ibi debiliter operatur.

2 Haly obseruat verum initium cometæ, si haberi potest, vel locum, in quo est in prima Luminarium coniunctione vel oppositione post eius ortum, si sciri initium non potuit. Tunc erigit figuram pro illo initio, vel Luminarium constitutione, quadrangularem, & notat omnia, quæ in eclipsi de dominio & mixtura siderum diximus. ibi vide.

Quod cometa non inaniter putantur afficere res humanas.

ARTIC. XII.

1 **N**on modo experientia, sed demonstratiua ratio suadet cometas super inferiora valere plurimum. Cum enim

M 3

omnia

omnia regantur lucis calorisque actione; sitque mundus instar horologij benè ordinatus, palàm est, quod additio luminis aliquid plus facit, turbátque ordinarias actiones, cursúmque rerum.

2 Data esse hominibus etiam tanquam signa docent experientia. Cur enim in Christi ortu cometa tam mirificus effulsit, & in Sanctorum & heroum morte cometæ apparent à sacris & prophanis scriptoribus obseruati, vt in morte Diui Thomæ, & aliorum. Id notat etiam Calcidicus super Timeum.

3 Non quidem, vt bestiis significant, efficiuntur, quæ ipsos non considerant: neque vt Angelis, meliora signa & spiritualia cernentibus. ergo vt hominibus, qui corporalia ratione considerant.

4 Propterea fiunt cometæ, qui à natura fieri non possunt, Angelorum quoque ministerio, vt fuit in ortu Christi, mouens se, sicuti iter Magorum requirebat, & stans, vbi oportebat. Item qui per annum durauit in Ierusalem in forma gladij. Item qui Mexicanis cum duobus capitibus in Hispanorum ingressu ad ipsos. Casu autem fieri corpora tam magna, & tantæ admirationis furor est putare: cum præsertim à Sibyllis, nedum à Balaam, fuerint prædicta, vt Thyco etiam memorat de stella noua.

De nouis stellis.

ARTIC. XIII.

1 **S**Tellas novas fieri negant, quoniam Deus cessauit à creatione rerum nouarum: sed nouæ non sunt, quæ ex præcedenti fiunt materia opera intelligentiarum.

2 Hipparchus teste Plinio ante aduentum Christi annis 120. stellam in cælo obseruauit, quæ sæculi nouitatem sub Romanis, & aduentum Dei præparauit, & præsignificauit: omnia enim sentiunt creatorem, ait S. Hieronymus. Vnde & cometes insolitus natiuitatem specificauit, & Luminarium defectus impossibilis mortem.

3 Stella noua sub Thycone anno Christi 1572. apparuit in sedili Cassiopeæ sine crinibus, absque parallaxi (ergo in stellato cælo in mense Nouembri facto plenilunio) in die 5. hor. 8. fere post meridiem, in 24. ^{mo} in meridiano regionis, quæ habet longit. 53. & lat. 62. In primo fuit iouialis excedens sidera primæ magnitudinis

gnitudinis : deinde rufa martialis : tandem fusca : perit post menses 14. Hanc nihil efficere, nec significare stupidi hominis est credere. Quapropter totius mundi mutationem expectes licet, quoniam in 8. orbe. & in Æthyopiæ signo typo Ecclesiæ secundum Origenem, & in 6. 8. super res diuturnas & ingentes indicans. etiam ponenda erat inter causas generalium mutationum.

4 Igitur stellæ nouæ aliquid maximi plusquam cometæ indicant, & super omnia : sed iudicatio facienda est iuxta datas regulas eclipsium, addendo id, quod proprium est istis.

5 De materia & loco cometarum, & stellarum nouarum, vide quæstiones physicas.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER TERTIVS.

De mutationibus temporum in elementis.

*Dicendum esse de mutationibus elementorum à cælo,
& de effectibus harum mutationum.*

CAPVT I. ARTIC. I.

SEQVNTVR iudicia sideralia eorum, quæ eueniunt singulis annis, mensibus, atque diebus, in aëre, aquis & terris, à sideribus: vnde de abundantia & penuria rerum necessariarum, & de morbis, & salute, & peste hominum, & brutorum, prognosticamur. Sunt autem primi effectus, vnde præfati sequuntur, siccitas, calor, frigus, humiditas, imbres, serenitates, nebulæ, fluctuationes in mari, & in aëre, tranquillitates. Qui ista prænouit, & illa facile præuidebit.

De anno, eiusque principio, & quartis.

ARTIC. II.

- Q**Voniam in exordiis rerum, & causis, latent progressus, & fines, ideo anni exordium prius agnoscere oportet.
- Circulo constat cælum, motusque siderum: idcirco vnum non potest assignari punctum totius principium anni.
- Sunt puncta quatuor cardinalia, quæ causalitatem sibi vsurpant, non immerito. Videtur quidem Arietis cardo veris esse Ægyptiis anni principium, quod & Moyse admonet, & Virgilius, & alij

& alij multi, quoniam ver calidum est, humidumque, iuventuti & initio conueniens, exortum & incrementum plantarum faciens. tuncque dies incipit noctem exuperare. At Græcis Cancer æstatis cardo, principium est anni, quoniam tunc longissimus dies, nobisque Sol propinquissimus. Hebræis autem Libra, autumnus cardo, exorditur annum, putantibus mundum maturis cum fructibus natum, & quia tunc fruges veteres condimus, & nouas ferimus. Romanis tandem cardo Capricorni celebratur, ut anni principium, quoniam tunc dies & lux incipit crescere, nobisque propinquare.

4 Quoniam autem frequenter cardinalia puncta latent, & ante omnia principia preparationes præcedunt, utique præcedentes Luminarium immediatè considerandæ sunt oppositiones, aut coniunctiones. ex his enim licet de tota quarta prognosticari, sicut ex cardinibus: singuli autem cardines super suam quartam indicationem habent.

5 Romani autem, Plinio teste, faciunt quatuor anni quartas ex occasu & ortu fixarum: siquidem cum Fidicula occidit mense Februario, inchoant Fauonij flare dies multos, & aperitur ver, confirmaturque emergente zona Orionis: & terra pullulat Neapoli in die 57. à bruma, alibi prius, alibi posterius. Ab æquinoctio verno die 48. ortus Vergiliarum inchoat æstatem, & flant Austri. A solstitio æstiuo die 25. ferè ortus Caniculæ auget æstum, commouet maria, canes in rabiem agit, flant etesiae, sed postmodum sub occasu Fidiculæ autumnat die ferè 43. ab solstitio, & flat Eurus. Ab æquinoctio autumnali die ferè 46. in occasu Vergiliarum inchoat hyems, de qua magis prognosticantur ex occasu Orionis, & flant Aquilones.

6 Equidem plurimum posse fixas arbitror suis temporibus: quartas autem à cardinibus certiores esse experior. fixarum quidem ratio diu eadem est, at cardinum variatur ferè semper: neque ortus fixarum ab eorum indicatione prorsus non pendet.

7 Quoniam chronologia nulla certum dat principium mundi & anni, ut alibi probauimus, prognosticabimur à quatuor dictis initiis.

De quartis anni speciatim.

ARTIC. III.

1 **O**Portet principia quartarum anni obseruare, & figuras erigere, ut in genituris, & præcedentes lunationes, & dominia stellarum

N

stellarum

stellarum in loco cardinis, & plenilunij, vel interlunij præcedentis, & in cardinalibus angulis figuræ. vt dictum est de eclipsi.

2 Intensiones verò & remissiones ex dominantium stellarum natura, cuiusque modi, ac constitutionis, effectum illæ habeant perdiscere oportet.

3 Plenilunium, aut interlunium præcedens, indicat super quartam anni, & omnia plenilunia: si præcessit plenilunium, super menses: si verò interlunium, interlunia. At si præcessit eclipsi, quamuis non immediatè, ipsa iudicabit de quarta; præcipuè si eo tempore eius effectus indicatur, vt dictum est in secundo libro.

4 Fiunt incrementa, & decrementa, à sequentibus aspectibus planetarum cum Luminaribus, & cum fixis, & inter se, ac iuxta naturam signi, & prout concordant, aut discordant cum cardinalibus, & lunationibus quartarum. quæ enim concordant necessarium producant effectum significatum: quæ discordant, aliquid umbratile, vt pro pluuia humiditatem roridam, &c.

5 Quando fidera conueniunt in natura cum quarta anni, vt ♀ cum vere, ♂ cum æstate, ♄ cum hyeme, ♃ cum æstate & vere, ♀ cum autumno, augent decreta illius quartæ: quæ discordant, non faciunt, quod pollicetur: neque enim ♄ in Cancro hyemabit, sed aërem temperabit. sic dices in regionibus: hyemat enim in Italia, temperat in Numidia.

Iudicium ex quartis anni specialius.

ARTIC. IV.

1 Cvm ingreditur Sol aliquod ex punctis cardinalibus, respice vbi Luna sit. Nam si propinqua Soli & infra terram, ficcior erit constitutio: si remota super terram, humidior: si mixta Ioui, aër serenus, temperatus, clarus: si Veneri, humidus, pluuiosus: si Saturno, frigidissimus: si Marti percalidus, & nebulosus.

2 Eadem ratio est de fixis Lunæ configuratis eo tempore.

3 Considera & dominos loci Lunæ, & eorum constellationem ex natura, mixtione, & signis.

4 Quod si cardinis puncta exquisitè non habes, hæc eadem considerabis in præcedenti lunatione; & ego horum certam habeo experientiam.

5 Planetæ retrogradi maximè suas vires ostendunt. citimi enim sunt terræ.

6 Venus

6 Venus, Mars, & Sol cum partem cardinis occidentalis hora æquinoctij ingrediuntur, maximas aëris mutationes faciunt: itidem Luna cum occurrit planetæ cardinanti in occiduo cardine æquinoctij. sic in cæteris.

De iudicio quartarum anni & mensium, & signorum natura, & fixarum.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 **F**Ac tibi tabulam ortuum & occasuum fixarum in tua regione: & obserua per plures annos quem ventum, aut frigus, aut calorem, aut tempestatem facit singularum ortus, occasus, & ad Solem ratio. & sic poteris per plures annos prognosticari, donec in aliud signum transeant. Requiritur aliqui obseruantiam 30. annorum pro Saturni & planetarum configuratione cum fixis, & earum effectibus peruestigandis.

2 Signorum proprietates à Ptolemæo sic describuntur.

✓ quia signum æquinoctiale, generaliter est tonitruosum, & grandinosum: particulariter hoc intenditur, & remittitur pro natura errantium in eo. Priores partes, imbres & ventos cient: mediæ temperatæ: extremæ æstuosæ & pestilentes. Septentrionale spatium æstuans & corrumpens: australe glaciosum, & frigidiusculum.

✕ generaliter subcalidum: particulariter priores partes, vbi Vergiliæ, turbulentæ sunt, ventosæ, nubilosæ: mediæ humectantes frigidæque: postremæ, vbi fuculæ, igneæ, fulgurosæ, fulminosæ. Septentrionale temperatum. Australe incertum.

Π vniuersaliter temperatum. In primis partibus humidum corrumpens: in mediis temperatum: in extremis incertum mixtumque. Septentrionale, ventosum, terram concutiens: australe, aridum, æstuosum.

☉ vniuersaliter serenat & æstuat: particulariter, in principio iuxta Præsepe suffocat, terras quatit, caliginem effundit. Medium temperatum: extremum ventosum. In septentrionali & australi spatio, igneum, corrumpens, æstuans.

☿ vniuersaliter æstuat, suffocat: particulariter principium suffocans & æstuans. Medium habet temperatum, finem siccum. A Septentrione instabile igneumque: ab Austro humidum.

N 2

my vniuersa

my vniuersaliter humidum, tonitruosum: particulariter in principio calidiufculum, corrumpens: in medio temperatum: in fine ventosum. Septentrionale ventosum: australe temperatum.

∩ vniuersaliter varium, mutabileque: particulariter in principio, & in medio, temperatum: in fine aquosum. Septentrionale ventosum: australe siccum, ac pestilens.

☿ vniuersaliter tonitruosum, igneum: particulariter in principio ningit: in medio temperatum, in fine æstuosum. In septentrionali æstuat: in australi parte humectat.

→ generaliter ventosum: particulariter in principio humidum: in medio temperatum: in fine igneum. Ad Septentrionem ventosum: ad Austrum humidum, variabile.

♊ generaliter humidum: in principio æstuans, & corrumpens: in medio temperatum: in postremo pluuiosum: in boreali & australi parte humidum corrumpensque.

♋ generaliter frigidum, aquosum: particulariter in principio humidum: medio temperatum: in fine ventosum. Septentrionalia æstuantia: australia eius niuosa.

♌ generatim frigidum, ventosumque: speciatim in principio temperatum: in medio humidum: in fine æstuans. situs borealis ventosus: australis aquosus.

Examen decretorum Ptolemæi de natura signorum.

ARTIC. II.

¹ **H**Æc habemus ex Ptolemæo de signorum proprietatibus, in quibus ad duo videtur respexisse: videlicet ad Solis effectiones, in singulis signis, & hoc quoad generalia. Reuera enim in ☿ tonat: in → ciet ventos: in ♊ pluit, &c. quoniam vires Solis relatæ ad climata nostra sic se habent, vt vbi vicinus, immittat feruorem; vbi remotus, vapores crassos facile in humorem conuertibiles; in mediis distantis vapores mediocres, ex quibus fiunt venti, vt diximus in Physiologia. Secundò respexit ad particulares naturas stellarum in singulis signis. Propterea enim ☿ principio suffocationem dat, quoniam ibi erat Præsepe: & primis partibus ☿ turbulentiam nubis, & ventos adscribit, quoniam ibi erant Vergiliæ. Et sic facit in specialibus decretis speciales stellas, & earum effectus, considerando.

² At quidem videtur Ptolemæus deliquisse dupliciter. Primò quoniam

quoniam non vbique ista signa, quæ descripsit, effectus pariunt: sed aliter se habent ex diametro vltra æquatore ad Austrum: aliter sub æquatore: aliter sub polis. Doctrina ergo est insufficiens. Secundò errat, quoniam fixæ, transeunt de signo in signum, & quæ sub Ptolemæo erant in ♋, nunc sunt in ♊; quæ in ♊, nunc in ♏. Quapropter ex stellarum proprietatibus non tradit perennem Physicam, sed fortasse in generalibus tantum, quod expositores non satis intellexerunt.

3 Respondet Cardanus hanc doctrinam esse perpetuam, quoniam istæ proprietates in nono orbe describuntur (quem nos nulum esse dicimus, sed solum spatium non stellatum) putatque etiamsi stellis careat per se, & quia migrant de signo in signum, remanere impressiones ab octauo orbe sub Ptolemæo impressas in nono: & sic certam fieri philosophiam.

4 Sed nimis hallucinatur homo sapiens. spatium enim illud expers est passionis nobis. Cælum verò in spatio similiter Ptolemæo sequenti Aristotelem, qui introduxit quintam inalterabilem naturam. At esto quod stellæ imprimant in cælo calorem & lucem tunc quando migrant, & aliæ succedunt, calor prior & lux migrabit: vel, si remanet, ab alio aduenientium stellarum trahitur in aliam temperiem, & vires. Non ergo facient, signa, quod prius. Profectò nec tellus à calore affecta alterius caloris aduentu eodem effectus edit. quantò minus cælum aut spatium immutabile?

5 Nos igitur satisfecimus ad primum, cum in opposita signa virtutes generales sub antarctico hemisphærio transtulimus, & cum sub æquatore Planetarum domos distinximus, & sub polis aliter atque aliter circa particulares virtutes consimiliter philosophamur. Nunc stellæ martiales in æquatore æstum dirum faciunt: in subpolaribus minus caloris: in mediis mediocriter. Sic dices de saturninis, & iouialibus, pro ratione. Item pro natura Planetæ dominantis in singulis climatibus vires generales atque speciales modificari contendimus. Aliter enim in medio iouiali climate turbant Vergiliæ inferiora, hoc est modicè, & temperatè: sub venereo nimis flant: turbantque sub martiali, & procellas addunt, & fulgura: sub saturnino grandinabunt, tonabunt. hoc autem ex obseruationibus in singulis regionibus quasi in tabella poni debet, vt dictum est. Proptereaque in aliis signis etiam aliter afficient.

6 Ad secundum respondemus, naturam omnium signorum circa

N

3

specialia

specialia haud perseverare, sed circa generalia tantum. Sic enim nunc Sol facit ver, & veris proprietates in χ , vt olim in ν : & æstatem in π , vt olim in \odot . sic de cæteris. Proprietates autem quartarum anni à Sole fiunt: à Planetis & fixis modificantur. Propterea igitur dicam circa specialia variatam esse naturam signorum. Non enim Aldebaran ita obnubilat, turbatve cælum, nunc in γ . π , vt olim in γ . ϑ : quia generaliter ϑ , propinquior hyemi, frigidior erat π , qui plus æstatis habent. Ergo calor ex Aldebaran plus attenuat aërem & nubes. Cum ergo prognosticamur, hoc attendere debemus, vt augeamus vires fixarum, vel minuiamus, prout in signum calidioris temporis, vel frigidioris, transferunt, aut temperemus. Itémque prout concordat magis, vel discordat signum sequens.

*Prognostica ex quartis anni: & prius
de vere.*

CAPVT III.

ARTIC. I.

- 1 **S**igna multæ humiditatis in vere habita ex ingressu \ast in ν , & ex præcedenti lunatione, & fixarum exortu, ex parte, decernunt putredinem fructuum, & herbarum copiam inutilium. Item si præcessit hyems frigida, & ver pluuiosum, in æstate febres & lippitudines exuberabunt, dum humores incalescunt concepti, & soluuntur, magis autem si & in æstate pluet.
- 2 Signa caloris multi citam floritionem & fronditionem, fructus specie pulchros, non autem sapore & odore: item acutos morbos.
- 3 Signa frigoris & siccitatis significant pruinam casuram in nouilunio sub fixarum exortu, vel in cardinatione. Et fient paucissimi fructus & nihil vini: & quidem si hyems austrina præcessit, etiã humores crassi ab hyeme, congelantur in vere, qui liquefcunt ab æstate. Vnde raucedines, & biliosis lippitudines, & mulieribus dysenteria, senibus stupor sequitur.
- 4 Signa siccitatis dant paucos fructus & bonos, & nullum frumentum.
- 5 Signa frigiditatis fructus serotinos, & vt dictum est.

De

De æstatis prognostico.

ARTIC. II.

- 1 **Æ**stas pluuiosa æstiuos fructus putrefacit, inopiam frumenti facit, morbos pestilentes, catarrhos suffocatiuos, dolores oculorum, fluxus alui.
- 2 Æstas sicciior penuriam dat frumenti, fructus æstiuos salubres, mortem piscium, acutissimos morbos, præsertim biliosis, insaniam, & aridam lippitudinem.
- 3 Æstas calidior morbos acutos multosque, copiam fructuum æstiuorum, febres ardentes, deliria.
- 4 Æstas frigida incolumem annum, fructus serotinos.

Autumni prognosticum.

ARTIC. III.

- 1 **A**utumnus humidior putrefacit vuas, vinæque facit vere deprauanda: & sequitur in futuro anno frumenti penuria. Item rheumata, & quartanæ. Et si præcessit æstas borealis, dabunt simul hyemem morbificam cum dolore capitis, tusses, raucitates, tabes, qui humores multi collecti, sunt ab hyeme aucti.
- 2 Si sicciior, erit penuria milij: & si præcessit etiam sicca æstas, bona valetudo erit pituitosis & mulieribus: at biliosis infesta, cum mania, delirio, &c.
- 3 Si calidior, morbosus, & malus. Vina dulcia erunt omnia ferè, citò maturescent oleæ, castanæ, glandes, myrti, herbæque multa.
- 4 Si frigidior, iactura fiet autumnalium fructuum in copia, gratia, & sapore: & herba modica, oleræque vsuaria dura, pabula arena, cruditas, assideratio.
- 5 Post hyemem borealem, & ver australe, & siccam æstatem, sequi solet Autumnus perniciosus omnibus, præsertim pueris, & in ventre cruditates, & in capite lippitudines, & in pulmone excrementa.

Progn

Prognosticum hyemis.

ARTIC. IV.

1 **H**Yems frigidior & ficior laudatur. frigidissima occidit arbores calidas natura, & feras, pecudes, ficus, persica, citrea: si plus sæuiet etiam oliuas, chrysomela, cerasa.

2 Hyems calida humidæque insalubris, segetibusque inimica, plena doloribus articulorum, exuberantibus motisque humoribus. Herbis abundabit inutilibus. Olera erunt multa, & pisces. Florebunt citò plantæ, præsertim amygdalæ. Quod si frigus sequetur, flores arebunt, sterilisque sequetur annus.

Appendix variorum prognosticorum in quartis anni.

ARTIC. V.

1 **O**Mnis immodica intemperies, mala: item peruersio temporum: item nimia æqualitas: item inæqualitas multa.

2 Ventorum multitudo, noxia fructibus, paucitas segetibus. Tranquillitas totius anni pestilentiam solet afferre, quoniam calor perseverans fuliginosos vapores accumulat.

3 Synodus Luminarium in æstate calidior, quoniam tunc nobis imminet simul: sed in hyeme calidior est oppositio: tunc enim Luna nobis culminat.

4 Idem dico de Planetis calidis, & contrarium de frigidis.

5 Galaxia ad fruges lacteo humore scatet, transit per ♃ & ♄. ibi Aquila borealis, & Canicula australis, sunt in commissuris. In horum siderum exortu, si sit plenilunium in æstate solum, in noctibus serenis, & interlunium in hyeme, carbunculus, & vredo, & rubigo fit, argente Luna, & amaritudine replente lacteum humorem, enecatque ut puerperium consequentes fruges, seu hybernas, seu autumnales.

6 Idem si accidat in exortu Vergiliarum, oleas, & vires perimit, teste Democrito, præsertim simul Arcturo occidente.

7 Idem

7 Idem euenit in exortu vespertino Aquilæ, & occafu, fi fiat plenilunium.

8 Cum maleficæ præfertim fimul figna borealia obtinent, magis autem cardinalia, ac Sole cardines intrante, fit penuria frumenti, & omnium bonorum terræ in regionibus ad Arcticum spectantibus: magis autem fi in ☿. vbi vtræque cadit. è contra in Antarcticis vbi obtinent figna austraia.

9 Similiter dum beneficæ culminationes faciunt in fignis borealibus bona terræ augment nobis: è contra australibus, his qui vltra æquatorem. Temperauit Deus mundum, ne femper bona omnibus exuberarent. Vidimus præteritis annis dum h ex ♀ in ♀ meauit, annos steriles: dum ex ♀ in ♀ abundantes.

10 Dum retrocedunt Planetæ omnes in hyeme, qui funt telluri propinquiores, & diutius imminet, fit hyems percalida: æftas verò feruida, fed prout retrocedunt: femper enim in oppofitione Solis. Ideo in hyeme in zenith: in æftate verò elongantur. addunt tamen femper calorem cum præfertim plures retrocedunt.

De mensium prognosticis.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 **P**ostquam de anno & eius quartis prognostica peregrimus, nunc de mense dicere oportet, qui quartam singulam fequitur.

2 Mensis constitutio ex interlunio fequenti quartæ cardinationem, fi præcessit interlunium, vel ex plenilunio fequenti, fi præcessit plenilunium, introitum Solis in cardinale fignum, in primis attendenda. fignificat enim super totum mensem.

3 Considerandi funt & anguli fequentes locum interlunij, vel plenilunij, & stellæ dominantes in loco cardinum, feu angulorum, & interlunij, aut plenilunij.

4 Item applicationes, & defluxiones Planetarum, & eorum proprietates.

5 Nec non & locorum.

6 Et quos ventos quæque ftella, & quæque pars figni, in quo funt, excitat.

O

7 Item

7 Item in qua latitudine est Luna. Ex his omnibus misce iudicium.

8 Ergo primò consideratur natura loci cardinis & Luminarium: vt si mobile, fixum, commune, vernale, æstiuum, &c. & qualitas signi & partis & latitudinis. Secundò natura stellarum dominantium in loco Luminarium, & cardinum, vel applicantium, & defluentium. Tertiò quos ventos cient. vt ñ orientales, ♂ occidentales, ♀ australes, ♀ boreales. Quartò trianguli signorum: nam primus mouet ventos inter Septentrionem, & Occidentem: secundus inter Orientem & Austrum: tertius inter Boream & Orientem: quartus inter Occasum & Austrum. Quintò inclinatio Lunæ ad Boream vel Austrum, & pro regionis qualitate: nam Boreas Lybiæ calidus, nobis frigidus.

De quartis mensis.

ARTIC. II.

1 **H**abet mensis sicuti annus quatuor quartas, non ex signis, sed ex aspectibus ad Solem. Luna enim ad Solem, est mensis ad annum.

2 Habet intensiones, & remissiones, ab initio vniuscuiusque quartæ, donec mutetur aspectus: sed omnis quartæ principium indicat super totam, vt Solis cardinationes in quartis anni. Cæteri aspectus augent, vel minuunt, vt lunationes in quartis anni.

3 Ergo non modò singularum quartarum status, sed & sextiles, & trigoni, sunt considerandi. In celeribus verò negotiis etiam duodecimus aspectus, & octagonus non spernitur, vt in primo libro scripsimus.

4 Item aspectus Planetarum: etenim ex horum natura proprietas effectus deprehenditur, respondens familiaritati stellarum aspicientium, & signorum, erga aërem ac ventos. Sæpissime verum, quod Luna aspiciens aliquam stellam in synodo, aut diametro, producit eundem effectum, cum in eiusdem stellæ aspectum alium deuenit, quem à principio, nec nisi noua longè fortiori constitutione fallit.

5 Præterea considerandi sunt tres dies ante vel post syzygiam. hi enim sunt indices omnium tempestatum. Quippe qui
Lunam

Lunam cum aliquo Planeta configurant, indicante mutationem, quam syzygia in actum deducit. Tunc autem Luna distat à Sole octagono aspectu.

6 Primò igitur consideratur Luminarium congressus. Secundò dies quarta antè vel post, & tunc situs Lunæ ad Planetam, & latitudo. Tertiò aspectus trigonus, & sextilis, qui potest super sequentes dies: sed si sunt fortes, potest ille super decem, iste super quinque. Deinde quartò quandoque quarta sequens. Quintò syzygiæ Planetarum inter se, & cum Luminaribus in quatuor punctis mensis.

7 Quo pacto Luna in quatuor quartis suis quatuor anni tempora æmuletur in quatuor qualitatibus dictum est prius.

8 Quod lunatio super terram plus possit quàm infrà notificavit eclipsis.

De dierum prognosticis.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 **D**urnæ intensiones, & remissiones habentur ab ortu & occasu fixarum matutino, vespertinoque, quo particularem statum ad sui naturam plerunque conuertunt. vt occidentibus Vergiliis fiat Africus sequenti die. Etesiaæ autem octo dies ante Caniculâ, & durant diebus quadraginta: & post hos Austri vsque ad ortum Arcturi: post hunc Eurus: Fauonius autem in Fidiculâ occasu ver aperit, perseueratque diebus octo, vt supra.

2 Ortus matutinus est fortior, deinde vespertinus, deinde occasus matutinus, & tandem vespertinus.

3 In diuersis regionibus diuersa operantur, & diuerso tempore, quoniam alij sunt horizontes: nec in eadem semper idem ob aspectum Planetarum alium. Item quædam vno die, quædam pluribus possunt, vt Canicula 30. Arcturus 10.

4 Planetarum syzygiæ mutant dies.

5 Cum Luna ad horoscopus plenilunij vel interlunij peruenit, mutatur aër plerunque.

6 Item cum peruenerit horoscopus plenilunij, vel interlunij, per directionem ad Planetam in illis dominatorem, largiendo 13. gradus, & m. 11. pro vnoquoque die.

7 Ingressus Planetarum in signa sui casus tempora mutant.

O 2

8 Coitus

8 Coitus multarum stellarum & cum fixis præsertim in aspectu Luminarium, & horum configurationes, necessariò tempus mutant.

*Prognosticum ex syzygiis planetarum speciatim:
& primo ex h.*

ARTIC. II.

- 1 Saturni cum ♄ coniunctio pro qualitate signorum & stellarum pluribus diebus afficit aërem serenitate, vel pluvia, vel ventis: præsertim consensu Luminarium. At in oppositione minus. In quadratis minus. In trigonis minus. In sextilibus minimum.
- 2 Saturnus & ♄ pro signorum tribus diebus ante, & tribus post, natura: sed propriè grandinant. & graduabis aspectus, ut suprà.
- 3 Saturnus cum * coniunctus, vel oppositus, vel quadratus per sepe grandinat: sed semper paucis diebus infrigidat aërem, magis minúsque pro qualitate signorum.
- 4 Saturnus cum ♀ coniunctus imbres & frigora dat propriè: sed tamen pro qualitate signorum, & temporis quarta. semper hoc intellige, & aspectus gradua.
- 5 Saturnus cum ♀ pro signorum qualitate operatur, cum sit ♀ anceps: ventos tamen frigidiusculos expecta pro tempore, & luatione.
- 6 Saturnus cum ♄ semper infrigidat, & pro tempore pruinam & gelu, vel res multum, &c. prognosticaberis.

Ex ♄.

ARTIC. III.

- 1 Iupiter & ♃ coniuncti propriè pluuias, fulgura, & fulmina: sed pro qualitate signorum, & propinquitate, & conditione, & configuratione.
- 2 Iupiter cum * flatus pulchros, & serenitates perseuerantes, nisi subsequentes aliæ constellationes impediunt. Sed graduabis aspectus.

3 Iupiter

3 Iupiter cum ♀ serenitates facit, & in signis aqueis mites pluuias, & rorem.

4 Iupiter cum ☽ per se serenat, & ventos facit: sed pro signorum qualitate.

Ex ♂.

ARTIC. IV.

1 **M**Ars iunctus cum * in aqueis imbres, tonitrua, & fulgura dat: sed pro tempore & signorum proprietate, & aspectus fortitudine.

2 Mars iunctus cum ♀ ventos cum impetu: sed pro signorum qualitate.

3 Mars cum ☽ per se nubes rubras dat: sed pro signorum qualitate, & stellarum, quibus Luna applicat.

Ex ♀

ARTIC. V.

1 **V**enus cum * humidum tempus. reliqua pro qualitate signorum.

2 Venus cum ♀ ventos australes: sed pro qualitate signorum.

3 Venus cum ☽ proprie imbres & frigora: sed pro signo & tempore.

Ex ♀, cum quibusdam notandis.

ARTIC. VI.

1 **M**ercurius cum ☽ pro qualitate signi.

2 Iudicamus ex Luminarium congressu, sicut dictum est, neque enim vnum significant.

3 Planetæ absque fixis, vel tribus superioribus, parum mutant, exceptis Luminaribus.

Prognosticum ex apertione portarum.

ARTIC. VII.

1 **A**pertio portarum dicitur ab Astrologis, cum planetæ qui habent domos omniū oppositas copulantur, vel con-

O 3

figuran

figurantur: cum enim sint oppositæ naturæ & conditionis aliquid noui efficiunt in inferiora.

2 Igitur apertio portarum triplex est. Prima Solis & Saturni. Secunda Iouis & Mercurij. Tertia Martis & Veneris.

3 Prima infrigidat aërem, turbatque omnino. Secunda ciet ventos. Tertia imbribus & fulgure celebratur.

4 Tribus fit modis apertio portarum. Primò quando planetæ dicti coniunguntur, aut opponuntur, aut quadrantur. Secundò quando aliis aspectibus, & antisiciis, vel aliorum communione communicantur. & hæc minor. Tertiò quando Luna applicat superiori separata ab inferiori. præsertim si superior & inferior sese aspiciant. Vt ♄ existente in 29. ♊, & ♀ in 27. ♋, & ♃ in 27. vel 28. ♎, est apertio portarum maxima, præsertim in stationibus. itidem in eodem signo.

De horis dierum prognosticum.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 Sicut sæculum in quatuor trigonos, & annus in quatuor quartas, & mensis in quatuor partes cardinales: sic dies in quatuor diuiditur quartas correspondentes anno & mensi factas in quatuor cardinibus. videlicet mane, meridies, serò, media nox, in quatuor angulis accidentalibus.

2 Sub æquatore vnus idemque ventus fiat ab ortu in occasum circulariter nocte ac die, quoniam Sol suo calore sic circumducit aërem, & aquas maris. paruæ varietates fiunt in extremis.

3 In quatuor quartis Sol sexhoraria diuisione 24. horarum tumefacit maria: quoniam vbi præsens est calor æstuat, & crescit aqua, & per latera diffunditur: & in opposito puncto occurrantes, eleuantur, vt simul sub præsentia & absentia Solis fiant eleuationes, vti in olla bulliente eleuatur aqua igni proxima, & quæ remotissima ad ansas simul, in lateribus verò deprimitur. Cumque Sol mutat quartam fiunt eleuationes & depressiones subsequenter vsquequo perficiatur circulus.

4 Non est Luna causa horum motuum, vt Ptolemæus putat, cum non tantum possit, præsertim in synodis, priuata lumine, & in oppositis punctis: sed Sol. Luna autem motum regit Oceani crescentis

crescentis quindenis diebus, vti Luna, & totidem decrefcentis. vide noſtram Phyſiologiam.

5 Sicut Sol facit in mari ſub æquatore, ita in aëre. & ſicut fit incrementum & decrementum ſexhorarium in mari: ita in aëre: & varietates aliæ ex planetarum mixtura ſuboriuntur, & fixarum. Palam enim manè flat aura ab angulo orientali, Sole vapores in aërem attenuante, & in feruorem agente. Similiter in ſero ab occaſu ad nos, & ad Antipodas. In meridie verò quieſcit aër, quoniam in eo eſt principium centrale feruoris, non fuga aëris feruentis: & in mari excitatur æſtus, quoniam directus Sol plures generat vapores.

6 Extra tropicos verò fiunt venti pro acceſſu & reſeſſu Solis conſimiliter.

7 In angulis autem, pro Lunæ latitudine ad Boream, & in Auſtrum, dicit Ptolemæus. at ſi Luna eſt ſub terra quid poteſt? for- tẽ dum ſuper terram inclinatur vaporem ſolarem ad ſuam latitudinem, vel ex ſua impellit, addendo attenuationem & feruorem.

8 Videtur perſeuerare conſtitutio ſexhoraria, vt ſicut cœpit dies in ortu Solis, ita duret uſque ad mediam noctem: ex media nocte ad mane.

9 Configuratio planetarum in his cardinibus, & fixarum, variatur diem ſecundum ſui naturam. Eſt enim ꝑ frigiditatis, ♄ & ♀ ventorum, ☼ caliditatis, ♂ imbrium cum tonitru, fulgure, coruſcatione, & grandine: ꝑ hæc omnia deſert.

10 In planetarum congreſſibus ſuperior eſt qui plus dignitatis habet in loco coniunctionis, magis que conuenit cum ſtellis iuxta poſitis. Secundò qui plus in cardine ſequenti. Tertiò velocior motu. Quartò proximior angulo. Quintò qui latitudinem habet borealem nobis, auſtralem auſtralibus. Sextò qui valet plus in loco Luminariſ ſuper terram poſiti.

11 Conſiderandæ ſunt ſimul primo generales cauſæ priores, ac poſteriores, deinde particulares. Tunc enim effectus certus & magnus, cum generales ſpecialibus conueniunt idem ſignificantibus. Incerti & parui, cum non concordant. iudica ſecundum vincentem.

12 Igitur prius conſidera ſub qua triplicitate & anomalia ſumus: ſecundò eclipses & cometas præcedentes: tertiò quartam anni, in quo ſumus: quartò proprietatem menſis: quintò quartam menſis: ſextò proprietatem diei: ſeptimò ſexhorariam cardinalionem.

13 Generalis causa vna fortior est, quàm particularis vna, sed non quàm multæ. sic iudicium Astrologi requiritur.

14 Succedit planeta alteri in dominio, quando vterque est dominus, sed alter fit inhabilis ob combustionem, vel non est in loco aphetico. sed pro combusto planeta Sol præsidet succedens illi in significatu.

*Prognosticandum insuper ex accidentibus inferioribus
ad superiora sidera collatis, tanquam ex signis
& concausis temporum.*

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 **P**ostquam de siderum effectione, ac significatione, locuti sumus, reliquum est, vt de causis & signis ab illis sequentibus, exque inferioribus concausis, consideremus.

2 Prognosticum ex facie cœli non modo naturalis sapientia, sed etiam Dei Sapientia incarnata in Euangelio approbavit. igitur de his sigillatim dicere non grauemur.

Prognosticum ex inferioribus à Sole.

ARTIC. II.

1 **S**i Sol oritur, aut occidit expers caliginis, varietatis, nubium, spondet tempestatem serenam diei, aut noctis.

2 Si varius, flammeus, rubentes iaculans radios directos vel refractos, item parelios in nube formauerit, & subrubras nubes fecerit, tunc vehementes ventos significat pro his angulis, quos respexerint visa illa.

3 Item Sol lucidus, aut niger, oriens, vel occidens, si quoque nubibus inuoluatur, aut area cingatur, aut nubes illæ solares vtrinque aderunt, & radij subpallidi, aut nigri, minatur hyemes & imbres.

4 Circulus circa Solem, ventum minatur, vnde circulus rumpi cœpit.

Ex

Ex Luna accidentibus.

ARTIC. III.

1 **N**Otant alij quartum, alij tertium diem post synodum Luminarium, putantes qui venti & tempestates tunc incipient, duraturos esse per totum mensem, vt Virgilius canit. Sed reuera vix ad quartam mensis producit talis constitutio, nisi sit fortissima, & à sequentibus non impediatur, & dignificetur à cardinali lunatione. Omnes quidem intelligunt, quo primum tempore Luna apparet super horizontem: & quoniam iuxta signorum tortuositatem, aut rectitudinem, & ipsius Lunæ velocitatem, & tarditatem fit, vt eodem die synodi appareat: propterea ostenta eius intelliguntur à die apparitionis, quamuis primus sit: sed effectio à primo obuiante illi planeta, vt dictum est prius.

2 Luna tribus diebus ante vel post synodum, plenilunium, & quadratum, puræ tenuisque lucis serenitatem dat.

3 Si nigra fuerit, pallida, ac spissa, imbres ac hyemes minatur.

4 Si tenui rubet tunc luce, & perspicuus orbis eius apparet, etiam qua parte non illustratur, & tremere videatur, ventos ciet declinationis suæ, & latitudinis.

5 Hoc idem iudicium esto in interluniis, & pleniluniis, & quadratis.

6 In exortu & occasu horizontali Lunæ idem obseruabis, & iudicabis, quod in ortu & occasu Solis.

7 Præterea si quinta Luna habet cornua obtusa, dat pluuias: si aucta multasque acies, ventos boreales, si cornu boreale est sic acuminatum, australes, si idem cornu in Austrum contorquetur. cornu etiam idem significat, quod diximus de tota, &c.

8 Si area vna cingit Lunam paulatim euanescentes, exilisque, serenitatem spondet. Si duæ aut tres, hyemes. Quæ si etiam sint subrubræ, & præruptæ, indicant simul ventorum turbulentias: si caliginosæ ac spissæ simul, niues: si luridæ, nigræ, ac laceræ, vtrumque significant, eoque vehementiores, quo maiores.

9 Obseruabis etiam Lunæ non modo quadrata, sed trigonos, & sextiles, & configurationes cum planetis: & tunc aspice cornua eius, & areas, & colores inter album & nigrum. Sic enim ad pluuias, & serenitates, & intermedias tempestates, iudicando peruenies,

P

si quæ

si quæ diximus in physicis de coloribus significantibus plus minusque materialitatis, & luciditatis, memoria tenes.

Ex fixarum accidentibus, erraticarumque stellarum.

ARTIC. IV.

1 **A**Rea circa stellas fixas & errantes iuxta coloris proprietatem portendit effectus, quos tales stellæ natura ferunt. Vt, si rubra, effectum Martis: si lurida, nigræque, Saturni: clara, Iouis, &c. At verò area iouialis in stella saturnina effectum miscet & iudicium. sic de cæteris.

2 Fixarum quasi turbulos aspiciemus quo colore & magnitudine videntur. Si splendidiore, & grandiores solito apparent, quacunque luxerint, inde ventos concitant.

3 Nebulosæ stellæ, quæ in Galaxia, & in Orione, & præcipue in Præsepi, si sereno cælo exilescent, vt visum effugiant, aut sat densæ, vt nec videantur, nimbos: si puræ & vibrantes, ventorum turbulentiam spondent.

4 Si Asinus boreus non apparet, spirabit Aquilo: si australis, Auster.

5 Idem dicito de stellis cæteris paruis, propinquis. Si enim occultatur australior, vel borealior, vel orientalis, vel occidentalis, vel intermedia, inde ventus exurget, aut nimbus. quoniam vapor exilis ventosus adimit visum eorum, & talem in situm extenditur, vel crassus surgit.

6 Nil mirum si nebulosæ nebulas trahunt, quamuis sint greges occultarum stellarum, vt patet per Telescopium. Nam lux earum exilis apta est talibus vaporibus: sicut aliarum ad aliud genus. Prognosticum ex colore & dispositione hinc comprobatur, cum nebulosæ potius quàm aliæ sic significant.

Ex Iride.

ARTIC. V.

1 **A**Reus quocunque tempore extiterit, si serenum sit, hyemes; si hyemet, serenitas expectanda est. Vnde Deus post diluuium arcum ostendendo saluationem à diluuiio pollicetur Noë. non tamen ab omni pluuiola: siquidem nubes densissimæ, multæ

multæque ex quibus diluuium fit, tollunt, non tingunt lucem.

2 Arcus à meridie pluuias ingentes: ab occasu etiam cum tonitruis: ab ortu in sero serenitatem dat.

3 Quo viridior arcus, eò magis pluuias; quo rubrior, eò magis ventos significat.

4 Duplex arcus dat pluuiam ante, sed post serenitatem non durabilem.

De ostentis cæli.

ARTIC. VI.

1 **O**Stenta, quemadmodum crinita sidera, semper ventos & squalorem prænunciant, eò vehementiores, quò grandiores sunt, & pluribus in partibus apparent. est squalor praua siccitas herbarum, & inferiorum flaccescentium.

2 Diuisiones, & iaculationes stellarum cadentium, si ab vno angulo mundi prorumpant, inde quoque ventum emittunt: si à contrariis, prælia ventorum suscitant: si de quatuor plagis ruant, hyemes ferunt, fulminà, tonitrua.

3 Si tempore sereno fulgurauerit, pluuiam, frigus, ventumque expecta: sed magis si ex omni plaga cæli.

4 Tonitrua matutina ventum, meridiana pluuiam plerunque nunciant.

5 Tonitrua æstiuà ventum magis, fulgurationes magis pluuiam indicant.

6 Nota quod significata ostentorum in temporibus singularibus sunt similia significatis eorundem superius explicatis in materia & dispositione.

Ex nubibus.

ARTIC. VII.

1 **N**Vbes per aërem serenum subito currentes indicant ventum vnde excurrunt: sed pluuiosum, quæ ab Austro, cæteræque pro regionis natura.

2 Nigriores, & densiores, aquosæ sunt: albæ, calidæ totum vndique cælum occupantes, sequente frigore, niuem dant; rubræ ventos: sed exiles serenitatem.

P 2

3 Nubes

116 ASTROLOGICORVM LIB. III.

- 3 Nubes alba, vnita, densa, & si tonuerit, grandinabit.
- 4 Nubes occupantes verticem montium, frigus: è montibus defluentes in valles, serenitatem. montium iuga serena idem pollicentur.
- 5 Nubes similes floccis lanæ nonnunquam hyemes afferunt.
- 6 Murmur in siluis subitus & in mari, præsertim ampullis multis apparentibus, ventos & pluuias prænunciant.

Ex corporibus aliis: & primo ex igne.

ARTIC. VIII.

- 1 **T**rahuntur & ex inferioribus rebus ab aëre per stellas mutato affectis præfagia multa. Ignis enim pallidus, scintillans, & plus iusto ardens, pluuiam significat: à vapore enim crasso pluuiali sic afficitur, constipatur & augetur robore.
- 2 Fungus in ardente lychno idem dicit.
- 3 Et cinis sponte concretus.
- 4 Vndatio flammæ & ignis crepitatio ventum.

Ex aquis.

ARTIC. IX.

- 1 **M**are post refluxum mugiens sereno tempore, & in ripis fluuiorum, & maris rumor, & ampullæ multæ, ventos & pluuias indicant.
- 2 Aqua scaturiens vbi non solet, aut abundantius solito, & calidior solito in stagnis non percussis à Sole, & quæ statim euanescit post pluuiam arescente Sole, ventos & pluuias indicat.
- 3 Idem vestimenta madida & ligna tumentia, vt opercula lignea non possint solita intrare foramina, & fœtores insoliti cloacarum, & rumor ventris canum, & dolor herniosorum & veterum cicatricum, pluuias indicant, vel humidum frigidumque tempus.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER QVARTVS.

De Natiuitatibus.

*Cur iudicium de vita & morte ex puncto natiuitatis
sumitur ab Astrologis.*

CAPVT I. ARTIC. I.

DE his quæ eueniunt singulari homini iudicia hæc manent, postquam de his, quæ eueniunt nationibus, & de temporum mutationibus, dictum est.

² Quoniam progressus atque fines latent in causis suis & exordiis: quæ autem causæ fuerint in hominis exordio, quod est conceptio, nos latet; ex his, quæ in natiuitate, iudicabimus de hominis vita, fortuna, & morte.

³ Natiuitas non est causa, neque simillimam efficiendi cum conceptione potentiam complexa est, vt dixit Ptolemæus: neque est principium hominis, vt illa embryonis, vt aiunt. Potius enim animatio, si fit facta organizatione, principium esset hominis, quàm natiuitas. Sed est initium vitæ per se existentis & non cum alio. Neque hoc initium causat aliquid: sed quæ causæ in eo reperiuntur in cœlo indicant se ipsas priores, & suscipiunt gubernatum vitæ posterioris.

⁴ Palam est enim, quod Iupiter in horoscopo non facit album nascentem hominem, nisi temperies alba præfuerit in ventre. Ergo persimillima est constellatio concepti, & nati. Cum autem dissimilis est, non superuiuet natus: à causis enim hostilibus suscipitur regendus.

P 3

5 Dixit

5 Dixit Hermes igitur non ruditer, Lunam in tempore natiuitatis esse in signo ascendente tempore conceptionis. quod Haly frequenter, non semper, sic esse experitur.

6 Et ideo nascentes in octauo & sexto mense, non superuiunt, quoniam Sol est in signo non respiciente signum conceptionis: nisi vbi fuerit antisium, aut æquidistantiale. In quinto autem & quarto & tertio, quoniam nondum absolutus est fœtus, nec roboratus, vt passiones aëris pati queat: vnde septimestres imperfectos vngues, & cutem impolitam habent. In physicis autem aliud diximus.

De horoscopo.

ARTIC. II.

1 **Q**uam difficillimum (vt impossibile reputetur à Pico, & Sancto Ambrosio) tam maximè quoque necessarium est horoscopi gradum & minuta pernosce: alioquin nec de fortuna, nec de itineribus, nec de temperamento, nec de morbis rectè iudicabimus.

2 Propterea, quoniam, quando defunt astrolabia, fallunt nos horologia, & vox nunciantis exitū ex vulua, oportet accipere Planetam dominantem in loco immediatè præcedentis coniunctionis Luminarium, aut in loco Luminaris existentis super terram, si præcessit oppositio: vel, si vtrumque est super terram, illius quod in oriente. Et considera in quo gradu alieuius signorum reperitur: ac deinde considera gradum mediæ cœli, & gradum horoscopi tibi datum sub dubio, non per astrolabium: & cuius locorum numerus fuerit proximior propinquitate numerali, non situali, illius dominantis Planetæ numero in signo suo, statues angulum illum siue medio in cœlo, siue in horoscopo, sub eo numero signi culminantis, vel horoscopantis. vocatur ille Planeta Animodar Arabibus.

3 Vbi duo Planetæ æquales sunt numero, & dominio, accipe angulum secundum numerum signi, in quo est Planeta potentior.

4 Rectificatur etiam figuræ horoscopus per præterita accidentia in his, qui iudicantur post natiuitatem, capiendo infirmitates: vt peregrinationes, quæ ab horoscopi directione sub tali tempore indicantur. Adde directiones significatorum mediæ cœli, & certior eris.

5 Quo

5 Quoniam omnis actio habet principium à vera causa pendens, & principale subsequens, quando non potest retrahi, & finem in quo perficitur actus, vt deliberare de occidendo, ferire mortaliter, & mori (sic in natiuitate, quæ est naturæ actus, principium est, cum vertitur caput inferius: principale, cum prodit & respirat caput: finis, cum exit totus infans:) debet horoscopus capi à principali parte actus: videlicet à tempore cum incipit respirare. quod diuiditur in tres partes: videlicet in principium attrahendi aërem: in medium, cum iā aëre potest vitaliter vesci: & finē, cum cessat respiratio per arterias vmbilici. Idcirco Cardanus tres figuras erigit, videlicet principij, medij & finis: primam pro initiis euentuum nati, secundam pro mediis, tertiam pro fine. Idcirco quando istæ discordant, non conueniunt in euentibus vltima primis. Habemus ergo horoscopus naturalem, principalem, & finalem. Igitur natiuitas Papæ Pauli Quinti, qui in principio diei caput extulit ex vtero, & in fine post matris conflictationes diras exiuit totus, Sole in occidentem properante, nequaquam debet iudicari, nisi posito Sole in oriente, vel vtroque modo.

6 Non semper natiuitas per astrolabium capta conuenit cum Animodar, vel propter fatum, aut directionem parturientis, aut patris, aut quia debilis est Planeta Animodar.

7 Qui per sortilegia & tabulas superstitiosas, & rotas Moyfi falsò attributas, capiunt horoscopus, deceptores sunt, deceptique simul.

De figura erectione, & partitione, & quaesitis in singulis domibus, & Planetis significatoribus.

ARTIC. III.

1 **P**ostquam inueneris horoscopus, aut medium cœli, ex quibus cæteri anguli, & domicilia cognoscuntur, vt in primo libro dictum est, non per sortes procedes, sed elige in cœlo quaestionum conuenientes significatores Planetas, & locos, & locorum dominos: & sic ex eorum statu ad situm mundi, & Solem, & genituram, & configurationem, & motus, & luminis qualitate, & aspectu, de euentus fœlicitate, & infœlicitate, & tempore, & magnitudine, & qualitate iudicabis.

2 **Q**uaesito

2 Quæſitorum loca ſic ſe habent. In horoſcopo quærimus de temperamento, & corporis qualitatibus, & magnitudine, & de his quæ corpore fiunt, aut tolerantur, vt peregrinationes, & morbi, & ſalubritates. In ſecunda domo ponunt Arabes diuitias, quibus corpus ſeruatur. In tertia ſunt itinera breuia, & fratres & religio ex parte. Ptolemæus autem ex matris ſignificatoribus in M.C. fratres conſiderat. In quarta de parentibus Arabes tractant, & de rebus occultis, & ſubterraneis, vt de theſauro, carcere, agricultura, & res terreſtres. In quinta de legatione, & filiis, & gaudiis quærunť Arabes. Ptolemæus de filiis poſt 11. In ſexta de morbis, ſeruis, animalibus. In ſeptima de vxore, inimicis, abſentia, & finibus rerum. In octaua de morte & hæreditate. In nona de religione, itineribus longis, ſcientia, ſomniis, &c. In decima de opificio, de honore, actionibus, amicis, filiis, matre, regibus, templis, & illuſtribus negotiis. In vndecima de amicis, filiis, beneficiis. In duodecima de ſeruis, morbis, & inimicis: quoniam non configuratur horoſcopo, & vapores ipſam obnubilant, vt & octauam, continuo: vnde refractio viſus ſtellæ in 30. gradu ſuper horizontem valdè decreſcit apud Tychonem, prius ſemper aucta. cætera patent ex ſitus ratione.

3 At & Planetas conſulere oportet. Siquidem Sol ſignificat pro gloria, & dignitate. Item patrem, & regem, & maritum. Luna verò vxorem, matrem, animam, ſenſum, eiùſque conditiones, peregrinationes, & fortunam ab ipſa auſpicamur, quæ de diuitiis decernit. A Saturno res occultas, animi pertinaciam, & perſeuerantiam, & patrem, & tarda negotia, diuturna, & altiſſima: vt etiam Sanctus Thomas in 1. p. docuit ex ſitu Saturni & motu argumentando. A Ioue de probitate, ſimplicitate, ſcelicitate. A Marte de fortitudine, itineribus, ira, crudelitate, luxuria, & concubitus modo, & ambitione, & ſuperbia. A Venere de amore, luxu, matre. A Mercurio de intelligentia, prudentia, vaſtrie, mercatura, doctrina. A Luna promptitudinem, inſtabilitatem, & honores etiam.

4 At neque in omnibus iſti ſunt principales: nam in grauioribus doctrinis H, in eloquentia Z, in decore Q, in acri diſputatione C cum Q, in maiestate *, conſiderantur in eodem quæſito. ſic in cæteris omnes participant.

5 Hanc doctrinam eſſe veram non modò ſymbolica ratio ſuadet, & S. Thomas cum Alberto, ſed etiam Iacob Patriarcha, qui

in

in Sole & Luna & stellis vndecim adorantibus Iosephum, interpretatus est patrem, matrem, & fratres. Si quidem & in cœlo ij sunt planetæ, si numeres asseclas Iouis & Saturni. Sunt & duo Luminaria. Luna enim nobis, non iouialibus, est Luminare.

6 Fœlicitas & infœlicitas euentus in quæsito cognoscitur ex dominantium planetarum conditione, & statu. vt si beneficis, si maleficis, si fauet quæsito, si refragatur, si directus, retrogradus, combustus, matutinus, vespertinus, si in dignitate domus quæ præualet in vita, exaltationis quæ in honoribus, trigoni quæ in magistratu, fortuna & amicis; termini quæ in negotiis diariis, vel extra dignitatem, &c.

7 Tempus cognoscitur à directione speciatim: sed generaliter sunt in angulo celeres, præsertim in principio: in succedenti mediocres: in cadentibus tardi: orientales à Sole & mundo, celeres: occidentales, tardi: vt & matutini, & vespertini. Item à velocitate & tarditate planetæ in suo motu.

8 Magnitudo & debilitas effectus à validitate planetarum discitur. Vt si in dignitate orientales, angulares, stipati satellitio amicorum & fixarum, & è contra. Ergo significator de essentia quæsiti, gubernator de qualitate, planeta aspiciens de fortuna & magnitudine, locus de subiecto, situs de tempore, potestas de magnitudine & verificatione indicant.

De parentibus nati.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 Solent Astrologi primum de parentibus inquirere, licet debili inuestigatione cognoscendis: & hoc nos faciemus cum Ptolemæo eorum antistite.

2 Ex ♀ & ♀ status patris bonus vel malus significatur: matris verò ex ☿ & ♀. vel quia in die Sol, & Venus in nocte: ♀ & ☿ sunt eorum significatores: vel quia vnus non sufficit planeta ad decernendum de illis ætate robustis.

3 Si quidem natiuitas filiorum significat super futura parentibus & fratribus: quoniam vis generatiua est sui indicatrix, & per consequens principiorum, & coeffectuum, id est fratrum, & effectuum, id est filiorum.

4 Status parentum sequitur propriam genesim: deinde primo-
Q geniti:

geniti : deinde secundogeniti , &c. per ordinem : & nati infantia sequitur genesim parentum. eadem enim eis tanquam vnum existentibus eueniunt. Et filio separato ab vnitate, vel mortuo, cessat indicatio. At verò clarissimus filiorum status, fratrum & parentum, ad se trahit : sicut Iosephi Iacobum, & natos. Et ærumnæ meæ Patrem meum, & fratres, & sorores afflixerunt mecum.

5 Omnia, quæ fiunt aliquo pacto vnum, vt patres & filij, vxor & maritus, amicus cum amico, ab eisd. causis patiuntur bene, vel malè. nec verè secundum naturam sunt amici, qui eodem tempore non compatiuntur. Et hoc in gemellis patet natis similibus in vultu, actionibus, & fortuna : vt ter expertus sum ego. & testatur historia de sanctis fratribus Gervasio & Protasio gemellis, & de Cosma & Damiano similiter, in vita, morte, & fortuna æqualibus. quod ex parte fallit in Iacob & Esau, vt mox dicemus, & causas à mysterio Dei, & à natura, cum Diuo Thoma dabimus.

6 Luminaria circumdata satellitio beneficorum orientalium à * & occidentalium à » optimum parentum statum in gloria, & diuitiis, & salute decernunt : maleficis verò, & in vili loco, malum.

7 Luminaria hostiliter se aspicientia inimicitiam indicant parentum, & in aspectu hostili cum horoscopo, inimicitiam cum nato.

8 Si in satellitio Solis contingat Saturnum in Luna, Venerem esse orientalem in propria persona, aut in angulis, foelicissimus est parentum status. Si autem satelletes non desint, sint tamen diuersæ sectæ, vt cum ♂ ad * fertur, ♀ ad », aut sint beneficæ, non foeliciter sitæ, mediocris est status parentum, & inconstans. Idemque faciunt maleficæ bene dispositæ.

9 Si verò Sol nullis stipatur stellis, & sit cursu inanis, & extra angulos, abiectum statum significat patris. sic & Luna matris.

10 Pars fortunæ in bono aspectu Solis & Lunæ per manus tradit paternam hæreditatem : in hostili illorum, & satellitum Solis & Lunæ, negat hæreditatem : aut noxiam faciet nato. Item si fortuna sub radiis Solis, non gaudebit natus de hæreditate : sub Lunæ autem, gaudebit magis.

11 Si Iupiter aut Venus Soli aut Saturno quouis modo configurantur,

gurantur, siue h̄ Soli configuretur coniunctione, trigono, sextili, si potentes fuerint, longa vita decernitur Patri: sin minus, non subito erit brevis, sed anceps.

12 Si Mars supra Solem aut Saturnum eleuatur, eisue succedit, aut Saturnus Solem quadrato, aut oppositione aspiciat, si cadunt ab angulis, valetudinarios parentes faciunt: si in angulis, aut succedentibus, breuem vitam decernunt, aut vitiant corpus. Breuem vitam in 1. & 10. vel succedentibus: vitiosos in septima, & quarta domo.

13 Mars intuens Solem in 1. & 10. subito interimit, vel oculos lædit. Si verò ibidem Saturnus sic ferit, indicat rigores febriles & vitia ex sectione, & vstione. Saturnus autem sic lædens Solem patri mortem ex humoris copia parat.

14 Iupiter fouens Lunam aut Venerem, vel Venus Lunam coniunctione, trigono, sexagono, si sunt fortes, longam vitam matri dant: si debiles, anceps iudicium.

15 Mars Lunam aut Venerem inimico lædens aspectu, eisue succedens: vel Saturnus Lunam, &c. si non sint fortes, sed cadant ab angulis, morbos & casus indicant matri. si fortes, aucti cursu, aut in angulis, breuem vitam aut vitiosam dant matri: breuem in angulis orientalibus & succedentibus, vitiosam in occidentalibus & cadentibus.

16 Mars sic intuens Lunam in angulis orientalibus orientalem dat matri mortem repentinam, & vitia oculorum. Occidentalem verò, mortem abortionibus, vstione, sectione.

17 Mars Venerem sic afficiens mortem per successiones maturat, abditisque locis nascentia vitia, obtenebrationes, & humorum decursus.

18 Saturnus ita feriens Lunam orientalem, mortem morbosque affert per febriles rigores: quando occidentalem, per vteri affectiones, & corrosiones. Ergo ♄ & h̄ in cadentibus non efficiunt valetudinarios, sed per vices infirmari.

19 Natura morbi à signi natura, sic & vitia infrà patebunt.

20 Pone Solem nati in horoscopo de die, & de nocte Saturnum: & sic extrahe figuram patris, & iudica, vti de genituris cæteris, considerando stellas præsidentes. Si enim concordant in significando, iunge significata: si discordant, & inæquales sunt, iudica iuxta vincentem: si æquales potentia, nil decernunt nisi alternatim significant. Si enim dissenserint, alternatim facient effectum suum,

suum, prius orientales, postea occidentales, nisi impediuntur ab alia sequenti significatione, vel planeta.

21 Tempus indicatur non à * & h, sed à dominis locorum, in quibus sunt ipsi. Si enim sunt veloces, orientales, & in cardine, cito effectum ostendunt, sin minus, contra.

22 Similiter extrahitur figura matris, ponendo Lunam in horoscopo nati de nocte, Venerem de die.

23 Sunt tales figuræ certiores in tempore, non in decretis.

24 Similes sunt parentibus, qui habent Luminaria in ascendente prorsus.

25 Fratres sunt similes, cum significatores fuerint in bicorporeis, vel in natiuitate alterius parentum.

26 Nepotes auis, quando significator patris iungitur significatori filij, qui est illius nepos.

27 Filij fratrum patruis, quando quis habet eundem fratris & filij significatorem.

De fratribus & sororibus.

ARTIC. II.

1 **L**Vna de nocte & Venus de die, & dominus medij cæli sunt significatores matris, qui si configurantur beneficiis multis, & in signis bicorporeis, plures fratres dant, & duplicant. Si autem maleficæ præsertim Soli mixtæ alterum è locis dictis damnauerint, occidunt fratres: Saturnus in oriente, natu maiores: Mars in occidente, minores: orientalitas mundi & Solis masculos: occidentalitas fœminas.

2 Largitores fratrum bene siti ad mundum, & ad Solem, splendentes dant fratres.

3 Benefica largitrix, si domino loci matris, hoc est Lunæ, & Veneri, & M. C. domino consenserit, fratres consentient: sin minus, è contra.

4 Similiter si inter se consenserint largitores, & pars fortunæ, cohabitabunt: si sunt in dissentientibus, & antisceis, & contrariis, è contra.

5 Pone largitorem fratris in ascendente, & extrahe figuram, ut parentum, & plures, si plures.

De Sexu.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 **M**asculus erit natus, si locus Solis & Lunæ, & horoscopi, & domini eorum, sunt masculini: si fœminini, fœmina, vel mollis, effœminatûsque.

2 Masculinitas à Planetæ natura fitur, & ab orientalitate à Sole & mundo: quoniam ibi masculescunt fœminini, sicuti in occidentalitate fœminescunt masculini.

3 Hæc decreta sunt firmiora ex conceptionis figura, clariora ex natiuitate.

De partu geminorum.

ARTIC. II.

1 **S**i Sol, & Luna, & horoscopus, dominique locorum dictorum fuerint in signis bicorporeis, plures nascentur, vel duo. Si enim Planetæ alij miscentur, plures erunt. Medium cœli itidem bicorporeum significat, vt ascendens.

2 Tres masculi Saturno, Ioui, & Marti tribuuntur: vti tres Horatij, & tres Curiatij apud Liuium. Tres fœminæ, Lunæ, Veneri, & Mercurio effœminato: vt tres Gratia. Duo masculi & vna fœmina, Saturno, Ioui, & Veneri: vt Castor, Pollux, & Helena. Vnus mas & duæ fœminæ, Marti, Veneri, & Lunæ: vt Dionysius, Ceres, Isis.

3 Non superuiuant aliter nati: quoniam non potest fieri alia Planetarum mixtio vitalis. Nec viuunt Ptolemæo vltra tres. Iuris-Consulti etiam ad quinque viuificant: nec credo absque experimento.

4 Sæpe gemini non superuiuant: aut cum insigni nota corporis, aut repentinis mirificis casibus subiacent. Habent dorsum canum, & os sacrum retractum.

5 Idcirco potest esse alter bonus, alter prauus; alter viuere, alter mori: quoniam à duobus Planetis sunt contrariis. Sic potest solui dubium de Iacob, & Esau, quatenus stellæ Dei ordinationem exequuntur. quod Sanctus Thomas à diuersis cordium sitibus ad

Q 3

horizon

horizontem soluit. Itidem de Sancta Catharina Senensi, quæ superuixit forori sibi congemina. Sed SS. Cosma & Damianus, item Geruasius & Protasius, item Medardus & Gildardus, gemini omnes, eandem vitam & mortem sortiti sunt. Ego etiam vidi filios Diui Vitalis in patria mea ita persimiles vultu, ut discerni non possent: qui religionem utrique professi primum, mox, alter factus est Presbyter, alter Notarius Apostolicus uxorem duxit: in moribus nil discordabant: & cum alter infirmaretur, alter qui secundus exiuit infirmabatur. tandem mortui sunt eodem anno, sed prior quatuor mensibus ferè ante posteriorem, iuxta aphetæ ad interfectorem deductionem. Possunt ergo esse à consimilibus, vel yno Planeta in bicorporeis. Ego omnes Planetas habeo in bicorporeis, excepto Marte, natum tamen vnicus. hinc arbitror non esse in ascendente, vel signorum migrationem hanc regulam debilitasse.

Demonstris.

ARTIC. III.

- 1 **S**I Luminaria cadant ab angulis, horoscopo inconiuncta, & malefica sint in angulis, præsertim 1. & 10. itémque vel dominus, vel locus interlunij, vel plenilunij præcedentis, neque loco Lunæ, neque horoscopo, neque domino genituræ aliqua familiaritate iungatur, tunc nascetur monstrum, contortum, inuolutum.
- 2 Si insuper Luminaria sint in quadrupedibus, aut feralibus signis stellatis, natus erit non humanæ formæ.
- 3 Si quoque nulla benefica, sed aliqua malefica Luminaribus testificetur, prorsus ab humana forma erit alienus, & agrestis, maleficus.
- 4 Si verò Iupiter, aut Venus testificetur, habebit formam animalium Diis sacratorum, ut felis, simij, canis: nunc autem dicas, familiarium homini.
- 5 Si Mercurius, vsui humano deuotum, ut porcorum, auium, caprarum, &c.
- 6 Si in humanis signis erunt Luminaria in præfata constellatione, tunc humanæ erit formæ iuxta signa Luminarium, & centra à maleficis occupata.
- 7 Si nulla benefica testificetur, erit insuper mutus & monstruosus.

8 Si

8 Si Venus aut Iupiter, erit in pretio monstrum, vt hermaphroditus, & subito diuinans.

9 Si cum his Mercurius, erit somniorum & oraculorum interpres, inde viuens: nam solus Mercurius surdos & mutos, licet ingeniosos, faceret.

10 Dum sunt in nodis Luna, & maleficæ, plus possunt in monstrificio.

11 Hæc habemus à stellis. Physicus autem & causas inferiores, vt semen, & imaginationem parentum considerabit. Theologus portentum rationem. Neque enim Deus patitur ista fieri omnino frustra. Vt cum nati vsque 30. (& alij innumeri) in ventre olim Comitissæ Flandriensium, sed prodigiosè Deo volente. vt in historiis.

De iis qui non nutriuntur.

ARTIC. IV.

1 **S**I Luminarium alterum sit in angulo, & in coniunctione, vel Soppositione, vel quadrato partili maleficæ, & Luminarium gubernator in maleficorum locis detinetur, & nulla beneficarum aspiciat, non superuiuet natus, nec nutrietur.

2 Similiter neque nutritur, si non partiliter, sed applicatione configurantur duæ maleficæ alteri, vel vtrique Luminari: vel altera malefica partiliter afficit Luminare alterum, altera successione, alterum potest, & vna malefica vtrunque, ferire coniunctione & oppositione simul, vel duæ &c. hoc intellige si benefica nulla aspiciat, & constellatio est in angulis.

3 Mars insigniter lædit Solem successione, idest, in coniunctione applicantem, & Lunam in oppositione. è contra Saturnus plus lædit Solem in oppositione, & elevatione, & Lunam in coniunctione. Præsertim vbi istæ maleficæ iunctæ sunt dominis locorum Luminarium.

4 Si duo Luminaria in angulis opposita in diuersa latitudine, aut coniuncta in eadem maleficis fuerint, partus semiuiuus vel mortuus extrahitur.

5 In eadem constellatione si Luminaria à beneficis corpore vel radio defluunt, & applicant maleficis, superuiuet tot menses, aut dies, aut horas, quot sunt gradus inter Luminare, & maleficam,

ficam, iuxta beneficæ vires, propinquitatēque ac maleficæ robur.

6 Si benefica vel radius subsequitur, malefica verò præcedit, à qua defluit Luminare, superuiuet natus: patietur tamen aliquid nascendo, aut postea, quid monstruosum.

7 Si in hac constitutione maleficæ super beneficas adiuuantes eleuantur, viuet natus in pœnam, & subiectionem: & exponetur. Sin è contra, exponetur; & alij parentes sibi nutriēt illum.

8 At si etiam tunc benefica cooritur, vel applicat Lunæ, & malefica occidit, adoptabitur loco filij à nouis parentibus.

9 In partu geminorum, si stella vna earum, quæ horoscopo & locis Luminarium imperant, configurata eis, vt fiant gemelli, fuerit in occidente succumbens, semiuiuum est quod nascitur, & frustum carnis.

10 Quod si præter id à malefica eleuata afficitur, non potest nutrirī. sufficit enim parum ad geminos occidendos. quia &c.

*De vitæ spatio superuiuentium
agnoscendo.*

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 FRUstra quærimus de euentibus vitæ, nisi spatium vitæ prænoscamus.

2 Dignoscitur vita ab aphetico loco, & à dominis illius, & ab interfectoris.

3 Vitæ gubernatores sunt quinque, Sol, Luna, horoscopus, pars fortunæ, & dominus horum locorum.

4 Loca aphetica sunt quinque, medium cœli, horoscopus, domus 11.7. & 9. iuxta ordinem positum: reliquæ domus, quoniam sunt inconiunctæ horoscopo, & vaporibus occupatæ, sunt inutiles. Similiter quæ sub terra, quoniam non possunt inde vitam, quæ dies est viuentis, dare, nec significator in eis de vita decernere. licet Arabes secus opinentur.

5 Domus continet quinque gradus ante cuspidem, & 25. post.

6 Semper sunt plures aphetæ in iis, qui adolefcunt. debilis est qui habet vnum.

De

De aphetæ principalis vitæ gubernatoris electione.

ARTIC. II.

1 **I**N die eligitur primo Sol si est in aliquo quinque locorum Apheticorum : deinde secundò Luna, si Sol non est in aphetico: deinde tertio Planeta habens in loco Solis, horoscopi, & præcedentis interlunij, si interlunium præcessit, tres ex quinque dignitatibus, quæ sunt domus, trigonus, exaltatio, terminus, & aspectus, cui antisidium, & æquidistantia connumeratur : quartò, sed si neque hic est aptus, fiet horoscopus princeps apheta.

2 In nocte verò primò eligitur Luna, si est in aphetico loco : secundò Sol si sub horoscopo 25. gradibus : tertio Planeta, qui habet tres ex quinque dignitatibus in locis Lunæ, & fortunæ, & præcedentis plenilunij : sed in loco Luminaris quod est super terram, si plenilunium tamen præcessit.

3 Sed si præcessit interlunium in nocte sume horoscopum : si plenilunium, nec Planeta potest esse gubernator, elige partem fortunæ, si est in loco aphetico. Sin minus, horoscopum.

4 Si Sol, & Luna, & gubernator, sint in locis apheticis, præfer eum, qui plus dominij habet, si in æquæ apheticis sunt omnes. Etenim si Sol est in 9. & Luna in 10. quamvis de die, eligitur Luna : dum tamen Sol non sit temporis dominus. Si Sol est in 11. & Luna in 10. sunt pares ob prærogatiuam diurnitatis. Præponitur ergo qui maiorem habet dignitatem, aut testimonium à gubernatore. Itaque de nocte Sol in prima præfertur Lunæ in nona & septima esistenti, quoniam, &c.

5 Quando gubernator est dominus vtriusque temporis præfertur Soli & Lunæ, si est in meliori loco aphetico. Hoc est dominium vtriusque temporis, habere dignitatem in locis Solis & Lunæ, & horoscopi, & plenilunij, & nouilunij præcedentium.

6 Dominus genituræ, qui est potentissimus Planetarum roborat vitam, non autem metitur, ut putant Arabes, nisi sit princeps apheta.

R

De

*De vitæ dimensione per directionem aphetæ
ad interfectores.*

ARTIC. III.

1 **D**Vplex directio. Altera recta, per quam interfectior ad aphetam ducitur secundum consequentiam signorum, vt inter medium cœli, & horoscopum. Altera conuersa contra successionem signorum, quoniam apheta ducitur ad anæreten. Fit etiam altera in consequentia signorum ibidem recta secundum ascensiones aphetæ. Sanctus Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metitur à motu obliquo.

2 Quoniam in quo gradu signi & situ ad mundum est apheta ibi largitur & exorditur vitam homini seorsum pro se viuenti, necesse est, vt quando alter Planeta ad illum situm mundi deuenit, aliquid faciat in vita siue boni siue mali pro sui conditione. Hoc autem facit statim in principio post vnâ, vel duas, vel tres, vel quinque horas, &c. Sed non interficit, quoniam datum est homini viuere tot annos, quot sunt gradus inter aphetam, & maleficam ad situm eius venientem. Necessariò tamen semper in illo situ malæ & bonæ stellæ afficiunt natum singulis diebus, si quis bene consideret. & ex hoc possumus aphetam indagare, tanquam ab effectu. Videtur ergo apheta, & interfectior, tunc potius significare, quàm causare vitam & mortem: alioquin interficeret subito cum ad aphetæ situm accederet, quod non facit, sed post tot annos, quot intercepti gradus: quoniam neque reperitur interfectior in suo loco originali, sed gradus in quo ipse fuit est lethalis. Ergo plus significationis, quàm causalitatis, est in hoc negotio. Nisi dicas causam illam non perficere effectum, nisi post annos interceptorum graduum, quem incipit à principio: propterea que verum esse nos semper ad mortem tendere. hoc etiam mirum, res inferiores in motu subdeficientiæ, qui nihil est, vitam habere. At verò si tellus circa Solem immobilem circumfertur, vt videtur Pythagoreis, tunc deductio erit aphetæ ad interfectorem, sicuti solemus vulgariter metiri.

3 In directione autem conuersa è contra angulus interficiens pergit

pergit ad aphetam contra id quod dixerat Ptolemæus. Verum si stat tellus, sic est, vt dicit. Apheta ergo ad interfectorem. Et quoniam dum super terram est, vitam dat, cum submergitur, indicat vitam sepeliri. Submergitur autem motu diurno: vnde etiam puto, etiam motu diurno, quodocunque aphetæ locus in locum maleficum incidit, hominem aliquid mali pati: esseque maleficum omnem aspectum hostilem, & sidus repertum in situ occurrante contra signorum seriem. Et qui hoc intelligit singulis diebus noscet quando mala & bona illi occurrent ex locis radicalibus. quod licet quando apheta contra seriem signorum in bonos & malos peruenit locos, & quando mali & boni secundum seriem eidem occurrant.

*De interfectore, & tempore interfectionis in
directione conuersa.*

ARTIC. IV.

1 **I**N directione conuersa est tantum vnus interfectior angulus occidentis: ergo nulla malefica inter aphetam & occidentis angulum potest occidere. Apheta enim ad illam vadit, non inuaditur. Solus autem angulus tantum potest, quoniam ibi apheta quasi se præcipitat à vitali situ.

2 Stellæ ergo interiectæ inter aphetam & occasum, vel radij, non interimunt, sed beneficæ adiiciunt tempus vitæ, maleficæ adimunt.

3 Numerus temporis adiecti, vel ablati, colligitur ex partium vniuscuiusque situ. Quot enim fuerint horaria tempora interdiu diurna, noctu nocturna, tot significantur anni. Qui sanè numerus cum in ortu fuerit, idest cum apheta, integer seruandus est, & secundum distantiam ab apheta in occasum proportionem attenuandus, donec ad occasum in nihilum redigatur.

4 Horaria tempora est numerus graduum æquatoris & minorum, qui ascendunt in quacunque hora temporali. Sunt autem horæ astronomicae æquales: at ciuiles inæquales, quæ ex arcu diurno & nocturno, quamuis inæqualibus, diuisis pariter in sex, sunt. Et quia signa tortuosa alia, alia recta, ascendunt, plus

R 2

minusve

minúsve æquatoris intercipiunt. Igitur, si Planeta interponet se ipsum, aut radios, in nocte, cape horaria tempora, nocturna; si in die, diurna. Ac multiplica tempus distantia Planetae interpositi, vel projectorum radiorum, per horaria tempora, & diuide per duodecim, idest per numeros horarum.

5 Bis & ter hac conuersa directione vsque non inuenio apheetam, cum peruenit ad angulum, mortem afferre: sed mala non desunt. Propterea non facile concedam Ptolemæo sic omnino vitæ spatium ibi metiendum. Sed per rectam deductionem operabimur.

6 Planeta retrogradus non immerito Arabibus conuersam requirit directionem. Sed quousque eius retrogradatio processerit, si aliquid interim illi occurrat, adde & rectam: quæ ad retrogradum tardius perueniet promissor malus, bonúsve.

De intersectoribus & interfectionis temporibus in directione recta.

ARTIC. V.

1 **I**N directione recta interfectores duo sunt Saturnus & Mars, & eorum aspectus oppositi, & quadrati. Ergo sex.

2 Interimunt etiam antisecia maleficarum dictarum, si principio aspexerint apheetam, quando ad illa perueniet directio. Similiter æquidistantia in obedientibus, & imperantibus, non impedita per multam latitudinem.

3 Interficit etiam quadratum sinistrum apheetæ secundum seriem signorum naturaliter in directione: quoniam ad contrarium fit signum, & gradum.

4 In signis tamen breuium ascensionum interficit trigonus maleficarum, & longarum ascensionum etiam sexagonus: quoniam æquivalent quadrato, vt dictum est in primo libro: & hoc in parte sui ascendente, & descendente accidentali ipsius cæli.

5 Cum Luna est apheeta locus quoque Solis interimunt, si fuit à principio in aspectu hostili, vel imbutus radiis maleficarum. Si beneficarum, etiam in aspectu hostili non occidit.

Diuersa

Diuersa rationes euadendi & certificandi mortem, & malos euentus, ex occurſu maleficarum vario.

ARTIC. VI.

1 **N**Otandum, quod radij hostiles beneficarum non occidunt, neque nocent, neque iuuant. potius autem iuuare solent cum difficultate. Sic neque amici aspectus maleficarum nocent aut iuuant. Solent tamen nocere vbi à principio malè aspexerint, & vbi æquiualent hostilibus.

2 Si Copernici doctrina verax est, oportet aspectus in Zodiaco considerare: quia est circulus realis in cœlo, æquator autem in terra. vnde Arabes in Zodiaco indicant aspectus, & partiuntur domicilia. Si autem rectius sapit Ptolemæus, in æquatore sunt accipiendi. Et quidem quod in Zodiaco semper accipiendi sunt in omni constellatione & iudicio concedunt Ptolemaïci. Dicunt tamen in solius aphetæ directione, vel in directionibus omnium, tantummodo in æquatore esse capiendos. At profectò si configuratio valet in Zodiaco, & directio valebit. Sed fortè dum simul ascendunt, mutatur aspectus æqualis eorum, fitque inæqualis ob signorum rectitudinem, & tortuositatem, & sic verè in æquatore, qui est regula motus diarij, considerandi veniunt. Oportet enim signa in æquatore intelligere: alioquin non semper erunt gradus 90. inter angulum & angulum, vti palàm profiteamur omnes.

3 Considera igitur aspectus in æquatore, & in Zodiaco: & cum concordant, puta eos fortissimos: cum discordant, debiles. Et tunc vtriusque proprietates considera: & iuxta vincentem iudica. vincit autem propinquior gradibus 90. At si signorum est contrarietas, & non numerorum, vtique oporteret, cum ad quartum signum peruenit directio, quamuis non ad gradus 90. effectum malum prodire. hoc autem falsum est. Ergo natura aspectus, & signi simul considerata est.

4 Aliquando etiam non interficit anæretes, id est locus interfectorius hostilis, ad quem directio peruenit.

Vel quia est in termino beneficæ.

Vel quia benefica est ibi corporaliter succedens.

Vel quia proiicit radios ad illum locum quoscunque, siue hostiles

stiles siue amicos : ita tamen vt non excedat sui orbis terminum.
 12. ♀ 8. Vel quia apheta & anæretes sunt in diuersa latitudine.

5 Planeta quoque sub radiis non interficit , neque viuificat, nisi quando Luna est apheta locus Solis imbuti maleficarum radiis , absque beneficis.

6 Quando nocentes & auxiliantes concurrunt , iudica pro uincantibus numero & robore. & sic si plures, & robustiores, maleficæ , occides ; si beneficæ , viuificabis.

7 Eclipsis & cometa malefici super locum directionis & aphetæ solent occidere : similiter in aspectu hostili.

8 Probatum est etiam, quod si progressiones aphetarum, & transitus stellarum super progressus , & directionem , fauent vitæ , locus interemptorius non interimit , sed expectat , donec transeant (de progressibus , directionibus , & transitibus , in sequenti libro dicemus , de mortis genere in fine huius.)

9 Si autem nocent , certificant mortem , & augent mala. si medio se habent modò , mediocriter.

10 Occursantibus pluribus intersectoribus à potentiori iudicium euentus sumes , vel primam partem euentus à primo occurrente , posteriorem à posteriori.

11 Qua via iuuat aut noceat planeta nosces ex radicali figura. Si enim dominatur loco fortunæ , per diuitias auxiliabitur , aut nocebit : si loco itinerum , itineris gratia : si horoscopo , animi virtute , vel vitio. Sed peculiariter in morbis iuuat & per medicinam : in violentis necibus per magistratum. Venus autem in violentis per gratiam, amicitias, donaque in morbis, oraculi præcantatione, mirabilibusque modis.

12 Tandem haud abnuam , quod Luna interficit imbuta radiis maleficis , si à principio malè aspexit. Similiter & Mercurius maleficio imbutus à principio malè aspiciens : præsertim si vnus aut debilis sit princeps apheta. Vide lib. 5. cap. 2. de directionibus.

De forma & temperatura corporis generaliter.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 Significatores corporis & temperiei sunt hoc ordine decernentes. Primò dominus horoscopi. Secundò dominus loci
 Luna.

Lunæ. Tertio domus horoscopi à principio ad finem. solet enim & plura signa complecti. Quarto locus Lunæ. Quinto stellæ coascendentes domino horoscopi. Sexto stellæ coascendentes domino loci Lunæ. Septimo stellæ coascendentes ascendenti, id est horoscopo. Octavo stellæ coascendentes loco Lunæ.

2 Expertus sum centrales stellas horoscopi omnibus præualere. Siquidem M. Delficus, & Dux Nuceriæ habentes Aldebaran in centro horoscopi, sunt manu prompti, celeres ad iram, superbi, omnino martiales, & in colore subrubro. id utrique indicant. Dux autem habet & Lunam in Aldebaran aspectu: idcirco colore croceo, ac rubro simul tingitur, & instabiliter, ut videatur continuò colores mutare, nec pictor possit illos imitari satis.

3 In hoc decreto considerabis regionem. Nam Saturni est subnigrum facere in nostro climate: at in Germania minus flauum: in Æthiopia nigerrimum. Nota etiam educationem & stirpem. Caracciolorum enim familia, rubrorum vocata, omnes natos edit rubros. Ergo Saturnus in ea faciet minus subnigros, quàm in aliis. Oportet & patrem & matrem nosse aliquando. causæ enim particulares modificant generales: sic de cæteris.

*De eodem speciatim ex planetis significatoribus
& qualificantibus.*

ARTIC. II.

1 SATURNUS orientalis facit flauos, commodè habentes, capillis nigris crispis, oculis magnis, statura moderata, temperatura humidior ac frigidior: occidentalis nigos, macilentos, paruos, capillo simplici: tenues aliquantulum, moderata statura, nigris turbidis oculis, temperie frigidiori ficciorique.

2 IUPITER orientalis albos cum quadam coloris commendatione, capillitio mediocri, nigris nitidis oculis, bene magnos, forma venerabili, temperie calida humidâque: occidentalis albos colore, sed indecenti, capillis rigidis, aut recaluastris, & caluos, statura mediocri, temperie humidior.

3 MARS orientalis rubescens, bonæ staturæ, valentes, oculis cæcis, hirsutos, capillamento mediocri, temperie calidiori ficciorique: occidentalis rubentes omnino, statura mediocri, exiguo capite

capite, subtenues, flauis capillis, temperie sicca, oculis caruleis cum Luna.

4 Venus similia Ioui, nisi quod elegantiora, & plausibilia muliebremque magis habitum decencia, omnia teneriora: peculiariter dat oculos decenter sublucidos.

5 Mercurius orientalis flauescens, statura temperata conformi, oculis exiguis, capillamento mediocri, facie oblonga, temperatura magis ad calidum accedente: occidentalis flauos, rara ac tenui corporis textura, oculis cauis, caprinis pedibus, tenues, subru-bescentes, constitutione corporis sicciore.

6 Sol opitulatur ad formam decentiorem, & oculos claros, & grandes, albidos. Luna praesertim in separatione à significatore formæ, generaliter ad maiorem conformitatem, & robur, & temperiem viridiorem, & quandam rotunditatem: specialiter vero habita ratione illuminationis: quoniam in prima quarta est calida & humida: in secunda, calida & sicca, ut prius scribebamus. Oculos dat cum h virides. Aspice planetas in cælo, nam subito nati vultum repræsentant consideranti: & cum miscentur, misce decreta.

7 Stellæ matutinæ, & apparentes, ingentia efficiunt corpora: in prima statione, valida ac firma: in retrocessione, immoderata, malè temperata: in secunda statione imbecilliora. Occidentales, nullius dignitatis, & vitiorum fecunda. hoc autem de superioribus dicimus magis, quas inferiores æmulantur.

8 Misce iudicium, quando plures sunt significatores, & ex temperamento argue mores animi: quoniam ipsum sequuntur necessariò secundum Galenum: sed dispositione tantum, secundum D. Thomam. vide Phys.

De eodem ex quartis anni.

ARTIC. III.

1 **A**B Ariete in Cancrum nascuntur coloris grati, grandes, valentes, oculis nitidis, magis ad humidam calidamque temperiem tendentes.

2 A Cancro in Libram, colore medio, conformi statura, valentes, oculis nigris, hirsuti, capillis crispis, calidiores & sicciore.

3 A Libra in Capricornum, flauis, graciles, maculosi, raræ texture,

turæ, capillamenti mediocris, decentibus oculis, frigidiores, fici-
ciores.

4 Ex Capricorno in Arietem, fusci, statura conformi, capillis
rigidis, subtenues, temperie frigida & humida.

5 Hæc decreta intellige in signis non stellatis: quoniam à Solis
viribus, sic pro situ moderatis, fiunt ista generaliter. Equidem
intelligo eadem in præfatorum signorum temporibus: quamuis
Cardanus de signis horoscopi & Lunæ, & in quibus sunt horum
domini, intelligendum puter, quod verum est magis si concor-
dauerint cum tempore. Nec tamen dico his in temporibus omnes
nasci iuxta decreta memorata. possunt enim in horoscopo habere
signa æstiuæ, qui nascuntur in hyeme, & fixas trahentes in alium
colorem. Tu misce decreta, & pro vincente iudica.

De eodem ex signis stellatis.

ARTIC. IV.

1 Signa figuræ humanæ in Zodiaco, & extra, conformia & tem-
perata corpora producant: cæteræ deformant trahentes ad
propriam formam: & quodammodo eis similia euadunt corpora
membræque, vel magnitudine & paruitate, vel robore & teneri-
tudine, & conformitate & difformitate.

2 Magna efficit ♄ my & ➔ præsertim cum Ioue: parua X ☿ ♀.

3 Item ♃ ♀ ♄ priora corporis dant valentiora: inferiora, in-
firmiora.

4 Contra ➔ ♄ II anteriora ad imbecilliolem temperaturam:
posteriora ad robustam trahunt.

5 Similiter my ♄ ➔ conformitatem adducunt & commoda-
tionem.

6 At ♄ X ♀ inconstantem, & incommensuratam. Sic de cæ-
teris, quorum misce significata.

7 Oportet prænosse stellarum figuras apud Arginium. Fre-
quentia siquidem stellarum facit robur: dispositio commensura-
ta, decentem formam: distantia in longitudine, proceram statu-
ram; in latitudine, crassum corpus. hinc physionomizandum ab
astris non inutiliter.

De vitiis & morbis corporis generaliter.

CAPVT VI. ARTIC. I.

- 1 **V**itium semel infligitur, nec perseverantes dolores affert, vt cæcitas, clauditas. Morbus verò vel continuos, vt febris: vel reciprocos, vt podagra, chiragra: vel vtrumque, vt calculus.
- 2 Fiunt morbi & vitia in prima, septima, & sexta domo, (quæ inconiuncta horoscopo.)
- 3 A maleficis ibi existentibus corpore, vel radiis hostilibus prorsus, vel succedentes gradus afficientibus.
- 4 Præsertim quando Luminaria duo sunt in angulis, vel simul vel ex aduerso sic affecta.
- 5 Potest etiam vnica malefica, si sit in centro, offendatque Luminaria, morbum facere.
- 6 Malefica in sexta plus efficit corpore, quam radio, & plus si etiam ferit quadrato radio angulum medij cœli, vel imi. datur & duodecima morbis, & octaua.
- 7 Si domini ascendentis, & loci Lunæ, vel Luna in præfatis locis, à maleficis afficiantur extra positos, aut maleficæ ibi positæ illos afficiunt alibi positos.

De natura vitij, morbiq; & partibus affectis à signis.

ARTIC. II.

- 1 **T**ales morbi vitiaque sunt iuxta naturam maleficæ, & affecti sideris, & signum Zodiaci ibidem existentium. hoc est in prima, septima, sexta, duodecima, à configuratione stellarum, & locis respectu cardinum.
- 2 Partes afficiendæ in corpore indicantur à partibus signorum in loco horizonti affecto, & vtrum vitium, an morbus, an vtrumque. Astrorum verò naturæ horum causas & genera declarant.
- 3 Partes finitoris sunt termini signi affecti, de natura quorum sunt termini, inquit Haly. Vt si sint termini Mercurij indicant affectum in lingua, vel spiritibus, &c. Cardanus autem Arabum placitis innixus, partes corporis per signa indicatas intelligit.
- 4 Nam ♀ habet caput, ☿ collum, ♊ brachia, ☊ pectus, ♋ à mucrone

à mucrone pectoris ad vmbilicum, m abdomen, n nates, w pu-
denda, + coxas, 3 genua, ≈ tibias, X pedes. Per membra à pla-
netis indicata intelligit interiora.

*De eodem à planetis significatoribus, vel qua-
lificatoribus.*

ARTIC. III.

- 1 Saturnus præest auditui dextro, vesicæ, spleni, ossibus, me-
lancholiæ, pituitæ crudæ non naturali, cartilaginibus, li-
gamentis, dentibus, & retentiua facultati.
- 2 Iupiter tactui, pulmone, arteriis, sanguini, iecori, carni, & di-
gestiua facultati.
- 3 Mars auditui sinistro, renibus, venis, pudendis, felli, bili, inte-
stinis, sedi, & expulsiua facultati.
- 4 Sol visui, præsertim dextro, cerebro, cordi, nervis, dextrisque
omnibus arteriis, sanguini arteriali.
- 5 Venus olfactui, hepati, carni, gustui, semini, valis seminariis,
pudendis vtriusque sexus, ventriculo, mammillis, lacti, humido
radicali, & appetitiua, attractiuaque.
- 6 Mercurius sermoni, menti, rationi, linguæ, nervis, memoriæ,
digitis, spiritibus animalibus.
- 7 Luna menstruo sanguini, gulæ, stomacho, ventri, vulvæ, fi-
nistrisque omnibus, cerebro, oculo sinistro, pituitæ naturali. Et
quando est plena significat pituitam multam inspidam, & dul-
cem: & si miscetur Saturno, amaram, quia multa difficile crasset-
cit, & amarescit. At vacua lumine, paucam. & tunc si miscetur
Marti, facile amarescit, & salfescit.
- 8 Idem membrum potest à duobus & tribus regi planetis: vt ce-
rebrum à Luna ratione substantiæ: à Sole ratione arteriarum, &
principatus: à Mercurio ratione spirituum & facultatum animalium.
- 9 Planetæ dominantur animalibus, & plantis, quæ habent in sub-
stantia, & in figura symbolum cum membris nostris: vt Sol citro
cordi per simili: Saturnus cupresso, melancholiæ symbolo. Omnia-
que dura, magna, tetra dabis Saturno: Ioui temperata, alba, ve-
nusta, procera: Veneri consimilia, sed muliebria magis: Marti
rubra, acuti saporis, calida, sicca, vt piper, nasturtium, &c. Lunæ
mollia, mutabilia, humida, vt caneros, betas: Soli magna, odo-
rifera, splendentia, vt palmas, lauros, leones, gallos: Mercurio
communia, artificiosè concinnata, varia, &c. de quibus alibi.

De vitiis speciatim.

ARTIC. IV.

Vitia plerunque fiunt, cum maleficæ sunt orientales: morbi, cum occidentales. robur etiam considerabis.

De cecitate.

ARTIC. V.

Fit cæcitas alterius oculi, quando Luna solitaria in præfatis angulis, aut coniuncta, aut opposita, aut quadrata Soli reperitur, vel in antisceiis.

2 Itémque cum coniuncta, aut opposita Soli applicat nebulosis, vt Præsepis stellis, aut Pleiadibus, aut aciei Sagittæ, aut aculeo Scorpij, aut partibus Leonis inter Berenices crinem, aut urnæ Aquarij.

3 Quatuor sunt loci facientes cæcitatem, & morbos in oculis: primus nebulosarum: secundus Galaxia: tertius stellarum occultarum: quartus stellarum de natura Solis & Martis, aut Lunæ & Martis.

4 Quando fuerit Luna in vno angulorum, similiter & Mars, aut Saturnus in centris, vel ipsi occidentales ad ipsam orientalem ascenderint. Hoc Haly intelligit sic: si Mars in 3. ♋, & Luminare in quinto ascendente, Arietis primo, & est idem cum modo Solis. Vel Luna sit in 10. ♋ in occidente, & occidentis gradus sit 4. ♋ & Mars in oriente in 12. ♎, tunc Luna est occidentalis à malefica, & malefica ascendit motu diurno ad eius oppositionem. Vel ascendant 28. m, & Mars sit in gradu 3. ♎, & Luna in primo, tunc enim Mars est propinquior orientis angulo, quàm Luna. Ego intelligo ascendere ad situm non ad gradum.

5 Item quando vtrique Luminari in eodem signo vel opposito configurantur maleficæ hostiliter, matutinæ ad Solem, vespertinæ ad Lunam, vtrumque oculo læsionem minatur.

6 Item quando loco Lunæ fuerit Sol, & ante ipsam Saturnus, vel Mars, cæcitas significatur.

7 Mars

7 Mars plagam, vstionem, ferrum, pulsationem minatur: & Mercurio iunctus facit hoc in palæstris, gymnasiis, aut ab hominum malorum incurribus. Saturnus verò per suffusionem, frigus, glaucomata.

8 Fit idem ab vno malefico vnum tantum Luminare feriente. vt in nobili Fogiano accidit. Nunc habet quidem Saturnum in 9. in gradu 29. 30. ☿ retrog. Lunam in 11. & 7. Leonis defluentem à Præsepi nebulosa, & 4. occultis: & à sextili eiusdem Saturni, Solem in 21. ♄, in æquidistantia 24 positi in 12. domo, in gradu 9. ♀: & Martem in 4. ♀: Mercurium & Venerem in 7. & 8. ♄: nihilominus cæcatus est quando peruenit Luna per directionem ad 29. ☿ quadratum Saturni: & in vtroque oculo: ita tamen, vt videat exilem lucem, & res quasi atoma corpuscula. Sperarem salutem ob aspectum ♀ & ☿ à religione, & medicina, nisi directio ad Martem properaret.

9 Galaxia in ascendente cum Luminaribus facit albos capillos nati quasi senis, & totum corpus molle, infirmumque, & oculos cæcutientes, qualis est filia Carcerarij, quæ habet Solem in præsepi: & ascendit Cancer cum Galaxia & Luna.

10 Semper Luna in Solis quadrato, aut diametro, visionem labefactat, cum præsertim ei applicat, tempore quidem, quo directio perficit applicationem.

De sterilitate.

ARTIC. VI.

1 SI Venus fuerit in prima vel septima, sed magis in septima, Saturno configurata oppositione, quadrato, antisecio, vel commutans dignitatem cum eo, vt ♄ in ☿, ♀ in ♀, & ♂ super ♀ eleuetur, aut opponatur, maribus sobolem negat, fœminis abortiones, crudos partus, & laceros fœtus decernit, præcipuè in ☿ ♀. ac si Luna Marti in ortu se applicat.

2 Deterius erit si Mercurius Veneri iungitur, aut configuratur, aut dignitatem cum Saturno commutet: & Mars rursus eleuatur super eam, aut opponitur. Fiunt sic eunuchi, & hermaphroditi, & quorum genitales concreti sunt meatus.

3 His ita configuratis, si etiam Sol configuratur, & Luminaria & Venus masculina sunt, & Luna occidentalis, & ad eam malefica

proximè sequentes partes ascendant, mares euirati nascuntur, vitiis affecti, præcipuè in ♀ & ☿: fœminæ verò steriles, infrugiferae. Aliquando neque ab oculorum vitiis liberi sunt tales nati, quoniam Luminaria sunt affecta.

4 Hæ constitutiones valdè potentes dant vitia à natiuitate: debiles verò in transcurso ætatis: prout fortitudo constitutionis & situs ad Solem, & ad mundum, & progressus, & ingressus, & directio ferunt. Hoc ipse probaui in quodam Marchione, qui in 20. anno coeundi vim perdidit factus epilepticus ex parte ob Luminaris & ☿ cum ♀ læsionem, commutantis cum ☿ dignitatem.

De linguae impedimento.

ARTIC. VII.

1 **I**mpediti sunt lingua, ac balbutientes, quicunque Saturnum, & Mercurium, habent in prædictis angulis cum Sole, maximè quando occidentalis est Mercurius, & ambo cum Luna configurantur.

2 His iunctus Mars soluit impedimentum, cum obuiauerit.

3 Hoc idem euenit in 6. omnibus præfatis, vel altero, existentibus, vel significatore ex 6. alterum aspiciente, vel si malefica 6. dominatur, & alibi sit lædens: erunt tamen leuiores, sed in oppositione pessima, in sextili leuissima: in signis mutis ☿ X ♀, magis: in raucis ♀ ☿, aliquantum.

4 Equidem mihi est cum Sole Mercurius & Saturnus sub radiis occidentalis in prima, vel potius in duodecima: nec tamen lingua mihi est impedita, nec valdè loquax. Credo quoniam constellatio est in ♀ signo pulchræ vocis, & malefica sub radiis, & in sextili Iouis: propterea minimè læsum esse. Sed Fr. Iulianus habet X in ascendente, & in angulo opposito ☿ quasi centralem in ♀ 3. & post ipsum in 19. gradu ♀, in 22. ☿, in 27. ☿: nihilominus balbutiit multum, donec directio horoscopi ad ☿ in 27. X, & ad sextilem ☿ in 24. eiusdem peruenit. nunc melius se habet. Lunæ quoque læsio in signo muto, & in horoscopo balbutientem facit, vt Principem Stilianii. Mordaces habent ☿ cum ♀.

De

De claudis, gibbis, & contortis.

ARTIC. VIII.

1 **S**I Luminaria ascendant in angulis ad maleficas positas in Scentris, aut oppositas, & maximè si Luna sit in nodis, vel in flexuris, seu tropicis propriis, aut in signis obnoxiiis, seu detruncatis \vee \oslash \ominus ω \mathfrak{P} , vitia corporis fiunt, gibbositas, claudicatio, luxatio.

2 Si Luminaria sint penitus simul cum maleficis, vitia hæc erunt à natiuitate: sin minùs, postea cum consenserint directio & progressus &c.

3 Si maleficæ tunc fuerint in M. C. & supra Luminaria eleuentur, aut opponantur, aut quadrentur, infligentur vitia à periculis grauibus, aut præcipitatione, aut latronum incurfione, aut quadrupedum istu.

4 Mars ab igne & vulneribus tumultuosè illatis, aut latrociniis. Et præcipuè cum Mercurio. Saturnus præcipitatione, naufragio, artuum contractione sic lædit.

5 In hac constitutione nodus australis peior est boreali, non solum Lunæ, sed etiam aliorum nodi & tropici. vnde Cauda cum Luna, & plerunque cum aliis Planetis idem facit in angulis, teste Cardano. Fuit Haly Luna cum \mathfrak{J} & \mathfrak{Q} in 12. domo in quadrato Solis & Iouis combusti in tertia domo, factusque est gibbus annis duodecim iuxta periodum.

In cuti.

ARTIC. IX.

1 **P**ORRò in tropicis & æquinoctialibus signis Luna sic affecta versante, vitia eueniunt in cute: in \vee ex vitiligine potissimum: in \oslash ex impetigine: & prope Galaxiam nimius albor & scrofulæ: in \ominus ex lepra, scabie, lue venerea: in \mathfrak{P} ex lentigine, & id genus aliis.

De

De morbis speciatim.

ARTIC. X.

EX eisdem iam dictis constitutionibus fiunt morbi, quando malefici contrario modo se habent, vt videlicet sint vesper-
tini cum Sole, matutini cum Luna.

Ex Planetis morborum authoribus, & qualificatoribus.

ARTIC. XI.

Generaliter Saturnus ventres frigidos facit superfluis humoribus plenos, pituitosos, defluxibus obnoxios, tenues, valetudinarios, dysentericos, ægrè sordes tussi eiicientes, colicos, leprosos, fœminas insuper vtero laborantes.

2 Mars expuentes sanguinem, atra bile detentos, anhelosos, affecto pulmone, scabiosos, continuè vstulationibus, scissuris, & in tectioribus partibus laborantes fistulis, sanguinis effluxibus, adustionibus inflammatis, & pascentibus vlceribus. Fœminas insuper abortibus, aut partu mutilo, & inchoato, aut corrosionibus.

3 Vtrique simul miscent vires & significata.

4 Item Venus veri, Mars æstati, Saturnus hyemi, Mercurius autumnio similes sunt, similésque horum temporum morbis morbos adducunt.

5 Peculiares sanè naturæ configuratarum stellarum peculiare morbi genus indicant.

6 Ad malorum vehementiam confert Mercurius. Nam Saturno frigus intendit ei conciliatus: & constanti motione pituitæ defluxus incitat, & humoris turbam, præcipuè circa pectus, guttur, ventriculū. Marti quoque operam nauat exsiccando, vt in vlceribus ex decoratione, & ficcitate prouenientibus, incrustatis apostematibus, igni sacro, lichenibus feris siue ex nigra bile orientibus, comitiali morbo, lepra, & his affinibus.

Ex

Ex signis cæli de eisdem.

ARTIC. XII.

I Vxta signorum in angulis in prædictis constellationibus re-
pertorum proprietatem fiunt certi morborum euentus. Vt in
♄ in primis, & ♀, & ♃, & in signis quæ terrestribus & aqua-
ticis sunt similia, fiunt vlcera depascentia, impetigines, scrofulæ, fi-
stulæ, lepræ, scabies, lues venerea. In ♃ & ♀ comitialis mor-
bus, & qui spiritum lædunt. In his propter ♄ & ♀: in il-
lis quia aquatica & terrestria pascuntur inhærendo, consimi-
les faciunt morbos. Qui ergo has figuras fecit, non memoriæ
gratia, sed symbolorum naturalium à Deo peritus scripsit.

De sanabili, insanabili, & tegibili.

ARTIC. XIII.

I N præfatis omnibus constellationibus, si nulla benefica con-
figuratur maleficis, aut Luminaribus angularibus, morbi, vi-
tiaque insanabilia, & grauiæ erunt.

2 Item si configurentur beneficæ, sed vincantur à maleficis, ni-
hil, aut minimum iuuant ad curationem, vt quando beneficæ
sunt in dignitatibus maleficarum, aut sub terra, & in cadentibus,
& vespertini, &c.

3 Si beneficæ fuerint potentiores, præsertim orientales, curabunt
morbos, & vitia regent, & honestabunt. ♄ humanis auxiliis, per
opes dignitatésque per se: at cum ♀ addit etiam per medicinam.
Venus verò prædictionibus & oraculis vitia elegantia & plausibi-
lia facit: vt in Tyresia. Et morbos diuinis auxiliis curat per se. Sed
cum ♄ non sine pœna, & ignominia vulgò nota, aliisque id ge-
nus, dum exorcizantur, &c. Cum ♀ verò non sine subsidio & lucro
ad ipsum ægrotum ex vitiis & morbis redundante. Hoc erat Pto-
lemæi tempore. Nunc autem sanati accipiunt dona & eleemosy-
nas. Alij lucrum ex Pythone, vt dicemus.

4 Nota quod à stellis morbi sanantur diuino prætextu secun-
dum Ptolemæum, vel quia sunt signa, vel quia concausæ cu-
rantis intelligentiæ. Non autem vitia sanantur à stellis vllò

T

præ

prætextu , quæ non nisi à Deo sanantur , vt patet ex Euan-
gelio de cæco nato , & aridis , & lunaticis. D. Thomas & Alb.
idem docent.

De qualitatibus animi generaliter.

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 **Q**ualitates animæ corporis temperiem , tanquam dispo-
nentem causam , sequuntur. Cœlum ergo potest super
mores dispositiuè: vt dicebat Sanctus Thomas in 3. contra gent.
de ♀ in bono statu. Sic & nos, & has in pueris ante vsum rationis
inclinationes, & operationes experimur.

2 A constitutione Mercurij cognoscitur intellectus , ratio ,
contemplatio. A Luna , & configuratis astris, mores, & actiones,
& sensuales operationes. Mercurius enim spiritus regit , Luna
cerebrum principium sensuum & neruorum & motionum , om-
nèsque humores corporis, quibus & spiritus & corpus nutriuntur,
quatenus humores.

3 Participant cæteri Planetæ. Nam ♂ habet audaciam, ♀ per-
tinaciam, ♄ simplicitatem &c. de quibus prius , sed significato-
res sunt ♃ & ♀.

4 Idcirco plerumque prauis sunt homines , ait Sanctus Tho-
mas , quoniam rationi sensualem affectum præponunt. hoc au-
tem & in astris significatur. Luna enim plerumque præualet Mer-
curio. Est enim sæpe robustior ob continuas Mercurij combusti-
ones & retrocessiones : præualet autem magis , quando est in im-
perantibus, & signis longarum ascensionum, ♀ in obedientibus, &
brevium ascensuum.

5 Læditur ♀ in aqueis valdè , maximè in ♄ , Saturnique radiis
infaustis. Combustus negat studium scientiarum , non autem elo-
quentiam, & historiam. Mihi autem nihil combustus negauit, nisi
libertatem à Rege: nec Tobix vespertinus, Martique iunctus. Lu-
na autem timet, qua afflicta etiam ratio hebetatur, quoniam à sen-
su indirectè pendet. sic etiam læso horoscopo.

6 In angulorum centris & horizontales & verticales maximè
conferunt moribus, vbi ♄ cautos, ♄ eruditos, ♂ efficaces, ♄ gra-
ues, ♀ facundos, ♀ promptos, ♄ comes.

7 Inspice primum locos Mercurij & Lunæ : secundò dominos
illorum:

illorum: tertio configuratas stellas ad dictos locos, & dominos: quarto & eorum habitus ad Solem, & ad angulos: quinto & cuiusque stellæ configuratæ, vel coniunctæ locis illis dominisque, proprietates.

De eodem ex locis seu signis.

ARTIC. II.

1 **S**igna mobilia generaliter faciunt publicolas ciuiliū foren-
sūū negotiorum cupidos, ambitiosos, diuinis vacantes, in-
geniosos, agiles, indagatores, inuentores, bene coniectantes, re-
futatores, diuinatores.

2 Bicorporea, varios, mutabiles, indociles, leues, mutationis au-
dos, vafros, amatores, studiosos musicæ, negligentes obuios, ad pœ-
nitendum pronos.

3 Fixa, æquos, assentationis inimicos, constantes, firmos, intelli-
gentes, tolerantes, laboriosos, rigidos, continentes, iniuriæ memo-
res, cœpti operis prosecutores, contentiosos, ambitiosos, seditiosos,
cupidos, difficile flexibiles.

4 Mobilia, ad ingenium; communia, ad conuersationem; fixa, ad
regnandum faciunt aptos. quia &c.

*De eodem ex dominis locorum qui dominatores &
qualificatores dicuntur.*

ARTIC. III.

1 **D**omini locorum considerantur secundo, qui si Lumina-
ria fuerint, omittuntur. Sunt enim generales causæ, confe-
runtque moribus, vt dicimus, summitates: sed pro eis substituemus
alios dominatores in eisdem signis.

2 Quando Luna & Mercurius configurantur, compositi sunt
mores, concordatque sensus rationi. Similiter quando domini lo-
corum ♀ & ☿ configurantur simul, nil melius ad condecetiam.

3 Si non se aspiciunt ☿ & ♀, & eorum domini non configurantur,
neque mutant dignitates, mores erunt incompositi,

4 Vnus est dominus, quando in vtriusque locis dominatur, vel al-
ter dominator est sub radiis, aut nō sic dominatur, vt alter in vtro-

T 2

que

que loco: quando verò omnes domini sunt sub radiis, non aderit significator, & natus erit agrestis, vt in sæculo aureo.

5 Si domini locorum ☿ & ♃ sint in propriis locis, & dignitatibus, faciunt mores & operationes illustres, non impeditos, lucrosos, & validos, nil mali patientes, sed boni multum habentes, ob virtutes.

6 Hoc propriè faciunt, cū vtriusque significatoris, idest ☿ & ♃, locos gubernant, aut aspiciunt: vt si configurati ☿ à Luna separètur.

7 Si aliter siti sint, obscuros, inchoatos, occultos, infœlices in actionibus & contemplationibus.

8 Si super dominos morum alius Planeta eleuatur, malum, præfertim si illi fuerint imbecilles. Nam si domini morum sint malefici, erit natus improbus, & facinorosus. Et si nullus eleuatur Planeta, impune committet scelera & lucrabitur inde, vt vsurarij & latrones. Si eleuatur benefica super maleficas punietur à iudice, & infamabitur apud bonos viros. Si malefica super maleficos dominos, opprimetur à prauis hominibus sui similibus & coniuratis in flagitio. Si autem dominus gubernator morum est beneficus, & nullus eleuatur super eum, erit illi nato probitas lucrosa, & gloriosa. Si eleuatur malefica super beneficam morum dominam, punietur à tyrannis & improbis, sicuti viri sancti. Si autem eleuatur benefica discors, probitas erit illi ad contumeliam & vilipensionem, vt ait Iob: Deridetur iusti simplicitas. & sæpe occidetur vt ouis, aut damnabitur etiam à bonis: vt sanctus Chrysostomus à S. Epiphania. Et si sit ♄, dominus morum in ♃ vbi cadit, habeatq; ♀ oppositam in ☿ sua dignitate ex auge, & tunc ♄ retrogradus est, erit natus ita deiectus, vt ab omnibus ad suam trahatur sententiam, & ab ipsis bonis sicut inutilis habeatur, id quod Cœlestino V. Papæ accidit.

*De locorum dominis, seu morum gubernatoribus
sigillatim.*

ARTIC. IV.

1 Solus h animi gubernator, dominus locorum ☿ & ♃, si bene situs fuerit respectu orbis & angulorum, efficit natos nimium corporis & vitæ studiosos, rigidos sententiis, profundos meditationibus, austeros, pertinaces, laboriosos, imperiosos, scelerum seueros vindices, superuacaneis intentos, auaros, violentos, inuidos, thesaurizantes.

Si

Si obscuro loco positus è contra, sordidos, præparcos, abiectos, pertinaces in sententia sua, inuidos, timidos, solitarios, maledicos, lugubri semper habitu, impudentes, superstitiosos, laboriosos, liberorum & amicorum negligentes, domesticis insidiantes, tristes, suam valetudinem nil curantes.

Si verò sit Ioui conciliatus in honesto loco, bonos, reuerentes maiorum natu, compositos, bene sentientes, aliis commodantes, impigros ex actu iudicij, quæstuosos, magnanimos, liberales, temere nihil inceptantes, familiarum studiosos, mites, patientes, prudentes.

Si in obscuro loco, ineptos, furiosos, formidolosos, superstitiosos, sacra versantes, incantatores, suspicaces, liberorum ocores, amicis destitutos, abditis locis latitantes, infidos, ineptè elegantiam affectantes, virulentos, dissimulantes, imbecilles, ambitiosos, ad pœnitendum pronos, fatuos, tolerantes malorum & iniuriarum.

Marti conciliatus in bona constitutione facit homines inceptantes citra delictum multa, ore libero, laboriosos, turbulentos, timidaudaces, rigorosos, immisericordes, fastidientes aliorum, asperos, bellaces, temerarios, seditiosos, fraudulentos, insidiatores, implacabiles ira, perturbationibus inhiantes, tyrannicos, cupidos, reipublicæ aduersantes, contentiosos, illatæ iniuriæ memores, funditus improbos, vehementes, intolerabiles, tumidos, inflatos, importunos, gloriosos, infestos, iniquos, impudicos, ab omni humanitate alienos, immobiles, pluribus sese negotiis implicantes, agiles tamen, artificiis idoneos, inuictos, & omnino lucrosos.

At cum eo infœliciter situs, raptores, latrones, falsarios, flagitiosos, turpi lucro deditos, incompositos, à liberis & necessariis abhorrentes, contumeliosos, insidiatores, fures, periuros, crudeles, nefarios, maleficos, homicidas, impios, sacrilegos, incantatores, sepulchrorum effossos.

Cum Venere in bono situ, mulierum ocores, ad senes propensos, solitarios, inamænos, ab ambitione remotos, formosa nativo odio declinantes, inuenustos, inuidos, austeros, alienos à congressu & conuictu, suis sententiis innixos, vates, religiosos, mysteriorum & oraculorum cupidos, sacrificos, diuinos, venerabiles, verecundos, philosophos, cautos, facile indignabundos, suspiciosos, zelotypos.

Cum Venere infœliciter situs, lasciuos, incontinentes, obscenos, sine deliberatione in actionibus, impuros, immundos, feminarum dolis expositos, præsertim domesticarum, audaces, infames, venereos, pulchra declinantes, obrectatores, maledicos, temulentos, obsequiosos, nefariè in cocundo affectos, & cum masculis, senibus, belluis impios, deorum irrisores, mysteriorum sacrorumque profanatores, infidos, calumniatores, nihil non tentantes.

Cum Mercurio in bono statu, curiosos, sciscitando auidos, iuris indagatores, rerum medicarum sacrarumque, & quas vulgò religio est non reuelari, studiosos, miraculorum architectos, captiosos, in diem viuentes, agiles, procuratores, solertes, acutos, amarulentos, diligentes, sobrios, industrios, lucrosos.

Contra infœliciter, nugones, iniuriæ memores, duris animis laboriosos, suorum ofores, inuidos, tristes, noctiuagos, insidiatores, proditores, immisericordes, fures, magos, incantatores, machinatores, dolosos in negotiis, facilèque impingentes.

2 4 solus gubernator in situ fœlici facit magnanimos, gratiosos, pios, reuerentes, hilares, humanos, magnificos, iustos, liberos, misericordes, affabiles, excogitandi vi præditos, affinium studiosos, principatui & regno idoneos.

Infœliciter verò situs facit quasi simulacra dictorum obscurius & humilius omnia, & pro magnificentia prodigalitem, pro pietate superstitionem, pro verecundia timiditatem, pro veneratione auram popularem, pro humanitate fatuitatem, pro amore pulchrarum rerum luxuriam, pro prudentia cunctationem, pro libertate responsandi & obloquendi libertatem, pro elegantia affectationem vocabulorum & vestium, &c.

Idem cum Marte fœliciter situs facit asperos, pugnaces, militari ingenio, ad res promouendas idoneos, dominos, nemini parentes, audaces, sponte periculis sese obiicentes, negotiosos, ore liberos, reprehensores, cœpta prosequentes, contentiosos, primatum semper affectantes, prudentes, insidiantes, vincendi studiosos, magnanimos, ambitiosos, omne iudicandi arbitrium sibi arrogantes. & hoc fœliciter.

At cum eodem in malo situ, contumeliosos, unicuique manus iniicientes, crudeles, irreconciliabiles, seditiosos, peruicaces, calumniatores, insolentes, cupidos, raptos, variabiles, leues, crebro actorum pœnitentes, temerarios, infidos, multo iudicio, cognitione

gnitione nulla, turbulentos, insidiosos, faciles, prodigos, querulos, nugaces, enormes, inconstantes.

Cum Venere foeliciter, voluptuarios, pulchrorum amantes, artificiosos, sciendi cupidos, musicos, cantores, leues, faudi expositos, beneficos, argutos, bonos, pios, deorum cultores, certaminum studiosos, prudentes, amatores, venustos cum maiestate, splendidos, gratos, liberales, iudicio præditos, honestos erga rem veneream, contentiosos, æqui amantes, honoris cupidos, decen-ter & eleganter probos.

Infœliciter verò, delitiosos nimis, effœminatos, saltatores, muliebri & euirato animo, sumptuosos, amatores, segnes, somnolentos, adulteros, ornatui indulgentes nimis, molles, ignauos, prodigos, ad cauillandum propensos, propè fatuos, passionum non coercentes, cultum & muliebre elegantiam affectantes, muliebribus sententiis, sacris insistentes, lenones, mysteriorum indagatores, fidos, sanè non improbos, gratiosos, affabiles, conuictu iocundo, & libere conuersantes.

Cum Mercurio foeliciter situs, litterarum cupidos, linguarum & geometriæ amantes, mathematicos, artifices, concionatores, ingeniosos, sapientes, bonos, dapfiles, ciuiles, phyficos, politicos, beneficos, fideles, bene moratos, liberales, turbarum amicos, callidos, lucrosos, veluti principatui genitos, pios, deorum amantes, dexteros in tractando, pios erga liberos, parentes, amicos, familiæ studiosos, eruditos, philosophos ob hoc existimatos.

Si infœliciter, fatuos, nugaces, facile errantes, contemptibiles, furore diuinatorio correptos, sacrificos, vaniloquos, amarulentos, simulantes sapientiam, stultos, superbos, commentores, incantatores, incompósitos, multa scientes, memoria tenaces, ad docendum habiles, minimèque impuris obnoxios cogitationibus.

3 ♂ solus foeliciter situs, generosos, ad principatum propensos, diuitiarum cupidos, versipelles, fortes, periculis se exponentes, temerarios, nulli parcentes, sine discrimine homines agentes, peruicaces, acutos, audaces, fastidientes aliorum, tyrannicos, pugnaces, iracundos, ad exercitum ductandum aptos.

Infœliciter verò, crudeles, contumeliosos, sanguinis & seditionis auidos, prodigos, vociferatores, percussores, temerarios, temulentos, raptos, infestos, immisericordes, perturbationibus obnoxios, furiosos, impios, familiæ & domesticorum negligentes.

Cum

Cum Venere in bono statu, amabiles, bene tractabiles, sociorum studiosos, suauiter conuiuentes, lætos, lufos, simplices, apertos, modestos, saltatotes, amatores, liberorum amantes, imitatores, voluptuarios, corporis cultum amantes, ad lasciuiam pronos, sagaces, sed sine damno, qui vitia sua tegere norint, prouidos, in aliorum censuram & reprehensionem non incurrentes, masculorum iuuenum æque ac fœminarum amatores, sumptuosos, iracundos, zelotypos.

Infœliciter verò, oculis emissitiis, segnes, procliues ad coitum, omnium securos, cauillatores, adulteros, contumeliosos, mendaces, astutos, corruptores domesticorum, & alienorum, festiuos ad cupiditatibus satisfaciendum, & facillè satiabiles, mulierum ac virginum constupratores, crebro se periculis obiectantes, callidos, immoderatos, insidiatores, periuros, faciles ad lapsum & dementiam, interdum seipsum ornare gestientes, audaces, peruersos, insolenter petulantes.

Conciliatus Mercurio fœliciter, vehementes in dicendo, militares, strenuos, agiles, indespectos, versipelles, habiles, sophistas, laboriosos, veteratores, lingua promptos & manu, inconstantes, ex insidiis adorientes, malis artibus imbutos, ingeniosos, deceptores, simulatores, curiosos, malorum amantes, prospere tamen agentes, cum æqualibus & similibus facillè & iocundè conuersantes, amicis commodos, inimicis incommodos.

Infœliciter verò, deceptores, alienorum vsurpatores, crudeles, periculis se exponentes, audaces, quos non rarò actorum pœniteat, faciles ad verbera, immoderati motus, audaces, fures, impios, periuros, irruptores, incendiarios, histriones, infestos, sepulcrorum effossos, truculentos, falsarios, infidos, incantatores, magos, veneficos, homicidas.

4 ♀ sola, & fœliciter sita, blandos, bonos, voluptuarios, omnibus expositos, cordatos, puros, saltatores, affectatores, lætos, laboris inimicos, artium amantes, decentes, Dei mirè reuerentes, habiles, in somniis fœlices, pios erga liberos & necessarios, beneficos, misericordes, liberales, lucrosos, libidinosos.

Infœliciter, ignauos, amatores, effœminatos, timidos, præcipitabundos, in coitum pronos, neque infames, neque claros, sed obscuros latentes.

Cum Mercurio fœliciter, ad opificia manualia promptos, animo philosophico, scientiis aptos, opifices, poëtas, elegantes, voluptua

voluptuarios, pios, prudentes, delicatos, latos, amicis amicos, varia machinantes, meditabundos, aptos mente, gaudentes officio, celeriter libentérque discentes sine magistri opera, amulatores optimorum, & pulchrorum affectatores, ore honesto, gratiarum affatim plenos, sermone amabili, cui credatur tanquam prophetico, moribus moderatis, probos, palæstra gaudentes, magnificos, acutos in iudicando, à mulieribus abstinentes, ad pueros propensos, & zelotypos.

Infœliciter verò, irruptores, machinatores, ore impudico, nunc harum nunc illarum partium, peruersis sententiis deceptores, perturbatores, mendaces, calumniatores, periuros, peruersos, infidiatores, incompósitos, inhospitales, falsarios, mulierum constupratores & puerorum, victui corporis deditos, molles, infames, in ore populi, omnibus se immiscentes, interdum rectè iudicantes, interdum male, turpia perpetientes, & varia affectione, contumelia quemque afficientes.

5 ☞ solus fœliciter situs, solertes, ingeniosos, mentis vi præditos, multarum rerum peritia instructos, ad inueniendum idoneos, experientes, bene ratiocinantes, coniectando scopum attingentes, naturæ rerum peritos, bonæ indolis, imitatores, beneficos, mathematicos, arcanorum conscios, & prosperè omnia discentes.

Infœliciter verò, vafros, impræmeditados, obliuiosos, facilè per errorem peccantes, mendaces, nullo discrimine vtentes, infidos, alienis imminentes, iniustos, mente labili, in errores seductili. Cum est velocissimus facit inconstantes: sub radiis, obscura & inutilia tractantes, & humana maximè sapientes, & indagantes secreta rerum, & principum: lucens verò, quæ sunt in vsu communi & inutilia: retrogradus, hæsitantes: orientalis, liberiores: occidentalis, dissimulatores.

6 Quando miscentur gubernatores, respice vincentem, & minue decreta victi magis minúsve. Item vide an vterque vel alter tantum dominorum sit benè constitutus, & iudica pro eo benè, & non pro altero malè cōstituto, nisi malè, iuxta præscriptas regulas.

7 » quatenus his configuratur in flexuris, facit animum variabilem, machinatorem, inconstantiorum, quia est per se significatrix animi: in nodis verò acutiores, industriosiores, agiliores. Ideoque strabones & gibbosi, versipelles, quoniam ibi habent Lunam cum malefica. Caue à signatis. quod & S. Chrysostom.

5. tom. docuit, à Deo signatis ne possint malefacere, prout præsciuntur esse proni, & in membro, in quo erant malefacturi, vt corrigantur.

8 Luna ascendens, & aucta lumine, nobiliorem, illustriorem, solidiorem, liberiorem, minuta, & sub radiis, tardiolem obscuriorem, hebetiorem, & ad pœnitendum propensiolem.

9 * participans dominium super mores, quando conciliatur morum domino, foeliciter situs, omnia reddit rectoria, æquiora, perfectiora, dignitatis, maiestatis, & pietatis pleniora.

Infœliciter verò, neque hospitio receptus, humiliora, difficiliora, simpliciora, seueriora, cruda, intractabilia, & minùs maiestatem præferentia.

De eodem ex configuratis ad locos, dominosque locorum.

ARTIC. V.

1 **P**ostquam de locis, dominisque locorum ad mores pernoſcendos considerauius, nunc de configuratis astris ad illos dicere oportet.

2 In præfatis configurationibus stellæ orientales & horoscopantes, maximè in propria persona, liberos, simplices, præfractos, fortes, ingeniosos, acutos apertosque faciunt.

3 In statione matutina & culminantes, ratiocinatores, constantes, magnanimos, memores, cœpta vrgentes, immobiles, fortes, fraudis expertes, prudentes, inflexibiles, crudos, censores, negotiosos, scelerum vindices, scientiis aptos.

4 In ortu vespertino, & occidentali angulo, instabiles, flexibiles, infirmos, laboris impatientes, facile concitabiles, humiles, viles, timidos, dubios, timidaudaces, obtusos, iactabundos, tardos.

5 In statione vespertina, & in imo cœli, amplius: Mercurius & Venus in occasu vespertino in die, & in nocte matutini (ideſt in occasu matutino) faciunt ingeniosos, & sapientes, non nimis memores, neque laborum aut patientes aut cupidos, occultorum perſcrutatores, inuisarum rerum indagatores, vt magicorum myſteriorum ſublimium, machinarum fabrilium, operum mirabilium

rabiliū architectos, rerū cœlestium & philosophiæ studiosos, auspices, diuinatores ex somniis, & his affines. Has regulas misce in mixtis.

6 Prædictæ regulæ quatuor angulos complectuntur, & quatuor status planetarum, adde & fixarum, exceptis stationibus. Possunt intelligi disiunctiuè, & sic medium decretum adducunt, & copulatiuè, & sic totum. In his regulis infœliciter se exponit Cardanus, textus tamen est clarus in Ptolemæo.

7 Optimus status est orientalis matutinus in die, & orientalis vespertinus in nocte: pessimus est in die occidentalis matutinus, in nocte occidentalis vespertinus, quoniam desinunt apparere. At orientalis vespertinus in die, & orientalis matutinus in nocte frustrantur opere suo. De his statibus vide lib. 1.

De vitiis & morbis animi redundantibus ex temperamenti & spirituum animalium passionibus à cœlo generaliter.

CAPVT VIII. ARTIC. I.

1 CVM Mercurius & Luna significatores animi, inter se non coniuncti corpore, vel radio, vel intuitu, opprimuntur in angulis à maleficis, præsertim in prima & septima, deinde etiam in sexta, morbos animi significant, & maximè si vna malefica duos locos ferierit, aut duæ vnum, aut duæ duos coniunctione, vel oppositione, vel circumdatione (id est obsessione) vel quadrato, vel antisicio.

Specialiter.

ARTIC. II.

1 SI Saturnus de die, aut Mars de nocte sit in horoscopo, & lædant ♄ & ♀ nulla configuratos ratione, sit epilepsia. Idemque euenit si malefica eleuetur super illos, aut illorum dominetur locis.

2 E contra quando Mars de die, aut Saturnus de nocte in eodem

V 2

dem

dem loco præfatos significatores lædit, facit furiosos, & hoc maxime in ☿ my X. In my enim vis Mercurij geminatur: in ☾ Luna alter significator: in X est dignitas duarum beneficarum, & signum stultum, in quo fit stupor, & amentia: sicuti in my & ☾ infania & furor.

3 Quando Saturnus lædit Lunam in Solis coniunctione, vel Mars in oppositione, stante præfata constitutione angulari, & disiunctione significatorum, fit dæmonoplexia, maxime in ☿ & X. quoniam signa sunt Iouis, & duplicia, religiosa. Duplex autem est spiritus in dæmoniaco, & ex Ioue religioso male affecto significatur ibidem.

4 Nota quod tres conditiones requiruntur ad epilepsiam, quatuor ad furiositatem, quinque ad dæmonoplexiam post prædictam constellationem.

5 Concedit S. Thomas lunaticos & insanos fieri à stellis, non tamen dæmoniacos nisi occasionaliter & dispositiue. Cum enim abundat atra bilis, & præsertim in Lunæ configurationibus mouetur, diabolus vitur humore illo tetro, & fuliginibus ad terrendos spiritus animales, & mentem per ipsos, & præcipue in lunationibus: tum quia tunc ei fauet natura rei, qua vitur: tum vt infamet diuina corpora, & Deum authorem, prout dicebat Origenes, & Chrysostomus. quod benè notabis: & id ego expertus sum pluries.

De sanabili, insanabili, tegibiliq̃ue.

ARTIC. III.

1 PRædicta constitutio absque beneficiis facit dictos morbos insanabiles.

2 At si configurantur ♃ & ♀, & maleficæ sint in occidentali-
bus partibus, & beneficæ in angulis, & locis beneficiis, erunt medicabilia, sed illustria vitia, & in exemplum aliorum palam. ♃ opera medicorum sanat, ♀ oraculis & religione significatiue. Nam Deus est qui sanat religione, licet per secundas causas interdum, vt Tobiam felle piscis.

3 Si verò è contra maleficæ sint in orientali angulo, vt beneficæ in occasu, erunt vitia similiter illustria, sed insanabilia secundum sidera: non tamen Deo.

4 Insuper

4 Insuper in tali situ addent epilepticis morbi continuitatem, vociferationes, & mortis terrores sæpe. Infantia verò & stupori addent incoercitam licentiam aduersus domesticos, & denudationem, & blasphemias, & his similia. Dæmoniis verò cerebri auiditatem, bacchantium consuetudinem, oecultorum reuelationes, verberationes, & his similia.

5 Solis & Martis loca ad insaniam efficacia sunt in præfata constellatione: Iouis & Mercurij ad epilepsiam: Veneris ad numinis afflatum, & arcanorum reuelationem: Saturni & Lunæ ad humorum copiam, & dæmonoplexiam. Extra angulos ista etiam fiunt, vt in Agnete nostra: non tamen verè, sed debiliter.

APPENDIX.

1 **D**Octrina Aristotelis in Prob. & Gal. qui quidem melius sentit, & Auicennæ & aliorum, qui putant afflatus numinis esse vim solius atræ bilis, stultissima est: neque enim diuinare, carmina pangere, loqui peregrina lingua, quæ & Aristoteles expertus non negat, stupido humori tribui possunt, neque corporibus stellarum; sed intelligenti causæ: quæ cum abutatur humoribus ad vexandos homines, non potest esse bona. Ergo est diabolus. quod Ptolemæus agnoscit, licet nesciat distinguere deos malos à bonis. Gentiles enim malos quoque colebant. Nos vocamus Angelos scientes, quod vnus est verus Deus eorum & noster.

2 Nota quod Planeta sub radiis in vita, morte, & filiis, nil præstat: sed Sol pro illo: in actionibus penè nihil. In his, quæ sunt eorum, debiles significant effectus, vt in qualitatibus animi, & corporis, & in morbis: præcipuè Mars. significant enim aduersionem.

De vitiis in re venerea speciatim.

ARTIC. IV.

1 **P**Lurimum possunt sidera in re venerea, quoniam tota ferè sensualis est, & corporis qualitatibus, & illecebris subdit animum non inuitum.

2 Infantia, epilepsia, & cæteri morbi, subduntur astris, magis quàm vitia amoris. propterea de illis facillè pronunciabis: non sic de his, quæ legibus & arbitrio possunt coerceri.

3 Confidera & mores gentium. Nam Polonus non erit sodomita ex tali constitutione: Turca verò & Maurus ex modica significatione siderum sodomita habetur.

De eodem regula speciales.

ARTIC. V.

1 CVM Luminaria inconiuncta configurata Veneri & Marti non coniunctis, aut è contra, læduntur in angulis à maleficis, præcipuè in signis ♀ & ♂, infaniam amatoriam facere solent.

Vidi puellam nulli recusantem, consanguineo, aut clerico, aut vilissimo, cuius Luminaria in ☿ & ♃ lædebantur à ♄ in ♎ posito: ♀ autem respiciebat ex 12. X Martem in 24. II. Et nisi ♄ fuisset in 4. II, trinos radios ad ♄ mittens, non potuisset cohiberi à parentibus ne insaniret propter quemlibet transeuntem. Vnde oculi albumen & canes coeuntes ostendebat.

2 Si Luminaria in signis masculinis ambo fuerint, mares naturam masculinam superant in coitu: fœminæ verò ad virilem transeunt.

3 Si verò simul etiam ♂ & ♀, aut alter reperitur in masculino, vti ♄ & ☿, tunc masculi erunt ad omnes coitus prompti, adulteri, ad turpem voluptatem omnem proni. Fœminæ verò coitus præter naturam appetentes, falaces, oculis emissitiis, sibi virilia assumentes. Et si sola ♀ masculina fuerit, clam erit vitium. Si etiam ♂, habebunt pëllices loco vxorum & concubinas, palàm se laudabunt de turpitudine, & plus dicent, quam facient.

4 Coitus naturalis est si Sol in masculino, & Luna in fœminino: si è contra, mares erunt aliquando valde masculini in coitu, aliquando valde fœminini. Et hoc si ♂ in masculino, & ♀ in fœminino, & è contra vt supra.

5 Luna & Sol in fœmininis masculos faciunt euiratos, & muliebria patientes sponte: fœminas verò nimis appetentes naturalem coitum.

6 Si verò & Venus fuerit fœminina, fœminæ erunt adulteræ, falaces, neque vlllo tempore neque vlli hominum recusantes, neque vllum coitum illegitimum habentes. Viri autem molles, ad naturæ ignotas coitiones præcipites, muliebria patientes. Hæc occultè & tectè.

7 At si etiam ♂ effœminetur, apertè & liberè exercebit meretriciam illa, iste sodomiam, vsque ad populi communem indignationem & deuotionem infames.

8 Si insuper ♂ & ♀ fuerint orientales, & matutini, fiunt hæc omnia viriliora, illustriora, & notiora: si occidentales & vespertini, muliebria magis, & tecta.

9 His configuratus n̄ insolentiora, impuriora, cum maiori turpitudine & dedecore facit. Iupiter verò decentiora, tutiora, & cum quadam verecundia velata, vt Hispani. Mercurius verò diulgat hæc, agiliora facit, mille modis varia, & cautius instituta.

10 Equidem expertus sum in fœminis ita esse. At quod Lumina-ria & Venus effœminata pathicum prorsus faciant, falsum deprehendo, nisi quis dicat in quartis orientalibus, & matutinos à Sole mascullescere. Sunt etiam domini morum considerandi, & professio, & religio, educatio, & regio, & lex.

11 Nota quod pueri per vim violati cessant in prouecta ætate, si constellatio non est effœminata: sin minùs, prosequuntur turpitudinem.

De coniugio: & prius de uxore.

CAPVT IX. ARTIC. I.

1 **D**E his quæ sequuntur corpus & animum, postquam de ipsorum qualitatibus diximus, restat sermo. Prius autem de coniugio, vt copuletur cum tractatu de re venerea tota narratio.

2 Luna est vxoris significatrix, Sol mariti ex ipsa rerum natura, vt in Physicis.

3 Vxorem ducet in iuuentute, cuius Luna est in quarta orientali (quæ est prima & tertia:) vel in senectute iuuentulam. Cuius verò in occidentali, in senectâ, vel in iuuentute vetulam. Occidentalis est secunda & quarta. Nota quod regula ista Ptolemæi, non verificatur in multis, & quæsiui an Luna noua & vetus certiore regulam faciant, & non inueni. arbitrarium enim est connubium, & parum subditur astris. In multis tamen vera est: & præcipuè de vxoris iteratione in Duce Grauinensium mihi probata. Sunt quædam inclinationes quasi necessariæ in his decretis arbitrariis. Luna enim

enim in ☿, in medio cœli, libera à ♄ & ♀, dat vxorem absque dubio: & è contra sub radiis in Leone cum ♄ negat coniugium. in cæteris pronuncio cum suspicione.

4 In signo vnius figuræ, & vni stellæ applicans Luna, vnam dat vxorem: in bicorporeis, aut multicorporeis extra Zodiacum positis, aut pluribus applicans, iterat coniugia, pro multitudine siderum & formarum loci Lunæ.

5 Considera legem, mores patrios, & circumstantias. Turca enim ex lege plures habet vxores. Mauri etiam plurimas, Christiani vnam. & iudicabis ergo inspecta constitutione generali, quæ præualet singulari: neque enim frigefacit in æstate Saturnus.

De qualitate vxoris.

ARTIC. II.

1 SI stellæ, quibus Luna applicat, corpore, vel radio, sint bonæ, & bonas coniuges dant, malæ malas. Hoc potius intellige tempore directionis, quando fit matrimonium. Expertus enim sum in Mastrillo applicationem Lunæ bonam subito, quando non poterat præ ætate vxorem accipere: postea verò non talem accepit, sed qualem directio indicauit, nec prorsus. Misce ergo iudicium radicis & directionis.

2 Si Saturno applicat, erunt laboriosæ & retricæ. Si Ioui, familiam bene regentes & venerabiles. Si Marti, audaces, rebelles. Si Veneri, formosæ, gratiosæ, hilares. Si Mercurio, quæstuosæ, vtilis, mariti filiorumque amantes. Sed cum Marte animosæ, instabiles, variabiles. Hic nota regionum legem & mores à generali constitutione: vt apud Belgas vxores vendant, emant, negotientur, Neapoli lasciuiant, Florentiæ laborent, &c.

De marito.

ARTIC. III.

1 SOL in quartis orientalibus maritum dat in iuuenta, vel in senectâ iuuenem: in occidentalibus in senectute, vel in iuuenta senem.

2 In

2 In signo vnus formæ, aut cum planeta vno, semel connubium: in multiformibus, aut pluribus planetis matutinis configuratus, pluries.

De qualitate mariti.

ARTIC. IV.

1 Saturnus configuratus Soli dat maritos compositos, commodos, industriosos: & venerabiles, magnanimos: ♂ immorigeros, strenuos, à liberis & vxore alienos: ♀ iocundos, formosos: ♀ industrios, victui consulentes, agiles: ♀ cum h ignauos, & in coitu frigidos: cum ♂ calidos, ad coitum procliuēs, adulteros: cum ♀ liberorum amantes.

De conuictu coniugum.

ARTIC. V.

1 Quando coniugum Luminaria amica radiatione se inuicem contuentur, multoque magis, si in mutua receptione reperiuntur, coniugium stabile, & cohabitatio constans designatur. Et multo magis, si Luna viri, & Sol vxoris ita se habent.

2 Quando verò hostiliter se aspiciunt, aut sunt in coniunctis, matrimonia dirimuntur, vel totaliter, vel solo thoro, vel animorum diffidio.

3 Si aphetæ aliqui, vel idem in vtrisque bene configuratur, erit idem, sed non ita constans. Similiter si malè, non constans diffidium. Tempora diffidij ostendent oppositæ directiones, & progressionēs aphetarum, præsertim Luminarium.

4 Conuictus iocundus erit, & blandus, & utilis, si Luminaria concordant, & beneficæ super eleuantur, aut configurantur: si maleficæ, contentiosus, inuerecundus, inuidus.

5 Si Luminaria discordant, & beneficæ configurantur, conuictum penè rescissum redintegrant, placant, & blandum reciprocumque reddunt amorem. Si maleficæ, dirimunt cum contumelia, & execrationibus: addito ♀, etiam cum vociferationibus, improperiis, accusationibus: addita ♀, adulteriis, & incantationibus. foedatur enim valde à maleficis.

X

De

De conuictu concubinario.

ARTIC. VI.

- 1 **V**enus, Mars, & Saturnus, si cum Luminaribus congregiantur, indicant concubinatum cum consanguineis, familiaribus, affinibus, iuxta Veneris ad dictos affectionem.
- 2 Venus erga Martem affecta congressu, vel aspectu, cum iuvene consanguinea, quia habent in mutuis trigonis altitudines alternas.
- 3 Venus erga Saturnum cum seniore, quoniam in mutuis trigonis domos possident: quibus si ☿ accedat, non sine diuulgatione Venus & Mars amatorias indicant affectiones.
- 4 In promiscuis & familiaribus signis ♄ ☿ fratrum & cognatorum coniugationes decernunt. Item si in genesi masculorum Luna his constellationibus addatur, significat cum duabus, sororibus, aut consanguineis, concubinatum. In mulieris verò genesi Sol additus, cum duobus fratribus, aut cognatis.
- 5 Cum Saturno reperta in his Venus leues & stabiles hos concubinatus facit, additòque Mercurio utiles: cum Marte instabiles, noxios, inuidia, zelòque mutuo plenos.
- 6 Qui Mars si illis configuratus fuerit coniunctione, cum æqualibus dat concubinatum: si occidentalior, cum prouectioribus: si orientalior, cum iunioribus. Fortè hoc decretum de Venere quoque intelligitur ex Cardano.
- 7 Si in promiscuis signis sunt ♀ & ♄, scilicet ♄ aut ♄, ubi utriusque habent dignitatem, cum affinibus dant concubitu. Atqui in horoscopo, & medio cœli, si fiat dicta configuratio, & Luna concurrat, viros facit cum matribus concumbere, aut cum matrum sororibus, aut cum nouerca. Fœminas cum filiis, aut priuignis, aut filiarum maritis. idémque dices si ♀ & ♄ commutant dignitatem.
- 8 Item si concurrat Sol, maximè cum occidentales fuerint planetæ, mares cum filiabus, aut priuignabus, aut filiorum vxoribus & filiarum sororibus: fœminæ cum patribus, aut patruis, aut vitrico concumbent.
- 9 Quando prædictæ configurationes non fient in signis vnius generis, in fœmininis locis & personis, efficiunt omnino ad venerea

nerea propensos, & accinctos ad agendum & patiendum quocumque modo. In quibusdam verò figuris flagitiosè obscænos, vt in prioribus partibus Arietis stellati, & fuculis: in posterioribus Leonis stellati, & facie Capricorni.

Nota quod per genus non intelligit sexum, sed signa opposita similia in sexu, & cōtraria in natura: item, quæ in sextili à contrariis planetis possidentur, vt in ♄ ♀ & ♂, in ✕ ♀ ♀. Per personas non intelligit natos, sed effœminatos locos planetarum, id est in quartis occidentalibus à mundo, & à Sole, & cum planetis fœmininis.

10 Hæc figuratio in horoscopo, & in medio cœli, hæc flagitia facit publica, manifestaque magis. In septima, & imo cœli, damnosa, quoniam eunuchos, steriles, spadones facit. Ergo extra angulos erunt absque tanta infamia & læsione.

11 Mars accidens prædictæ constellationi mares facit abscissis genitalibus: fœminas verò masculino more concumbentes, & omninò prauum quiddam in venereis habentes. Fortè obstructas, vt Ducissa Mantuæ.

De vi & moribus concumbendi.

ARTIC. VII.

1 **M**Ars à Saturno & Venere separatus, à Ioue adiutus, verecundos, puros in re venerea, & naturalem vsum sectantes facit. Cum solo ♄ pigros, frigidos. Cum ♀ & ♀ agiles, cupidos, temperantes tamen, & infamiam fugientes. Cum sola ♀, absentibus ♄ & ♀, segnes ad negotia, ignauos, vnde quaque voluptatem captantes.

2 Item si Mars simul vespertinus est, & Venus matutina, tam marium, quàm fœminarum, congressu capietur, non tamen supra modum erga vtrumque sexum. Si ambo vespertini, ad fœminarum concubitum erunt proclives: ita vt etiam succumbant ipsi vt fœmina, si eorum signa sunt fœminina. Si vterque matutinus, solum pueros amabit. Si que etiam sint in locis masculinis, nullam ætatis masculinæ rationem habebunt.

3 At si Venus occidentalior est, cum vilibus hominibus, seruis, aut alienigenis congregientur. Si Mars, cum eminentioribus se, ac dominabus. Mas videlicet coibit cum nobilioribus, si habet ♀ orientaliorem: cum ignobilioribus, si occidentaliorem.

4 In natiuitate fœminarum Venus cum ♀ aut ♀ configurata,
X 2 pure

purè prudentérque tractantes venerea significat.

5 Sed absente Ioue, cum solo Mercurio, procliues facit ad venerea & cupidas, sed cautas, & ob cautionem pigriores, & plerunque turpitudinem fugientes.

6 Cum ♂ solo configurata, salaces, & concitatas ad coitum, sed segnes, si Iupiter accesserit.

7 Si ♂ sub radiis fuerit, cum seruis, alienigenis, & obscurioribus congregientes. Sin autem Venus sub radiis, cum superioribus, aut dominis meretricum, aut adulterarum consuetudine miscbuntur.

8 Si in locis aut figuris fœmininis erunt planetæ, ad patiendum solum fient procliues: si in masculinis, ad agendum, vt super viros & fœminas ascendentes in actu venerèo.

9 Saturnus in prædicta configuratione conciliatus & effœminatus signo, vel occidentalitate, insolentis & pudendæ libidinis est author. Si orientalis, vel virilis, extiterit diuulgar flagitia, & affert reprehensiones propter illa. Mercurius addit celebriorem diuulgationem, & reprehensiones. Iupiter decentiorem amoris formam, & tectiorem.

10 Saturnus cum Marte in viris aliquam facit frigiditatem, & dedecus cum Venere: in mulieribus impedimenta, & coëundi impotentiam, & inuoluntatem. Similiter in viris Saturnus cum Venere, & in fœminis cum Marte aliquid huiusmodi facit. Item Saturnus Soli iunctus arcana rimatur, & pandit.

De filiis.

CAPVT X. ARTIC. I.

1 **L** Argitores filiorum sunt Iupiter, Luna, Venus: orbitatis authores, Saturnus, Sol, Mars. At Mercurius configuratus dat orientalis à Sole, negat occidentalis. Dat quidem ingeniosos, sed debiles, citòque perimorturos.

2 Loca in quibus dant filios, vel negant, sunt medium cœli, & vndecima, si ibi sunt, aut configurentur: si autem nullus planeta ibi sit, aut configuretur, elige imum cœli, & quintam domum. In his enim dant aut tollunt filios, inquam ex coniugio, & magis & minus iuxta robur.

3 Largitores ergo ita siti simpliciter & solitarij vnicum quisque dant

dant filium. At in bicorporeis, & fœmininis, & in fœcundis, videlicet ☿ ♀ X, plures aut duos. Idemque largitor potest dare plures & dissidentes aliter dispositus in aliis temporibus, non autem gemellos.

4 In signis masculinis, & planetæ masculini, vel orientales à Sole, dant masculos: in fœmininis, & fœminini, & occidentales, fœminas.

5 Largitores superati à maleficis, vel in signis sterilibus reperti, vt ♄ ♀, non pulchrè, neque constanter, neque diuturnas dant soboles.

6 Sol. verò cum maleficis in præfatis locis, dat, sed brevis vitæ, vitiis corporis impeditos, valetudinarios, etiam si in signis masculinis & sterilibus sint, dum tamen beneficæ suffragantur.

7 Largitores in locis præfatis, & in signis fœcundis, licet maleficæ eis dominantur, si beneficæ suffragantur, dant sobolem, quoniam fœcunditas signi præualet: sed tamen exponunt, vt Romulum. At si non omnes largitores affliguntur, non omnes filij abdicantur, neque si non prorsus affliguntur.

8 Affliguntur fœminæ, si malefica est in fœminino, vt expertus sum: mares, si in masculino.

9 Iupiter iunctus cum ♀ configuratus præfatis domibus quorundam dat sobolem, vt probaui in Mastrillo, qui habet eos in nona domo in principio ♀: & in Stinca, qui in quinta domo in ♀ iunctos. & quidem rectè Arabes obseruare quintam comperio. Sexdecim filios Stinca habet ex vxore præter spurios.

De filiarum splendore & obscuritate.

ARTIC. II.

1 SI domini locorum, vbi sunt largitores, sunt orientales, & in propriis locis, vel personis, claros & illustres faciunt liberos: si occidentales, & in locis alterius sectæ, viles, obscurosque: mixti que mixtos.

De habitu filiorum ad parentes.

ARTIC. III.

1 SI natiuitas filiorum conuenit cum horoscopo, & parte fortunæ parentum (vtrorumque enim geneses sic delineare oportet)

oportet) filij erunt amabiles & gratiosi, & venusti (illis inquam) & hæreditabunt. Si inconiunctio, & aduersus situs intersit, odiosi erunt, rebelles, noxiique parentibus, nec hæreditabunt.

2 Ptolemæi textus sic dicit. Et si (idest dominatores locorum, in quibus sunt largitores, vel in quibus filij decernuntur, credo) conueniunt cum horoscopo & fortuna, amabiles parētibz, gratiosos, & hæreditate fruētes: si inconiuncti aut ex aduerso siti, rebelles odiosos, noxios, bonis parentū non succedentes. Ergo in natiuitate parentis inspicienda est fors filiorum ex dominis significatorum.

3 Contrarietas aphetarum nocet per verbera & odium: inconiunctio per abdicationem, & priuationem hæreditatis.

4 Malus significator in patris genesi mortem filij portendit in Haly, quamuis filij genitura cum paterna concordaret. At Cardani genitura cum filiorum discordabat: tamen vixere, quoniam salui erant significatores.

5 Memento quæ prius dicta sunt, quod concordia fortunæ filij cum Sole & Luna eiusdem, per manus tradit hæreditatem parentum. ergo multò magis si concordat cum parentum Luminaribus. In hostili aspectu, negat, vel noxiam dat.

De filiorum inter se inuicem habitu.

ARTIC. IV.

1 **S**I domini largitorum & locorum eorundem conueniunt inter se, fratres natos concordēs dant, mutuò se iuuantes. Si inconiuncti sint, aut oppositi, inimicitiarum cupidos, & mutuo sibi insidiantes, quales filij Gerifi.

2 Conueniunt autem vel natura, vt ♀ ♀: vel qualitate, vti ♂ ♀: vel dignitate promiscua, vt ♀ ♂: vel commutatione dignitatum, vel aspectu, vel &c.

3 Pone largitorem nati pro horoscopo, erige figuram, & iudica de nato, prout de illa patris, ex nati effigurata themate: proice sortem ab hoc nouo horoscopo, cæteros Planetas pone, vt in patre.

4 Habentes multos filios sunt fœlices, quoniam largitores sunt benefici, & in decima, vel vndecima, vel opposita bonis sitibus.

5 Ex directione M. C. sumitur tempus nasciturorum filiorum. Singulis annis quidam generant propter terminos & radios in radice, & progressu, & ingressu, si in radice sunt signa prolifica, & significatores non impediti.

De

De amicis & inimicis.

CAPVT XI. ARTIC. I.

1 **S**I Luminaria, & horoscopus, & pars fortunæ sint in eisdem signis in natiuitatibus duorum, vel non distiterint plusquam 17. gradus, aut loca mutuo permutauerint, faciunt amicitias perennes, sincere, nullis offensionibus expositas: si sint in oppositione non commutante, aut in inconiunctis, inimicitias maximas & diuturnas.

2 Si verò solum configurentur radio, amico vel inimico, faciunt amicitias mediocres, in quibus interdum interponitur simulas, & silentium, quando maleficæ has configurationes pertranseunt: inimicitias verò mediocres, quas reconciliari accadat, si beneficæ in reuolutione, vel alio tempore superueniant. Considera tamen mores, patriam, consanguinitatem, fortunas vtriusque: & sic robur dissidij & consensus.

3 Conuenientia, & disconuenientia horoscoporum, facit amicitia & inimicitiam ratione voluptatis, & contumeliæ, idest in bono iocundo Luminarium, respectu honoris, & bonorum eligibilium honestorum. At fortunarum respectu vsus necessitatis, negotiationis, idest bonorum utilium. Nota quod à Sole potius ob honestum, à Luna propter sensuales mores, & itinera, & collegia.

De eo qui causa est amicitiae & odij.

ARTIC. II.

1 **C**Ausa amicitiae vel odij est ille, in cuius natiuitate apheticus locus, vel succedens, est fortior quàm in altero. Succedens locus est ad quem peruenit aphetæ directio.

De lucro & damno alterutrius.

ARTIC. III.

1 **Q**ui habet aspectum stellæ beneficæ in prædicto loco vberius lucratur ex amicitia, & plus damnificatur ex inimicitia, quàm

quàm ille qui caret, quoniam benefica non nocet alteri, sed ei potest noceri.

*De tempore, quo amicitia & inimicitia
temporanea contrahitur.*

ARTIC. IV.

1 **I**N amicitiiis, & inimicitiiis temporaneis, considera, quando sidera alterius, præsertim aphetica, ad locos, ubi alter habet sidera propria (& è conuerso) perueniunt directione, progressionem, vel transitu. quia tunc contrahitur amicitia, vel odium, & durant quantum ille concursus, donec separantur per 17. gradus, vel aliud superueniens sidus decretum eorum interturbat. Hæc separatio in h per 17. gradus durat circiter tres annos à loco aphetico, non autem à Planeta: in cæteris pro qualitate motus. vt ex primo libro.

De fundamentis amicitiarum & inimicitiarum.

ARTIC. V.

- 1 **S**aturnus & Iupiter subeuntes mutua loca progignunt amicitias per conspirationes, aut agriculturam, aut hereditarias successiones: h & ♂ per rixas, insidias, easque ultroneas, & ad faciendum malum: h & ♀ per coniunctionem, & affinitatem citè labascentem, & h & ♀ per largitiones, munera, mercaturas, & arcanorum communicationem.
- 2 Iupiter & Mars dignitatum & gubernationum causa: ♀ & ♀ ob publica munera religionis & oraculorum gratia: ♀ & ♀ ob disputationes, doctrinas, philosophiam, & similia.
- 3 Mars & Venus amorum, adulteriorum, otij ignavi gratia, instabiles tamen, & non rectissime institutas: ♂ & ♀ inimicitias, vociferationes, & lites, libellos famosos, litterarum pragmaticarum & pharmacorum gratia: vt in eclipsi schismatis Veneti expertus sum.
- 4 Venus & Mercurius conuictus, ob eiusdem artis studium, aut musicæ, aut litterarum, aut diuinationum communicationem: aut fœminarum gratia.

3 h &

5 h & ♂ cum ♀ parum conuenientes faciunt amicitias.

De magnitudine & firmitate amicitia, & odij.

ARTIC. VI.

1 **M**agnitudo & firmitas amicitia & inimicitia cognoscitur ex permutatione planetarum prope loca aphetica, hoc est *, ♄, fortuna, horoscop. M. C. aut in angulis. Sunt enim ibi magna, euidentisque, alibi parua, obscuraque pro distantia.

De commoditatis agnitione ex illis.

ARTIC. VII.

1 **C**ommoditas, & damnum ex his proueniens, noscitur ex inspectione beneficarum ad hos planetas, dum loca commutant, vel maleficarum.

APPENDIX.

ARTIC. VIII.

1 **I**nimicitia etiam ex commutatione planetarum oritur, sed in locis oppositis, vel quadratis à radicalibus. Ego habeo ♄ in 4. ♃ : tu ♂ in 3. ♄. quando ♄ meus erit in 3. ♃, & ♂ tuus in 4. ♄, inimicitia interferetur dignitatum gratia. Ab initio autem, & si in signis hostilibus fuere planetae inimici, ut ♂ & ♄, etiam dum propria commutant, & non solum opposita, quoniam per se inimicantur.

De seruis.

CAPVT XII. ARTIC. I.

1 **P**ro seruis considera duodecimam domum, & dominos eius : nam si conuenienter ad præcipuos geniturae locos positi sunt, aut repugnanter, tibi prosunt, vel nocent.

Y

2 Ex

2 Ex domibus vilioribus configuratis duodecimæ etiam de seruis ratiocinabimur, vt ex 6. 8. addunt & 2. tam in radice considerando planetas ibi existentes, quàm in reuolutione & progressionē. Si enim Mars ingreditur 6. habebis seruum infidelem: si Iupiter, lucrosū. & pro natura talium signorum, & dominorum, similiter philosophaberis.

3 Quando signum duodecimæ imperat horoscopo, vel domini duodecimæ sunt in præcipuis locis genituræ, & in M. C. vel alibi eleuati, præsertim super dominos horoscopi, tunc serui imperabunt domino suo: si in deiectis locis, & seruientibus, seruient viriliter à suo domino neglecti: si in septima domo, aut in oppositione dominorum horoscopi, vel quadrato, aduersabuntur hero suo: si in oppositione Solis, detrahent eius honori: si fortunæ, furabuntur diuitias eius: si, &c. pro qualitate horum. idem dic de amico dominante vel seruiente amicis, &c. & de bestiis quæ homini seruiunt.

4 Expertus sum ego, & Cardanus, mihi sponte seruire, qui in sexta domo mea, & in duodecima, magis autem qui in Libra seruiente Virgini signo meo habent aphetas, vel horoscopum.

5 Quilibet princeps habet aliquem ex vassallis sibi imperantem ob eleuationem præfatam stellis fixis roboratam: vt Tiberius Scianum: qui si prudens est, bonusque, bonum erit principi, vt Pharaoni à Iosepho: si malus, malè, vt Carolo Magno à Gano. Et hi sæpe cadunt ex gratia, quoniam à stellis fixis fortunantur, immodica cupiditate afficientibus: quibus si contradicunt erraticæ, successus malus erit eis, vt Albaro de Luna, apud Ioannem secundum Regem Castellæ, & Aman apud Assuerum Regem Persarum, Medorumque.

6 Bonum est seruire principibus, quorum genitura cum tua conueniet: & è contra, malum. Animalia inter seruos, aut diuitias, computabis.

De fortunis & diuitiis.

CAPVT XIII. ARTIC. I.

1 **A** Parte fortunæ diuitias venamur, quæ hoc insignitur caractere, \oplus .

2 Locus fortunæ hac ratione cognoscitur. Numera gradus Zodiaci

diaci qui sunt inter Solem & Lunam in consequentia, & proiice eos ad ascendentem : ac vbi finiuntur, ibi signa fortunam : cuius Luna est quasi horoscopus : ideo quantum distat Sol à finitore, seu gradu horoscopi, tantum fortuna à Luna.

3 Si Luna in consequentia fertur magis quàm Sol, proiiciendi sunt gradus in consequentia : si verò magis in præcedentia, proiice in præcedentia.

4 Plures partes Arabes similiter inuenere, quæ nihil ferè virium habent, aut insensiles : idcirco illas omittimus. Luminaria autem principantur in cælo, & ex eorum radiatione id quo vita sustentatur, significari haud ineptè putatur.

De multiplici fortuatione.

ARTIC. II.

1 **O**cto modis magna fortuna habetur. Primò quando fortuna cū ♃ coincidit fœliciter sito : nam vndiq; affluunt diuitiæ. Secundò si ♀ in M.C. quoniam beneuolentiam, & elegantiam, & hinc bona largitur. Tertiò si ♃ in secunda domo, quoniam ad horoscopus ascendit, bonæque defert, vnde vita sustentatur. M. C. quoque respicit. Quartò cum ♄ fuerit in horoscopo, quoniam facit commodos, & negotiis habiles. Quintò * in occidente, quoniam illustrat horoscopus, facit graues, iocundos, & in fine diuites, vt Nicolaum Daponte Ducem Venetorum. Sextò defluxus Lunæ & applicatio à fortuna, præsertim si Iouis aut Veneris defert radium. Septimò coniunctio ♃ & ♀ vel cum capite Draconis, vel aliqua fixa benigna, vel Luna : vel stella benigna cum fortuna, vel Sol, vel Luna in angulis. Octauò commutatio aut concordia fortunæ, aut Luminarium, aut horoscopi, cum genitura fœlicium principum, vel reipublicæ, vel ciuitatis, licet genesis tua non sit satis fœlix. Nam praualet constitutio generalior & maior. vnde qui non erant ex directione morituri, afflictæ ciuitate moriuntur peste.

2 Contrarias regulas extrahe pro paupertate, sumendo h pro ♃, & dissidium pro concordia, & cadentes pro angulis, &c.

De diuitiis & mendicantibus peculiaribus.

ARTIC. III.

1 **D**Omini loci ☉, & primò in suis dignitatibus, secundò & bono situ ad Solem, tertio & ad mundum, quartò & configurati stellis beneficis, vel super quos beneficæ eleuantur, plurimas dant diuitias. Eleuatio auget diuitias, non mores, qui sunt mediocritates, & ad extremitates trahuntur. idè probissimi rarò ditissimi.

2 Si autem insuper testimonio Luminarium iuuantur diuites, & insuper illustres faciunt in hoc.

De occasione, fundamento, & qualitate diuitiarum ex dominis fortuna.

ARTIC. IV.

1 **S**aturnus diuitias largitur, cum est dominus fœliciter situs, vt supra, per ædificia, nauigationes, agriculturas, & occultis thesauris. Iupiter per præfecturas, sacerdotia, legem. Mars per militiam, & exercitus ductionem, & à potestate gladij, & victoria. Venus per amicorum & fœminarum beneficia, & amorem, & religionis arcana. Mercurius per eloquentiam, & negotiationem, & literaturam, & industrias, prædicationesque.

2 Peculiariter Saturnus conciliatus fortunæ, configuratus Ioui, hæreditates donat: maximè in superioribus angulis hoc accedit, & Ioue in occidente in signo bicorporeo. Addo etiam magis si commutant dignitatem. Saturnus enim significat malum, & in loco ♃ & M. C. bonum ex malo, ♃ verò in loco ♄ bonum in malo: & quia configurantur fortunæ, indicant diuitias ex alterius morte.

3 Si verò sint in aliis locis ♄ & ♃ conciliati fortunæ, indicant hæreditates, sed minus apparentes, minusque grandes, & parum illustres pro loci dignitate.

4 Idem accidet lucrum ex mortuis, posito ♃ in bicorporeo, vt supra: ac si Lunæ applicat, & in hoc insuper ad aliorum procreationem

tionem ductus fit hæres: vt olim Lacedæmone vsus erat, vel apud Iudæos ad suscitandum semen fratris. Apud nos verò id valet cum frater sterilis fratri dat ducere vxorem, & inuestit illum & filios hæreditate per testamentum, aut donationem, aut fit adoptatio.

De eodem ex configuratis astris ad fortunam & dominos eius.

ARTIC. V.

1 SI stellæ eiusdem sectæ configurantur gubernatoribus fortunæ hæreditates integras conseruant, & augent: si contrariæ configurantur, aut eleuantur, pessundant.

2 Si maleficæ configuratæ gubernatoribus concordant, rapinis, & fraudibus, & prauis artibus, opes augebunt, præsertim cum ♄: si discordent, à furibus, & vsurariis, & publicanis diripientur. Si beneficæ configurantur, aut eleuantur, & concordent iudiciis, fide, probitate, virtutéque augebunt, & acquirent diuitias: si discordent, iudiciis principum & possessoris vilipensione perdent.

3 Mars disperdit opes per rixas, ludos, venationes, dilapidationes. Venus per luxum, conuiuia, scorta, delitias, iniurias, otium. Saturnus infortuniis. Item Saturnus cum ♄ & ♀ facit alchymistas, qui falsificantes tandem monetas dabunt pœnas.

4 Fortuna sub radiis Lunæ auget diuitias: sub Solis non gaudet de hæreditate, dixit Ptolemæus in secundo. Sed Cardano non nocet, immo ibi fœlieiter sita dat à regibus stipendia. in oppositione verò & quadratis confiscationem bonorum & ruinam.

5 Fortuna cum Luna in horoscopo vitam robustam, & incrementa dat patrimonij, contractibus cum hominibus: sed in trigono aspectu, & sextili Lunæ, per rationes publicas: in quadrato & oppositione, iacturam ex eisdem contractibus, & rationibus publicis.

6 Domini fortunæ, cum sunt domini opificij, dant diuitias ab opificio iuxta robur. Et si sunt maleficæ per scelus dant, & fraudes in arte: magis autem si beneficæ contestantur, dant & in angulis etiam extra dignitates suas, & ex alienis malis: & multi distantur, & glorificantur ex opificio, absque fortuna, & Luminarium fatellitio in situ fœlici.

De tempore diuitiarum.

ARTIC. VI.

1 **A**D venandum tempus diuitiarum respice stellarum id efficientium situm ad angulos, & succedentia loca. In centris enim statim dant: in angulis, in iuuentute: in succedentibus, in media ætate: in cadentibus, in senectâ. Idem considera ex quartis cœli, & situ ad Solem, vt supra. Item ex cursus velocitate, & directione breui ipsius fortunæ.

2 Dirige etiam domum secundam, & consule semper statum dominorum fortunæ in transitibus, & progressibus. At in fortunæ directione, quia principio malè aspexit, nocet, licet in principio non noceat: non autem qui non malè aspexit.

De dignitatibus & honoribus generaliter.

CAPVT XIV. ARTIC. I.

1 **A**Lij euehantur ad principatum, quia cum monarchæ genitura conueniunt, vt Agrippa cum Caligula. Alij quia sequuntur generalem regni constitutionem, qua filij & fratres succedunt regno: & hæc scitur ex primi regis genitura, & de his non est sermo præsens: sed qui euehantur viribus, & fortuna, vt Sfortia, Castruccijs, Iulius Cæsar, Pompilius. Regum genesis per hæreditatem non subest astris, nisi quoad vitam, & mores, non quoad regnum, quod ex generali est constitutione.

2 Si primogenitus habet genesim concordantem cum generali constitutione, præualebit in regno: sicut præualet Mars in ætate, cuius calori suus calor concordat particularis generali: si autem discordantem, vel amittet regnum, vel malè gubernabit: aut alter illi substituetur, vt Cœlestino, & Childerico. Bonum ergo est, strenuiore, & qui efficaciorē habent natiuitatem subrogare, non primogenitos.

De

De dignitatibus acquisitis testimonio astrorum.

ARTIC. II.

1 **S**Iambo Luminaria in signis masculinis, & in angulo fuerint, vel alterum in angulo maximè conditionarium, stipatum quinque erronibus, matutinis ad Solem, vespertinis autem ad Lunam, qui nascentur erunt reges, quamuis sint fofores, vt Sfortia, & Tamerlanus, & Macometus.

Hæc regula comprehendit regulos, & principes ciuitatum, nedum prouinciarum.

2 At si satellites simul sint in angulo, aut radios ad M. C. præsertim dextros, miserint, quoniam ascendunt, orbis imperium decernunt, vt prædixit Trasyllus Tiberio apud Rhodum. si tamen vniuersalis constitutio non repugnat. Non enim potest esse, nisi vnus Imperator inter Christianos: plures autem habent tale satellitium: sed cum noceat saluti, facile moriuntur, & alij regnant alio modo, vt primas apud Regem Seianus. Aliquando multi euehuntur, vt triginta sub Galieno, & Romæ decem-viri, & trium-viri. Item quot planetæ, tot genera principatum: alij enim dominantur per sapientiam: vt Sanctus Thomas nunc inter Theologos, & Ptolemæus inter Mathematicos, quia dominus satellirij erat Mercurius illis. Alij plebeis, vt Cingarorum Capitanei ex Saturno. Alij Sacerdotibus, aut magistratibus, vt episcopi, & decani magistratuum ex Ioue. Alij mollioribus, & mulieribus ex Venere, vt abbatissæ, & principes eunuchi inter fœminas Turcarum, & Marabuti inter Mauros. Alij militibus ex Marte, aut latronibus, aut artificibus laboriosis. Sunt in omni regno capita populorum, & marchiones, duces, comites, perpetui in christianismo cum successione: in macometismo sine successione. & his satisfacit satellitium dictis modis. Sed si quis habet constellationem potentissimam cum cometa, & fauore coniunctionum magnarum, ille eleuatur super omnes principes, vt Ottomanus, Tamerlanus, Macometus, Attila: non tamen super omnes mundi: dicitur sic imperium à parte, non à toto.

3 In præfata constellatione, si solus Sol in masculino fuerit, Lunæque in fœminino, & alterum in angulo, alterum extra, duces

ces tantum nascentur, vitæ necisque domini: vt Cæsar, Borgia, & Ezzelinus.

4 At si Luminare est in angulo masculino, sed satellites non sunt in angulo, neque configurantur angulis, natus erit magnus natalium splendore, vel præfectura, vel ductione exercitus; non autem ducatu, vt in præcedenti constitutione, sicut Annibal.

5 Si Luminaria non sunt in angulis, satellites autem sint angulares, aut angulis configurati, natus non adipiscetur dignitates illustriores, sed in suo gradu remanebit ciuili, mediocriter eminens: vt rex natus, in regno; senator, in ordine senatorio; futor, in futoria; ferrarius, in ferraria: in qua tamen aliquantulum exceller inter compares.

6 Si neque Luminaria, neque satellites, in angulis, neque angulis configurati fuerint, natus erit obscurus ad nullas dignitates promouendus. Quod verum est de dignitatibus ex fortuna, non ex virtutibus. videmus enim plures ob virtutes absque testimonio satellitij præcellere.

7 Si neutrum Luminare in angulo, neque in masculinis, neque stipatur à benefica vlla, nascitur extremè abiectus, & animo infelix. Nam quatenus cadunt ab angulis, sunt morbofi: quatenus in foemininis, viles: quatenus carent satellitio, amicorum fauore & sequela sunt destituti.

8 Alij ex his mixti sunt status hominum, quos considera ex forma Luminarium, & stipationis, & satellitij dominio.

9 Considera in Luminaribus domos, angulos succedentes, cadentes, principia, media, fines earum: signa masculina, foeminina, diurna, nocturna, æquinoctiales, tropicos, trigonos, & dignitates, situm ad mundum. in qualitate satellitij, beneficas, maleficas, concordiam, discordiam, situm, dignitates, testimonium fixarum.

10 Pathici difficilè ascendunt ad regnum, nec possunt illud tueri ob mollitiem, sicuti Sardanapalus & Nero. Agathocles tamen pathicus habens Luminaria in signis foemininis factus est rex, sed Venerem habuit martialem. Pathici europæi non sunt molles vt asiatici apud Ptolemæum.

11 Nocet satellitium moribus, quoniam ostenduntur à maleficis domini morum: & sanitati ob idem: & quia Luna in masculino non gaudet. Item experior peius esse si omnes satellites sint in eodem signo: nam quando ad oppositum progressio peruenit.

uenit ex paruo transitu maleficarum interit natus sine testimonio directi. D. Franciscus Caracciolus Neapolitanus omnes planetas habuit in duodecima domo, in ♃, stipantes ibi Lunam, sed Saturnum orientalissimum omnium: Solem verò in ♄ in horoscopo. Prædixi illi dignitatem non separatam ex matrimonio filix Marchionis fratris proprii: meoq; ductu potitus est: & regnum adipisci aptus erat, cum omnes planetæ ad M. C. mitterent radios dextros, nisi constitutio generalis obstarat. Sed in anno 30. incipiente mortuus est, euntibus progressibus ad sextam, & ♄ ad septimam omnium planetarum, contestante ♄ antiscio, & ♄ quadrato per transitum. Solebat etiam in omnibus progressibus malis ad mortem infirmari.

De dignitatibus, causa, robore, & qualitate.

ARTIC. III.

1 **D**ominus satellitij iudicat dignitatis rationem. Est autem dominus satellitij, Primò, qui habet carpentum in eo, & respicit, & est in angulo. Secundò qui habet carpentum & respicit. Tertiò deinde dominus domus. quod sub radiis accipe. Quartò dominus exaltationis. Quinto dominus trigoni. Sextò dominus termini. Card. præponit dominum trigoni domino exaltationis, non rectè, nisi in reipublicæ magistratu.

2 Satellitij dominus si sit circa beneficas eiusdemque conditionis stellas, dignitas erit nato maior, & constantior. Si verò maleficis configuratur, aut non concordantibus, humilior, & incertior. Firmissimus ergo status est, si sit benefica, dominus satellitij, & concordet: secundò si malefica, & concordet: tertiò si benefica discordans: quartò si malefica discordans. omnia enim turbat, augètque mala.

3 Vide etiam an sit in angulo, & dignitate, & à Sole orientalis, & in M. C. magis quàm in horoscopo, & ex hoc in septima, inde in quarta, & an fixæ testificentur illi, &c.

4 Qualitas dignitatis à natura præfecti in satellitio sumitur. Saturnus ergo dat illas opum vi, & reconditis diuitiis: ♄ & ♀ gratia, donis, præmiis, magnificentia, sacerdotio, præfectura: ♂ expeditionibus, victoriis, subditorum terrore: ♀ intelligentia, eruditione, cura, & ordine suarum rerum: ♄ cum præsit illustrem

Z

facit

facit natalibus: De legationibus, cursoria, & comitate vulgari.

5 Propterea ex Haly elige qualificatorem, Primò cum qui præest satellitio, & est in satellitio dignior. Secundò si nullus præest, cape potentior em è satellitibus. Si omnes debiles, cape dominum satellitij. At si adsit dominus satellitij, & alter potentissimus in satellitio, elige vtrumque.

De opificio.

CAPVT XV. ARTIC. I.

1 **P**laneta primus exiens è radiis Solis, idémque dominus M. C. simul, præsertimque si Lunæ applicat, est opificij significator. Signum verò gubernatoris indicat proprietatem opificij. Gubernator est dominus loci significatoris, vel illi configuratus. Idémque indicat qualitatem opificij.

2 Si Planeta idem non est exiens è radiis, & dominus M. C. & Lunæ applicans, cape eum, qui exit è radiis, & est in M. C. vel si non est, qui exit è radiis solum.

3 Si enim alius est exiens è radiis, alius in M. C. & alius Lunæ applicat, omnes elige: sed potentior est primus, inde secundus, deinde tertius. Et quando plures sunt primi, sume potentior em: & similiter ex prædictis duobus, cui plura adsunt suffragia.

4 Si vero nullus est in M. C. neque marutinus à Sole, capiemus dominum medij cœli fortior em pro significatore exercitij, aut officij, aut studij. Solent enim plerumque hi opificio vacare. Officium ergo, studium, & exercitium succedunt opificio. Sunt enim & reges aliquando opifices, vt Nero musicæ, & Philippus Hispanus picturæ vacabat, quando planetam habent orientalem à Sole in satellitio culminante.

5 Nihil obstat absque his siderationibus etiam opifices fieri. Ptolemæus enim affirmatiuè loquitur, non negatiuè: & inclinationes docet, non arbitrarias educationes. D. Thomas ordinem artificiat, efficaciam artificibus, dat ab afflatu siderum.

De

*De subiecta materia proprietate in opificio
ex signis.*

ARTIC. II.

1 **G**ubernatores opificij iidemque qualificatores sunt ♂ ♀
♂, quando dominantur locis significatorum, sed mate-
rialis proprietas opificij à signis, in quibus reperiuntur guberna-
tores, dignoscitur.

2 Artes contemplatiuæ ad signa tropica, & æquinoctialia; mo-
rales ad humana; imitatrices naturæ ad aquatica; expolientes ad
quadrupedia spectant. Tropica, & æquinoctialia cape à situ Solis,
cætera à stellatis figuris.

3 Humana siquidem indicant operationes, quæ arte & scientia
fiunt, & ad hominum vsum pertinent. Quadrupedia ad res me-
tallicas, negotiationes, ædificationes, fabrilesque artes. Tropica
& æquinoctialia ad res translatitias, ad rem geometricam, phyfi-
cam, metaphysicam, rusticam, & medicam. Terrestria & aqua-
tilia ad res aquaticas, humidas, ad naualem, & herbariam. Item
ad piscationem, ad salsamenta, ad res funebres.

De qualitate opificij à gubernatoribus.

ARTIC. III.

1 **E**ssentia opificij est à significatore exeunte radios: vel in-
uestigatur à signis: qualitas à gubernatoribus signorum,
& signis, vbi ipsi sunt.

2 Mars, Venus, & Mercurius mobiliores cæteris planetis, quo-
niam artes motu animi corporisque fiunt, sunt qualificatores.
Mars quidem artes gubernat laboriosas, potestatiui: Venus vo-
luptuosas appetitiui: Mercurius industriosas cognoscitiui, vt in
Ethicis, mixti mixtas. Haly autem planetas etiam significatores
facit, sed non recta ratione. potest tamen idem esse significator,
& qualificator. Configurantur cæteri planetæ ad qualifcan-
dum.

Z 2

De

De qualificatione ex dictis planetis sigillatim.

ARTIC. IV.

1 **M**ercurius efficit scribas, grammaticos, à rationibus, doctores, mercatores, numularios, vates, astrologos, sacrificos, & omnino in litteris, & interpretatione, & in datis & acceptis occupatos. Idem Mercurius cum ♄ sibi suffragante facit alienorum bonorum moderatores, somniorum interpretes, in templis desidentes, vaticiniis victitantes, quasi diuino furore correptos. Idem cum ♃ legumlatores, rhetores, sophistas, sacerdotes, magnos, & cum magnatibus conuersantes. Idem cum * medicos, vates, à rationibus, & consiliis regum, scriptores de regimine principum. Idem cum ♃ vates, oratores, principum cursores, tabellarios, typographos, histriones, & reipublicæ operam dantes.

Cum ♁ magistros gladiatorum, & stratagematum militarium, fabros armorum.

2 Venus efficit sola opifices vnguentorum, odorum, vinarios, aromatarios, & id genus, qui vendant vnguenta, fucos scæminis, textores corollarum, hospitarios, pharmacopolas, textores, pigmentarios, pictores, vestiarios, artocreatum & bolorum delicatiorum artifices, & mercatores. Si ♄ illi suffragetur, facit mercatores rerum voluptuosarum ad ornatum, & fruitionem, & ioculationes pertinentium, incantatores, veneficos, lenones, & hinc victitantes.

Si Iupiter, athletas, victores, in certamine honoratos, mulierum opera euectos, cum nobilibus conuersantes.

Si Mars, coquos, lenones, mulieribus imperantes, & pathicis, vt fit apud Turcas & Mauros.

Si Sol, educatores principum, sapientes politicarum & diuinarum rerum.

Si Luna, vates, otiosos, fullones, lauatrices, thermarum curatores, &c. Iuxta loci & dignitatis, & situs ad Solem & ad mundum, ista considera, vt diximus de gubernatoribus morum tractantes.

3 Mars cum Sole, ignibus operantes, fornacibus præfectos, bombardarios, fusores, vstulatores, aramentarios fabros. Sed sine Sole, operantes per ferrum, nauium compactores, fabros, agricolas,

las, lapididas, structuras lapideas ædificantes, gemmarios, lignorum fossiores, & metallorum, horumque ministros. Sed in bono statu, milites.

Cum η , facit nautas, qui sentinam exhauriant, cloacarum expurgatores, lictores, coquos, carcerarios, qui balneis & lotionibus præsent. Cum γ , milites, publicanos, calones, hospites, publicolas, portitores, victimarum caesores, chirurgos. Cum δ cursores, itinerarios, venatores, noctambulos. Pro situ & signis ista distingue.

De eodem ubi adsunt duo qualificatores, & cum configuratione aliorum.

ARTIC. V.

1 SI duo præsent opificio Mercurius & Venus, faciunt cætilenis negotiosum, musicis instrumentis, carmine, concentu, præsertim cum loca commutant: efficiunt cytharædos, mimos, mangones, saltatores, organa musica tractantes, in cera delineantes, textores, pictores.

Quibus si η adstipuletur, ornatum muliebrem distrahentes addunt, præter mala quæ diximus in qualitatibus animorum.

Si γ , causidicos, à rationibus primos, reipublicæ operam nauantes, puerorum magistros, multitudini præfectos, vili, vel nobili, vel sacerdotali. pro loci dignitate, &c. Si Sol, aut Luna, vti dictum est supra, misce decreta.

2 Mars & Mercurius faciunt gubernatores, statuarios, armorum opifices, fusores, luctatores, medicos, chirurgos, delatores, falsarios, maleficos, sculptores: Saturnoq; illis adiecto, carnifices, alienarum vestium direptores, raptos, latrones, abactores, malis artibus victum quæritantes. Et cum γ & η laniarios, coriarios, calceorum sutores. Sed cum γ industriosos, agiles, vehementes, curiosos, aliena opera subeuntes, & inde victitantes.

3 Venus & Mars præfecti faciunt tinctores, vnguentarios, tractantes æs, plumbum, aurum, argentum, & fundentes, aurifices, agricolas, medicamentarios, medicos.

Quibus si η adsit, animalium curatores, vespillones, funerū designatores, qui nœnias præcinant, diuinos, & ubi arcana sacrorum, & luctus, & mactationes fiunt, versantes. Si verò Iupiter, homines in sacris versantes, augures, sacrificos, fiscales religionis, foeminarum cætui præfectos, nuptiarum & connubiorum interpretes,

pretes, ex his viuentes, voluptuarios, iuxta ac temerarios, ac proinde periculis obiectos. Cum ☿, incantatores, lenones in malo situ: in bono, exorcistas, acres concionatores, paranymphos connubiorum, tubicines, & musicos militiæ. Cum Sole & Luna publicis negotiis ista, & nobilioribus applicantur, & venerabilius tractantur.

4 Luna exiens Solis radios, præsidens loco significatoris, concitata cum Mercurio, in ☿ ☿ ☿, facit vates, sacrificos, hydromanticos. In ☿ & ☿, ex mortuis vaticinantes, & dæmonum inuocatores. In ♀ & ♀, magos, astrologos, futurorum consultos. In ♀ ☿ ☿, diuino furore correptos, ex somniis coniectantes, coniuratores, sed plerumque falsos. Si verò Luna ad eclipsim properat, sub terra maximè in ☿, facit dæmonum familiares, cum ipsis de nocte in nemoribus & antris conuersantes, in cœtibus sagarum. Hæc diximus secundum inclinationem: potest enim homo has propensiones in bonum conuertere: vt qui surgunt noctu ad matutinas Dei laudes in cœtu monachorum, & in ecclesiis pernoctant, sicut B. Dominicus. secundum nostrum vsum, vel abusum, fit nobis constellatio bona, vel mala. Misce decreta ex horum mixturis.

*De magnitudine, claritate, & obscuritate
opificij.*

ARTIC. VI.

1 **M**ensuram & magnitudinem ex gubernatorum vi pernoctas: namque gubernatores in angulis orientales opificia dant clariora, & famosos opifices excellentes. Occidentales verò, & à centrīs delapsi, sub alterius manu & imperio, hoc est opifices seruos, & mercenarios.

2 Item si beneficæ superent, & eleuentur, signant opera illustria, lucrosa, inculpabilia, venusta. A maleficis sunt vilia, obscura, non lucrosa, culpabilia.

3 Impedit Saturnus tarditate, tepiditate: Mars calore nimio, temeritate, importuna diuulgatione: vterque autem ob vastationes, & euersiones.

4 Saturnus impedit artes & scientias: orientalis fructum tollit: occidentalis inhabiles, desperantesque exequi facit, quando eleuatur

uatur super dominos opificij. Mars impedit præcipatione consilij & leuitate.

5 Saturnus deterior in septima, inde in horoscopo, in decima, in quarta, per ordinem. Mars verò in decima prius, mox in septima, prima, quarta, per ordinem. Hic caue, quoniam sunt natiuitates, quæ videntur optimæ ex positu Luminarium & signorum: sed eleuatio maleficæ super, omnem deprauat genesim. & è contra in eleuatione beneficæ dices.

De tempore utilitatis opificiorum.

ARTIC. VII.

1 **T**Empus noscitur ex horum accidentium authoribus astris: vt si orientales, veloces, in angulo, citius: è contra, tardius. Particulariter verò ex directionibus, & progressibus, & transitibus, vt in sequenti libro.

De peregrinatione, & itineribus.

CAPVT XVI. ARTIC. I.

1 **S**ignificatores itinerum sunt Sol, quoniam signat totum hominem: Luna ob suam mobilitatem: Mars, quoniam æstu suo incitat ad motum: & fortuna, quoniam eius gratia nihil non aggredimur, exque Luminaribus accipitur.

2 Loca in quibus positi significatores dant itinera sunt angulus occidentalis, quoniam significat mortem, & absentiam mortis vicariam: itémque omnes domus cadentes, præcipuè autem nona ad magna itinera, tertiæque ad parua. Sed Tobias noster in quinta habet significatores, & in quarta, Dux Nuceriæ in sexta & septima, qui totam per Europam peregrinati sunt.

3 Luna, ait Ptolemæus, in septima, & in omnibus cadentibus, peregrinationes dat.

4 Idem facit ♂ in septima, & in nona cadente Sole, ex Cardano (sed fallitur) quando Luminaribus oppositione, vel quadrato, vel antisicio configuratur. Genesis Binæ nostræ his contradicit.

5 Cum his ita positis fuerit fortuna in septima, vel cadentibus,

dentibus, totam vitam in peregrinatione, & extra patriam, vt mihi.

6 Signa etiam mobilia ad itinera conferre multum sæpe deprehendi: & sufficere, si domini significatorum cadant ab angulis.

De sitibus erga quos significatur peregrinatio.

ARTIC. II.

1 **L**Vminaria & ☿ & fortuna in quadrantibus orientalibus, videlicet primo & tertio, dant iter ad ortum & meridiem: in occidentalibus ad occasum & Septentrionem. Hoc autem intellige disiunctiue aliquando, aliquando mixtim, pro loci natura.

2 Considera latitudinem Lunæ & ☿, siue borealem, siue australem, ascendentem, vel descendentem. ex his enim situs simplices & mixtos agnosces.

De magnitudine & breuitate itinerum.

ARTIC. III.

1 **Q**uo magis significatores fuerint in cadentibus, & in septima: itemque quo plures, & in signis mobilibus, eo longiores, & plures indicantur peregrinationes. & è conuerso. Inspice & configurationes.

2 Vide etiam habentes stellam martialem in horoscopo sapissime ad itinerandum incitari.

3 Signa etiam in quibus sunt significatores itineris, & gubernatores significatorum, & quæ significant iter, vt septima, & cadentes, adde itineris subiectum, qui est horoscopus, si sunt vnius figuræ raro, & non nisi quando commodum est, dant iter: si bicornpora, & multiformia, sapius & continuum, multoque tempore.

De fortuatione & qualitate itineris.

ARTIC. IV.

1 **F**ortunatio, & qualitas à dominis locorum itineris, & à configuratis astris, non à significatoribus, agnoscitur.

2 Nam

2 Nam benefica hæc loca intuendo, vel succedendo dominis peregrinationis, præstant honorificas peregrinationes, lucrosas, & celeres reditus, expeditosque. Malefica verò, laboriosas, damnosas, periculosas, impeditos reditus. hoc idem intelligitur, dum occurrant directioni horoscopi, qui est itineris subiectum, vbi ad significatores, vel gubernatores directio peruenit, & progressio.

3 Iupiter & Venus domini locorum, itinerum, & Luminarium, securas, & placidas dant peregrinationes: vt gratia legationis, & præfecturæ, prædicationis, &c. Fauebit aër, & omnia necessaria affluent absque indigentia. quibus accedens Mercurius adiumenta & dona accumulabit.

4 Saturnus verò & Mars eorundem locorum domini, aut Luminaria occupantes, præsertim si mutuo opponuntur sibi, dabunt itinera inutilia, periculosissima.

Et in humidis signis reperti, per navigationes difficiles, & naufragia: aut per inuia & deserta. In fixis verò per præcipitia, & tempestates ventorum. In tropicis, & æquinoctialibus, per inopiam rerum, & affectam valetudinem. In figuris humanis per latrocinia, insidias, principum violentiam. In terrestribus per ferarum inuasiones, aut terræ concussiones. Accedentēque Mercurio, per periculosas accusationes, & per reptilium & aliorum venenatorum iæsus, & per meteorológicas passionēs.

De causis itinerum.

ARTIC. V.

1 **C**Ausa itineris & vtilitatis & iacturæ noscitur in præfatis signis huius quæsitæ ex significatore, qui est causa itineris, & ex locis, qui configurantur huic loco principali, aut, si adsint configurati, & ex his, qui ibi dominantur: & semper elige principaliorem significatorem, vel configuratum.

2 Qui si dominatur fortunæ, erit iter causa opum: si Soli, causa honoris & dignitatis: si horoscopo, propter valetudinem: si M. C. propter opificium, & studium.

3 Idem continget si aspiciat tales apheticos significatores, licet non dominetur.

Aa

De

De tempore.

ARTIC. VI.

TEmpus ex horoscopi directione, & progressu ad gubernatorum & significatorum situm vel aspectum, habebitur generaliter, vt supra.

De mortis qualitate generatim.

CAPVT XVII. ARTIC. I.

DIximus cum de vitæ spatio ageremus tunc mori hominem cum princeps aphetaperuenerit per directionem, aut validos progressus, & transitus, ad angulum occidentis, vel ad proprium quadratum, vel ad corpus maleficarum, vel ad eorum oppositiones, & quadrata, & antisficia: vel Solis, & Lunæ, & Mercurij imbutorum radiis maleficorum. Nunc autem de mortis qualitate agendum restat.

2 Consideranda sunt astra, quæ locum interficientem sequuntur, aut applicant, vel præcedunt, & iuxta illorum naturam genus iudicabis, coniungendo eorum significata, tam pro signiferi, quàm terminorum natura.

3 Ergo non interfectior, neque signum, neque dominus signi, nec planeta configuratus interfectori, qualificant mortem.

4 Sed primus qualificator est locus succedens, vel planeta succedens ordine signorum. Secundus est dominus termini illius gradus, in quo mortalis directio fit. Tertius est signum interfectoris. Quartus stella vel planeta configurata loco succedenti. Et hi qualificatores vocantur prothanati.

De mortis qualitate ex prothanatorum natura sigillatim.

ARTIC. II.

Saturnus morti præfectus, idest prothanatus, mortem adducit per morbos diuturnos, tabes, humorum defluxus, febres,

bres, hydropises, colicas, vterique affectiones, cancos, lepras, & quotquot ex frigoris eueniunt multitudine, & ex melancholia, & retentiuis affectibus. Quas autem partes magis afficiat, dictum est cum de morbis ageremus:

2 Iupiter ab angina, peripneumonia, apoplexia, conuulsione, capitis doloribus, stomachi, & quotquot à pulmonis, & sanguinis, & digestiue peruersa affectione proueniunt.

3 Mars à febris continuis, tertianis, repentinis plagis, renum affectionibus, sanguinis excretionibus, defluxu, abortionibus, partu, igne sacro, pestilentibus morbis, & falsis, biliosisque, quique per inflammationem & feruorem fiunt, & à bile.

4 Venus per stomachi, & hepatis affectiones, impetigines, dysenteriam. Amplius per vlcera, pustulas, fistulas, luem veneream, & adhibita pharmaca, atque quotquot humore nimium crescente, ac corrupto fiunt, & appetitiue damno & seminis & lactis.

5 Mercurius per insaniam, amentiam, ex atræ bilis affluentia proficiscentes, lapsus per comitalem morbum, tusses, crebras expuitiones, & quotquot siccitate copiosa & corrupta constant, & spirituum afflictione, vociferatione, mutitate.

6 Ex his patet, quod quamuis benefice non possint esse interfectores, possunt tamen esse prothanati, non quo lædunt, sed quo læduntur.

7 Memento partes afficiendas in corpore ex natura signorum, vt dictum est, cum ageremus de vitiis & malis: itémque ex natura planetarum membra peculiaria gubernantium. Ex his enim & ex nunc dictis facile mortis qualitatem, & modos intelliges: si tamen medicinam callueris, & quis humor cui planetæ debeatur. & quoniam fiunt morbi ex febris, scias quam febrem cui adscribas: nam quartana Saturno, tertiana Marti, quotidiana Veneri, continua Mercurio & Marti, ephemera Ioui & Veneri. Item inspicie causas, quæ sunt distillatio, obstructio, inflammatio, inflatio, repletio, exinanitio: prima & secunda sunt Saturni, tertia Martis, quarta Mercurij & Iouis, quinta Lunæ, sexta & cum Luna decrescēte. Considera causas, & locos, & genus doloris, & periodos: nam statim patebit, cui sit planetæ adscribendum iuxta proprietates. vide V. medicinalium.

De morte violenta generaliter.

ARTIC. III.

1 **D**ictum est de morte naturali à prophanatis existentibus in locis conuenientibus sibi, à nullo potente maligniorem & illustriorem obitum reddere superatis. nunc de violenta.

2 Violenta mors decernitur, cum aut vterque maleficus loco interemptorio dominatur, aut hostiliter ipsum aspicit natura hostili, idest quod non sit dominus loci.

3 Item cum malefica vtrumque Luminare, vel prophanatum, damnauerint coniunctione, vel aspectu hostili, vel antisocio, vel eleuatione, & tunc erit mors publica, ratione Luminarium.

De violenta speciatim ex n.

ARTIC. IV.

1 **S**icuti genus mortis ab astrorum ad prophanatos, vel Luminaria, intuitu, vel maleficarum alterutrum aspicientium, & à signis tam in Zodiaco, quàm extra, à maleficis occupatis: sic magnitudo à Luminaribus cognoscitur, præsertim cadentibus: quoniam ibi plus afficiuntur, & facilius super ipsa eleuantur malefica, quæ maximè occidunt, & crudelius cum sunt in angulis.

2 Saturnus igitur præter conditionem feriens Solem quadrato aliòve diro intuitu in signis fixis à multitudine obruendos suffocandòsve indicat, si ita occidat, Lunæque succedat.

3 In feralibus verò à feris dilaniandos.

4 Et cum suffragio Iouis maleficio imbuti imperantis anaretæ, expositos publicè feris.

5 In occasu seu Soli, seu Lunæ, oppositus mortem in carcere.

6 Idem Saturnus configuratus Mercurio in signis serpentinis, aut terrestribus, venenatorum ictu occidit. Quibus si Venus accedat, veneficiis, & feeminarum dolis.

7 Idem Saturnus Lunæ in aqueis, vel in Virgine, configuratus suffocat aquis, & circa Argo nauem etiam naufragiis.

8 Saturnus in tropicis Soli coniunctus, aut configuratus hostiliter, aut Marti oppositus, ruina opprimendos decernit: præsertim

tim in medio cœli ab alto præcipitandos, & cum Mercurio etiam suspendendos.

9 Tria ergo requiruntur, vt Saturnus sic occidat. Primò vt infestus sit prophanato. Secundò vt feriat hostiliter Luminare, aut Mercurium, si est dominus loci Martis. Tertiò non generaliter, sed plerumque, vt sit in occasu, vel medio cœli.

10 Ergo si in radice non dominatur planeta loco aphetico productiuo talis effectus, non pollicetur. Sic neque it interficiet, nisi ab initio feriat Luminare, aut prophanatum: vnde & ab initio prælagimus mortem pueris, cum videmus eos sæpe præcipitari, aut vulnerari. maleficij enim quodcumque quid potest paratus est ad futuram mortem. Vidi quatuor hucusque mutilatos rixa, post tempora occisos.

11 Considera & fixarum configurationem, & genus mortis regionis: neque enim Itali suspendunt nobilem, sed truncant capite. Turcæ palo infigunt.

De violenta morte ex ♂.

ARTIC. V.

1 **M**Ars Solem præter conditionem afficiens, aut Lunæ hostiliter infensus in signis figuræ humanæ, occidit seditione, bello, aut propria manu.

2 Cui si conestificetur Venus, fœminarum operam addit interfectioni.

3 Cum Mercurio à piratis, aut latronibus, aut maleficis.

4 In mutilatis, aut imperfectis signis, aut circa caput Medusæ, mutilandos aut decollandos decernit.

5 In Scorpione & Sagittario, vitionibus, sectionibus, aut medicorum reuulsionibus.

6 In medio cœli, vel imo cœli, crucifigendos, maximè circa Cepheum, & Andromedam. Cruci succedit nunc palus, rota, furca.

7 In occasu horoscopi oppositus, viuos comburendos.

8 In quadrupedibus, ruina, aut distractione, morituros.

9 Si que Iupiter deprauatus testificetur, illustri mortis genere, hoc est condemnatione, & ira principum.

10 Mars in prima domo & combussit, quia septima aspexit & * in M. C.

11 Nodus cum maleficis & propriè cum ♄ significat membrorum lacerationem.

De violenta ex duplici malefica.

ARTIC. VI.

- 1 DVæ maleficæ simul oppositæ augent mortis malitiam in præfatis constellationibus.
- 2 Qualitas augmenti cognoscitur ex principe, gubernatore loci interemptorij multis concurrentibus, & in genere, & in magnitudine, quando vterque ad loca interemptoria aliquam rationem habet. Tales enim etiam sepultura orbat, à feris, vel auibus absumuntur pro signorum forma, in quibus reperiuntur maleficæ, cum nec vllus beneficis est super terram, qui interemptoriis locis occurrat.
- 3 Igitur interfector, qui semper est maleficus essentia vel officio, & alius maleficus oppugnans locum interemptorium, faciunt mortem violentam, quam Luminaria non qualificant, sed illustant, & augent: dominus autem loci interimentis princeps qualitatem augmenti mortis declarat. Hic princeps prothanatus primus non est, cum ille sit succedens radius secundi malefici, qui mortem auget: sed vel secundus prothanatus, qui est dominus termini, vel signi. signum autem declarat etiam genus, si ferale, aquaticum, serpentinum, &c.

De morte extra patriam.

ARTIC. VII.

- 1 PERegrè moriuntur, quorum planetæ loca interemptoria occupantes cadunt ab angulis: præsertim si Luna itinerum domina occurrit, aut hostiliter intuetur: idest cum planetæ succedentes loco anæretæ, vel domini secundi prothanati, sunt in cadentibus, quoniam cadentes absentiam significant, præsertim Luminaria, & quando horoscopus non aspiciunt.
- 2 Arabes considerant, an dominus octauæ, quam morti dedicant, sit inconiunctus horoscopo: nec immeritò, si talis vis esset in octaua: sed cum mors à loco anæretico celebretur, dominus loci illius est considerandus.

3. Vidi

3 Vidi violenta obtruncatum securi hominem, qui h̄ habebat in M. C. cum Sole in Aquario, quando ad oppositum ♂, qui erat in nona in ♄, peruenit progressio maleficis infestata. Alterum, qui habet h̄ in medio cœli, cum Azimech, ferientem quadrato Solem in occidente in ☿: & Lunam in oriente in ♄, diris tormentis & igne tortum ex antisicio ♂ in ♍, monetæ adulteratæ causa: & adhuc manet in suspendij periculo. & hi ambo extra patriam. Pontium verò à ♂ in decima occisum ex horoscopi offensi & Luminarium testimonio.

4 Primò vide tempus mortis. Secundò vtrum eò tempore significatores indicent iter. Tertiò vide ad quam regionem, & quàm diuturnum. Quartò coniecta ex hora mortis, in quo itineris loco esse potest & habebis locum. Quintò vide naturalisne, an violenta. Sextò an publica: tunc enim erit in metropoli. si clam, in via, vel villa. Septimò considera causas mortis & genus in illo loco, furcane an securi, &c.

5 Qui habent maleficas succedentes loco interemptorio, sed à longè, media morte morientur, inter naturalem & violentam, vt ex metu, vel medicina malè applicata.

6 Datur etiam mors illustris naturalis, qualis Chilonis sapientis, quando videlicet vnus est interfector, nullusque maleficus configuratur, sed Luminare, radiis, non hostilibus, nec maleficio affectis.

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER QVINTVS.

De temporibus euentuum fidereorum.

Præter causas vniuersales, particulares simul in euentuum temporibus, & ratione, considerandas esse.

CAPVT I. ARTIC. I.

EFFECTVS vniuersalium causarum, priorumque, à particularibus causis modificantur, non autem tolluntur, nec occultantur. Particularium verò ab vniuersalibus, etsi non penitus tolluntur, occultantur tamen: sæpe autem & auferuntur.

2 Nullum sidus efficere potest, quin Sol vniuersalior causa efficiat æstum in ☿, & ♄: neque frigidus Saturnus cum Luna poterunt illum tunc tollere, aut occultare, sed tantillum moderari. Sic neque in Æthiopia Iupiter albos faciet, quos Sol feruens fuscet. Neque potest Mercurij optima occurratio in infantia efficere puellum doctorem. generalior enim est infantix causa & prior. Potest tamen aliquid umbratile futurę scientix in eo ostentare. Potest è contra Sol Saturni frigus occultare, & tollere, & Iouis alborem in Æthiopia, & ætatis lunarię mollieties scitam indolem pueri aliquando & auferre.

3 Quapropter nihil mirum, si pestis occidit ciues plurimos absque particularium natiuitatum consensu, aut cum paruo, vt bellum, quos directio non damnauit, & naui submersio plurimos in ea nauigantes. Subiunguntur enim isti omnes constitutioni generali

generali cometarum, aut coniunctionum magnarum, aut alteri ruinam ciuitatis decernenti, & constitutioni nauis ruinam facienti. Qui autem vnum fiunt aliquo pacto, aut ciuitate, aut amicitia, aut consanguinitate, aut contubernio, aut nauigatione, aut militia, eisdem malis bonisque subiiciuntur. Vnde multi eximuntur mutantes locum: multique in illo loco euadunt, quorum aphetæ fortissimi. Si id Picus considerasset, non sic Astrologiam condemnasset.

4 Si constitutio generalis bona, vel mala, est debilis, afficiuntur qui bonas vel malas habent genituras, & commutant loca aphetica cum constellatione, vel sunt in intuitu sufficienti.

5 Si validior, qui commutant, & non habent repugnantem genituram.

6 Si quàm validior, qui præclaras in bono vel malo habent genituras, & solum commutant in processibus.

7 Si validissima, qui solum commutant in processibus.

8 Si quàm validissima, qui opportunas habent genituras, etiam si non commutent in processibus.

9 Si perquàm validissima, omnes qui loco & secta conueniunt, vt Turcæ sub Ottomano Primo principe, & Romani sub Iulio Cæsare.

10 Oportet ergo Astrologum esse historiarum peritissimum, & cosmographiæ & chronologiæ, qui sciat leges & mores gentium, & temperaturas, & climata, & sub quibus constellationibus leges & mores introducti sunt, & durationes metiri, & sub qua anomalia, & excentricitate, & obliquitate, & abside, & triplicitate, & coniunctione magna, & cometa, morum, legum, ciuitatum, & principatum initia cœpere. Sic enim de vxore, & moribus, & opificio, & de temperatura, & mortis genere, & de cunctis facile coniectabit, vniuersalibus constitutionibus particulares genituras conferendo, vti frigus Saturni cum quarta anni.

11 Videtur solus Deus omnium causarum magnarum, & paruarum, præteritarum, & præsentium, & concausarum, & mixturas, & moderationes, & effectuum durationes, & temperaturas, & applicationes ad singularem effectum inter fati seriem harmonicam positum intelligere. Nos autem paucissimas nouimus: nec propterea desistendum, sed audendum duce Deo, qui nostram non amat ignorantiam, neque arrogantiam. In magnis

Bb

voluisse

voluisse sat est. vt quimus, non vt volumus, ne nos accuset S. Isaias quod impossibilia & prophetica per Astrologiam audemus, sicuti Iob quod gubernatum Dei per politicam prudentiam arripimus macchiauellisticè.

De euentuum temporibus in genituris.

ARTIC. II.

1 **P**rimò considera regionem, in qua est natus, trigonumque cui subiicitur: deinde legem & mores, deinde ciuitatem, deinde familiam nati: deinde ætatem: aliud enim de vxore pronunciabimus Turcæ & Christiano, & aliter Italo & Dano, & aliter puero & viro & seni: sic de vita & colore, vbi & familiam considerabis.

2 Sicuti se habent quartæ in anno, sic ætatum distinctiones in homine, tanquam causæ generales: deinde perueniemus ad particulares, sicut ad menses & dies ibi: hic ad tempora particularia per directiones, progressiones, & transitus.

De ætatum ratione.

ARTIC. III.

1 **Q**uatuor primos annos à natiuitate gubernat Luna, quoniam illi congruit corporis humiditas infantilis, imbecillitas, augmentum subitum, inconstantia valetudinis, & in mente omnia inchoata, & inemendata, vt in Lunæ varietate, & exordio, & quia est telluri nostræ propinquior.

2 Mercurius decennium proximum gubernat, animum incipit componere, dat sermonem, intelligentiæ disciplinarumque elementa & semina, morum & studiorum peculiare conditiones ostentat, præparatque, primisque exercitiis initiat.

3 Venus sequens octennium gubernat vsque ad annum 22. feminales meatus mouet, & implet, ad coitum stimulat, incitat infania miseræque cupidine versari in errore & cæcitate, etiam apertis oculis.

4 Sol videtur Ptolemæo sequentem ætatem iuuenilem gubernare annis 19. vsque ad 41. quoniam post lasciuiam ꝑ sui iuris vsum

vsu animo concedit, rei familiaris & honoris cupiditatem, vitæ modum iniicit, puerili vanitate, inconstantia, peccatisque amotis, pudoris, honestatis, iuris amorem conciliat. Mihi autem videtur Mars potius consequentem gubernatum vsque ad 36. annum regere: neque enim vera honestas, & maiestas ante hoc tempus acquiritur, iurisque amor; sed martiales vires & cupiditates. deinde vsque ad 56. Sol suas ostendit indicationes memoratas.

5 Mars enim (ait Ptolemæus) quindecim annos regit, vitæ tristitiam, & malitiam adducit, curis ac doloribus animum & corpus implet, sensum instillans, ac cogitationes ætatis deflorescentis, instigās ad memorabile aliquod facinus antè obitum laboriosè perficiendum. Hæc ille. verum ista ambitio est potius à Sole. Martis est cupiditates irregulatas dare, vt vires corporis validas, & iras sæuas, quæ omnia in 41. potius cessant, quàm incipiant. Item nulla ætas periculosior quàm quæ à 22. vsque ad 37.

6 Iupiter duodecim annos regit vsque ad 68. iubens declinare paulatim laboriosum & turbulentum viuendi genus, & decentius, officiosius, quietius, sanctiusque capeßere, veritatem de se faceri, omiſsa ambitione intelligere nihil esse honores & voluptates humanas, neque scientiam esse certam: & qui prius videbamus nobis sapientes aliqua in re, in eadem dubios facit & socraticos. Item nil præcipitanter agere, alios admonere, & consolari, honoris & laudis & liberalitatis studiosum esse cum paritate, pudore, & ingenuitate.

7 Saturnus extremam senectam post annum 68. per 30. vsque ad 98. regit, cum vires corporis impeditæ, ac frigescentes apparent, & in concitatoribus voluptatibus natura languens neruis destituitur, vita iam conuulsa, misera, & infirma, exposita offensis, & ad omnes morosa motus, virium ignauia. Tunc inconfidentia in suis viribus expellit fiduciam in bonis exterioribus. vnde auaritia sequitur, & religionis promissa volumus esse vera alteram vitam desiderantes, & eius acquisitioni studentes, & vitæ præſenti deditos accusamus, sumus loquaces, vt saltem sic viuere videamur, aut nostri memoriam in fixis verbis relinquamus.

APPENDIX.

Examen predictorum de ætatibus.

ARTIC. IV.

1 **R**eliquum vitæ totum Saturno dat Ptolemæus, sed cum visi sint homines repuerascere etiam nostris temporibus, & ad 300. annos vivere, sicut quidam Tarentinus, & monacha quædam Saguntina, & alius Asturicensis, & alius Gallus, quorum meminit Delrius in libro Magicarum disquisitionum, ita vt colorem, vires, vocemque iuuenilem recuperariunt: dicendum est ad Lunam aliquando reuerti, post Saturni periodum: cum videlicet omnes planetæ consenserint tempore directionum senilium ad lunarem ætatem reficiendam, loca aphetica aphetis occupantibus, & quibusdam amicè aspicientibus. Neque potest fieri etiam post 36. millia annorum, vt imperitè putat Albumasar, quod omnes cœli circulationes simul ad originalia puncta reuertantur. vt in Metaphysica docuimus.

2 Sciendum quod Ptolemæus ordinem planetarum secundum sua dogmata seruauit, non satis secundum veritatem, neque secundum obseruata pythagorica, & copernicea. Non enim ☿ & ♀ epicyclum sub Sole habent, sed Solem circumdant: ita quod aliquando suprâ, aliquando infrâ reperiuntur. Constat autem Venerem viciniorem in ima abside esse telluri, quàm ☿. ergo sequens ætas post lunarem potius Veneri dicanda esset. Et quidem si temperamenti humiditatem consideres, Veneri conuenit non autem Mercurio: si fœcunditatem, Mercurio non Veneri: incipit enim 14. anno virtus prolifica. Sed & tunc Mercurius habet partes suas: nam iuueniculi sunt quasi hermaphroditi: quod à ☿ habent. Itaque verum est, quod situs sit considerandus planetarum: & quod ☿ & ♀ coniuncti sint in ætatum regimine. Sed quia frequentior nobis propinquat Mercurius, & linguæ rudimenta à quadriennio incipiunt, erit ipse princeps vsque ad 14. Venus autem secundus dominus à 14. ad 22. principatur Venus: sed Mercurius concômatur: vnde & tunc scientias, & disputationes magis acquirimus. Præterea dedi Martem quindecim

decim sequentibus annis ob dictas causas, quamuis distantior Sole sit nobis. Nam & ipse circumdat Solem, & aliquando est propinquior nobis, quàm Sol, veluti cum est acronyctius in eius oppositione: vt benè obseruauit Tycho diligentissimus Astronomorum. Hæ tamen ætates omnes fiunt à Sole, vt anni quartæ per caloris natiui actiones, vt in physicis docuimus. Tribuuntur tamen planetis, quibus magis conuenit talis caloris constitutio: vt ver quoque datur Veneri, æstas Marti, hyems Saturno, autumnus Mercurio; & eorum morbi & affectiones in cœlo, & terra, & mari.

3 Aduertas quod iuxta reuersionem planetarum ad locum sui epicycli eundem ad Solem Ptolemæus tempora ætatum assignauit planetis, excepto Mercurio & Sole. Illi enim dimidium sui temporis dedit ob imbecillitatem: huic verò lunarem cyclum, quando reuertitur in epicyclum, & cum Zodiaco ad idem. quoniam ipsa Solis vires ad nos defert magis, vt Solis soror. Nos autem putamus hæc ita se habere aliqua ex parte, quoniam exquisitam scientiam ignoramus. ætates tamen variari certi sumus, sed terminos variationis, vti sunt cardines anni, nescimus, sed proximè accipimus. 4 autem annos Zodiaci retinuit.

4 Scire licet non apud omnes regiones ætatem similiter esse partiendam. Qui enim habitant sub tropicis, præsertim in Ghineæ regno ad quadraginta annos ætatem producant: in quadragesimo sunt decrepiti senes. Similiter qui sub polis habitant, quoniam his à frigore calor matutinus hebetatur, & extinguitur: illis à nimio æstu foras exhauritur. Ergo Luna habebit sub tropicis annos duos. Mercurius quinque, Venus sex, Sol decem, Mars septem, Iupiter octo, reliquum Saturnus possidebit. In nostris quoque regionibus alij sunt præcoces ingenio, alij lasciuiua venerea, prout Mercurium, aut Venerem fortiuntur potentiores: aut fortè sub ima abside. Præterea quidam sunt martiales post 22. annos: quidam post 41. vt Ptolemæus putauit pro Martis propinquitate & vigore. Idque in natiuitatibus considerandum propono nondum à me examinatum.

De directionibus tempora euentuum declarantibus.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 **P**ostquam quid cui ætati, sub qua regione, & sub quibus legibus, & educatione, congruat, consideraues, uti quartas anni eius affectiones, tunc ad particulares annos, sicuti ibi ex annis ad menses, ex his ad dies procedemus.

2 Indicantur anni à directionibus, progressionibus, & ingressibus planetarum in loca directionis, & progressionis aphetarum: sicuti menses à mensuris progressibus, & directionibus.

3 Subiecta aphetica directionum & progressionum principalia sunt quinque, Sol, Luna, fortuna, horoscopus, & medium cœli.

4 Solem consulimus pro dignitate, gloria, honoribus & magistratibus, & patre: Lunam pro anima, sensu, vxore, matre aliquando, & pro salute, & honore: partem fortunæ pro diuitiis cuiuscunque generis, hæreditatibus, acquisitionibus: medium cœli pro filiis, actionibus, amicitiiis, promotione ad religionem, doctoratum, &c. horoscopum pro corpore, & salute, & morbo, & quæ corpore fiunt, ut peregrinationes.

5 Cum ergo sint plures aphetæ, & in diuersis sitibus, sit ut eodem tempore quis fortunetur animo, & non corpore: filiis & non diuitiis. nemo ergo vndique beatus, neque imbecillitas humana suffert malam bonamve fortunam summam.

6 Hæc sunt perpetua significata aphetarum: sed aliquando pro morbis, & aliis effectibus, quorum sunt significatores, possunt dirigi, ut Luna pro cæcitate ad nebulosam, & pro abortu ad Martem: & pro lepra ad eundem in Libra, &c. Mercurius etiam potest dirigi pro animo & doctrinis: Iupiter pro libertate, &c. sed horum sunt exiles vires inter aphetas, & parum variant euentum. idcirco non considerantur. Quando vero sunt domini temporis & principantur in genitura, ut Alcocodem Arabibus, tunc dirigi possunt, quoniam fortem indicationem habent.

7 Non dirigimus causas euentuum, qui sunt significatores, neque qualificatores, qui sunt domini locorum, in quibus illi reperiuntur, neque configuratas stellas, quæ augent, aut minuunt
qua

qualitatem euentus, neque signa, quæ genus declarant, sed subiectum significationis, quod aliquando est ipse significator: vt Sol est significator honoris, & subiectum quod pro honore dirigitur: aliquando est aliud: nam Luna, Mars, Sol, & fortuna sunt significatores itinerum, sed ipsorum subiectum est horoscopus, qui dirigendus venit.

Consideranda esse tria in directione, videlicet significatorem, promissorem, dispositorem, & his configuratas stellas, & alia quæ anticipant, & postponunt euentum.

ARTIC. II.

TRia considerabis in qualibet directione. Primò subiectum, quod & significatorem vocamus. Secundò promissorem. Tertiò dispositorem, seu qualificatorem. Significator est vnus ex dictis aphetis. Promissor est planeta, vel fixa, vel radius, vel locus occurrans directioni, à quo promittitur aliquis euentus in occurfu aphetæ ad ipsum: vt mors, aut dignitas. Dispositor est, qui proximè antecedit locum directionis corpore, vel radio, qui gubernat, donec alterius stellæ corpus, vel radius occurrat. Est etiam secundus dispositor dominus termini.

2 In venando vitæ spatio interemptores occurrantes consideramus. In cæteris verò aphetis deducendis omnes stellas obuias corpore, vel radio, hostili vel amico: vt oppositione, coniunctione, quadrato, octagono, antisicio, æquidistantia, triangulo, sextili.

3 Primum ergo tempus directionis apheticæ disponit & regit planeta proximè ipsum antecedens corpore vel radio: qui quando non adest, disponit planeta partiliter cum apheta positus corpore, vel radio: & cum eo simul gubernat dominus termini, qui per se solus gubernat, quando nullus præcedit, nec comitatur aphetam. Regit autem tot annis, quot sunt ascensiones rectæ inter ipsum & succedentem stellam, vel nouos terminos, quando est apheta in medio cæli: quando verò in horoscopo, quot sunt regiones illius obliquæ ascensiones.

4 Semper

4 Semper fortior dispositor est eligendus, quando sunt plures gradu pares, ac simul dominus termini tanquam collega regiminis. ex quibus commisce rationem gubernationis.

De forma dirigendi aphetas.

ARTIC. III.

1 **V**aria est dirigendi forma apud Astrologos, nec haftenus experientia satis veritatem declarat. Arabes enim domos ex æqualibus Zodiaci sectionibus constituentes etiam in Zodiaco gradus numerant: & quot gradus sunt inter significatorem & promissorem, tot annos interponunt ad effectus ostensionem usque. Alij verò æquatorem secant, & in eius gradibus etiam directionem faciunt. Alij verticalem circulum. Alij parallelum cum Porphyrio per gradum eclipticæ orientem meridiano circulo interceptum. Alij tempora horaria, diurna & nocturna, partiuntur in partes tres cum Alcabitio, & ex eis domos ascendentes sub & super horizontem conficiunt: ex quibus oppositos describunt: proptereaque directiones varias faciunt, quilibet iuxta suas theses. Concedit S. Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metiendas esse in circulo obliquo.

2 Hoc autem certum est, quod tempora inter promissorem & significatorem sunt consideranda. Ergo metire quantum tempus requiritur, ut ascendat promissor ad significatorem, & tribue quindecim annos temporis vni horæ ascensionis, & mensem vnum quatuor minutis horæ ascensionis, & septem dies cum dimidio dabis vni minuto: & sic deinde minutum in 62. quæ distribues diebus septem cum dimidio, & peruenies ad dies, & horas euentus.

3 Cum apheta est in M. C. aut in I. C. conueniunt omnes quod directio sit facienda per ascensiones rectas interpositas inter promissorem, & significatorem: illæ enim indicant horarias partes, quilibet sanè gradus quintamdecimam horæ portionem, quæ annum vnum propterea significat: quoniam Sol vnum diem conficit in gradu vno peragrando. Et quoniam ut ascendat signum vnum per culmen cæli, quod continet gradus 30. duæ horæ requiruntur: ascensiones autem rectæ variantur pro obliquitatis solaris variatione: propterea vtemur posthac descriptis à Tychone.

4 Cum

4 Cum verò fuerit aphetā in horoscopo, siue in septima, dum ascendunt gradus Zodiaci inter ipsum & promissorem, non simul ascendit idem numerus graduum in æquatore, propter illorum rectitudinem, & tortuositatem: ergo directio faciendā est per tempora horaria. Hæc autem correspondent potius gradibus æquatoris, & eius ascensionibus obliquis cum signifero. In diuersis autem regionibus variantur ascensiones: propterea per ascensiones obliquas tuæ regionis operaberis, & quot sunt illæ tot annos interpones. Per easdem poteris operari, dirigendo aphetā in Occidente: quoniam eadem sunt descensiones cum ascensionibus oppositis: cum signa rectè ascendentia tortuosè descendant, sicut eadem sunt rectæ M.C. & I.C.

5 Si autem fuerit aphetā inter angulos, per circuli positionis ascensiones operaberis, qui sunt octo inter angulos positi, gradus triginta habens quilibet: vel per circuli descensiones in locis oppositis.

6 Si aphetā sit in septima, & M.C. promissor verò inter M.C. & horoscopum, deduc aphetā ad M.C. per sui circuli ascensiones, deinde promissorem ad M.C. per ascensiones rectas, & misce vtrumque tempus. Sic facies inter spatia ambientia I.C. Spatia ambientia horoscopum, & 7. non miscent tempora, sed per ascensiones circuli positionis non variatas fiunt.

7 Hæ operationes per tabulas fiunt Regiomontani, & per astrolabia regionis, & in sphæra solida, numerando ascensiones. At Ptolemæus facilè per rectas ascensiones, & horaria tempora, omnes absoluit. Quare (inquiens) horaria tempora aphetæ, & per illa diuide distantiam eius à M.C. in ascensionibus rectis: & quod exit est numerus distantie horarum aphetæ ab ipso M.C. Inuenta differentia horarum aphetæ à M.C. quare horaria tempora promissoris, diurna, si est super terram; nocturna, si sub terra, quæ tempora multiplica per horas distantie aphetæ à M.C. & quod producit, vbi aphetā fuerit inter horoscopum, & M.C. detrahe à differentia ascensionis rectæ promissoris & M.C. vel si aphetā sit inter M.C. & occidentalem angulum, & promissor inter M.C. & horoscopum, adde: vel, si vtrumque sit inter M.C. & occidentem, detrahe differentiam ascensionum rectarum à producto, & quod sit est numerus graduum, & minutorum, directionis.

8 Videtur quidem secundum hanc doctrinam Ptolemæi figuram erigi oportere iuxta dogma Alcabitij. Sin verò sequaris Abraham

Cc

ham

ham Abenafre in domorum partitione cum Regiomontano, etiam illius directiones sequare, quæ à Ptolemaicis vnum vel duos annos differentia faciunt, & per polos circulorum sumuntur.

9 Hoc in negotio magna est incertitudo. Firmicus enim & Arabes in Zodiaco dirigentes profitentur semper diuinasse. Cardanus sequutus Ptolemæum eius directionibus per multa sibi experimenta probatis adhæret. Moderni omnes Regiomontano assentiuntur, dicuntque se diuinare tempus ad vnguem.

10 Equidem arbitror controuersiam dirimi non posse: quoniam directiones nunquam iuxta datas regulas prodeunt, sed anticipantur & postponuntur. Aliquando à natura terminorum: antequam enim ad maleficam accedat significator, si in terminos eius anteriores tres vel duos, incidit, eius læsionem incurrit. Aliquando præuenitur ob radios aphetæ ante corpus ad locum directionis prouenientes, vel ad radios promissoris fortes ante corpus. Aliquando etiam fixa eiusdem sectæ vel contrariæ in loco directionis multiplicat vim, euentus autem demit, & anticipat, & postponit. Aliquando etiam progressio bona vel mala idem facit annum anticipando, vel postponendo. Aliquando ingressus bonorum vel malorum planetarum in locos directionis, & progressionis, & apheticos. Interdum constitutio generalis præuenit si concordat, postponit si discordat. Vnde ætate repugnante vana est directio connubij. Aliquando cometa, vel eclipsis locis configurata apheticis, & directionibus, & progressibus mixta. Nec vlla est certa directio, nec si certè quis diuinauerit antè, cum venerit effectus, potest ita certus esse, quod ab ea sit, cum aliæ causæ concurrant, possimúsque dicere, quod oportuisset illum præueniri, aut posthaberi. Item Ptolemæus semper docet, quod planeta in angulis, & maximè in principio angulorum, & cursu velox, producit effectum in iuuentute, & citò. In cadentibus verò & finibus angulorum, & tardus, in senectâ vel serò. Igitur directio non erit certa ex occurfu ad promissores: nisi fiat occurfus citò vel serò, prout se habet à principio significator. Quando autem discordant hæc duo, recurre ad progressus & transitus conuenientes rationi radicali. Omnes autem præfatas differentias considerabis, & ex progressibus etiam diuinabis, ubi in centris est significator, & velox, anticipans directionis tempus, ergo ex progressu. Sic de centris.

11 Cætera quæ pertinent ad directionum verificationem vide in lib. 4. cap. 4.

De

De progressibus annuis.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 **N**on modò gradus æquatoris inter aphetas, & promissores, annos significant, quoniam à Solis motu diario, qui suum annum repræsentat, sumuntur: sed etiam signa, quæ sequuntur, habent suum gubernatum in annos, & quodlibet annum vnum solarem repræsentatum in anno lunari.

2 Numera ergo triginta gradus à locis apheticis in principio ætatis, facièsque dominum interpositorum graduum (quando est vnum signum) vel dominos (quando plura signa) gubernatores illius anni. Et sic per seriem signorum vsque ad 12. & inde reuerteris ad primum signum. Gubernabunt autem domini progressionum cum dominis directionum.

3. Primum ergo locum in decernendo habet dominus ætatis: secundum dominus directionis potentior, cum mixtura alterius: tertium domini progressuum: quartum dominus radicalis, vnde incipiunt progressus à principio: quintum natalitius illius domini: sextum locus progressus: septimum planeta hæc loca ingrediens, qui ad eò fortis esse potest, vt ad se totum significatum trahat, vt dicemus.

4 In examine directionis & progressus Primò vide vtrum proueniat progressio ad beneficas, vel maleficas malefacientes, vel iuuantes. Secundò constitutionem planetæ in hora, qua suscipit gubernatum progressionis, videlicet si orientalis, si auctus lumine, si in sua dignitate, vel contra, &c. Tertiò si talis gubernator sit in figura radicali propitius tali euentui. Nam si erat oppositus aphetæ, vel domino loci aphetæ, est malus in progressu gubernatu ad illum effectum. Quartò an talis dominus progressus vel directionis fuerit in radice fœlix, an infœlix. Quintò quando tempore sui gubernatus occurreret beneficus, aut configurabitur aphetæ, aut ipse fuerit fortis. tunc enim causa iuuabitur. Si verò maleficis discordantibus, aut malè aphetam aspiciet, aut fuerit in inconiunctis, aut sub radiis, vel retrogradus, tunc nocebit.

5 Cum fuerint duorum signorum partes in progressu annuo, gubernabunt domini primi signi prius tot menses & dies

Cc 2

quot

quot numerus graduum importat. deinde verò domini secundi signi pro rata, & eorum potentior, magis.

De progressu menſtruo.

ARTIC. II.

1 **P**rogressus menſtruuſ eſt duplex. Primuſ ſumitur à locis apheticis in principio ætatis ſingulis menſibus ſequentibus dando viginti octo dies ſecundum Ptolemæum, ſicuti cuilibet anno vnum ſignum.

2 Secundus progressus menſtruuſ eſt diuidendo ſignum annui progressus in duodecim partes. quapropter fiet, vt vni menſi contingant gradus duo, & minuta triginta. Et tunc obſerua dominos illorum ſignorum & graduum, ſicuti in progressu annuo diximus. hinc inſtabilitas & varietas rerum humanarum à tot concauſis continuò aperitur.

3 Arabes dant triginta dies proceſſui menſtruo, alioquin ex tredecem menſibus componeretur annuſ, quibus aſſentitur Cardanuſ, corrigendũque putat Ptolemæi textum: vt loco 28. ponatur 30. & vbi dicitur, duos dies cum triente, ponatur, aut ſextrante. At quidem Ptolemæi textuſ non capit correctionem: propterea que puto, quod ſicut à Sole habet arbitroſ menſtruoſ ſupradictos à ſigno proceſſuſ annui: ſic à lunari ratione debet habere arbitroſ alioſ ſecundum lunationeſ ſubſequentes.

Quemadmodum enim morboſ iudicamus à motu Lunæ non incipiendo à ſynodiſ, vel pleniluniis, ſed à loco, in quo erat Luna tempore decubituſ: ita ætatem incipiendo à lunari loco. Et quoniam Luna in viginti octo diebus reuertitur ad illum, ſic menſtruoſ arbitroſ capiemuſ ſecundum dieſ Lunæ. nihil autem obeſt facere menſeſ 13. & ſigna duodecim partiendo. Sed cum viginti octo diebus addat horaſ, & lunationeſ ſint duodecim in anno, & dieſ vndecim, non ſequitur ratio prædicta. Quapropter oportet lunationeſ ſeorſum ſemper facere, & dominoſ capere locoſ, in quibuſ eſt Luna perpetuò, & aliaſ facere reuerſioneſ non irrationabileſ, licet intricatioſe. Luna enim tempuſ metitur ſecundario à Sole, & noſtra vita eiꝯ tempore meſſuratur, & ſolari. Quod ſi ita eſt, reſpice dominoſ loci Lunæ inceſſanter, & eoſ ſemper arbitroſ euentuum in reſpectu ad apheetaſ aſſume vnã cum

cum aliis: & iuxta vincentes iudica, præsentiam Solis & beneficarum in signo profectionis celebrando cum iudicas. Sol enim viuificat omnia.

De progressu diario.

ARTIC. III.

1 **V**idetur etiam duplex esse dierum processus. Primus, si à die natiuitatis facias progredi duodecim signa per duodecim annos, & simul per duodecim menses, & tandem per dies triginta, tribuendo signum vnum duobus diebus cum dimidio iuxta Lunæ mansionem.

2 Alius progressus est, si illius processus lunaris viginti octo dierum fiat partitio talis, vt arbitros demus vnus signi diebus duobus cum triente, sicuti dicebat Ptolemæus. Quod si textus est mendosus dicemus, quod supra: & signum menstruum diuidemus in triginta dies, & simul annuos triginta gradus diuidemus in menses singulos duos cum dimidio, & diebus triginta diuidemus duos gradus cum dimidio sectos in 150. secunda: & considerabimus dominorum statum, & planetarum ingressum, vt supra.

3 Tam exquisitas computationes frustra facimus, cum aliæ causæ varient tempus euentuum, vt dictum. Paris Cæsararius annum, & menses, & dies papatus, prædixit olim Cardinali Farnesio: annum diuinavit, & non vltra.

De ingressibus.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 **P**lanetæ ingredientis loca aphetica, vel magis loca, ad quæ directio, & processus aphetarum peruenit, temporum decreta continent: Saturnus generalium ob suam tarditatem: Iupiter annuorum, quoniam tantum manet in vno signo: Sol, Mars, Venus, & Mercurius, mensurorum, quoniam tantundem manent in signo vno, licet Mars excedat: Luna diariorum, quoniam non nisi duos dies cum dimidio manet in signo vno.

2 Tandiu durat decretum ingredientis planetæ, quamdiu ipse

Cc 3

manet

manet in eodem signo. Saturnus ergo menses triginta affliget, nam neque deliquia vltra possunt. Iupiter anno vno iuuat, & sic de singulis pro rata mansionis in signo: proptereaque cum sunt retrogradi plurimum possunt.

3 Arbitri temporum generalium post arbitros ætatis potiores sunt ad absoluendum decretum. Arbitri particularium adiuuant, vel reluctantur, concordia vel discordia. hi sunt directionis & progressionis domini. Transitus verò ingredientium augment, vel minuunt.

4 Equidem expertus sum, transitus esse tam validos, vt ex ipsis solis multa certius prædixerim, quàm ex directione & progressu. quod & Cardanus fatetur. Plus enim nocet præsens musca, quàm absens leo. Vnde Hermes & Galenus ex his modo de morte, & vita, in morbis prognosticantur. Quod autem cometa, & deliquia, & coniunctiones magnæ, quæ fiunt in locis apheticis, & directione, & progressu possint totum vitæ cursum mutare, aut truncare, nulli dubium: quoniam transitus sunt constitutionum generalium. Sed quod si proroget malum, vbi retrocedit in eodem signo, palam est. Fuit mihi in directione Solis & ♀ dominæ genesis in ♄ h, anno Christi 1599. & in oppositione directionis Lunæ, & in eius antisicio, & me detinuit in carcere annis quindecim, necdum finis. Omitto, quid fecerit aliis peremptis, & mecum cruciatis. Non ergo solum augment transitus, sed aliquid plus efficiunt. nulla præcessit eclipsis mihi contraria, sed cometa non satis obseruatus terræ propinquus, vt alibi dictum est.

A P P E N D I X.

De subiecto euentus.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 **G**enus rei decernitur per locum apheticum: quousque procrastinabitur generalis arbiter temporis (id est, aiunt, promissor in directione, seu dispositor: sed melius dominus progressionis, vel directionis) speciatim verò dominus terminorum. Nam licet apheticus locus directione mutetur, tamen semper participat cum domino directionis & progressus in effectu.

De

De felicitate & infelicitate euentus.

ARTIC. II.

1 **V**trum autem fuerit felix, vel infelix, considerandum est ex eis, qui domini sunt naturali propria & mixta cum aliis configuratis propensione ad bene vel male faciendum. Item ab amicitia, & inimicitia, quam ab initio susceperunt cum significatoribus, & inter se cum configuratis.

Quando certius & magis elucescet euentus.

ARTIC. III.

1 **E**ffectus tunc magis elucescet, cum menstrux, & annux progressionis signa configurantur cum locis apheticis benè vel malè, & secundum ingressum Luminarium & planetarum ad annux, & menstrux, & diariæ progressionis signa.

2 Namque itidem si ingressus planetarum concordat cum locis apheticis à principio genituræ, & secundum directionem, & progressionem, & benè configurantur, iuuat euentum rei propositæ. Si discordent natura, & radio, hostiliter transeuntes stellæ istæ ingredientibus, nocent, sed non ita, si non tam malè configurantur.

3 Si verbi gratia principio anni loca principalia progressus, & maximè Luna, cadant in loca maleficarum radices, vel fiat reditus per circulum malus, tunc eueniet mors eo anno, vel infortunium de genere significati loci principalis.

4 Primum ergo vide, an promittatur effectus in radice per significatorem generalem: deinde per ætates & directiones venabimur tempus. In quo si etiam progressus perueniet ad signum congruens, eo anno sequetur effectus validus, absque impedimento, & maxime si ingressus planetarum iuuabit in locis progressus, & directionibus: vel etiam si Sol aut Luna solum respexerint. At si tunc impediunt maleficæ, si etiam est bonus, aut beneficiæ, si malus, oportet quærere opportunius signum in ea causa succedens. Quod si planetæ contrarij significati in eo signo inueni-
peram

perambulent, aut Sol aut Luna hostiliter aspiat, tunc impeditur negotium illud, quamdiu planeta ille talem locum corpore, vel radio tenebit. Ergo hinc ad duodecim annos res talis non reuertetur, quia directio, & ætas mutatur. & si etiam reuertentur, non tamen eodem modo, neque idem effectus specialis, quoniam ingressus planetarum etiam ac Luminarium variantur.

5 Hoc tamen verum experior, quod quando aphetæ progrediuntur ad proprios trigonos, & sextiles, res ab eis significatæ benè se habent, quando ad oppositiones, & quadrata, malè. Propterea annus 4. 6. 8. 12. 7. x. sunt sanitati aduersi, quoniam horoscopus ad sua quadrata, & oppositiones, & domos inconiunctas progreditur. Et sic omnes aphetæ ad sua consimilia. Idem iudicabis de annis à duodecimo, quartis, sextis, octauis, &c. & hoc verius est, quàm numerorum ratio per septenarios, & nouenarios. Vnde 63. ex horum concursu pessimum dicunt, quod nec inficiamur cum multorum mortes ibidem fiant plerumque. Sed ratio numerorum obscurior. At quando in 6. vel in 8. vel in eorum amico aspectu, quis habet beneficam, non erit mala progressio, nec satis fœlix.

De effectus magnitudine.

ARTIC. IV.

1 Sicuti quando consentiunt loca progressionum annuarum, & menstruarum, cum locis apheticis, & ingressus iuuant, effectus tunc maxime elucescunt, vt dictum est, & è contra: ita etiam illustres, & magni fiunt, quando iidem fuerint domini ingressuum, & progressionum: multo autem magis si fuerint domini progressionum simul iidem domini aphetici loci illius effectus in radice significatiui: omnino autem maximè, quâdo sunt etiam directionis, & ætatum, & progressionum, & apheticorum locorum iidem domini, vt Sol significans honorem, & vadens per directionem, & progressionem in Leonem in ætate solari. tunc enim quadrupliciter est dominus. Augentur etiam si fixæ sint in loco directionis, & processus.

2 Igitur aut miserrimi, aut fœlicissimi fiunt, qui omnes aphetas habent in eodem signo, quoniam directio & progressus est omnium eadem, siue bona siue mala, ad easdem maleficas, & beneficas. vt, verbi gratia, Iob qui simul omnia perdidit excepta vxore

vxore: quod licet Deo permittente & diabolo faciente acciderit, tamen coelo significante, vt instrumento Dei. idem diximus de Caracciolo, qui omnes planetas in v habebat.

APPENDIX.

1 **O**Mnes configurationes significantes aliquid boni, vel mali in radice, vt epilepsiam, dignitatem, &c. dictæ in toto hoc libro, valent etiam in progressionibus, & directionibus, & ingressibus, si consimiles sunt: non tamen ita efficaciter operantur, nisi in radice præcesserint. tunc enim validus effectus erit.

2 Considera in omni quæsito Primò locum quæsiti, qui potest etiam esse significator, vt M. C. & horoscopus, & pro seruis 12. &c. aliquando est significatoris locus, vt locus Solis significantis honorem, vt horoscopus temperiem: hi enim dicunt essentiam rei quæsita, signa eorum substantiam seu materiam, & genus. Secundò illorum dominos, qui qualitatem dicunt rei quæsita. Tertio sidera configurata, quæ augent, vel minuunt, certificant, vel tollunt quatuor principales planetas seriatim, vt * ♃ ♄, &c. Quintò Almuten, qui dominatur principalioribus locis. Sextò potentior, idest propior, centro anguli principalis. Septimò qui dominatur, aut potentior est, sitne benefica an malefica. Octauò dispositionem eorum ad mundum, ad Solem, ad absides, ad latitudinem, ad dignitatem, ad casum, ad peregrinationem, &c. Nonò commixtionem cum planetis aliis & fixis. Decimò qui planeta super alios eleuatur. Si beneficus, & foelicitus sit, optima omnia decerne in quæsito; si non satis foelix, minus bona. Si malefica, potens, & discordans, pessima; si impotens, nocet minus. Si dominatur loco, super quem eleuatur, bona erunt frequentia, sed minora; si aduersatur, frequentia & maiora. Si peregrinus, magna, sed non frequentia. Si locus, super quem eleuatur malefica, sit casus eius, rara infortunia, sed maxima significat, existimationem tamen retinebit, & lucrum.

3 Pro effectū nota. Sunt planetæ aut in propriis dignitatibus, aut in mutuis, aut in communibus, & partiuntur in dissidentes, & concordantes. In propriis locis sunt validi, & vincunt cum qui in alienis.

In propriis locis se inimico aspectu intuentur: in mutuis casibus inuictum ferunt malum, si alter solum in casu resistet, & im-

D d

pediet,

pediet non existentem, quamuis recipientem, si aspiciat. Sunt tamen debiles omnes in casibus.

Si mutuo se recipiunt, erunt firmi, & expediti in effectu suo.

Si vnus tantum recipiatur, fouebitur à recipiente. Sed tamen obediēt illi sicut seruus in domini domo, nisi ab illo opprimatur, vt à latrone, sicuti Mercurius combustus hospitans Solem in ny.

Si vnus sit in alterius casu, impediētur ab illo, sed parū.

Planetæ in communibus significant consensum, vt ♄ & ♀ in ♀, & simul populi fauorem.

In mutuo casu sunt hostes, neque consequetur quis alterius promissionem vllam.

Si sint in diuersis trigonis, discrepabunt media ad consequendum finem, & iudicia hominum de eis erunt varia.

Si vnus est in suo trigono, aliū non claudicabit promissio.

Peregrini difficultatem consequendi & perficiendi arguunt. Hæc nota in radice & processibus.

De Reuolutionibus.

ARTIC. V.

1 **O**bservant Arabes reditum Solis ad idem punctum omnino, quo quis natus habuit Solem; & sic erigunt figuram, & indicant de illa sicuti de genesis figura pro toto anno. Idque in vſu est omnium Astrologorum. qui & anni reuolutiones & mundi faciunt.

2 Cardanus inutilem hanc figuram iudicat. Primò quoniam progressus secundum successionem signorum est tutior, cum directionibus assimiletur. Secundò quoniam reuolutio est inæqualis. non enim mihi succedit in futuro anno proximo Libra in horoscopo, in quo Virginem habeo, sed Sagittarius, aut aliud. Item in progressu assumuntur vicissim omnes planetæ: at in reuolutione sæpè iidem, si horoscopat eorundem signum, aut aphetæ in eorundem signa transierunt.

3 Sed hæ rationes commendant progressus: non autem excludunt reuolutionem. Non enim signorum successio requiritur in hoc, sed Solis status radicalis: qui cum sit princeps planetarum variat figurationes eorum & cœli. alioquin incusa cœlum, quòd non in idem punctum & situm in eodem die, & hora, & minuto Solem

Solem quotannis sistat. Secunda ratio nil valet. nam miscentur euentus, & successiones rerum anticipantur, & postponuntur: propterea & signa. Neque requirimus, nisi quod Sol in situ mundi facit cum omnibus planetis tempore suæ reuersionis ad radicem. Ad tertiam nihil obstat, quod iidem aliquando planetæ succedunt: nam & euentus consimulantur. Reuolutio non habet tantam vim, quantam processio, non tamen nullam. Indicat etiam ingressus planetarum in loca varia & configurationem ad mundum, & ad loca directionum, & processuum: quapropter quasi renouat vitam, nec sine causa dies natalitius antiquitus celebrabatur.

4 Ergo erecta figura examinabimus aphetas omnes: uti in genesi, & dominos locorum, & signa, & configurata astra, & quid portendant, iuxta ratiocinationes præteritas in genesisibus.

5 Menstruas signorum processiones ab ea deducemus, imitantes radicalem, & omnia conferemus uti in illa, quæ iam repetere non oportet.

6 Cum autem contigerit loca radices esse eadem in reuolutione, maximè horoscopum, spera vitæ quasi renouationem, si tamen beneficæ adfuerint, & directio & progressus non repugnauerint.

7 Si verò ad opposita loca, vel cadentia, vel inconiuncta, timebis, prout ratio progressionum etiam declarauit.

8 Idem considera de reuersione aphetarum ad bonum vel malum situm.

Dd 2

ASTRO

ASTROLOGICORVM

LIBER SEXTVS.

De electionibus fideralibus.

*Naturali ratione, & diuina authoritate, scientiam
de electionibus esse veram necessariamque
Physicis, nec damnandam.*

CAPVT I. ARTIC. I.

NECCESSARIAM esse scientiam de electione temporis ad operationes humanas ritè perficiendas, & fœliciter, omnes declarant artes, præcipuè quæ non solæ, sed cum natura, operantur. Nisi enim Medicus Lunæ rationem habet, dierumq; criticorum, occidit dum sanat, vel non ritè perficit, quod præparauit. Nautæ quoque si in hyeme, in lunatione malefica, se mari commiserint, à submersione non sunt immunes. Agricola si in mense Augusti seminauerit frumentum in nostra regione, non percipiet fructum. Eligit ergo quartam autumnalem: cui si addat fœcundam lunationem, melius faciet. Nec putabit vites in Decembri, sed in Februario: nec plantabit eas in Septembri, sed in Martio. Itinerantes, si ventos & pluuias, & horum causas non præconsiderant, multis afficiuntur malis. Rectè dixit Salomon, Omnia tempus habent.

2 Deus quoque tempora elegit eorum, quæ nobiscum est factururus, quando nimirum nos dispositos esse prænoscit. Nam quando venit plenitudo temporis misit filium suum. Et in sacris litteris

litteris semper ait se tempus iudicandi, & miserendi, & transferendi nationes, & multiplicandi, eligere. Sed hæc est differentia inter electiones Dei & nostras, quod ipse facit tempora, quæ eligit, stellâsque temporum causas præfecit nullis subditus temporibus, neque fatis, neque stellis, ipse temporum, factorum, & stellarum, conditor, ut docet sanctus Augustinus super illud, [nondum venit hora mea.] Nos autem non facimus tempora quæ eligimus, sed illis corpore subiaccemus, & seruimus. Neque enim possum facere ne pluat, aut æstus cessare. Animo verò utimur illis, non seruimus: nisi quatenus animus sponte se corporis subiicit affectionibus: & sic ex consequenti stellis & fatalibus causis. Qui autem adhæret Deo stellarum auctori, euadit fatum super causas secundas eleuatus: uti egregie docet S. Thomas in 1. p. tractat. de fato: & experientia ostendit, & ratio. Qui enim adhæret amicitia Regis, non timet licetorem, & mancipia Regis, & ministros. Sic sapiens dominabitur astris.

3 Ait dominus: Faciem cœli nostis iudicare, hoc autem tempus Messia quomodo non iudicatis? Rectè quidem. sicut enim ex sideribus physicos euentus prænoscere debemus: sic ex sacrarum litterarum sideribus prophetalibus tempora iudiciorum Dei. Vnde insultat apud Ierem. quod turtur, & hirundo, & ciconia, & miluus, cognouerunt tempus suum: populus autem meus non cognouit iudicium Domini. Quomodo ergo dicitis sapientes nos sumus, & lex Domini nobiscum est? Igitur Astrologia, ut scala ad prophetiam nobis est amplectenda, saltem exemplo animalium nobis per dominum exprobrato. Plinius etiam idem considerat, dum formicas in interlunio cessare ab operibus suis narrat, & multa animalia siderum cursum præsentire, sed passione quidem illorum affecta, non ratiocinatione præmunita, sicuti homo sapiens causarum primarum & secundarum. Non ergo est subiicere arbitrium stellis, sed saluare nos à malis illatis per stellas, & bonis potiendi modum nancisci, cum stellarum utimur noticia in electionibus: sicut docet Magnus Albertus in speculo: & Sanctus Thomas etiam diabolos eligere constellationes ex nimia scientia, & liberè, docet ad cœpta opera. Hæc contra Astrologomachos sufficiant. Superstitio autem est cum nos dæmonibus, non stellis, opus, ut coquus ollam igni, subiicimus: & stellas, in quibus non sunt causæ, neque signa, tamquam causas, & signa faciunt malefici & Necromantici, accipimus. Sed è contra nil stultius,

tius, quàm aggredi aliquid contra caufarum vniuerfalium propenfionem, & velle contrarias, quas potes fauentes habere.

De electione fiderali in facris.

CAPVT II. ARTIC. I.

DE cunctis electionibus fideratione indigentibus figillatim dicere oportet: prius autem de his, quæ ad animam, deinde quæ ad corpus, ac tandem, quæ ad exteriora bona, negotiaque spectant.

Vtrum oratio requirat fiderationem.

ARTIC. II.

PONUNT Arabes caput Draconis in M.C. & Ț in bono esse, ac sic putant se à Deo in orationibus exaudiri. Possent addere defluxum Lunæ à Ț ad ✱.

Potest probari, quod oratio fideratione indigeat: etenim Salomon in Sapientia docet ad ortum Solis adorandum, illumque preuenire ad orationem. Nec deest ratio: nam ab oriente surgit Sol semper cum ☿ & ♀ fideribus animam afficientibus. Vnde & philosophiæ studio aurora dedicatur gratissima Musis, vt in prouerbio est, ac Ficinus ad studiosos scribit. Item omnia templa Christianorum antiqua habent ostium ab occasu, altare ad orientem. Idem Rabbinus Hebræi volunt. Item secta Turcarum ter in die orandum vult, vt dicit Psalmista: Vespere, manè, & meridie annunciabo laudem tuam. Secta Sotiorum in Perside, septies, sicuti dicit David: Septies in die laudem dixi tibi. Quod Christiani obseruant in septem horis canonicis. Volunt autem Astrologi septem planetis has horas dicatas, sicuti septem dies hebdomadæ qui & ipsorum nomina habent, & septem mundi ætates, & septem sigilla, & septem phialas, & septem tubas, & septem Ecclesiæ ætates in Apocalypsi descripta à Sancto Ioanne. Item David elegit diluculum ad laudes Dei. Et nos canimus: Iam lucis orto fidere, Deum precemur. & alibi: Mediam noctem ad confitendum Deo. vt in matutinis officiis monachi faciunt

faciunt, cum sidus magnum aërem, & inferiora, minus agitat, & omnia silent. Item S. Ambrosius ait, quod corpus debet animam imitari in orando, vt valeat oratio, genu flectendo, sicut illa se humiliat, & ad sidera tendendo manus, sicuti illa deuotionem. Cælum autem agit super corpus directè, & in animam indirectè, teste S. Thoma.

3 Respondeo, quod oratio respectu Dei, neque locum, neque tempus, neque sidera requirit, neque corporis valetudinem, aut positionem. imò Deus tribulatos exaudit magis, quamuis in ventre ceti, & inferi. Est enim vbique: neque indiget secundis causis vt nos exaudiat. Respectu autem nostri si animus spectes non indiget oratio sideribus. anima enim non est corpus, sed constat potentia, sapientia, & amore metaphysicis primalitatibus, à quibus corpora reguntur. Quapropter vbique, & quomodolibet animus liber exauditur, nec à corporibus impeditur. Si autem consideres corpus, cui animus est infusus, & non confusus, indiget sideratione, & loco, & tempore. Quando enim est violentus, homo distrahitur ab oratione: item cum cibo plenus, cum aliis est implicatus negotiis, cum delirat, aut insanit, aut alia premitur passione, impeditur animus. Propterea in nocte, vbi nulla distractio, probatur oratio, & in ieiunio & vigilia, quando animus vaporibus non vexatur, neque pinguedine incarnatur, vt docet sanctus Hieronymus Galenum allegando. Ad primum ergo respondetur quod ad ortum Solis pulchrè adoramus, non quia ibi tantummodo est Deus, sed quia inde lux venit animum exhilarans, & ad pulchritudinem Dei contemplandam inuitans, dum corporeos mulcet sensus, attenuatque; in quo etiam ♀ & ♂ participant. Cum quo tamen stat, quod vir bonus ad omnem situm potest orare, & exaudiri. Idem dico de situ templorum, & de cantu Ecclesiæ orto fidere lucis. Ad tertium, siue ter ores, siue septies, numerus non commendat nos Deo, sed deuotio. qui autem semper orat dictis & factis, melior est. Vtimur tamen septem horis canonicis dicatis actionibus Christi, & Spiritus sancti donis; non autem planetis, nisi tanquam signis, non causis orationis, & donorum, & oblationis nostræ ad Deum. Decet enim opera Dei conformia sibi esse, & corporalia spiritualibus conuenire, non autem præscribere legem. Et sic de diebus, & atatibus, & tubis dicendum est: concordia esse cuncta
in

in operibus Dei. Sunt enim ab eodem principio, cuius ordinatione, ait Dauid, perseverat dies, quoniam omnia serviunt illi. Cæteræ dubietates ex his solutæ sint. Qui ergo Deo adhæret, his adminiculis non indiget in orando. Quod autem dicunt Arabes de capite Draconis, ridiculum est, nisi quid afferant sidereum, quod corpus leniat, uti musica in templis, & per hoc animum sinat ad Deum sese eleuare.

De electione in philosophando.

ARTIC. III.

1 **L**audatur in philosophando, si ♀ & ☿ sint orientales à Sole, studium matutinum. Ego tamen semper studeo, quamuis horas matutinas, si benè dormierim, ante eligo, cum puriorem sensum habeo, nullis fumis offuscatur, & animum ad contemplationem acutiorem, & habiliorem. Quicquid tamen incipis, fac ut aphetici loci tuæ genesis sint benè affecti ad cœpta negotia.

2 Quicquid ceperis animo, vide cui planetarum correspondet. nam ♄ habet firmitatem, & perseverantiam, & altissimas doctrinas, & arcana theologica, & metaphysica: ♃ habet iura ciuilia, canonica, iustitiam, pragmaticas, politicam, moralem, liberalitatem, magnificentiam: ♂ fortitudinem, victoriam, iracundiam, prauos amores, acrimoniam, falsiloquentiam, maledicentiam, & huiusmodi: ☿ omnium virtutum apicem, quæ in magnanimitate continentur, habet, honorem, ambitionem, maiestatem, principatum, medicinam, & alia huiusmodi: ♀ oracula, pulchritudinem, clementiam, delicias, iocos, &c. ☿ mercaturam, publicationem librorum, scientias physicas, Rhetoricam, & omnes rationales doctrinas, & Geometriam, Astrologiam, patrocinia, industriam, solertiam: ☿ habet comitatem, legationem, inconstantiam, variabilitatem, & cætera quæ diximus de moribus differentes. Ergo quando aliquid cœperis alicui sideri conueniens in his, quæ spectant ad animum, pone sidus illud in ascendente, vel medio cœli, forte, orientale, & in sua dignitate, & ab apheta tuo significatore talis euentus in radice tuæ genesis non discordans aspectu, vel inconiunctione. Sed melius est te commendare per orationem fiderum auctori.

3 Potes

3 Potes ex moribus extemporaneis agnoscere quis planeta est dominus progressionis & directionis, ex dictis.

De electione in corporis regimine.

CAPVT III. ARTIC. I.

- 1 Similiter ex corporis affectionibus potes agnoscere, quis planeta tunc tibi dominatur: ponderosi enim faciunt tardum. Sed si cum deiectione, & dolore, & cogitatu alato: & tardum cum maiestate, & sine dolore, sed latum, iustumque: ♂ grauem cum ambitione, & exilientem in rixas, tumores, verba procacia: ceteri planetæ faciunt mobilem, vel cum maiestate, vt ♄: vel cum blanditiis, & illecebris, vt ♀: vel cum agilitate, dexteritate, vt ☿: vel cum variabilitate, & mollitie multa, vt ♃.
- 2 Prandium & cœnam elige non nisi cum fame, hoc enim melius est sideratione. Sed si potes, pone horoscopum in bono situ ad mundum, bonoque aspectu Lunæ ad ipsum applicantis: sicut in euacuatione, defluentis: quod in deambulatione quoque volumus, dummodo beneficis applicet, aut nullis occurrat maleficis.
- 3 Vade dormitum cum Sole, & cum eodem surge, si habitas sub æquatore: sed tamen dum lux est super terram submerso Sole, negotiari potes: & dum ascendit aurora, præueni diem.
- 4 In regionibus vbi dies nocti non æquatur, si est humida valde, citò vade dormitum, tardèque surge: & vtere luminariibus multis loco Solis dum vigilas. Si sicca temperies, manè & vesperi operaberis: in meridie & media nocte quiesces.
- 5 Corpora humida, & quæ dolores patiuntur articulares, bene prandeant cum Sole, exiliter cœnent cum Luna: quoniam noctu ipsa humores & fluores auget, articulisque immittit. Corpora sicca dormire non valentia bene cœnent, mediocriter prandeant.

De medicina corporalis electionibus.

ARTIC. II.

- 1 L Vna existente in signis ruminantibus, sume medicinam, quæ euacuat per superiora: in humidis, quæ per inferiora.
- 2 Dum si aut ♄ coniungitur, aut opponitur, abstine à medicamento purgante, & phlebotomia, nisi vbi acumen morbi virget. Caue tamen ab illo puncto in acutis: in cæteris vno die ante & post

E c

Solem

Solem fac in congressu maleficarum, præsertim cum apheta.

3 Dum Luna applicat Veneri, aut Ioui, aut Saturno (illis quoniam digestionem faciunt, non euacuationem, isti quia retentionem humorum procurat) medicamentū purgatiuum sumere non est vtile.

4 Marti stimulatori humorum vna cum ☿ tutius te committe, dummodo sanguinis eiectiones non timeas.

5 Non tangas ferro venam membri alicuius, aut partem membri: neque medicinam adhibebis vlli membro dum Luna est in signo illi membro dominante, vt ♀, capiti.

6 Membra, visceraque planetis dicata, cum curare volueris, pone planetam, cuius est membrum, directum, orientalem, & in sua dignitate, vt robores & membrum illud: fac & angularem.

7 Cum abstergis, & restrictiua adhibes pharmaca, sit Luna sitiens in siccis signis: cum lenitiua, & deiectiua, in humidis & aucta lumine: humectatione enim indiges. Non sit in fixis vbi mouendi sunt humores, neque in mobilibus vbi sistendi.

8 Non sit in siccis, cum obstructioni, aut indurationibus medemur: neq; in humidis, cum abstergimus humorum abundantiam: sed cum euacuamus licet, vt deorsum fluant. Non sit in æreis, & ventosis locis, cum inflammationes expellimus. Non sit in incis, cum vulnera, & incisuras curamus. Non sit in igneis cum inflammationes refrigeramus, morbosque ex his prouenientes pellimus.

9 Super omnia autem caue ne retrograda malefica sit in loco aphetico significatore morbi, vel in signo dominante illi morbo: quod si non potes, procrastina curationem, & lunationum vttere beneficio.

10 Cum vis aliquod membrum stupefacere, aut secare à corpore, pone eius dominatorem, & signum, in cadentibus, pigrum motu, & inanem.

11 Cum visitas infirmum erige figuram in puncto primi decubitus, & considera Lunæ applicationes, & defluxiones à maleficis, vel beneficis, & motus quantitatem, & luminis: & sic ex aspectibus ad locum, vbi erat in morbi initio, iudicabis de mutatione ad salutem, vel perniciem: & crises, & symptomata, an morbo faueant, vel officiant. dies enim critici non ex numeris, sed ex eius aspectibus citò vel tardè factis accipiuntur. Cætera vide in nostris medicinalibus.

12 Laminas astrologicas, licet D. Thomas approbet, quoad materiam & speciem, nos consultò omittimus.

In generatione.

ARTIC. III.

1 **N**Vptias & conuiuia incipies cum ♀ est directa, orientalis, angularis, in sua dignitate, & Luminaria bene sese aspiciunt, in signis præsertim regiis & fortunatis. fac etiam, si potes, vt Luna ex ♄ ad ♀ applicet: super omnia autem, vt apheta & horoscopus à maleficis non infestentur.

2 In generationis hora pone Lunam in signo fœcundo, & in M. C. planetam beneficum, masculinum, si optas marem: fœmininum, si fœminam, qui si in 11. vel 4. vel 5. fuerit, ibidem bonum erit, dum tamen à maleficis non lædatur. Melius autem erit si Luna Solis & aliorum planetarum lumen illi panetæ simul conciliet: nec de satellitio curas, sicuti de bonis aspectibus.

3 Cum vis coitu vti, & futuri nati scire, vel cooperari fortunæ, computa motus planetarum in 9. futuro mense. Et si cupis filium sapientem elige ♀ cum ♀ orientales in bono aspectu, h in signo humano: & vtere coitu, ita vt in nono mense talis constellatio sit futura, quando nascetur. Similiter si dominatorem aliorum optas, elige tempus ad concubitum tale, vt post nouem menses sit Sol cum satellitio beneficorum, & cum regiis stellis in angulo, in signo masculino. & sic in cæteris operaberis inspiciendo quæ siderationes cui fortunæ, & corporaturæ, sint aptæ, & quando futuræ, prout in superioribus libris dictum est. Quod si Deus octimestrem, aut septimestrem faciat partum, tu fecisti, quod tuum est ordinario cursu. sic enim cum seminas frumentum, facis quod debes, & scis, euentumque Deo committis. Stultum est autem eligere tempus seminandi animalia, & plantas, non autem hominum.

4 Oportet autem & significatores filiorum, qui dominantur in M. C. & 11. & 4. & 5. tunc consulere in puncto concubitus, & in bono statu eligere. Sic enim astra seruiunt tibi, & non tu illis.

De electione in animalium generatione.

ARTIC. IV.

1 **S**I vis equos fortes facere, pone Sagittarium, vel Pegasum, Sin horoscopo, aut in M. C. cum stella ♂: si etiam pulchrum.

Ec 2

chrum.

chrum, adde ♀ testimonium: si varium & docilem, & ☿: si superbum & ambitiosum, adde ✱: omneque signum quadrupedum eidem prodest. Luna autem conciliet illi lumen aliorum è signo prolifico.

2 Si bonos optas tauros, pone Lunam in signo quadrupedi in præfatarum quatuor domorum aliqua, & planetas fortes in M. C. & cætera vt suprâ.

3 In piscibus multiplicandis in piscina, & cæteris animalibus propagandis, vttere signis illis correspondentibus in cœlo.

4 Vbi humiditas generantium impedit proliferationem, vttere coitu, Luna sub terra, & sitienti, & in signis siccis, vbi ab ariditate & æstu super terram, plena & in humidis.

De regnis, & ciuitatibus, & republica.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 **R**Ex non à coronatione accipitur, sed à puncto mortis paternæ, vel electionis: & tunc erige figuram. Considera ✱ & M. C. & omnes aphetas, & quæ in regno accident ex illis collige. Non est in hominum arbitrio facere regem foelicem, non enim eligunt, quando vellent, sed quâdo concordant, quod non fit subito: vel quâdo moritur prædecessor, quod in Dei est voluntate.

2 Ciuitatem potest homo fundare quando voluerit. Pone ergo signa fixa in 4. angulis, & Leonem in M. C. vel in horoscopo, & angulorum dominos in bono aspectu Luminarium: facièsque Solem aphetam, vel aliquem planetam ponderosum dominum temporis.

3 Optimus est h in bono situ, si ei Luminaria & planetæ omnes applicant. Significat enim durationem maximam, & quod regum, & populorum, diuitiæ, honores, & arma seruiant illi ciuitati. ☿ consimiliter potens erit bonus. Omitte planetas leues, quoniam parui temporis sunt iudices. ☿ in bono situ cum satellitio, & dignitate, victoriosam faciet ciuitatem. Anomaliarum tarditas his fauet rebus.

4 In republica fundanda neque Luminaria aphetas facias, quoniam regibus illam subiiciunt; sed potius Saturnum cum signo fixo sibi conuenienti, sintque signa communia in angulis, & eorum domini in bono statu ad mundum, & ad Solem, & dignitates. Fac etiam planetas ponderosos aphetas, quibus applicent Luminaria:

minaria : & quemadmodum in regno primus triangulus Solis & Iouis laudatur : ita in republica tertius , qui est h & q . Considera in cunctis lunationem præcedentem , vt congruat genesi reipublicæ , considera & situm. In maritimis enim eligimus figuras aqueas, in terris ficas & bouinas, aut equinas, aut prout vitæ ciuitatis magis conuenit.

De electione legis ferenda.

ARTIC. II.

1 **E**Lige populi comitia in nouilunio , vt ait Psaltes , quando & Hebræi neomenias celebrant, quoniam tunc aliquid initiatur noui. Pone q saluum à maleficis in bono statu , & in M. C. signa æquinoctialia apta nouis legibus , & ibi Iouem. At quando lex non est ferenda, sed conseruanda , elige Lunæ trigonos & sextiles aspectus & signa fixa : omitte , quæ sunt initia rerum, ne quotidie legibus mutandis incumbas , vti Florentiarum olim respublica.

De loco mutando.

ARTIC. III.

1 **Q**Vando planeta maleficus transit per altitudinem planetæ significatoris in regni exordio , vel reipublicæ , vel ciuitatis , præsertim si retrocedens fuerit , aut stationalis ; eoque magis si illi signo est inimicus, vt Saturnus Arieti ♄ & ♅ : tunc quicumque illi subiiciuntur signo , patiuntur aliquid : vti & qui genituram talem habet : & tunc bonum est mutare regionem, si tua natiuitas non habet eundem significatorem : tunc enim nihil fortè iuuat.

De electione prælij.

ARTIC. IV.

1 **C**VM est committendum prælium , pone te eo in situ , in quo est Mars : vt si ♂ est orientalis , vel borealis , pone te cum exercitu ab oriente , vel à Borea : palam est enim , quod vt Sol conuertit comas arborum , sic & Mars spiritus animales. Obserua & latitudinem, semperque ab illa parte exercitum dispones, vt sit tibi à tergo, vel tecum, & non exaduerso.

E c 3

2 Obser

2 Obserua vt Sol terga feriat tui exercitus, inimici verò frontem: te enim ad sequendū, illos ad fugiendum suis radiis impellet: præterea illorum oculos cæcat, ne videant quos ferire habent: tuos autem non præstringit. Sic Sol & planetæ pugnauerunt apud Cannas pro Carthaginensibus terga habentibus ad Solem super horizontem orientalem scandentem contra Romanos aduersis oculis contuentes. Fortè & hoc Debora cecinit: Sol & Luna & stellæ manentes in ordine suo, pugnauerunt eos. Idem obseruabis cum Luna.

3 Cum sic pugnare coactus fueris, indumenta ferrea perpolita, & clypeos nudabis: vt saltem reflexi radij inimicorum oculos lædant & terreant.

4 Cum cometes apparuerit, aut ostentum in cælo, interpretare illud militibus pro te, & pone te, vnde motus cometæ & ostenti cœpit, non quo applicauit: eiúsque cursum imitare.

5 Variatur vicissim victoria vbi ☿ mutat latitudinem, & motum, aut incipit retrocedere. hoc obserua. Scribit Caietanus super 12. quod Guido Bonattus capta hora exiliit cum exercitu Fauentia, trucidauitque inimicos.

6 Caue ne pugnes quando ☿ est in aspectu hostili tui horoscopi, vel significatoris rei, pro qua pugnandum est. In 7. nocet valde in horoscopo receptus, & in bono aspectu domini horoscopi fauer.

7 Si in radice habes ☿ infelicem, abstine à militia, & ab omni re significata à planeta alio quem infelicem habes.

De adificiorum electione.

ARTIC. V.

1 **I**ncipe ædificia permanfura cum signa fixa 4. angulos occupant, præcipuè 4. & planetæ ponderosi inter se & ad angulum bene configurantur.

2 Item elige tarditatem anomaliarum tam fixarum & excentricitatis, quàm Lunæ: sed illam rarissime habes, vt ere ista & planetarum. Ad absoluendum autem velocitas requiritur.

3 His si addas planetam beneficum in M.C. & Lunam ab eo ad 4. defluentem, foelicissimum erit.

4 Naturam influere super artem indicat theriaca. Thomas lib. de fato. vide Metaphysicam.

5 In regionibus frigidis fenestras facies ad meridiem, & ortum Solis spectantes: in calidis ad occasum & Boream, vel ad quatuor

tuor angulos : & vtere luminum pro tempore proficuorum ad-
missione.

De nauigationis electione.

ARTIC. VI.

- 1 **O**bserua maris in quo nauigas proprietates. Crassa enim aqua à calore æstiuo turbatur magis, vt in mari Persico; tenuis ab hyemali: mediocris à mediis quartis, vt patet in mari Indico. Quædã habent fluxum & refluxum à Sole, vt Oceanus: quædam augentur vnà cum Luna, vt Anglicum. Qui ista ignorat, naufragia incurrit.
- 2 Cum es nauigaturus, pone in horoscopo, & in 4. signo humido, & in eo beneficas corpore, vel aspectu amico: aut Luminaria in aspectu beneficarum, præcipuè retrogradarum, salua à maleficis.
- 3 Obserua lunationes sicuti docuimus in 3. lib. & quartas anni, & syzygias planetarum, & ostenta cœli, & ventorum, & procellarum indices. Vide ibi: non enim hic immorandum est cum satis de elementorum mutationibus ibidem dictum sit.

De itineris electione.

ARTIC. VII.

- 1 **P**ro itinere pone significatores tuæ genesis in bono situ & Lunã velocem ab ipsis defluentem ad beneficas. Vel è cõtra.
- 2 Horoscopum in 3. vel 5. vel 9. desiderabis à maleficis saluum, & à quo defluat Luna corpore vel radio amico, aucta lumine, & numero, & in signis mobilibus.
- 3 Obserua etiam tempestates imminentes iuxta doctrinam in 3. libro, ne te obruant in via.

De agricultura electionibus.

CAPVT V. ARTIC. I.

- 1 **Q**uibus regionibus, qua in anni quarta, sub quibus lunationibus & fixis sit ferendum, arandum, & colligendum, primo inspicere. Etenim sub æquatore bis in anno colligunt, cum duplicem habeant æstatem: ac post recessum Solis ab æquatore arant, feruntque: & in accessu metunt. Nimius enim calor accelerat maturationem frugum. In Ægypto verò paululum extra tropicos seminant post Nili inundationem in Septembri, colliguntque

que in Aprili. In regionibus frigidissimis seminant in Martio & Aprili. Neque enim in hyeme viuunt germina, sed extinguuntur nimio frigore. Colligunt autem in fine Iulij, quoniam habent dies longos, qui maturent messem vna cum nostratibus, vt in Moscho-
uia, Polonia, &c. At in Italia sub quarta autumnali serimus, cum Sol in fine ♌, & in ♍ spatatur: colligimus autem in fine Iunij.

2 Ratio omnium est, quoniam maturatio fit à calore multo siccoque: sationi autem blandus & humidus requiritur: radicationi frigus, quod cogat ad ima virtutem seminalem: non autem interficiat. Propterea iuxta vicissitudines caloris, & frigoris, & mediocritatis, modus seminandi, arandi & colligendi obseruatur.

3 Si seminas in solo molli, aquoso, elige Lunæ decrementum, & tempus cum est sub terra, & in signis siccis. Alioquin nimia humiditas putrefaciet semina. Contrarium prorsus facies, cum sicco & arenoso solo committis semina.

4 Pone tamen semper signum fœcundum in 4. & aspectum beneficarum.

5 Obserua anni qualitatem ex quatuor suis quartis notas ex ingressu Solis in cardines, & lunationibus præcedentibus: & ante quam semines, perspice quale futurum sit tempus collectionis, considerando quartas lunationes, & eclipses, & cometas, & tempus executionis præfatorum decretorum: & sic ea semina, eisque in terris seminabis, quæ & in quibus scis iuuanda à constitutionibus cœli. Quæ autem præscis vredine, nebulis, gelu, æstu diro, aut pluuiis, & aduersis ventis affligenda, non cõmittes telluri.

6 Hac ratione Thales ditatus est, ex lunatione in ortu Caniculæ intelligens parum olei collectum iri, emptum oleum præteriti anni totum in sequenti triplo carius vendendo. Has regulas tradidimus in 3. libro. ditatur enim homo & à damnis futuris cauendo, & fructus præteritos seruando, vel distrahendo, prout præscit copiam vel inopiam.

7 Cum seres, elige tempus humidum, & lunationem fœcundam beneficiis configuratam: hyemem frigidam, vt radices altas agant sata. ventosas floritiones fœcundis ventis, qui alij sunt aliis in regionibus, ex longa noris obseruatione. cum colligis, siccam calidamque constitutionem.

8 Nostra in regione ortus Vergiliarū indicat sationem æstiuorum seminū: occasus verò tritici & frugum: occasus Fidiculæ, vel Aquilæ, aperit ver, & vineas putat, oppositum tempus vrit stipulas.

9 Cum

9 Cùm præoccidit Canicula in Aprili fiunt Rubigalia Romanis, quoniam solet tunc rubigo fruges præoccupare: & paulò post Floralia: vbi si plenilunium accidat, fruges & flores necat. Sic vvas in exortu Caniculæ, & oleas florescentes. Democritus autem oleis & vitibus timet in exortu Vergiliarum, alij in exortu vespertino Aquilæ. In cuius matutino exortu timetur hybernis præcocibusque frugibus. de quibus in 3. lib.

10 Sidera rustici ignorant, nisi per plantas. Nam heliotropium & lupinum cum Sole gyraunt, & horas indicant diei. Refluxus comarum tilia, oleæ, populi, solstitia indicant ad vnguem, sed præcipuè florentis pulegij: & sicci brumam indicat, idest introitum Solis in ♀, cardui verò in ☿. Germinatio mori certum signum transacti frigoris: cicindelarum apparitio exortum Vergiliarum, vel floritio fabarum, aut apiculæ egressus ad pastum: aduentus hirundinis ver, occasum Fidiculæ, & faunos: foliorum arborum casus dat occasum Vergiliarum. Sed hæc celebrata Romanis non prorsus congruunt nostro tempore, nisi quæ à plantis capiuntur indicia. Vide lib. 3.

11 Nescio quæ sympathia nobis cum tota naturæ ferie inest. Nam cum vva calcatur, solent grassari prælia, & sanguis humanus effundi plerumque. Cum putantur vineæ, capita truncari humana, & suffocatiui catharri grassari fuerunt. Cum florent arbores, semina corporis & ingenij turgent, florentque, & ad quasdam incitant fructificationes. Cum colliguntur, sterilescimus: vnde signum my sterile vocatur. Cum venti plurimi diu flant, colligimur in penetralia domorum, & tunc consilia pessima ineuntur: vnde foeminae solent insidiosa molimina prognosticari. Nec ista ratione vacant: nam etsi respectu causarum secundarum per accidens fiat, vt hæc herba simul cum illa floreat, inquit S. Thomas super 6. Metaph. tamen respectu cœli habet causam. Similes enim affectus corporeos influunt omnibus stellæ corporibus, sed modificantur pro genere & qualitate recipientium.

12 Plantabis arbores cum Luna foecundis est in signis, & aucta lumine, & super terram, in solo siceo, arenosoque: è contra in humido. In mediocri elige signum foecundum & Lunam sub terra crescentem, aut super terra decrecentem.

13 Elige signa terrestria, vt Taurum, in plantatione arborum: non autem Leonem, quia sterilescunt. Convenit plantis excelsis, vt abieti, fago, quercui, Aquarius: neque enim fiunt in palustribus.

F f

14 Inferes

14 Inferes arbores cum Luna planetis applicat fœcundis, & dominus arboris est in bono statu. Dicatur enim omnis planta sub planetæ.

15 Prodest maximè cum planeta fœcundus applicat fœcundo retrogrado, vt fiat applicatio robusta duplex: quæ melior est corpore, quam radio.

16 Eadem regulæ valent in transplantationibus.

17 Collige frumentum & fructus cum tempus est siccum, & Luna in decremento. Similiter vnam. Alioquin flaccescent & putrescent humore affecta nimio: si non statim in vere cum à calore humor suscitatur. Fiunt etiam vermibus opportuna, nisi sicco tempore colligantur. Vua autem pensilis subito flaccescit.

In lignorum sectione electio.

ARTIC. II.

1 **L**igna ex quibus vis naues texere, aut domos tegere, & pavimenta sustinere longissimis temporibus, non cædes nisi Sole à nostris regionibus remotissimo, & Luna decrecente, ac sub terra. tunc enim solidissima sunt, vermibus & putredini nil opportuna. Quapropter optimè eligunt Lunam deficientem ante introitum Solis in ♀. tunc enim à nobis remotissimus, & adhuc recedens est, ligna que humore carent.

2 Si autem ligna cædis, quæ putrescant, & sint opportuniore ignibus, elige ver quando Sol ad nos accedit, & Lunam crescentem, ac supra terram.

3 Si vis cædere syluam, & arbores, & ramos, vt melius repullulent atque germinent, idem facito in Luna crescente: manifestè enim qui barbam radit eo tempore, statim prolixiorem & celeriorrem recuperat. in sitienti, è contra.

Electio in contractibus.

ARTIC. III.

1 **I**N vendendo elige planetam significatorem rei venalis in angulo, fortem, & existimatum valde: significatorem verò auri, vt Solem; vel argenti, vt Iouem, in cadentibus. Cum autem emis è
contra

contra pone in sua dignitate significatorem monetæ, & in cadentibus rei emptibilis planetam. Placet regula, sed cum negotiatio sit tota arbitraria, non verificabitur vsque.

2 Potes etiam Lunam à beneficiis ad partem fortunæ tuæ radicis applicantem eligere, & ☿ lumen deferentem : & cum vendis ad dominos fortunæ defluentem. In his tamen industria, & rerum, & pretij consideratio plus valent. Sic in ludo, in quo locum fortunæ, & dominos loci, & directionis, & progressus considerabis, an à maleficis, vel beneficiis tunc temporis, & à Luminaribus bene vel male afficiantur.

De dierum electione.

CAPVT VI.

1 **H**Abebant Ægyptij dies faustos & infaustos : in illis operabatur, in his cauebant: similiter & Romani. Hoc autem ex obseruatione, quod facinora talium dierum illis infelicititer succedebant, rationem habet. Vnde quartam nonam, quia ad Aliam infelicititer pugnarunt, vitabant. Sunt & alij quibus nocet dies Sabbathi, aliis dies Martis: & in certis diebus foelices successus fortiuntur, in aliis infaustos : propterea videndum an ratio his faueat & experientia.

Legimus in Ecclesiastico, quod Deus dierum alios benedixit, alios maledixit, & sic videtur à Deo hanc doctrinam ortum habere. Præterea iurare possum, quod omnia mala ingentia, quæ peruli in mundo, mihi contigerunt in die Veneris & Martis: bona in Dominico, & Mercurij die, quædam mediocria in die Lunæ, & Iouis. Mala autem horum dierum in bonum cessere, sicuti è contra illorum bona. Septies tormento applicatus fui: semper in die ♂ aut ♀. Quoties captus, aut afflictus, aut insidias passus, fuit dies ♂ aut ♀. Vnde cogor ab his diebus cauere. Item familia illustri Mendozinorum in Hispania nihil aggreditur in die ♂ quia semper cedit illis infelicititer. Vnde à magistratu sanctæ Inquisitionis priuilegium habent cauendi in hoc die absque superstitionis nota. Quod autem illis conuenit sine superstitione, cur non & cæteris? Nec possumus dicere, quod talibus in diebus aphaeta maleficis occurrat. Hoc enim impossibile, & contra experientiam. Nec quod diabolus ita cursum fatalem modificet, vt talibus in diebus

nobis obfit. Non enim seriem rerum potest diabolus pervertere, vt Patres testantur. Oportet ergo ponere dominia planetarum certis diebus. quod Babylonij primi fecerunt: & Ægyptij, Græci, & Romani, profecuti sunt. Primum enim diem Soli, secundum Lunæ, tertium Marti, quartum Mercurio, quintum Ioui, sextum Veneri, septimum Saturno in septimana damus tam antiqua obseruantia: nec à scrupulosissimis Christianis euersa est. Fundamentum ergo habet in veritate. Vnde Deus in septem diebus dicitur mundum creasse, quos planetis dicat.

2 Sed dies non nominantur iuxta seriem planetarum. Sic enim inciperemus à h, & desineremus in Luna: sed iuxta seriem horarum 24. ex quarum numeratione ab initio diei Solis incepta accidit, vt prima hora sequentis diei detur Lunæ & prima subsequenti Marti, & sic de cæteris. Faciunt enim horas ciuiles inæquales, ac omnis dies 12. & omnis nox 12. habent horas.

3 Equidem hæsitauī multum in hoc: nec possum tam antiquam damnare traditionem, neque satis approbare. Vnde sanctus Thomas in opusc. respondens huic quæsito ait, nihil contra fidem, nec pro fide Catholica, statui ex hac dierum ex planetis nomenclatura, & partitione: nec de his Theologo nimis curandum. Sic & ego facerem, nisi scientiæ huius complementum vrgeret. Et quamuis in prophetalibus nomina idolorum è diebus & mensibus expungenda dixerim: non tamen planetarum, si physicè in eis possunt.

4 Profectò si Deus statuit septenarium in exordio rerum: in exordiis autem latent progressus, & fines, & res: & septem planetas intra fixarum theatrum locauit ad rerum mutuum regimen (nam etsi detur Solem quiescere, tamen vt mobilem gubernatorem licet accipere:) vtrique dabitur & septimana annorum eisdem planetis respondens, & septimana mensium, & dierum, & horarum, & iterum centenariorum, & millenariorum. Vnde dixit Dauid, quod mille anni sunt sicut vnus dies. Et idem repetit Petrus Apostolus. Et in Daniele dantur annorum septimanæ, & decadum, & centenariorum, vt & myriadum. Rabbini autem, testantes Heliam, idem astruunt, & quod Messias venturus est in quarto millenario, quia in quarto die creatus est Sol eius typus. & verè Christus venit circa finem quarti millenarij. Quis autem potest dierum, & mensium, & horarum, & hebdomadarum ab initio mundi, nobis ignoto ob varietatem chronologiarum, rationem tenere?

Quod

Quod autem notum est nobis de planetarum dominiis nil negemus.

5 Puto ergo in primo millenario præfuisse \hbar , vnde sæculum aureum sub eo celebrant scriptores: in secundo \mathcal{Z} : in tertio \mathcal{J} : in quarto \mathcal{K} : in quinto \mathcal{Q} : in sexto \mathcal{X} , in quo nunc sumus: in ultimo \mathcal{V} , quando omnia variabuntur. Vel si imitaris ætates hominis in mundi ætate, incipe à Luna. Nam in quarta etiam erit Solis gubernatus. Sic in centenariis, & decadibus, & septimanis, & mensibus, & locis procedendum. & si consulas historias, non refragatur experientia. vide prophetalia.

6 Quod autem planetæ id fortiantur, contestantur leges nationum, vt Haly & Cardanus notarunt. Hebræi enim saturninos habent mores, & legem acceperunt in Ægypto sub triangulo \hbar \mathcal{Q} . Ideo colunt sabbathum \hbar diem: quoniam, vt ait Ficinus, Rabbinorum testimonio \hbar est ineptus actionibus, & infœlix, aptus autem contemplatiuæ. Idèd in die \hbar vacandum diuinis, & placandus Deus, qui & hoc secundum naturam à se conditam instituit, & in die \hbar requieuit ab operibus. Item sunt eloquentes & religiosi, & mercatores à \mathcal{Q} . Et omnis lex legi hebræicæ adhæret, & ab eius figuris, & libris probat sua dogmata: quoniam omnis lex indiget expositione & ratiocinio, quod Mercurio datur. Et omnis planeta applicat \hbar , & non è contra. Lex Christiana quia cœpit sub trigono Solis & Iouis, colit pietatem, puritatem, castitatem, & omnes virtutes, celebratque diem Solis, qui typus est Messia. Macometana, quæ sub trigono Martis cœpit & Veneris & Lunæ, plena est luxuriis, & impudicitia, & variabilitate. Habet Lunam pro insignibus, & diem Veneris obseruat. Videntur ergo res omnes humanæ planetas habere, aut tanquam causas, aut concausas, aut typos. & sic de diebus philosophabimur.

7 Sed distributio septimanæ ex serie horarum non tenet seriem planetarum. Fortè etiam sic in mundi millenariis currimus. Hoc autem examinari per historias oportet: ex moribus enim cuiusque temporis dominatorem temporis licet agnoscere, sicuti ex die mercatus signa, & planetas dominantes, in primo libro agnouimus, vel ex parte.

8 Sed contra hanc doctrinam est Apostolus condemnans eos, qui obseruant dies, & annos. Similiter in decreto Gratiani damnantur obseruatores dierum Ægyptiorum.

Ff 3

9 Respon

9 Respondeo ab Apostolo condemnari eos, qui superstitiosè obseruant dies, & veteris legis neomenias, tamquam in illis ponentes salutem: non autem qui physicè, aut ex Dei instituto, vel Ecclesiæ: alioquin, nec diem Paschatis rectè seruaremus: nec leprosus Iudæus ritè abstinere à porcina, si physicè, & non moraliter abstinet. Condemnant Pontifices superstitiosè colentes dies Ægyptiorum, non autem physicè: constat enim, quod sicuti in æstate non seminantur fabæ (quod si seminantur, non ferunt fructum, quoniam illis tunc est contraria constitutio cæli) sed seminantur rectè in Decembri, quando fauet: sic nec in die mihi non fauenti, ob planetæ in dominatu successionem, debeo id quod ab illo mihi prohibetur aggredi. Sunt enim & negotia moralia certis conuenientia, & disconuenientia temporibus, & constellationibus, saltem dispositiue, vt dicebamus. quod dæmon bene nouit, teste S. Thoma. Sic ergo puto Inquisitores indulgisse Mendozinis talem obseruantiam. Insuper aio dies Ægyptiacos superstitiosè coli: non enim iidem omnibus sunt fausti & infauti.

10 Sed quando agnosces diem tibi faustum & infautum? Ex experimentis bonis & malis. At quando mihi Venus & Mars contrarij, cum in mea genesi sit ♀ à Sole orientalis & domina? Respondeo, quod tam ♀, quam ♂, sunt in suo casu, ♀ in ♍, ♂ in ♎: idèoque infœlices: præsertim cum ♀ sit in 12. & quicumque habent planetam sic infœlicem, illius diem debent considerare.

11 Haly Abenragel ex eo, quod hora h naus è portu soluit, prædixit illi naufragium, vti euenit: sed non satis prudenter. accidit enim id ex leuissima suspitione: quoniam dominia horaria, & diaria, sunt minimæ indicationis. Oportuisset lunationem potius, & naus natiuitatem, considerare, & alia, quæ solent, multa.

12 Quapropter statuo leuissimas suspiciones, non autem demonstrationes, aut probabilitates, capi ex dominiis horariis, & diariis: & Ecclesiam Dei melius consulere, vt duce Deo per orationem aggrediamur negotia, quam per istas innumeras, & futes frequentissimè obseruationes, & sæpe superstitiosas, cum sunt falsæ, & dæmon ingeri possit vanis obseruantis.

13 Quando igitur dicitur Deus dies benedixisse, & maledixisse, intelligitur respectu nostri, non temporis. Constat enim quod ignis nos comburens, est nobis maledictus: sic spina pungens: cum tamen in se sint omnia valde bona. sic & dies. At tamen Iobo est maledicta dies natiuitatis sibi, non dici: quoniam tunc in miserias

rias incidit humanas. respectiue igitur, non absolutè, loquitur Ecclesiasticus.

14 Melius est constellationes fauentes secundum tuam genituram respicere, quàm has horarias gubernationes. Omnia tamen si concordauerint, optimè fiet.

15 Quærunť Hebræi quomodo dies Christianorum morales conueniant naturalibus, cum Moyfi lex tota Physiologiæ adapte-
tur: ideoq; videatur omnibus præferenda, eo quòd Deus eorũ comprobatur esse idem conditor naturæ & legis. Respondeo, quod author naturæ est conditor legis hebraicæ, & christianæ. In illa expressit planetas, & signa cœli, & in hac pulchrius declarauit. Dies Dominicus obseruatur, quoniam mundus & lux in eo cœpit, & post septimanam temporum sæculorum in eo erit quies per reuersionem ad primum principium. in Sabbatho autem non est reuersio. Sol est Astrorum dominus, non h. Item festa mobilia valdè consonant. Pascha celebramus in prima lunatione, quando resurgit Christus, & arbores, & semina demortua resurgunt. Ascensionem, quando res calore vincente sursum spiritus & halitus emittunt. Aduentum Spiritus sancti, quando calor solaris multus ad nos descendit. Aduentum Christi, quando Solis reditum ante brumam speramus. Christi natalem, quando Sol incipit ad nos reuerti: & sancti Ioannis, quando recedere, vt ait Augustinus: quoniam dixit: Oportet me minui, illum autem crescere. Quadragesimam cum Sol est in Piscibus celebramus. Et cum humores exuberant, ieiunamus vtiliter. In manè anni Christus resurgit, ver est mane. In meridie ascendit cœlum, & mittit Spiritum, ætas est meridies. In Autumno Matthæus abeuntis scribit Euangelium, tanquam in sero, & senecta anni. In bruma, quæ est ætas decrepita, nascitur Christus, & in media nocte, cum dies incipit crescere. Duodecim Apostoli mensibus duodecim dantur. Matthias in bissexto intercalatur pro Iuda. Beata Virgo sicut Luna quindecim crescit mysteriis. Qui erunt aliqua peritia indagabunt. etenim S. August. est hic modus in ferm. de S. Iob.

De

De electionibus generaliter.

CAPVT VII.

1 **I**N omni actione considera significatorem illius in tuæ generis radice: & vide quomodo in principio vitæ se habet ad bonum & malum, & in quibus habes illum infœlicem abstinere. vt qui ♂ habet in despecto loco, non fiat miles. Si verò fœlicem, aut non infœlicem, vide in principio actionis quomodo se habet ad Solem, & mundum, & angulos, & dignitates, & configurationes, & si bene, aggredere: si malè, non inceptes.

2 Cum gubernator, aut aphetæ honoris, vel diuitiarum, vel sanitatis, &c. mutatur de signo in signum, erige figuram: & vide quis planeta illum aspiciat, aut eius in loco sit. Et secundum illud iudica de re significata nati, vel regis, vel ciuitatis. Vt si ♀ in M. C. respiciens gubernatorem in 7. natus, vel rex, vel ciuitas, negligetur à suis propter auaritiam. Et si debilis est radicalis figura, patietur insidias. Sed nil peius, quàm si retrogradus maleficus super locum exaltationis significatoris incedat.

3 Pessima est dispositio, quando Saturnus Marti respondendo opponitur, & alter ipsorum est gubernator: vel si retrogradi, & coniuncti ambo malè aspiciunt significatorem, præsertim occidentalem, & sub radiis Solis: vel si iungantur, aut opponantur, aut quadrentur significatori. Ac proinde pro natura signi, in quo damnatur significatum, fit qualificatio. Nam in ♄ naufragat: in ♀ à latronibus patitur, vel in facultatibus animæ: in ☿ terræmotus, vel armentorum iactura: in ♀ in frugibus ob siccitatem: & erit rabies animalium. sic de cæteris, vt in 2. & 4. lib.

4 Considera consimiliter in cunctis rebus, & negotiis, dominos progressionum, & directionum, nedum aphetas: & vide quomodo se habent ad bonum, vel malum: & sic incipe, vel cessa. Hoc idem faciunt omnes artifices, nautæ, agricolæ, medici, fabri. Curni & astrologus communibus in causis & propriis?

5 Qui autem Deo committit opus suum, dominatur astris: qui sensui & affectioni, seruit astris: qui rationali iudicio, veluti in hoc opere docemus, vitur astris.

F I N I S.

Horaria

*Horaria tempora diurna in Borealibus, & opposita
nocturna in Australibus.*

	Pol. 36.	39.	42.	
V o	15. 0. 0	15. 0. 0	15. 0. 0	30
3	15. 8. 50	15. 9. 50	15. 10. 50	27
6	15. 19. 10	15. 19. 20	15. 21. 40	24
9	15. 25. 50	15. 28. 50	15. 32. 10	21
12	15. 34. 30	15. 38. 30	15. 42. 50	18
15	15. 43. 10	15. 48. 10	15. 53. 40	15
18	15. 51. 50	15. 57. 40	16. 4. 10	12
21	16. 0. 10	16. 7. 10	16. 14. 30	9
24	16. 8. 30	16. 16. 0	16. 25. 0	6
27	16. 17. 0	16. 25. 50	16. 35. 20	3
♄ o	16. 25. 0	16. 34. 50	16. 45. 30	♄ o
3	16. 33. 0	16. 43. 40	16. 55. 30	27
6	16. 40. 50	16. 52. 30	17. 5. 20	24
9	16. 48. 30	17. 1. 10	17. 15. 10	21
12	16. 56. 0	17. 9. 30	17. 24. 20	18
15	17. 3. 0	17. 17. 40	17. 33. 30	15
18	17. 10. 0	17. 25. 30	17. 42. 10	12
21	17. 16. 50	17. 33. 50	17. 50. 30	9
24	17. 23. 10	17. 40. 0	17. 58. 30	6
27	17. 29. 20	17. 47. 10	18. 6. 30	3
♅ o	17. 35. 0	17. 53. 20	18. 13. 30	♅ o
3	17. 40. 20	17. 59. 10	18. 20. 10	27
6	17. 46. 0	18. 4. 30	18. 26. 20	24
9	17. 49. 30	18. 9. 30	18. 31. 40	21
12	17. 53. 20	18. 13. 50	18. 36. 20	18
15	17. 56. 30	18. 17. 30	18. 40. 41	15
18	17. 59. 10	18. 20. 30	18. 44. 10	12
21	18. 1. 20	18. 23. 0	18. 47. 0	9
24	18. 2. 50	18. 24. 20	18. 48. 50	6
27	18. 3. 50	18. 25. 40	18. 49. 50	3
30	18. 4. 10	18. 26. 10	18. 50. 30	♄ o

Gg

	45.	48.	51.	
∇ 0	15. 0. 0	15. 0. 0	15. 0. 0	30
3	15. 12. 0	15. 13. 20	15. 14. 50	27
6	15. 24. 0	15. 26. 40	15. 29. 40	24
9	15. 35. 50	15. 39. 40	15. 44. 10	21
12	15. 47. 40	15. 52. 30	15. 58. 50	18
15	15. 59. 30	16. 6. 0	16. 13. 40	15
18	16. 11. 20	16. 19. 20	16. 28. 10	12
21	16. 23. 0	16. 32. 20	16. 42. 40	9
24	16. 34. 40	16. 45. 10	16. 57. 0	6
27	16. 46. 10	16. 58. 0	17. 11. 20	3
∇ 0	16. 57. 20	17. 10. 40	17. 25. 30	∇ 0
3	17. 8. 20	17. 22. 5	17. 39. 20	27
6	17. 19. 30	17. 35. 10	17. 53. 10	24
9	17. 30. 20	17. 47. 20	18. 6. 40	21
12	17. 40. 40	17. 59. 10	18. 19. 50	18
15	17. 50. 50	18. 10. 30	18. 32. 50	15
18	18. 0. 30	18. 21. 20	18. 45. 0	12
21	18. 10. 10	18. 32. 0	18. 57. 10	9
24	18. 19. 10	18. 42. 10	19. 8. 40	6
27	18. 27. 40	18. 52. 10	19. 20. 10	3
Π 0	18. 35. 50	19. 1. 10	19. 30. 20	Π 0
3	18. 43. 30	19. 9. 50	19. 40. 0	27
6	18. 50. 10	19. 17. 20	19. 48. 50	24
9	18. 56. 30	19. 24. 20	19. 56. 50	21
12	19. 1. 50	19. 30. 50	20. 4. 0	18
15	19. 6. 40	19. 36. 10	20. 10. 20	15
18	19. 10. 40	19. 40. 40	20. 15. 0	12
21	19. 13. 50	19. 44. 10	20. 19. 20	9
24	19. 15. 50	19. 46. 30	20. 22. 20	6
27	19. 17. 10	19. 48. 10	20. 24. 0	3
30	19. 17. 40	19. 48. 50	20. 24. 50	∇ 0

	54.	57.	60.	
0	15. 0. 0.	15. 0. 0	15. 0. 0.	30
3	15. 16. 30	15. 18. 30	15. 20. 50	27
6	15. 33. 0	15. 36. 50	15. 41. 30	24
9	15. 49. 20	15. 55. 10	16. 2. 0	21
12	16. 5. 40	16. 13. 30	16. 22. 40	18
15	16. 22. 10	16. 31. 50	16. 45. 10	15
18	16. 38. 30	16. 50. 10	17. 4. 10	12
21	16. 54. 30	17. 8. 20	17. 24. 50	9
24	17. 10. 40	17. 26. 30	17. 45. 30	6
27	17. 26. 50	17. 44. 40	18. 6. 0	3
30	17. 42. 40	18. 2. 30	18. 26. 20	0
3	17. 58. 20	18. 20. 20	18. 46. 30	27
6	18. 13. 40	18. 38. 0	19. 6. 50	24
9	18. 29. 0	18. 55. 20	19. 26. 50	21
12	18. 44. 0	19. 12. 20	19. 46. 20	18
15	18. 58. 40	19. 29. 0	20. 6. 0	15
18	19. 12. 40	19. 45. 10	20. 25. 0	12
21	19. 26. 30	20. 1. 10	20. 43. 30	9
24	19. 39. 40	20. 16. 30	21. 1. 40	6
27	19. 52. 30	20. 31. 20	21. 19. 10	3
30	20. 4. 20	20. 45. 10	21. 36. 0	0
3	20. 15. 30	20. 58. 20	21. 52. 0	27
6	20. 25. 40	21. 10. 20	22. 6. 20	24
9	20. 35. 0	21. 21. 20	22. 20. 0	21
12	20. 43. 30	21. 31. 20	22. 32. 10	18
15	20. 50. 40	21. 40. 0	22. 43. 0	15
18	20. 56. 30	21. 47. 0	22. 52. 0	12
21	21. 1. 30	21. 52. 50	22. 59. 10	9
24	21. 4. 50	21. 56. 50	23. 4. 20	6
27	21. 6. 50	21. 59. 1	23. 8. 20	3
30	21. 7. 40	22. 0. 20	23. 8. 40	0

Gg 2

Tabella Ascensionum rectarum Tychonica.

Gr.	V	♊	♈	♉	♊	♋
0	0. 0. 0	27.53.43	57.48.7	90. 0. 0	122.11.53	152. 6. 18
1	0. 55. 1	28.51.5	58.50.40	91. 5. 27	123.14.16	153.3. 31
2	1. 50. 2	29.48.36	59.53.23	92.10. 53	124.16.29	154.0. 36
3	2. 45. 4	30.46.16	60.56.16	93.16.18	125.18.32	154.57.33
4	3. 40. 7	31.44.5	61.59.19	94.21.42	126.20.24	155.54.22
5	4. 35.11	32.42.3	63. 2. 32	95. 27. 5	127.22. 5	156.51. 3
6	5. 30.17	33.40.11	64. 5. 55	96.32.25	128.23.35	157.47.37
7	6. 25.25	34.38.29	65. 9. 27	97.37.42	129.24.54	158.44. 4
8	7. 20.35	35.36.57	66.13. 8	98.42.56	130.26. 3	159.40.23
9	8. 15.47	36.35.35	67.16.57	99. 48. 6	131.27. 1	160.36.36
10	9. 11. 2	37.34.23	68.20.54	100.53.12	132.27.48	161.32.43
11	10. 6. 20	38.33.22	69.24.59	101.58.13	133.28.24	162.28.44
12	11. 1. 41	39.32.32	70.29.12	103. 3. 9	134.28.49	163.24.39
13	11.57. 6	40.31.52	71.33.32	104. 8. 1	135.29. 2	164.20.28
14	12.52.35	41.31.22	72.37.59	105.12.47	136.29. 5	165.16.12
15	13.48. 9	42.31. 3	73.42.33	106.17.27	137.28.57	166.11.51
16	14.43.48	43.30.55	74.47.13	107.22. 1	138.28.38	167. 7. 25
17	15.39.32	44.30.58	75.51.59	108.26.28	139.28. 8	168. 2. 54
18	16.35.21	45.31.11	76.56.51	109.30.48	140.27.28	168.58.19
19	17.31.16	46.31.36	78. 1. 47	110.35. 1	141.26.38	169.53.40
20	18.27.17	47.32.12	79. 6. 48	111.39. 6	142.25.37	170.48.58
21	19.23.24	48.32.59	80.11.54	112.43. 4	143.24.25	171.44.13
22	20.19.37	49.33.57	81.17. 4	113.46.53	144.23. 3	172.39.25
23	21.15.57	50.35. 6	82.22.18	114.50.34	145.21.31	173.34.35
24	22.12.24	51.36.25	83.27.35	115.54. 6	146.19.49	174.29.43
25	23. 8. 58	52.37.55	84.32.55	116.57.29	147.19.57	175.24.49
26	24. 5. 39	53.39.36	85.38.18	118. 0. 42	148.15.55	176.19.53
27	25. 2. 28	54.41.28	86.43.42	119. 3. 45	149.13.44	177.14.56
28	25.59.25	55.43.31	87.49. 7	120. 6. 38	150.11.24	178. 9. 58
29	26.56.30	56.45.44	88.54.33	121. 9. 20	151. 8. 55	179. 4. 59
30	27.53.43	57.48. 7	90. 0. 0	122.11.53	152. 6. 18	180. 0. 0

Tabella

Tabella Ascensionum rectarum Tyconica.

	♈	♉	♊	♋	♌	♍
0	180. 0. 0	207.53.43	237.48. 7	270. 0. 0	302.11.53	332. 6. 18
1	180.55. 1	208.51. 5	238.50.40	271. 5. 27	303.14.16	333. 3. 31
2	181.50. 2	209.48.36	239.53.23	272.10.53	304.16.29	334. 0. 36
3	182.45. 4	210.46.16	240.56.16	273.16.48	305.18.32	334.57.33
4	183.40. 7	211.44. 5	241.59.19	274.21.42	306.20.24	335.54.22
5	184.35.11	212.42. 3	243. 2. 32	275.27. 5	307.22. 5	336.51. 3
6	185.30.17	213.40.11	244. 5. 55	276.32.25	308.23.35	337.47.37
7	186.25.25	214.38.29	245. 9. 27	277.37.42	309.24.54	338.44. 4
8	187.20.35	215.36.57	246.13. 8	278.42.56	310.26. 3	339.40.23
9	188.15.47	216.35.35	247.16.57	279.48. 6	311.27. 1	340.36.36
10	189.11. 2	217.34.23	248.20.54	280.53.12	312.27.48	341.32.43
11	190. 6. 20	218.33.22	249.24.59	281.58.13	313.28.24	342.28.44
12	191. 1. 41	219.32.32	250.29.12	283. 3. 9	314.28.49	343.24.39
13	191.57. 6	220.31.52	251.33.32	284. 8. 1	315.29. 2	344.20.28
14	192.52.35	221.31.22	252.37.59	285.12.47	316.29. 5	345.16.12
15	193.48. 9	222.31. 3	253.42.33	286.17.27	317.28.57	346.11.51
16	194.43.48	223.30.55	254.47.13	287.22. 1	318.28.38	347. 7. 25
17	195.39.32	224.30.58	255.51.59	288.26.28	319.28. 8	348. 2. 54
18	196.35.21	225.31.11	256.56.51	289.30.48	320.27.28	348.58.19
19	197.31.16	226.31.36	258. 1. 47	290.55. 2	321.26.38	349.53.40
20	198.27.17	227.32.12	259. 6. 48	291.39. 6	322.25.37	350.48.58
21	199.23.24	228.32.59	260.11.54	292.43. 4	323.24.25	351.44.13
22	200.19.37	229.33.57	261.17. 4	293.46.53	324.23. 3	352.39.25
23	201.15.57	230.35. 6	262.22.18	294.50.34	325.21.31	353.34.35
24	202.12.24	231.36.25	263.27.35	295.54. 6	326.19.49	354.29.43
25	203. 8. 58	232.37.55	264.32.55	296.57.29	327.17.57	355.24.49
26	204. 5. 39	233.39.36	265.38.18	298. 0. 42	328.15.55	356.19.53
27	205. 2. 23	234.41.28	266.43.42	299. 3. 45	329.13.44	357.14.56
28	206.59.25	235.43.81	267.49. 7	300. 6. 38	330.11.24	358. 9. 58
29	206.56.30	236.45.44	268.54.33	301. 9. 20	331. 8. 55	359. 4. 59
30	207.53.43	237.48. 7	270. 0. 0	302.11.53	332. 6. 18	360. 0. 0.

Gg 3

Tabula

*Tabula declinationum Tyconica Borealis in signis
Borealibus, Australis in Australibus.*

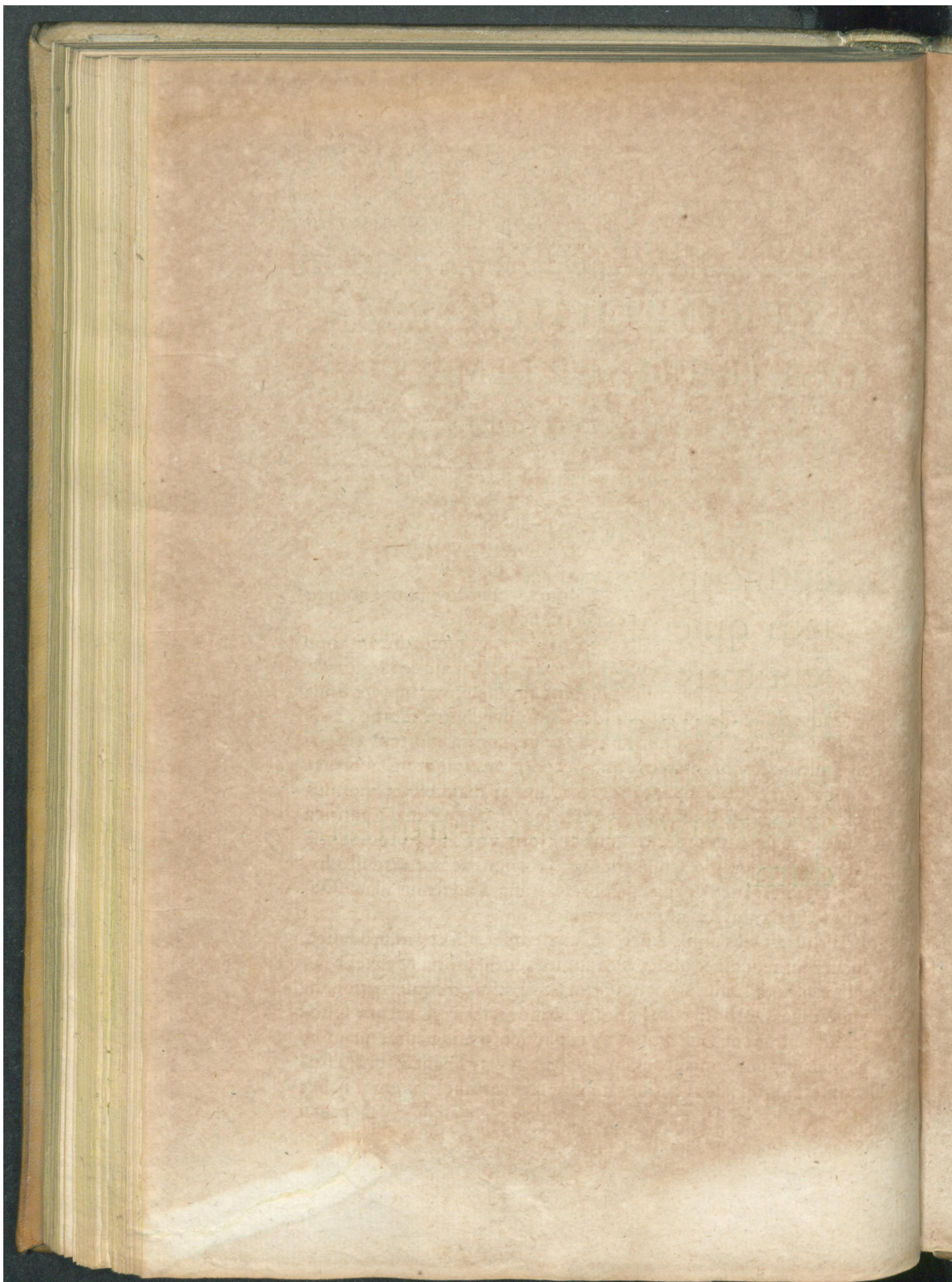
	♈	♉	♊	♋	♌	♍
0	0. 0. 0		11. 30. 43		20. 13. 22	30
1	0. 23. 56		11. 51. 48		20. 25. 57	29
2	0. 47. 53		12. 12. 40		20. 38. 9	28
3	1. 11. 49		12. 33. 21		20. 49. 58	27
4	1. 35. 43		12. 53. 49		21. 1. 25	26
5	1. 59. 37		13. 14. 5		21. 12. 29	25
6	2. 23. 28		13. 34. 7		21. 23. 7	24
7	2. 47. 16		13. 53. 57		21. 33. 22	23
8	3. 11. 4		14. 13. 32		21. 43. 15	22
9	3. 34. 47		14. 32. 53		21. 52. 42	21
10	3. 58. 28		14. 51. 59		22. 1. 45	20
11	4. 22. 4		15. 10. 50		22. 10. 22	19
12	4. 45. 37		15. 29. 26		22. 18. 35	18
13	5. 9. 5		15. 47. 47		22. 26. 22	17
14	5. 32. 29		16. 5. 51		22. 33. 44	16
15	5. 55. 47		16. 23. 49		22. 40. 39	15
16	6. 18. 58		16. 41. 9		22. 47. 10	14
17	6. 42. 6		16. 58. 22		22. 53. 13	13
18	7. 5. 6		17. 15. 18		22. 58. 51	12
19	7. 28. 0		17. 31. 54		23. 4. 3	11
20	7. 50. 46		17. 48. 14		23. 8. 47	10
21	8. 13. 26		18. 4. 14		23. 13. 5	9
22	8. 35. 58		18. 19. 57		23. 16. 56	8
23	8. 58. 20		18. 35. 18		23. 20. 20	7
24	9. 20. 34		18. 50. 21		23. 23. 18	6
25	9. 42. 4		19. 5. 4		23. 25. 48	5
26	10. 4. 38		19. 19. 26		23. 27. 51	4
27	10. 26. 24		19. 33. 27		23. 29. 27	3
28	10. 48. 2		19. 47. 7		23. 30. 35	2
29	11. 9. 27		20. 0. 26		23. 31. 17	1
30	11. 30. 43		20. 13. 22		23. 31. 30	0
	♈	♉	♊	♋	♌	♍

Table of the numbers of the

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

TYPOGRAPHVS LECTORI.

Opus hoc, Astrologe, sex libris,
quos vno volumine compactos
simul acceperam, ex ipsius au-
thoris, vt videbatur, mente cir-
cumscripseram. Cum autem
iam quieuisset prælum, ecce,
septimus hic liber allatus est ex
Italia: quo, quia maximam præ-
fert iucunditatem vtilitatém-
que, non putaui te esse frustra-
dum.

ASTROLOGICORVM

LIBER SEPTIMVS.

De fiderali fato vitando.

Stellarum fata vitari posse.

CAPVT I. ARTIC. I.

¹ **N**ILLVM humani generis malum absque remedio permittit Deus.

² Siquidem contra animorum morbos morales scientias doctrinasque largitur: & quò non pertingit disciplina, supplet diuini auxiliij remedium: contra morbos corporis medicinam: contra mortem corporis animæ immortalitatem, quæ corporis mortalitatem absorbet diuinæ vitæ gratia iuuante: contra familiæ mala est œconomica scientia artesque mechanicæ: contra reipublicæ mala politica scientia & lex sunt medela: aduersus fortuitos casus prouidentia scientiarum cumulo armata pugnat, cui nec angelorum custodia, nec Dei non adest. Ergo & contra damna à sideribus illata fideralis scientia aliis iuantibus prodest.

³ Frustra Deus nobis Astrologiam dedisset, nisi etiam prodesset. Sicuti enim oculi, & olfactus, & auditus, & memoria, & cæteræ facultates potestatiui, & cognoscitiui, & volitiui, ad conseruationem animalis ab authore naturæ donata sunt: artes verò naturæ soboles ad tuitionem vitæ omnes valent, vt commoda consequamur, & mala propulsemus: Ita etiam scientiæ, si verè scientiæ sunt, à studiositate, non à sola curiositate inuentæ. Studiositas enim habet

a 2

princi

principia cognitionis à causis, vel ab effectibus, vel à signis positis à natura, vel à Deo eius authore. Curiositas ab arte tantum signa habet. Cum ergo astrologica scientia habeat causas vniuersales in cœlo, & modificationes earum, vt probat S. Th. 3. contr. gent. & insuper signa, & hæc ab effectibus notificata: valde consequens est vt scientia sit studiositate inuenta, sicuti sanctis etiam placet doctoribus Bedæ, Hieronymo, Thomæ, Gregorio Nysseno, & aliis. Ergo prodest per Astrologiam præscire mala, bonaque: illa, vt vitemus; ista, vt curemus.

4 Imperitè ergo Fauorinus negat vtilitatem isthanc: cum (inquit) mala præscita nos continua angant cura, bona verò præripiant, & cum venerint nō valde nos postmodum lætificent. Si quidem inquam mala præuisa & facilius tolerantur, vt inquit Poëta, bonaque præuisa dispositionibus facilitantur. Si enim Romam non petiisset Cossus, cui papatum prædixerat Astrologus, papatum non assecutus esset, vt ipse vati suo iocatus respondit. Idem in secretis ad Alexandrum scriptis reperimus iudicium.

5 Quicumque diuinam prædestinationem, quam fatum à fante decreta sua Deo Stoici dixerunt, in humanis nimium considerant, hi improvida desidia capiuntur, ita vt curent nihil. Si enim Deus præsciuit, aut prædestinavit me ex infirmitate sanandum, aut ex infortunio eruendum, aut perditum iri, neutrum euitabo. Ergo non adhibeo medicinas, nec respublica artes, nec agricultura vtemur, nec scientiæ & leges proderunt. Profunt autem experientia teste. Igitur arcana hæc Theologis dimittantur, & Deo, cui soli suæ operationis & præscientiæ colligatio cum secundis causis, & cum libertate humana, bene scitur. Nos autem tanquam fato liberi operemur licet.

6 Profecto & Chrysostomus diuinissimus in libro de fato inquit [Si Deus nos alloquendo dixit: Si audieritis me, bona terræ comedetis; si non audieritis, gladius deuorabit vos; cur sequamur fatum quod dixit: Siue audieritis, siue non audieritis, gladius deuorabit vos?] Deo igitur fides omnino adhibenda, operandumque supra scientias ab ipso datas. Radius enim sapientiæ verbum Dei: omnis autem sapientia eius est participium nobis.

Et cum dicitur in scripturis, Iob 14. [Constituisti terminos eius qui præteriri nō poterunt] hoc apud Deū intelligamus de vniuersalissima causa, quam nulla impræmeditatio tangit. At cum dicitur alibi, Pf. 55. [Viri sanguinum, & dolosi, non dimidiabūt dies suos:]
de

de diebus à secundis causis, præcipuèq; ex cælestibus accipiamus. Ex hoc enim Deus addit 15. annos Ezechix, & dedit 14. Anastasio imperatori. Conemurq; ad dictam metam per medicinam, & alias artes, peruenire. Cætera curet Deus, cuius auxilium numquam & nullibi non captabimus, dum iuxta scientiarum eius splendores incedimus, iuxta illud Ps. 118. [Lucerna pedibus meis verbum,] &c.

Remedia vniuersalissima contra fatales euentus reperi in Deo scientiarum propter hoc nobis authore, & in ratione inueniri.

ARTIC. II.

1 **P**rimum remedium ad vitanda fata in Deo eorum authore habemus. Non enim, inquit Seneca, totum genus humanum ad hanc peruenisset consensissetque insaniam orandi Deum pro vitandis malis, captandisque bonis, nisi duce naturæ Deo, qui nec mentiri nobis, neque se ipsum negare potest. Quas ob res non modo Ptolemæus in primo quadripartiti ex Chaldaeorum traditionibus ad orationem pro vitando siderum influxu recurrendum docet, sed etiam D. Thomas in 1. p. quæst. 110. rationem addit optimam. Quoniam scilicet Deus est fatorum author, omniumque causarum causatio, ex quibus necitur fatalis series ab ipso dependens. Idcirco qui se ad Deum erigit supra fatum euehitur, fatalibusque se subtrahit euentibus. quemadmodum qui regis amicitiam auxiliumque captat, decreta iudicum, & principum regi subditorum, euadit.

2 Nec propterea non dare posse putandus, quæ petimus, quoniam non optimis, orantibusque dat, ut Arist. & Seneca sibi met contrarius [in libro, cur mala bonis fiunt, si Deus prouidet] docebat: quoniam semel iussit, ac semper propriis iussis paret. Nec ergo precibus flectitur ullis. Vnde Theologi nostrates necessitate hypothetica illum operari volunt. Hoc enim de toto ambitu fatali intelligas oportet, alioquin non diceret, Io. 16. [Orate, pulsate, & aperietur] si & ipse fato ita ligatus est suo, ut non possit dare. Ita etiam fato potius decreuisse putandus, ut det: & eius cum fato colligatio nobis ignota. A remedio tam potentissimo nos non remouet, sed aduocat, dicens [Petite, & accipietis.] Ergo si
a 3 prodest

prodest agris medicina, non officiet misero Theologia, nec frustra datur, &c. Electionem orationis in antecedenti libro tractauimus.

3 Secundum remedium est omnia facere secundum rationem. Ratio enim prima Dei Deus est, à qua sumus omnes naturali principio rationales. Et hanc innatam sectando rationem captamus nobis rationis diuinæ auxilium, sicut illicibus cæterarum causarum causationem.

4 Vnde in Metaphysica scripsimus de vita diuinitus comparanda, & de vita angelitus comparanda, & cœlitus, & diabolitus, & humanitus, & bestialiter. Quas verò res imitamur, nobisque adhibemus symbola, eis similes euadimus. Vnde Pythagorici animas hominum in bestias transire, & in angelos, & in dæmones, hac ratione dicebant, non, uti vulgus intelligit, per transmigrationem.

5 Ratio omnes inuenit scientias. Scientiis ergo uti eum oportet veracioribus, non sophisticis; operatiuisque, non verbosis, qui subtrahi malis cupit. Agricultura enim & pastoralis contra famem vitimur: vestiaria contra frigus & calorem: fabrilis contra hostilia noxiæque: medicinali contra morbos. Et qui hæc tractant, magistri vocantur: qui verò omnes callent scientias, vnde artes rationem & inuentionem habent (nam & quæ usu inuentæ diuina ratione suggerente inuentæ putari debent, ait Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 5. licet alibi artes à philosophia non agnoscat) magi dicuntur, vnde magistri, quemadmodum à surdo surdastri & à philosopho philosophastri denominantur.

6 Considerandum quod cœlum non significat tantum quæ Deus decreuit, & angeli exequuntur (sic enim ineuitabilia essent euenta:) sed agit instrumentaliter, calore, lumine, aspectu, motu delatio virium impulsuque. addit sanctus Augustinus afflatus fideos, & D. Thomas insuper efficacitates, siue naturales aptitudines, quibus secundum cœlum alius est efficax ad militandum, alius ad medicandum, alius ad venandum, alius ad agriculturam, &c. & in hoc fortunati sunt. Verumtamen quoniam effectus isti sunt à Deo tanquam principe causa, ab intelligentiis abstractis, tanquam à ministris eius ideas operando imitantibus, & res ita naturales moderantibus, & à cœlo tanquam ab instrumento & sigillo intelligentiarum, variis motionibus & sitibus applicato ad elementa elementatæque, non enim existimandum (ut doctissimè

ctiffimè monet sanctus Thomas in primo, secundo, & tertio contra gentes, quod actiones, & passionēs, & formæ accidentales, & substantiales rerum inferiorum sint ab angelis nisi corporaliter exhibitæ: potius autem causatæ: quoniam agunt non cum imperio, sed per corporalia instrumenta: corporatio autem, & effectus per corpora editus, à corporeis causis potest iuuari, & impediri. Iccirco omnis cœli influxus & vis iuuatur, & tardatur, & acceleratur, & modificatur, & minoratur, & augetur, & hebetatur à causis inferioribus, receptiuisque vasis.) Principia quæ nos tradimus de vitandis euentibus per subtractionem & inhabilitationem receptiuorum, captandisque per applicationem & præparationem, secundum rectam philosophiam & magiam physiologicam pertractari putaueris,

7 Nunquam obliuioni trades, quod sæpe diximus in præcedentibus libris, quod vniuersale vincit particulare, & totum partes. Iccirco si in bello aut naufragio naue vectaberis, quamuis modicam significationem in genesi habeas mortis, non effugies. proptereaque semper toti tuto tu pars imbecillis adhærebis, & à toto periculoso tu semitutus sequestrabis te. Non enim frigus æstiuo in tempore nocet, nec calor hyeme: quoniam modicus est ad totum frigus. Similiter nec carcer ætati puellari, aut Carthusiano imminens cœlitus nocebit. Tempora ergo, & ætates, & temperamenta, & communitates, & singularitates comtemperare condiscito, vt ex sequentibus intelligere licebit.

Distinctio malorum in vniuersalissima, vniuersalia, particulariora, & particularissima.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 Cœlestia mala vel bona nobis quædam sunt vniuersalissima, vt dies, nox, æstus, hyems, iter, fames, sitis. Hæc enim calore ad cœlestia reducente cum tenuitate è nostro educta corpore fiunt.

Quædam sunt vniuersalia, vt pestis, bellum, penuria, bruchus, grando, pluuia, nix, tonitrua.

Quædam particularia, vt naufragium, tranquillitas maris, & æris in nostro littore.

Quædam

Quædam particulariora, vt in aliqua familia scabies, incendium, vituperium, honor.

Quædam particularissima, & in singularia, vt occisio Petri, morbus, pulchritudo, carcer, exilium, honor, stuprum, & cætera huiusmodi personalia.

*An contra vniuersalissima sit remedium,
& quando.*

ARTIC. II.

VNiuerfalissima vniuersalissimè vitari non possunt; sed tamen particulariter: quoniam recipiuntur secundum dispositionem recipientis. Qui ergo contra euentus, vel ad euentus illos se aptauerit, aut effugiet, aut apprehendit. Iccirco cum cælum absentia Solis noctem immittit, in nostro hemisphærio toto diem non possumus facere, sed intra nostrum domicilium accendendo lucernas Solis vicarias per artem, quam pyrotechniam dicere possumus (qua arte carentes bestię irracionales non possunt contra mortem sibi ipsis comparare iuuamen medelamque) nobis consulimus. Cùm autem volumus diem vitare, clausis domiciliorum opacorum portis fenestrisque id assequimur. Similiter etiam cum calor vrget Solis, declinamus aspectum intra nemora domiciliaque abditi: cum sæuit frigus, ignem quem de lapidibus aut lignis sopitum excitamus, lignisque fouemus, retinemusque, ne ad cognatum totus eleuetur æthera, nobis pro remedio adhibemus. Thermas (hodie stufas dicunt) fabricamus, arte ignem frigoris expulsuum retinentes. Similiter contra ventos, parietes, & antra; ad ventorum defectum ventilabra, & flabella facimus. Itidem contra famem, sitimque, segetes, fruteta, animalium custodiam, venationemque inuenimus, aquarum fontē, & vbi defunt, puteos, & iis deficientibus cisternas condidimus, & liquores ex viuis, & pomis, & tritico, & hordeo, confectos in doliis seruamus. quæ omnia brutis defunt, quoniam & eis ratio deest. Atque insuper molendinaria pannifica, & coquinaria, vt commodius adhiberi queant, quæ per artes iam dictas comparauimus, vti edocti sumus.

De

*De vniuersalibus, & particularibus, &
infra citandis.*

ARTIC. III.

1 **V**Niuerfalia vniuerfaliter aliquando vitantur. nam contra penuriam ex Solis sterilitate, & diris eclipsium & maleficarum vi dominioque, adest mercatura, qua ex longinquis regionibus vbi abundant frumenta aduehuntur: vel contra præuifam famem horrea implentur, vt Iosephus in Ægypto consuluit: vel migrant alij ex sterili in fecundam regionem.

2 Contra pestem consuluit medica scientia, quæ ignibus odoratorum lignorum, & sonitibus purgat aërem, aut aquas, aut fortentia cadauera: vt in 6. lib. medicinalium docuimus.

Item migratio de ciuitatibus in nemora & siluas, & rerum quæ contagia retinent combustio.

3 Contra bella pax, & confœderatio, & auxilia, & arces, & fuga, & secreta bellum mouentis extinctio, & vltroneum iugum, quale Sedeciz Hieremias consulebat.

4 Contra bruchos, aliasque bestias, sunt prouisiones multæ, vt arma, & ignis.

5 Contra grandines, niues, & pluuias, sunt tecta nobis, ædificia. at fruges non defendemus, sed aliunde procurabimus.

6 Contra tonitrua adhibent laurum, marini vituli corium. sed quis tanti æui est, vt posset ista vniuerfaliter expertus fuisse? at veterum sententiæ possunt errasse, sicuti etiam omnes allio magnetem affricatum non trahere ferrum, & sagittas plûbeas in aëre volantes liquefcere veteres dixerunt, Arist. Senec. & innumerabiles. Nunc autem nec magnes allium timet, nec glandes plumbeæ igne sclopeti explosæ, imo nec cæteræ, liquefcunt: potius autem indurantur nouo continuo aëre nouum frigus, vt ventilabro probamus, adhibente.

Ædificia soliditate robusta & ferrea profunt magis. Sed quis à fulmine metalla in inuisibilem conuertente tenuitatem nos tuebitur? Sunt quidem contra terræmotus fossæ, per quas vapor exhalans propinqua minus subuertit. At contra fulmina locus imus frigidæ regionis, vbi fuligo & vapores tenuissimi cum crassis agglomerari non solent.

Verumtamen facilius isthæc omnia declinabit homo vnus, aut familia, habitaculum regionemque mutando.

8 Particularium quorundam fatum facile vitatur. Sic enim Astrologus, quando videt naufragium, non nauigabit. Item quæ procellæ & qui venti quæ maria infestant, qui nouit, probè cauet. A Charybdi & Scylla valdè metuebant prisci nautæ. Oceanus verò extra Gades per 5700. ferè annos totam deterruit antiquitatem positis columnis, ne vterius. Nunc experimentis ex multis collecta arte nauigant absque periculo. Morbum venereum incurabilem à principio putauimus, nunc facillimè curamus. Ventos, ac tempestates prænosse oportet, & quibus in regionibus, quæ, & quibus temporibus fieri solent. tunc enim omne periculum ac timor arti rationique cederet. Non ergo propterea non vitamus mala, quia sunt inuitabilia: sed quia artes negligimus: aut quia non plenè acquisiuius quibus vitantur. Nullum enim malum absque remedio permisit Deus. Non imitabile fulmen contra Salmoneum cecinit Virgilius: at nunc bombardis modico imitatur labore. Vt autem artes communicent, & bona terræ, oportet ad vnus imperium genus humanum redire totum.

9 Quæ autem minus particularia dicuntur, vt scabies, incendium, fama, si præuiderimus euentum, vt causas propinquas, remedium res ipsa habebit: si solum vniuersales, vt sidera, tunc considerabimus, quibus à proximis adiuuari queant: ea ratione, qua genus mortis, & tempus, in lib. 5. inuestigabamus. Hæc etiam cum venerint propria habent remedia.

*Ex iam inuentis plura adhuc inueniri posse remedia
contra omnia mala docemur: & principum vitio
negligi, tardarique: & quid agendum.*

C A P V T III.

Profectò regum esset artes speculatiuas, ac mechanicas excolere, multiplicarèque. id quod facile fit propositis præmiis laborantibus. omnia enim Deus subiecit hominis ingenio, ac simul labori. In nostro sæculo vsus magnetis pro nauigatione Oceani illuxit Flauio Amanfirarco. Contra barbaros, & feros insuperabiles, artilleria, qua Iouem tonantem imitatur. Contra obliuio

obliuionem, & ignorantiam, typographia. Additum est telescopium, vt cœlestia scandamus, & extra cœlum systemata per astrologiam notorum ignota consideraremus, & amphitheatra mirifica, in quibus Deus suæ potentiae, & sapientiae, & amoris diuitias repræsentat, quasi in tot scenis, quot systemata sunt, intelligeremus. Illuxit noua physiologia, noua astronomia: & abdita mundi medietas agnoscitur iam. Deest ars volandi, quæ faciliè innotesceret, si funambulis quid sapientiae adderetur. Spero etiã sicuti stellas nouas ocularia noua in lucem eruerunt, ita musicam cœlorum, quoniam omnis motus sonus est, vt alibi probauimus, propediem auriculare organum pandet. Vtinam principes omiſſis antiquorum ridiculis scientiis nostrum seculum fouerent ingeniis. nihil enim erit, quod ratio humana non vincat. At sophistæ scholas occupant, indocti ad inueniendum, parati ad vexandum veritatis inuectores. Propterea non mirum, quod adhuc omnia, quæ Deus offert remedia contra fatales calamitates, non elucescant.

Porro nec regibus, nec multitudini suademus boni quippiam. Propterea præmissa exhortatione ad particulares descendimus, eos nimirum, qui veritatis saporem amorémque habent, metu, inertia, & incredulitate soluti: ex horum enim experimentis, & vexationibus in bello sophistarum, & mortibus discet mundus vel mortuos diligere, imitarique benefactores suos: sicuti semper consuevit odisse viuos, coluisse peremptos.

De vitandis malis ab eclipsi imminentibus.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 CVM eclipsis, siue solaris, siue lunaris, sit supra terram in qua habitas, si interregnant maleficæ in angulis, & in locis Luminarium, regionique malum minantur, non autem tibi: mutabis regionem. Mala enim communia etiam in particulares grassantur, quatenus sunt communitalis pars. Similiter & bona. Abscinde te igitur à toto.

2 Subiicitur malis ciuitas, vel ex proprio horoscopo aphetæque suæ originis: vel ex regionis trigono apud Ptolemaum: vel ex climatis ratione, sicuti nos in 2. libro docuimus.

3 Si primum, mutabis ciuitatem; si secundum, regionem; si tertium, clima. semper autem eo secedes vbi vis cœlestis constitutionis aut fauet, aut non nocet.

b 2

4 Si

4 Si eclipsis tibi particulariter infausta est, quoniam in locis apheticis, præsertim horoscopo, & Luminarium, sit interregnante malefica; vel malefica in locis apheticis reperitur, & angularis, aut in locis directionum apheticarum: tunc vide an consentiat malum commune cum particulari necne. Si enim consentit, difficile euades, nisi mutata regione, additisque sequentibus cautelis: sinon consentit, ita operabere.

5 Cum instat eclipsis siue nocturna, siue diurna, & semina tibi pestifera in aëra spargit, fructificatura statim si in horizonte regionis celebratur; post 6. menses, si in M.C. post 12. si in septima: tunc omnem adhibe diligentiam, ne sparsa semina in te radices figere queant statim ab initio, siquidem granum frumenti, aut sinapi, aliæque semina nisi inuenerint aptum sibi solum, radices non agunt, aut quàmmodicas, vt fructum ferant nullum, vel parum, vel non crescant. Cum enim Athenas funeribus repletet dira pestis à Thucydide, ac Laërtio descripta, Socrates, cui temperantia irrita cœli semina in suo corpore fecerat, inter ægrotantes impunè conuersabatur. Pinguedo & succorum copia facilè suscipit morbi causas.

6 Satage ergo primum, vt temperatè, secundum rationem, & quàm proximus Deo viuas, per orationes & sacra illi te dedicando. Secundò domum clausam vndique, ne aër alterius subeat, asperges aceto rosaceo, & aromatum odoribus: ignem adhibebis in lauro, myrto, rosmarino, cupressò, aliisque aromaticis lignis accensum. Hoc enim nihil validius ad opera cœli, etiam si à diabolo ministrantur, venefica dissipanda.

Tertiò pannis albis, sericeis, & felicibus ramis ædem adornabis.

Quartò accendes luminaria duo, & faces quinque, qui cœli planetas repræsentent, & cum deficiant in cœlo, non desint, qui tibi vices eorum gerant in terra. sicuti in nocte abeunte Sole lucerna eius vices supplet, vt non desit ablatus dies. Sint autem aërei ex aromatica confecti mixtura. Si que duodecim signa etiam imitatus fueris, philosophicè, non superstitiosè, vt vulgus arbitratur, incedes.

Quintò adhibe socios amicos, quorum genesis eclipsis malo iuxta aphetas subiecta non sit. Multum enim prodest conuersatio contraria, aut consimilis euentui. Illa fugat, ista accersit euentum.

Sextò musicam iouialem & veneream apud te habebis, vt aëris malitia frangatur, & beneficarum symbola excludant maleficarum stellarum vires.

Septimò

Septimò quoniam reperiuntur cuiusque sideris symbola in lapidibus, & plantis, & coloribus, & odoribus, & musica, & motionibus, sicuti in 5. lib. medicinalium docuimus: eos adhibebis illices, qui beneficarum alliciunt vires, maleficarum fugant.

Plurimum valent stillatitij liquores, astralitates extractæ adhibitaque secundum rationem, vt dictum est, & in 3. parte metaphysicæ.

7 Hæc facies tribus horis ante principium eclipsis, ac tribus post finem, & donec beneficæ peruenerint ad angulos, & robur assumpserint.

8 Cum verò bonum pollicetur eclipsis, captandum est, adhibendiq; illices, vel iouiales, vel venerei, vel martiales, quemadmodum de his, quæ de vita cœlitus comparanda disputauimus. & vt in secundo medicinalium docebamur.

De effugiendis malis à cometa inferendis.

ARTIC. II.

1 **D**ifficilius autem est cometarum minas euadere. Non enim quando & vbi orituri sunt præuidere possumus, nisi coniectura suspicaci ex præuisis serenitatibus, & constitutionibus cœli portentosis. Imò nec ipsorum principium cum venerint satis constat. Nec enim vtrum sub terra, & in qua domo, signoque, an supra terram nostram originem habuerint quispiam prorsus se deprehendisse iactet. idcirco ad lunationem spectro præmissam recurrere Astrologorum mos est.

2 Cum autem apparuerit, eius naturam examinabis, tum ex cœli themate in præcedente plenilunio, vel interlunio, & angularium planetarum natura, tanquam ab extrinsecis: tum ab eius motu, figura, colore, situ, magnitudine ac dispositione. Tunc agnito quid portendat mali, & cui immineat regioni verticaliter, & horizontaliter, & cuius signo & aphetæ: mox verò an ruis apheris & directionum locis prosit, vel obsit: remedium inuenies conciliando per alios tibi influxus, cum fauent; fugando, vel fugiendo, cum nocent.

3 Profecto non subito effectus illius apparent, nisi orientali angulo tuæ regionis primò fulserit. idcirco fugiendi tempus habes ad regionem vbi non comparuit. Sin fuerit angularis, tibi que fa-

ga impossibilis est, ea seruabis, quæ in eclipses euentibus seruanda esse dicebamus.

4 Principum est communi calamitati consulere, siue pestis, siue fames, siue bellum à cometarum decreto immineat: priuatorum verò amicus quisque sibi.

5 Quoniam cometes martialis bella ciet, populorum auersiones, fames, sterilitates iuxta naturam signi, & non martialibus hominibus obest plurimum: saturninus super vetustorum res & ædificia significationem habet: nocetque venereis, iouialibusque hominibus: Mercurius super litteratos, & scribas, & mercatores: Iupiter super sacerdotes & leges: Venus super pueros, & fœminas, pulchra, & delicias significat: considerabis quorum numini te tua genesis, & mores, & actus, & professio conscribit, & tunc quid & quomodo vitandum restat curabis.

6 Cum fulget in cœlo tibi infestus cometes, seminales vires, ne radices in te agant, cauebis, eodem ritu quo in abditis per ignes & liquores, & odores, & musicam, & conuersationem ab eclipsi te subtrahebas. Hoc autem difficilius est quoniam longo tempore fulget: paucissimi enim non ad 20. dies perseuerant. At quoniam interdiu minus nocent, sed noctu, nulli non facile erit nocturnas obseruationes obire.

7 Non modo quidem simulabis cœlum cum planetis signisque intra cubiculum, sed insuper addes cometæ simulacrum ex æreis medicatis, vtiliter quod tibi fulgeat eo in situ & motu proficua fulsione noxiam temperante. Cætera vt supra.

De vitandis malis à cœlo, & nasciturorum, & natorum, generatim.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 **D**E planetis non est consilium, vt nascaris fortunatus. Non tua, sed parentum est cura, qui seminare tunc statuent, cum Luminaria sunt in angulis beneficorum fatellitio associata, aut beneficis occupantur anguli, & significatores salui sunt à maleficis, in bona configuratione ad Solem, & ad mundum, prout in dialogo de ciuitate Solis considerauimus.

2 Cum autem natus fueris, collige ex cœlesti constitutione, an infortu

infortunium tibi in qualitatibus animæ, aut corporis, aut fortunæ exterioris significantes, promissoresque portendant. Quod autem tibi dico, genitoribus dico.

3 Infortunium animæ pessimum est ignorantia, quam dispositiue dat cælum, & pigritia: secundò iracundia, & leuitas, instantia, cæteraque vitia, ad quæ ex temperamento animus inclinatur: vt libido, sterilitas, timiditas, &c. huiusmodi.

4 Ignorantia ex temperamento prauo, spiritibusque crassis, stupidis, fuliginosis in male affirmato cerebro habitantibus difficile tollitur. Sed qui hac indispositione laborat, non debet proprio viuere arbitrio, sed alieno.

Præstat ergo religiosorum monasteriis includi, & parere recta monenti. Obedientia enim nulli non est naturalis, quoniam amor & timor cunctis innascitur. Obedies ergo, vel amore, vel timore, qui assuetudine in amorem transit. Quod si familia sapientum, quales sunt Dominicana, & Franciscana, te non acceptabit, Iesuitarum, & fratrum Iouis de Dios, vel illæ meliores ad seruitutem præstantiorum. præstat enim indocto ministrare quàm ministrari, vt in ethicis probatur.

Præterea conuersatio cum viris doctis te doctum reddet, vel ex parte. Etsi enim coram tibi semper videris ignarus, cum in aliorum incides cœtum, agnosces te supra vulgus sapere.

Si verò mediocre ingenium habes, nec per te aliquid melius reperire potes, optimorum scholæ te dedicabis, qualis est Thomistarum, & Platoniorum. Non parum enim sapit qui aliorum doctrina sapit, quamuis ad ipsorum eminentiam nunquam sit ascensus. Hoc memento, ne ingenia præstantiora damnes, quia inuentis addunt vel doctrinam, vel correctiones.

5 Contra pigritiam elige exercitatum vitam, & aliorum stimulis vttere.

Contra iracundiam mansuetis te coniunge.

Contra timorem fortibus. semperque ad extremum declinabis, vt in medio consistere queas. Nam licet perfectus non fueris, rum & hoc cognosces, & ratione corriges, quod sensus præcipitat. Vidimus enim libidinosos in niuem & spinas se proiiciendo in actu libidinis excussisse cupidinem.

6 Adde etiam rationem vitæ contrariam. Pituitosi indigent cibis calidis, acribusque, vt nasturtio, sinapi, vino generoso, pipere, alio, volatilibus, & siluestribus. Iracundi biliosi sunt lacticiis, lactuca,

lactuca, pastulaca, porcellis, & huiusmodi nutriendi. Etenim temperamentum, & astralitas paulatim mutantur cibis, aëre, & potibus, & locis, operationesque conuersatione, vt dictum est. rectè Horatius.

Inuidus, iracundus, iners, vinosus, amator

Nemo adeo ferus est, vt non mitescere possit,

Dummodo cultura patientem commodet aurem.

Ratio diuina gubernat cœlum, & terram, & omnia, quæ in eis sunt. eius participium nobis sufficit ad nostri corporis gubernationem. Cætera ex libris medic. nostræ arcanis curabis.

7 Si corpori mala ab astris imminet, medicina commodius ipsa curat. Ad hecticam enim propensum humidis cibis, locis, potibus, & lentis exercitiis, & rore curant. ad mala saturnina iouialibus, ad martialia venereis illicibus vtendum declarauimus. Omniaque remedia applicabis per electionem constellationis, vt in hoc volumine, & in medic. docuimus.

8 Si sterilitatem tibi astra minantur, noli accipere vxorem, nec generationi vacabis: si malum ex copia seminis, subtrahere cibos semen augentes. Sunt alia remedia à medicina, alia à Theologia. idem de cæteris iudicium est proportionaliter.

9 Si fortunarum damna times conuersare cum fortunatis hominibus, & qui tuam possint subleuare miseriam. fuge à miseris, mendicis, & facinorosis. Vel te in illorum cœtu ita constitues, vt mala in bonum vertantur.

Siquidem qui partem fortunæ Saturno adhærentem habent, intrent religionem mendicantium. Sic enim constellationi satisfit, & honor & pax & præmium fit, quod damnum dedecusque ferebat. Si carceres times, Carthusianus esto.

Si exilium, miles, aut tabellarius, aut nauta. Populus lippi regis futuri ex oraculo, si urbem intraret, statuam intra mœnia coronauit, vt sibi & oraculo prospectum esset, lippo ablegato, non irrationabiliter quidem. Dæmones enim à stellis futura præagiunt, vim oracula fundunt.

10 Valde prodest loci mutatio, aut conuersationis, aut professionis: & cum fortis est impetus naturæ, aliis te committe regendum præstantioribus, tuas affectiones illorum rationi, non tuam rationem illorum affectionibus subiiciendo, vulgi ritu, cum certiori detrimento, casuque.

Tempora

*Tempora peculiaria applicandi remedia ad captandos
vel vitandos euentus fiderales speciatim.*

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 **C**Um promissi euētus instat tēpus, quod est infallibile, ille annus, mensis, & dies, & hora, cū directio, progressio, & trāsitus fauentis stellæ, tria hæc, cōueniunt ex parte cœli agentis: multoque magis si eclipsis, aut cometes concordat: ac altera tria ex parte recipientis, videlicet ætas, temperamentum, & anni tempus (adde regionem, & proprias præparationes ex vita, & conuersatione, & professione): tunc passioni malorum te subtrahes, bonorū te applicabis.

2 At verò sæpe illa tria discordant: quoniam transitus & progressio anticipat, vel contra. Idem facit eclipsis & cometes.

3 Similiter promissoris motus celer, aut tardus, aut statio & retrocessio.

4 Situs quoque angularis: & ex parte orientali accelerat: & ex occidentali, & extra angulum moratur.

5 Itē dignitas & robur accelerant: imbecillitas & abiectio tardat.

6 Præterea si fixa, vel alia stella eiusdem sectæ, respiciat, promissionem accelerat; si diuersæ, procrastinat.

Similiter luminis proprii, vel mutuati, augmentum anticipat, decrementum tardat.

Pariter etiam altera tria ex parte recipientis. quando enim omnia cita non concordant cum constellatione, tardant aut minuunt euentum: quando quædam, ex parte: quando concordant, accelerant. Si enim saturnino imminet à cœlo infirmitas, seniolem, & melancholicum, & in autumno vel hyeme, & in regione subdita Saturno, & in saturninam vitam ducentibus, quales sunt monachi, facile, & citius lædet: sed non adeo nocebit, vt puero iouiali, & contrariam vitam agent, nisi tanta sit contrarietas, vt rangi nequeat constellationis vi. Consulenda est etiam medicina. Alij enim sunt morbi puerorum, vt variolæ, & pustulæ: alij mulierum, vt mensium suppressio: alij iuuenum, vt tertianæ: alij seniorum, vt tussis. Hæctica quoque & phtisis vsque ad 36. annum solet grassari: epilepsia & apoplexia vsque ad 24. quod tempus si transierit, perennatur. Similiter & in alijs anni tempestatibus alij regnant morbi: vt in æstate febres ardentes, & biliosæ: in vere mitiores, & exanthemata: in autumno atrabiliosi, & aliæ suppressiones: in hyeme pituitosi. Similiter se habent regiones calidæ, mediæ, & frigidæ.

gida. Considera temperamentum: quoniam sanguineos morbus saturninus non adeo afficit, nec citò, sicut martiales. Et quoniam de his omnibus in 4. & 5. medicinalium sermonem fecimus, non est immorandum. Intimata quippe sunt modo, vt tempus euentus sit certius ex consensu, & dissensu.

Quo tempore, qua remedia, ad morborum corporis effugium conueniant: & unde natura morbi, vt naturam remedij consequaris, agnoscenda.

ARTIC. II.

Igitur cum directio maturatur promissioris ad significatorem iuxta decreta radicalis constitutionis, paulò antè te parabis ad euentus effugium.

Si enim infirmitas timetur, considera cuius generis sit. Alia enim ex inflatione, alia ex distillatione, alia ex inflammatione, alia ex frigefactione, alia ex putrefactione, alia ex rarefactione, alia ex repletione, alia ex exinanitione ortum habet: quarum formas generationis, & genesim, itémque causas interiores, & exteriores in 3. medicin. docuimus, & in 6. in praxim deduximus. Tunc alimentis vttere & cælo, & domicilio, & conuersatione contrariis naturæ morbi, vt cum morbus irruerit non habeat facilem aditum, nec fomenta. Maximè autem cauebis eo mense, & hebdomada, ac die, quo magis causa timendi. Regula Hermetis, & Galen. ibi à nobis in compendium redacta docet, vt cum à Saturno morbus expectatur iouialibus debilitetur & vitetur pharmacis: cum à Marte, venereis. Peculiaris autem morbi natura ex configuratis astris, & signo, in quo fiunt constitutiones, & ex dispositione directionis, & dominio termini, & signi agnoscitur. Cognita autem peculiari morbi natura facile est remedium adhibere iuxta præfatorum decreta dogmatum in medic. Semper autem memento, vt ætatem, regionem, domicilium, anni tempus, temperamentumque extra naturam morbi consulas. Idémq; in omni obseruabis euentu.

Ratio vitandi carcerem.

ARTIC. III.

ICum carcer timetur, occasiones vitabis, & causas. Occasio sunt rixæ, & peccata in proximum, & in rempub. & conuersatio cum sicariis, & ad rixas promptis & arma. Causa sunt iudices,

ces, & superiores. Igitur vel in villam secedes, vel in monasterium, vel in aulam mitis principis, & vbi occasiones minus vigent. Et, vt ait Isaias Propheta, abscondere, donec pertranscat indignatio Domini. Iudicum, & iustitiæ ministrorum, vultum & conuersationem vita, præcipuè saturninorum, martialiumque: itemque eorum, vti occasio nascitur, quos ex dispositione, & signo, & ætate, & tempore, & aliis supra relatis dignoscere potes, vt alibi.

Ratio vitandi principis iram.

ARTIC. IV.

SI inimicitiam principis incurrere ex directione M.C. ad Solis diametrum disponente malefica metuis, à facie principis longè abesto: & quæcumque illi displicent ne fac: & inimicorū eius sodalitiū effuge: & præuiis obsequiis, & scriptis in principis bonum, te præmunies. Plurimum profuit nobis de Hispani regis monarchia scripsisse. Tempus, locus, & res, alia suppeditabunt remedia.

Ratio vitandi vulnera, necisque violenta pericula.

ARTIC. V.

CVm vulnerum violentæque necis tempus expectas, considera quibus de causis. Has enim directionis locus dominus termini, & dispositor præcedens, & subsequens, prothanatus, & natura signi, indicabunt.

Periculum à veneno què evitetur.

ARTIC. VI.

SI à veneno imminet periculum, antidota optima parabis. Mithridates venenis se ita assuefecerat, vt cum propinarentur, nequaquam læderent. quotidie nucem cum fico & rutam absumebat. Cauebis à locis pestilentibus & foetidis, & vbi pestis iam grassatur, & à venenosis animalibus, & medicis impiis, à seruis, & mulieribus subdolis, & veneficis, & lamiis. Victum & pharmaca non nisi à fidelissimis, Deumque timentibus, & tuorum inimicorum à commercio alienis, accipito. Cætera, vt supra.

A vulneribus.

ARTIC. VII.

SI à vulneribus periculum est, bellum omnino effugies & sicarios: cum religiosis & mitibus ambulabis: & à frequentia te populi

puli segregabis. ait enim Eccles. Arma & gladij in via peruersi. Qui custos est animæ suæ, longè recedet ab eis. Prodest thorax ferreus, & lorica. sed nihil marchionem Rudiorum à glande plumbea tutatum est. Amicitia profuisset, & absentia longa, & religionis professio magis. Donec ergo transeat constellationis vis omnia adhibebis remedia, quibus ab occurſu malefico præmunire. Clausis ianuis per menses duos viues. Et vnde possit imminere malum prospice, & caue quando tempore anticipare, & postponere effectum directio queat.

Equidem hac ratione Ioannem Alphonsum ex virtute filium ab occurſu diametri Martis in Lunam apphetam me seruare putavi: licet postea eadem mihi superueniens directio iter, & ægritudinem vtrique, mihi verò insuper carcerem, attulerit eodem anno 1626. Non enim omnia cognita remedia adhibere potui.

Ne cadas, & ne quid supra te cadat, cautela.

ARTIC. VIII.

CVM ex alto casus tui, aut ponderosæ rei in caput tuum, Saturnus ex M.C. vel I.C. minatur, solum habitabis, & domos absque scalis, & villam. Item sub tutissimo tecto, & fornice minime casura, vel sub dio.

Nec scandes arborem casuram, nec dormies sub ea, quæ poëtam Horatium penè oppressit. Loca vnde lapidū projectio timeri possit, vitabis: & quicquid ad huiusmodi tetrahit, declinabis. Nec te illa fatalis Plotini aquila fallat.

A naufragio cautela.

ARTIC. IX.

TIMENTI naufragium mare, & flumen, & lacus, & nimborum præparatio fugienda sunt, eo quidem tempore, quo malum ex dictis imminet causis. Causas habes in præcedentibus libris: electionem tutæ nauigationis in 6.

Cautela contra iacturam rei præuisam.

ARTIC. X.

REI familiaris iactura, cum fortunæ directio ad maleficas peruenit, haud expectabis: sed prius vide à furibúsne, an naufragio, an commercio sit timenda, vt possis præparare remedium.

Si

Si à commercio, non vendes, nec emes, nec cum negotiatoribus consortium inibis.

Si à naufragio, nulla bona, nec mercimonia, naui committes illo anno: & cum fortunatis in comparanda re erit negotiatio, & consortium tibi.

Cum fures timueris, eos vitabis, qui ♂ cum ♀ in genesi habent sua: nec seruis, nec amicis, eo anno tua committes bona: nec loco non bene munito: nec fodies thesaurum vbi quis inuestigare valeat consilium tuum. Alia multa tempus, & locus, & res, suggerent munimina. Memento semper quod inimici hominis sunt domestici eius, maximèque filij, ac nepotes, in re pecuniaria: & quidem ineuitabiles.

De secretioribus remediis.

C A P V T VII.

Sunt lapides, metalla, plantæ, colores, sapores, & res aliæ planetarum vires peculiariter sortitæ, quæ contra euentus malos nos præmuniunt certis sub constellationibus adhibitæ. Sicuti præonica contra epilepsiam, & alectorius lapis contra timiditatem, & herba fugadæmon contra dæmonoplexiam. agunt enim corporalia in dæmones tanquam signa: sed in effectus ab eis in corporibus corporaliter inditos, vt res, auctore S. Thoma. & alia multa, quæ magia naturalis suggerit.

Præterea laminæ astrologicæ ex vi metalli, & speciei, quam mixtura à cælo trahit, vt inquit D. Thomas in 3. contr. gent. (manifestè enim rebus artificialibus, ne dum naturalibus, vt dicit idem lib. de fato, dat cælum ordinem & vim: vt patet de bacillis ferreis sub certa positura fabricatis, eandem super subere natante positis sese, vt magnes ad polum, aptantibus ad posituram) valèt ad effectus mirificos: si tamen non in illis confusus prudentiâ in cæteris exercueris magorû non magistrorum. Magia enim flos est omnium scientiarum. Nec qui totas non callet, ad tanta remedia aptus est: qui callet per se inuenire poterit quamplurima, quæ nec scripta sunt, & ego noui. Nec enim diabolus imperium, nec angelus bonus, super naturam habet, sed magia vtuntur applicando actiua passiuis, congruo tempore, cælo, & re.

Hæc remedia ignaris non pandam, sed ex libris nostris de sensu rerum sapiens intelliget, & ex 3. metaphysicæ: quoniam indocti posthabita prudentia totam in schedis confidentiam ponunt more Alchymistarum, qui non ex philosophia, sed ex schedulis anti-

quorum secreta rimantes, nunquam ad artis effectum deueniunt.

Gallum timet leo. Vidi hoc sæpe. Nec propterea me vnà cum gallo, in eo totam fiduciam ponendo, leoni obiicerem famelico.

Nihil salutaris fuga dedit Deus vitaturis malum: posthæc participij & totalitatis commutationem.

Prudentiæ est præuidere futura, ac media, quibus effugiamus, consequamurve.

Si minima neglexerimus, etiam aberrabimus.

Omnia remedia in scientiis celantur.

Nulla proficiunt constellatione, locoque, & illicibus neglectis. Nec enim frumentum satum præter tempus fructificat.

Actiones enim haud quaquam elementorum qualitatibus modò fiunt, sed primalitatum corporatione, concinnationeque ad certos operandi modos. Non enim dens viperæ tumore tanto potest afficere, ac morte, quia calidus (hoc enim ignis faceret magis:) nec quia humidus, cum aqua id non agat: nec quia siccus. Ergo ex superiore causa ignota, quam vocat Hipp. diuinâ, nos autem à primalitatibus, & corporatis. alioquin non possent corporalia antidota resistere veneno. Similiter dico astralitates operari per primalitatis elementationem, contra quam non potest remedium deesse, ignotum tamen vulgo, & subticendum ex parte.

Cur prædicta remedia non omnibus profuere.

CAPVT VIII.

AT dices nos remedia attulisse, quæ in Oedipo, & Plotino, & Vaiuoda irrita fuerunt.

Docet fabula Oedipi, quod per eam viam, qua quærimus vitare malum, incurrimus. Vnde Seneca in tragœd.

Fatis agimur. cedite fatis.

Non sollicita possunt cura

Leuare rati flamina fusi.

Multi ad fatum venere suum

Dum fata timent. multis ipsum

Fugisse nocuit.

Plotinus etiam dum cauet à ruina sub dio ab aquila caluitium esse lapidem, quo putamen frangeretur, cogitante, testudo ruit, necique dedit.

Et publica Bartholomæi Corlex historia apud Coirum, cui nec cautela profuit.

Et

Et Valentin. Vaiuodæ, qui scripsit commentarios in Alcabitij astrologiam. Is Patauij degens cum gladium ex directione timeret, sese abdidit domi, vndique clausis portis, fenestrisque: prius tamen quæ ad victum pertinebant adscitis per mensem rebus. Latrones abiisse peregrè rati, fenestrasque nummorum custodiæ obserasse, rupto ostiolo per vim intrantes pecunias rapuerunt, & astrologum, clamores aut accusationē formidantes, interemerunt. quid ad hæc?

Respondeo. Credo equidem alios fuisse, quibus profuit fugisse fatum. Neque enim ad illius effugium philosophia, & diuinæ literæ, ipsaque natura nos hortaretur, si vitari posset nihil. Licet autem liber sit homo in volendo & nolendo; non autem in operando, nisi vbi ipse est causa totalis effectuum (nūc enim mihi licitum est scribere, & cessare; non autem egredi de carcere, vel emere prædium, aliæque facere ad quæ aliæ causæ requiruntur:) nihilominus haud propterea est cessandum ab eo, quod possumus. Nescimus enim, vt S. Hieron. distinguit, sitne prophetia prædestinatoria, an comminatoria tantum. Scimus etiam quod dat Deus consilium, & facultatem faciendi, vt non desideamus, sed laboremus ingenio manibusque ad malum effugiendum. Nec quia morbus incurabilis videtur deferendus est æger. Multi enim post desperationem euaserunt. Nolo historias negare, nec prudentiam deterrere. Hæc enim Dei est splendor, nec vanus, nos ad omnia dirigens bona, ab omnibusque detorquens malis.

Præterea sciendum, quod principes, & qui Deo proximi sunt, possunt consulere miserorum sorti, sed nesciunt; sapientes sciunt, at non possunt; possunt alij, sciuntque, sed nolunt, negligunt, aut metuunt. Et sic fatum suos sortitur euentus dum per tot causas & concausas transit suæ seriei sic annexas, vt quod Deus vult, aut permittit, fiat; quod autem volumus nos, nequaquam, nisi sic ipse statuerit. Proculdubio enim fame peribimus, nisi agricultura, & pastoralis, & venatio cibos præparauerit. Succedit tamen, vt nec ista satis prosint. Quod autem per accidens tam occultum est, extra artem prouidentiamque hominis est, non autem Dei. Fac tu quod homo. cætera curæ sunt Deo, qui vt S. Ambros. ait diligentibus adest, negligentibus abest.

Præterea nos hic contra cælestes efficientias præstamus remedia, non contra totam fati seriem substantiamque. idcirco non omnia remedia prosunt omnibus & semper.

Adde quod, qui fatum vitare cupit causalibus resistendo rebus, nihil cogitans per negligentiam, aut impietatem, de fati authore,

is

is per quam fugit viam incurrit. Sic Laius fato per necem Oedipi filij, & Aftyages Cyri nepotis criminosè reniti se posse putarunt. Plotinus autem & Vainoda propria scientia, spreto forsan numine. Propterea nil mirum, si remedia cassâ vanâque abiere. Hoc idem sæpe in prophetiis declarat Deus. Rex enim Amasias in medicorum arte confusus, & non in Deo, scribitur non euasisse. Similiter Sedecias, & alij reges Iuda, & Israël, corruerunt, dum propriis remediis innitentes prophetarum ex parte Dei monita neglexerunt. Nec Lucifer, nec Adam, nec alius quisquam eo cadit, quia prædestinatur ad casum, alioquin iudicati, non iudicandi nascere-mur, ait S. Prosper respondens Fausto: sed qui diuinis mandatis præuisi sunt obstinatè non obtemperaturi. Idem dixit Iupiter apud Homerum, Odysseæ primo.

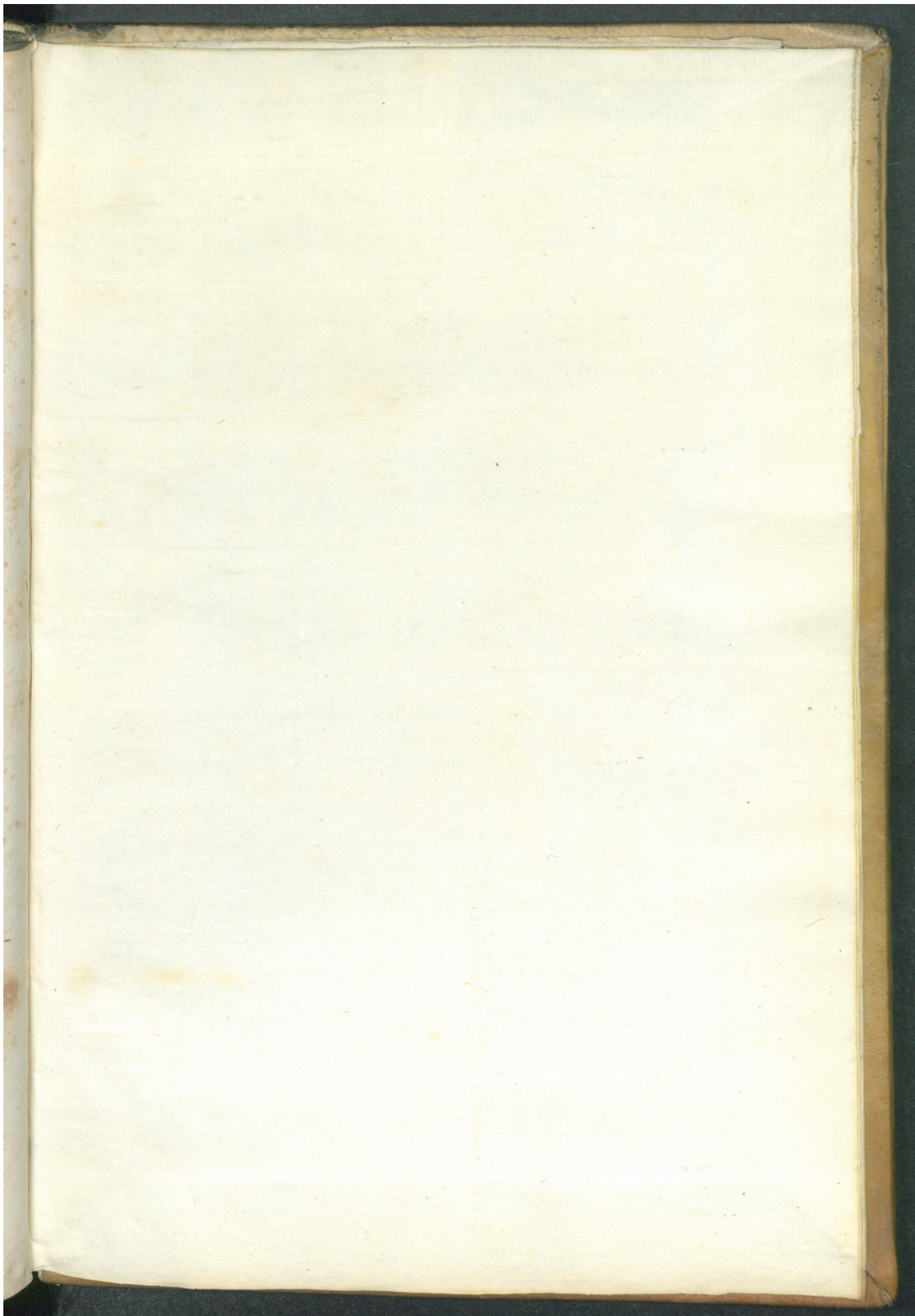
*O facinus! mortale genus nos numina primum
Incusat, fontemque putat, causamque malorum
Quæ veniunt Sua sed pereunt ob facta nefanda
Cum præter fatum sibi spontè incommoda querunt.*

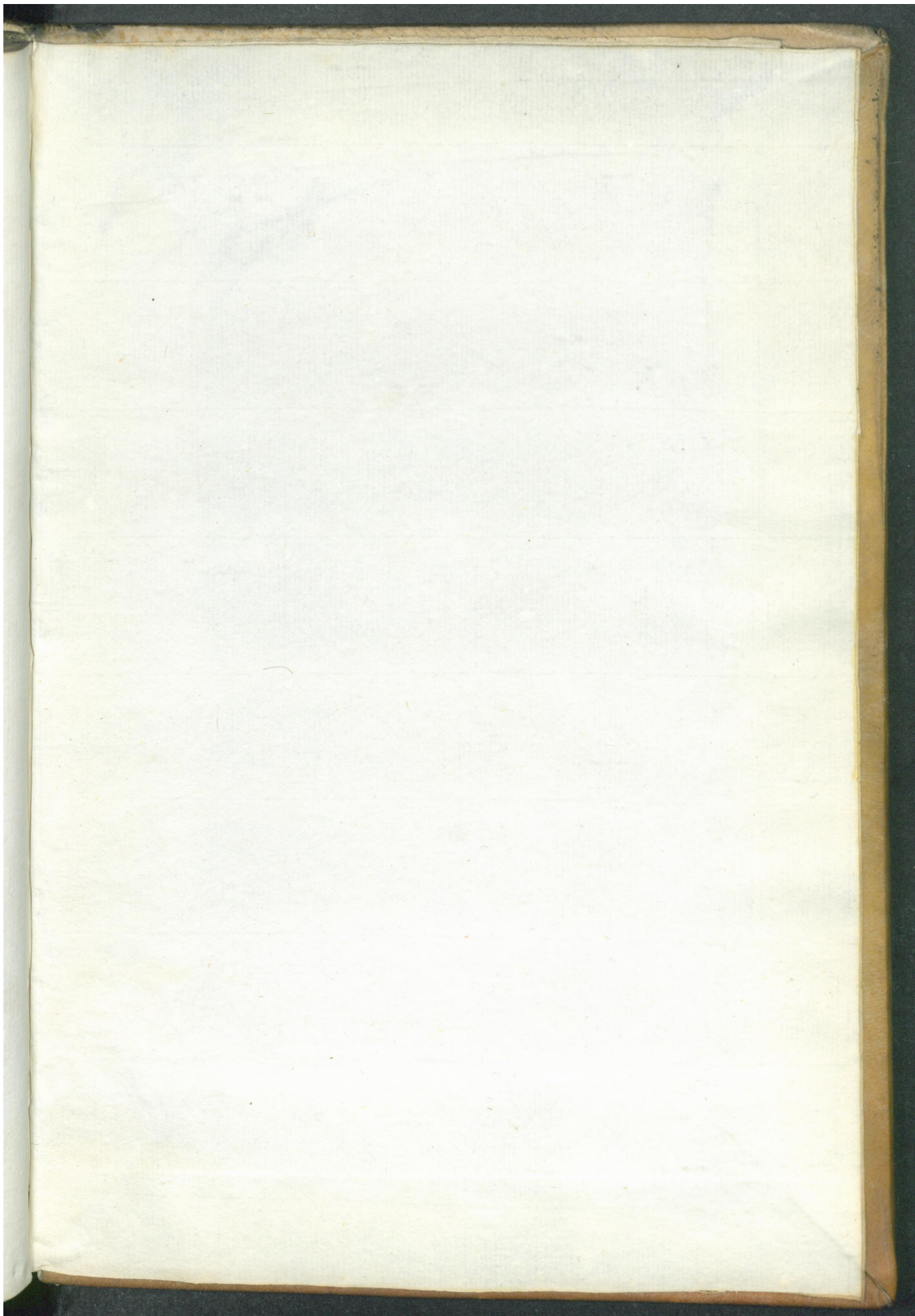
Prudentia ergo nostra cum suis remediis hic enarratis supposita diuinæ prudentiæ, non autem opposita, qualis est pseudopolitico-rum, ac pseudophilosophorum, vim effugit fatalem.

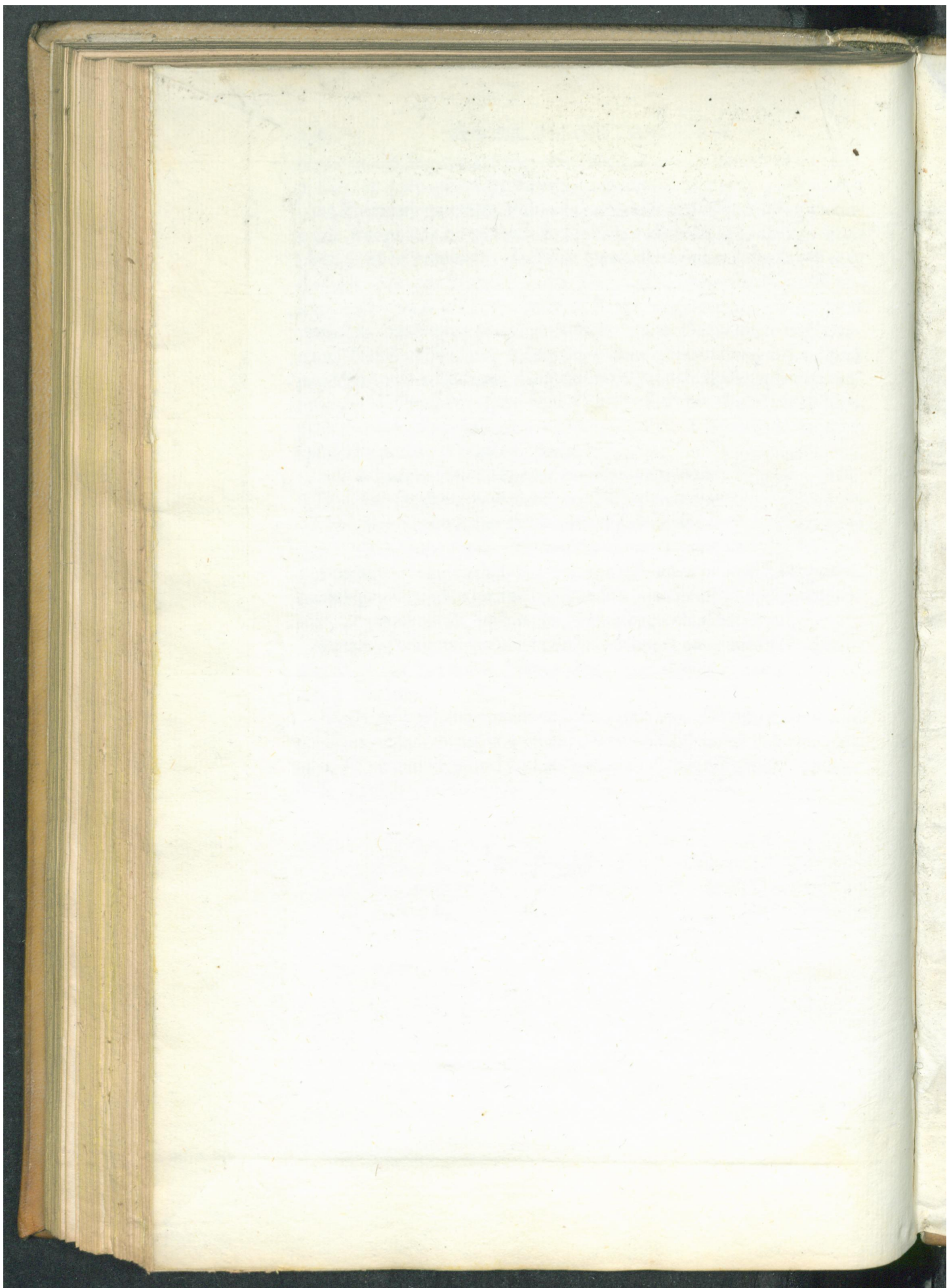
Palàm est etiam, quòd prædicti sapientes non omnia impedi-menta malis euentibus parauerunt, quæ humana potest excogi-tare prudentia.

Electiones ad captandos influxus prosperos in libro secundo tradimus: hic ad malos quantum fas est effugiendos consideraui-mus. Vt verum sit, quod sapiens vtitur astris, vt Albertus: sensua-lis seruit astris, vt Nero: sanctus dominatur, vt Iosue.

F I N I S.

4 RO

Guth